

2019-02-19

Socialnämnden

Tid 2019-02-19, kl 18:00

Plats Kommunhuset i Tumba plan 2, rum 2

Ärenden

Justering

- 1 Årsredovisning 2018 för socialnämnden (SN 2019:xx)
- 2 Kvalitetsberättelse 2018 (SN 2019:48)
- 3 Patientsäkerhetsberättelse 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019 (SN 2019:46)
- 4 Uppföljning av internkontroll 2018 (SN 2019:54)
- 5 Attestförteckning inklusive beloppsgränser 2019 (SN 2019:53)
- 6 Omvärldsanalys 2020-2023 (SN 2019:73)
- 7 Kompetensförsörjningsplan 2020-2023, Socialförvaltningen (SN 2019:74)
- 8 Avgift för registrering av lotterier samt kontrollantarvode för registreringslotterier (SN 2019:75)
- 9 Policy för arbetsintegrerade sociala företag, yttrande för AVUX/2018:71 (SN 2019:77) ÄRENDET UTGÅR

- 10 Revidering av delegationsordning för socialnämnden (SN 2019:33)
- 11 Rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 4 2018 (SN 2019:23)
- 12 Förvaltningschefen informerar – muntlig information
- 13 Samordningsförbundet för Botkyrka, Huddinge och Salem (SN 2019:11)
- 14 Anmälan av Delegationsbeslut (SN 2019:14)
- 15 Anmälningsärenden (SN 2019:12)

Majoritetspartierna träffas i kommunalhuset i Tumba, plan 2 rum 2 Alytus, kl. 17.00

Oppositionspartierna träffas i kommunalhuset i Tumba kl. 17.

Var vänlig och meddela Anneli Sjöberg om du inte kan närvara, tfn 0708-86 13 39 eller anneli.sjoberg@botkyrka.se.

NIKLAS GLADH
ordförande

ANNELI SJÖBERG
sekreterare

1**Årsredovisning 2018 för socialnämnden (SN/2019:47)****Beslut**

Socialnämnden godkänner årsredovisningen för 2018 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendet

2018 har varit ett händelserikt år med stora utmaningar för socialnämndens verksamhet i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

Socialnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges målområden genom de resultat som uppnåtts för nämndens olika mål. Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till olika målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämnden till kommunens målområden genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen för socialnämndens mål som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Socialnämnden redovisar en ekonomi i balans. Socialnämnden har under året inte haft tillgång till tillräckligt antal träningslägenheter och kommunkontrakt, vilket lett till fler kostsamma externa placeringar i hela verksamheten. Även kostnaderna för skyddat boende har ökat. Vidare har Kommunstyrelsen tilldelat Socialnämnden för mycket i tilläggsbudget för modulbo-städer mot den prognos som var baserad på uppgifter från Tekniska nämnden.

Socialnämnden har under året bedrivit statsbidragsfinansierad verksamhet för 13,7 mkr varav de tre största var Vårdspreventivt center, Psykisk hälsa, och Stärkt bemanning inom barn och unga.

Investeringsprojektet nya Idavall har pågått under året, och beräknas vara klart för första inflyttning i mars 2019.

Kompetensförsörjningen har under året varit stabil med färre externa avgångar och nyrekryteringar jämfört med föregående år samt ett oförändrat resultat i medarbetarenkäten och marginellt ökad sjukfrånvaro.

2019-02-05

SN/2019:
47Referens
Malin Malm BengtssonMottagare
Socialnämnden

Årsredovisning 2018

Förslag till Beslut

Socialnämnden godkänner årsredovisningen för 2018 och överlämnar den till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Ärendet

2018 har varit ett händelserikt år med stora utmaningar för socialnämndens verksamhet i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

Socialnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges målområden genom de resultat som uppnåtts för nämndens olika mål. Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till olika målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämnden till kommunens målområden genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen för socialnämndens mål som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Socialnämnden redovisar en ekonomi i balans. Socialnämnden har under året inte haft tillgång till tillräckligt antal träningslägenheter och kommunkontrakt, vilket lett till fler kostsamma externa placeringar i hela verksamheten. Även kostnaderna för skyddat boende har ökat. Vidare har Kommunstyrelsen tilldelat Socialnämnden för mycket i tilläggsbudget för modulbostäder mot den prognos som var baserad på uppgifter från Tekniska nämnden.

Socialnämnden har under året bedrivit statsbidragsfinansierad verksamhet för 13,7 mkr varav de tre största var Våldspreventivt center, Psykisk hälsa, och Stärkt bemanning inom barn och unga.

Investeringsprojektet nya Idavall har pågått under året, och beräknas vara klart för första inflyttning i mars 2019.

Kompetensförsörjningen har under året varit stabil med färre externa avgångar och nyrekryteringar jämfört med föregående år samt ett oförändrat resultat i medarbetarenkäten och marginellt ökad sjukfrånvaro.

Charlotte Lagerkvist
Tf Socialchef

Malin Malm Bengtsson
Ekonomichef

Bilaga:
Årsredovisning 2018 - Socialnämnden

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Årsredovisning 2018

Socialnämnden

Dnr SN/2019:47

Innehållsförteckning

1	Årsredovisningen i sammanfattning	3
1.1	Till årsredovisningen relaterade handlingar	5
2	Mål och målsatta mått	6
2.1	1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället.....	6
2.2	2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande	9
2.3	3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna	12
2.4	4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv	13
2.5	7 Effektiv organisation.....	23
3	Betydelsefulla händelser	28
4	Ekonomisk uppföljning och analys	32
4.1	Driftredovisning	32
4.2	Investeringsredovisning	36
5	Mått och nyckeltal.....	37
6	Personalredovisning.....	40
6.1	Personalsammansättning	40
6.2	Tidsanvändning	44
6.3	Deltidsanställda som önskar arbeta heltid	45
6.4	Kompetensutveckling.....	45
6.5	Arbetsmiljö och hälsa.....	46
7	Uppdrag	48

1 Årsredovisningen i sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Intäkter (+)	210,6	143,3	122,6	111,2	-11,4
Kostnader (-)	-771,6	-763,2	-767,1	-757,4	9,7
Netto (+/-)	-561,0	-616,3	-644,5	-646,2	-1,7
Nettoinvesteringar (+/-)	-2,2	-3,0	-4,9	-0,8	4,1

2018 har varit ett händelserikt år med stora utmaningar för socialnämndens verksamhet i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

Socialnämnden har bidragit till kommunfullmäktiges målområden genom de resultat som uppnåtts för nämndens olika mål. Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till olika målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämnden till kommunens målområden genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen för socialnämndens mål som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Socialnämnden ska erbjuda rätt stöd vid rätt tillfälle, till de Botkyrkabor som behöver det. Detta är sällan möjligt att direkt översätta till målsatta mått i form av att nämnden ska erbjuda fler/färre insatser eller stöd till en större/mindre andel inom en viss målgrupp. Få av socialnämndens uppdrag passar därför att målsatta kvantitativt. När det kommer till analys av resultat är det också en utmaning att dra slutsatser av vilken effekt just socialtjänstens insatser har haft för den enskilde. Med detta i minnet kan man ändå konstatera att måluppfyllelsen bedömts som godtagbar för mål som följs med målsatta mått om att andelen ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats ökar. Ett annat exempel är att ett ökat antal hushåll med ekonomiskt bistånd avslutats pga arbete eller studier. Ett tydligt undantag är dock att väntetiden för att komma i kontakt med budget- och skuldrådgivning är lång och ökar, tvärtemot det målsatta måttet som knutits till detta.

Ambitionen att finna mål och målsatta mått som är nationellt och över tid jämförbara står ibland i motsättning till att mål ska vara smarta och effektiva för sitt syfte att utveckla verksamheterna och mäta måluppfyllelse och resultat i Botkyrka. Detta är viktigt att ha minnet när det gäller olika sätt att fånga brukares röster. Måluppfyllelse för de mål som bygger på brukares uppfattning om socialnämndens verksamheter har bedömts som godtagbar trots svårtolkade resultat i årets nationella brukarundersökningar.

När socialnämndens mål och målsatta mått syftar till att möta kärnverksamhetens utmaningar utifrån väsentliga områden handlar det i praktiken i hög grad om att följa lagar och föreskrifter. Kontrollmoment som syftar till att fästa särskild uppmärksamhet på (och i förlängningen säkra) att socialnämnden uppfyller lagen finns också i internkontrollplanen. Uppföljning av denna plan redovisas i en särskild uppföljning.¹

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet sker under året riskanalyser, egenkontroll samt en rad åtgärder, bland annat till följd av rapporterade avvikelser. En kort sammanställning av det som skett under året redovisas i kvalitetsberättelsen².

Den del av det systematiska kvalitetsarbetet syftar till att säkerställa patientsäkerheten utifrån patientsäkerhetslagen och socialnämndens hälso- och sjukvårdsansvar utifrån Hälso- och sjukvårdslagen redovisas i patientsäkerhetsberättelsen³.

När det finns en uttryckt politisk vilja att sätta mer ambitiösa, eller mer konkreta, mål än vad lagen kräver återfinns sådana ambitioner i mål och målsatta mått. Det handlar exempelvis om att fler personer med psykiska funktionsnedsättningar, genom metoden IPS, ska gå vidare till arbete eller studier. Resultatet för detta visar sig vid uppföljning vara mycket gott. Andra exempel på områden där lokala politiska ambitioner är höga gäller vräkningsförebyggande arbete och att motverka hemlöshet. Målsatta mått knutna till dessa frågor pekar på en utveckling i rätt riktning även om målvärden inte har uppnåtts. Det finns förslag på nya mätmetoder och fördjupad analys i en särskild rapport med anledning av detta.

Socialnämnden har under året inte haft tillgång till tillräckligt antal träningslägenheter och kommunkontrakt, vilket lett till fler kostsamma externa placeringar i hela verksamheten. Även kostnaderna för skyddat boende har ökat. Vidare har Kommunstyrelsen tilldelat Socialnämnden för mycket i tilläggsbudget för modulbostäder mot den prognos som var baserad på uppgifter från Tekniska nämnden.

Socialnämnden har under året bedrivit statsbidragsfinansierad verksamhet för

¹ Uppföljning av internkontroll 2018 - Socialnämnden, SN/2019:54

² Kvalitetsberättelse 2018 – Socialnämnden, SN/2019:48

³ Patientsäkerhetsberättelse 2018 – Socialnämnden, SN/2019:46

13,7 mkr varav de tre största var Våldspreventivt center, Psykisk hälsa, och Stärkt bemanning inom barn och unga.

Investeringsprojektet nya Idavall har pågått under året, och beräknas vara klart för första inflyttning i mars 2019.

Kompetensförsörjningen har under året varit stabil med färre externa avgångar och nyrekryteringar jämfört med föregående år samt ett oförändrat resultat i medarbetarenkäten och marginellt ökad sjukfrånvaro. Under året har organisationen och dess medarbetare alla engagerats i, och påverkats av den pågående omorganisationen, ett omorganisationsarbete som berör majoriteten av förvaltningens anställda. Förändring medför alltid en viss oro i medarbetargruppen även om den genomförs på bästa möjliga sätt. Ett ökat antal avgångar och en ökad sjukfrånvaro som en följd av detta var därför att vänta och årets resultat upplevs i ljuset av detta som mycket positiva.

1.1 Till årsredovisningen relaterade handlingar

Patientsäkerhetsberättelse 2018 – Socialnämnden, SN/2019:46

Kvalitetsberättelse 2018 inklusive bilagor – Socialnämnden, SN/2019:48

Uppföljning internkontroll 2018 – Socialnämnden SN/2019:54

2 Mål och målsatta mått

Målområde/Process:

2.1 1 Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Socialnämnden har bidragit till målområdet genom de resultat som uppnåtts för nämndens mål:

- Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin
- Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämnden till målområdet genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:1 Botkyrkaborna är delaktiga i den lokala demokratin

Nämndens mål:

Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin

Analys

Nämnden har inom socialpsykiatriska enheten informerat och stöttat brukare att rösta i valet 2018. Måluppfyllelsen bedöms, trots att det målsatta måttet inte nåddes fullt ut vara godtagbar. Nämnden behöver däremot se över på vilket sätt fler verksamheter kan bidra till att botkyrkabor blir mer delaktiga i den lokala demokratin, framförallt vid valår.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Brukare med insatser från socialpsykiatrin erbjuds vid behov stöd för att kunna delta i allmänna val	-	-	100 %	89 %
Analys	Stödet till att kunna delta i allmänna val har, inom socialpsykiatriska enheten, getts i form av information om val, varför man röstar, var och hur man kan rösta, var information om olika partier kan inhämtas och konkret stöd i att följa brukaren till förtidsröstningsplats vid behov.			

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
<p>Enheten har i samarbete med kommunens valhandläggare ordnat möjligheter till förtidsröstningen inom enhetens lokaler i Norsborg och i Tumba.</p> <p>Att stödet inte har kunnat erbjudas till alla brukare inom boende, sysselsättning och boendestöd/vård- och stödsamordning har berott på sjukdom och återbud. Även om det målsatta måttet inte är uppnått bedöms resultatet vara bra utifrån att det fungerat väl där det genomförts.</p> <p>Utfallet saknar jämförelsedata då det föregående år inte var val.</p>				

Fullmäktiges utvecklingsmål:

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Nämndens mål:

Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Analys

Grunden i ett demokratiskt samhälle är att det finns möjligheter för invånarna att kunna uttrycka åsikter och ha möjlighet att påverka frågor som berör dem. För att stärka medborgarnas möjligheter att påverka arbetar nämnden på flera sätt t.ex. utredning av inkomna synpunkter och klagomål. Synpunkter och klagomål redovisas närmare i Kvalitetsberättelsen 2018.

Nämndens målsatta mått är inte uppnått men då nämnden även arbetar på annat sätt för att uppnå målet bedöms måluppfyllelsen vara godtagbar.

Brucarundersökning

Brukares uppfattning om socialtjänsten efterfrågas också regelbundet genom brukarundersökningar inom individ- och familjeomsorgen på verksamhetsområdena ekonomiskt bistånd, missbruk och barn och unga. Undersökningen utgår från fem kvalitetsområden: information, delaktighet, bemötande, förändring och tillgänglighet. Årets brukarundersökningar hade både väldigt lågt antal utdelade enkäter och antal svarande.

Nämnden genomför även årligen en brukarundersökning som riktar sig till vuxna personer med funktionsnedsättning och som har insatser inom boendestöd, sysselsättning eller boende med särskild service enligt socialtjänstlagen. Inom samma område har det även genomförts en brukarrevison. Brukarundersökningen och resultatet av brukarrevisonen tyder på att brukarna är nöjda till mycket nöjda med stödet de fått under 2018.

Brugarundersökningar är en viktig del för att nämnden ska kunna få kännedom om medborgarna är nöjda med den verksamhet som bedrivs. För att utveckla arbetet planeras en översyn kring på vilket sätt nämnden bäst fångar brukares uppfattning om de verksamheter de möter, deras uppfattning om vilka effekter som råd, stöd och insatser har, samt hur resultaten kan användas till att utveckla verksamheten på bästa sätt.

Delaktighet

Utredningsenheten för barn och unga har under året haft fokus på att öka barns delaktighet i utredningar och insatser. För att uppnå det har utredningsenheten påbörjat en implementering av ett metodstöd: Min bok och mina kontakter med socialtjänsten. Utredningsenheten har dessutom, tillsammans med andra kommuner inom Södertörn ledda av Forskning och utvecklingsrådet, deltagit i att ta fram metoder för att öka barns delaktighet. Detta har resulterat i ett digitalt stöd: Pratamedbarn.nu. Enligt uppsatt plan ska plattformen vara klar under våren 2019.

Socialpsykiatriska enheten har genomfört en brukarrevision inom boendestöd/vård- och stödsamordning. I bearbetningen av resultatet har brukarna tillsammans med personalen och cheferna tagit fram förbättringsområden. Enheten arbetar även med ett inflytanderåd som består av representanter från t.ex. enheten, intresseföreningar, anhöriga och brukare. Rådet har under året träffats sex gånger och diskuterat t.ex. höjda avgifter, verksamhetsplanering och den kommande organisationsförändringen.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen brukare som anger att de kunnat påverka vilken typ av insats de får från socialtjänsten ökar	63 %	-	74 %	55 %
<p>Analys</p> <p>Det målsatta måttet är inte uppnått. Av de svarande anger 55% att de kunnat påverka vilken typ av insats de får från socialtjänsten. Resultatet baseras på brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen.</p> <p>Årets brukarundersökning hade en stor variation i svarsfrekvens. Inom vissa verksamheter har det dessutom varit ett lågt antal utdelade enkäter. Utifrån att det till stor del har varit ett lågt antal svarande är det svårt att analysera resultatet och dess koppling till kvaliteten på verksamheten.</p> <p>Det saknas även ett historiskt utfall från föregående år att jämföra med då det uppstod ett fel vid sammanställningen av enkäten.</p>				

Målområde/Process:

2.2 2 Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Socialnämnden har bidragit till målområdet genom de resultat som uppnåtts för nämndens mål:

- Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden
- Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser

Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämndens till målområdet genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden

Nämndens mål:

Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden

Analys

Det är i huvudsak utbildningsnämnden som arbetar med utbildningsfrågor men en del av socialnämndens insatser kan till exempel bidra till att brukare som går i skolan förbättrar sin skolgång.

Nämnden driver även, gemensamt med utbildningsnämnden, insatsen Trampolinen som är en verksamhet som erbjuder undervisning och behandling till barn med särskilda behov. Utifrån det som nämnden har mätt och kan påverka bedöms måluppfyllelsen vara god.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antal barn som efter en period inom kommunens egen behandlande skola Trampolinen går vidare till ordinarie skola eller annan för eleven relevant skolform ökar	1	3	4	9
<p>Analys</p> <p>Nämnden har tillsammans med utbildningsnämnden under året sett över strukturen för samarbetet inom Trampolinen. Under året har det beslutats att utöka insatsen och även ta emot barn som går i lågstadiet. Barnen kommer då erbjudas heldagsomsorg med både skolgång och fritids.</p> <p>Nämnden har uppnått målet och nio barn har gått vidare till annan skolgång vilket är fler jämfört med tidigare år. Att det varit väsentligt fler barn som gått vidare har i hög grad påverkats av att fyra av barnen har avslutat årskurs nio vilket är sista årskurs för insatsen.</p>				

Fullmäktiges utvecklingsmål:

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Nämndens mål:

Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser

Analys

En förutsättning för att uppleva egenmakt och skapa jämlika livschanser är att ha en god grundutbildning med sig in i vuxenlivet. Nämnden arbetar med detta bland annat genom insatsen Team skolkårvaro som bedrivs gemensamt med utbildningsnämnden. Tanken med insatsen är att den ska ges i ett tidigt skede till barn med problematisk skolfrånvaro. De barn som teamet arbetat med under året har haft en långvarig skolfrånvaro. En dialog med utbildningsnämnden om teamets uppdrag har inletts under november 2018 och fortsätter under första kvartalet 2019. Utöver detta så tillhandhåller även nämnden behandlingsinsatser där skolfrånvaro och annan skolproblematik uppmärksammas i utredning och beställning av insats. Familjebehandlare arbetar med att stärka både föräldrar och barn så att barnet får en bättre skolgång. Nämnden erbjuder även insatsen individual placement support

(IPS)som bidrar till att personer kommer ut arbetet, praktik eller studier.

Den sammantagna bedömningen av målpuffyllelsen bedöms vara godtagbart baserat på det nämnden har kunnat mäta och den verksamhet som bedrivits.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel personer med funktionsnedsättning som genom metoden IPS – Individual placement and support - går vidare till arbete eller studier ökar	-	-	65 %	-
<p>Analys</p> <p>Under året har det visats sig att mätmetoden inte varit tillförlitligt och att måttet inte är möjligt att redovisa i andel och kommer därför redovisas i antal. Med anledning av detta saknas även det historiska utfallet. Inför 2019 är mått ändrat från andel till antal. Inför 2019 kommer även arbetspraktik inkluderas i måttet.</p> <p>Utfallet för 2018 i antal är 57 personer varav 30 kvinnor och 27 män. Av dessa 57 har 20 gått vidare till arbete, 19 till arbetspraktik och 18 till studier. Utfallet avser både personer som har en pågående insats och de person som avslutats. Resultatet är mycket gott då personer med psykisk funktionsnedsättning ofta möts av fördomar i konkurrensen om arbete på den öppna arbetsmarknaden. Yrkesområden vid anställningar har varit varierande t.ex. äldreomsorg, serviceyrken och bygg.</p>				
Andel barn med insatser från Team skolnärvaro som efter avslutad insats går vidare med högre närvaro i skolan jämfört med före insatsen - ökar	-	75 %	75 %	46 %
<p>Analys</p> <p>Det målsatta måttet är inte uppnått. Det saknas historiskt utfall vilket inte gör det möjligt att se utveckling över tid. Förändring i barnens skolnärvaro har olika förutsättningar eftersom det tar olika lång tid att öka närvaron. Arbetet har för en majoritet av barnen lett fram till annan skolform. I vissa fall har insatsen avslutats med anledning av att det funnits behov av andra typer av insatser.</p> <p>Teamets egentliga uppdrag är att arbeta med barn och familj i ett tidigt skede av problematisk skolfrånvaro. Samtidigt har Botkyrka kommuns skolor ett stort antal elever som har problematisk skolfrånvaro och det har inneburit att teamet har arbetat med de mest prioriterade. Planen för 2019 är att se över uppdraget i förhållande till behovet.</p>				

Målområde/Process:

2.3 3 Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

Socialnämnden har bidragit till målområdet genom de resultat som uppnåtts för nämndens mål:

- Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete och företagande

Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämndens till målområdet genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen som godtagbar utifrån det som redovisas under nämndmålet.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Nämndens mål:

Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete och företagande

Analys

Nämndens arbete med att ge stöd till självförsörjning via arbete finns framförallt inom enheten för ekonomiskt bistånd. För att uppnå goda resultat samarbetar enheten med andra kommunala förvaltningar, statliga myndigheter samt landstinget. Ett samarbete som behöver utvecklas eftersom nämndens arbete påverkas av andra myndigheters omorganisationer och regeländringar samt konjunkturfluktuationer i landet.

Utifrån variationen i utfallet görs den samlade bedömningen att nämndens måluppfyllelse bedöms vara godtagbar.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas pga. arbete eller studier ökar	-	188	188	232
Analys Enheten för ekonomiskt bistånd överträffar målet för 2018 vilket beror på ett aktivt arbete med att erbjuda insatser till målgruppen och att Botkyrka ligger i Stockholmsområdet med en gynnsam arbetsmarknad. Utfallet påverkas även av enheten arbetet med vikten av korrekt kodning av avslutsorsak i verksamhetssystemet. Jämförelse med historiskt utfall för 2016 är inte möjligt då detta saknas.				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Antalet hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas pga. ersättning för arbetslöshet eller annan ersättning/bidrag ökar	-	177	210	103
<p>Analys</p> <p>Utfallet för det målsatta måttet är avsevärt lägre än uppsatt mål och lägre jämfört med utfallet för 2017. Jämförelse med utfall för 2016 är inte möjligt då det saknas. Enheten för ekonomiskt bistånd gör bedömningen att målet är orimligt högt, då de flesta försörjningsstödstagare avslutas med anledning av arbete, studier eller annan orsak. Det är svårt att bli helt självförsörjande genom arbetslöshetsersättning eller sjukersättning för botkyrkafamiljer som uppbär försörjningsstöd. Ersättningarna är och har varit för låga eftersom många saknar sjukpenninggrundande inkomst (SGI) vilket beror på att förankring på arbetsmarknaden saknats.</p> <p>Arbetet med att få hushåll att erhålla annan ersättning än försörjningsstöd är delvis svårt att uppfylla då resultatet är beroende av övriga trygghetssystem utformning. Flera som erhöll sjukersättning fick detta efter insats från sektionen arbetet och rehabilitering botkyrka (ARB) där man stötta individen att beviljas ersättning från Försäkringskassan.</p> <p> Ett tätt samarbete har skett med bl.a. Arbetsförmedling, Jobbcenter, inhyrd läkare och inhyrd psykolog. Enhetens kostnad för inhyrd läkare och inhyrd psykolog har uppgått till dryga 635 tkr, vilket ska ställas mot de retroaktiva intäkter som inbetalats till kommunen från försäkringskassan. Dessa intäkter uppgår till ca 750 tkr och avser endast de brukare som ARB arbetat med. Det ska även nämnas att utöver de retroaktiva ersättningarna har de brukare som uppnått hel eller delvis självförsörjning genom ARB:s insats, fått en total månadsinkomst på 163 tkr, vilket ger en minskad utbetalning av ekonomiskt bistånd på 1.956 tkr per år.</p>				

Målområde/Process:

2.4 4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Socialnämnden har bidragit till målområdet genom de resultat som uppnåtts för nämndens mål:

- Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver
- Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet
- Socialnämnden erbjuder en verksamhet som ständigt utvecklas i takt med en föränderlig omvärld och nya behov hos Botkyrkas medborgare

Måluppfyllelse och eventuella åtgärder för resultatförbättring är knutna till målsatta mått och aktiviteter. Utöver detta bidrar nämndens till målområdet genom verksamheternas arbete inom ramen för grunduppdraget via reglementet. Sammantaget värderas måluppfyllelsen som godtagbar utifrån det som redovisas under respektive nämndmål.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv

Nämndens mål:

Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver

Analys

Nämnden har som grunduppdrag att ge stöd till medborgare som inte själva kan få sina behov tillgodosedda på annat sätt. Nämnden har enligt socialtjänstlagen ett särskilt ansvar för barn och unga, människor med funktionshinder, missbrukare, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer och skuldsatta personer.

Nämnden har haft en varierat resultat för de målsatta måtten men måluppfyllelsen för målet bedöms sammantaget vara godtagbar.

Brukarundersökningar

Nämndens arbete med brukarundersökningar beskrivs under nämndmålet Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärandet som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Budget- och skuldrådgivning

Nämnden har arbetat med att minska kötiden till att träffa en budget- och skuldrådgivare men väntetiden har ändå fortsatt öka under året. Budget- och skuldrådgivning ska ges utifrån Konsumentverkets sex nationella rekommendationer vilket enbart uppfyllts i en tredjedel. Väntetiden påverkar medborgarna negativt och det finns en risk att den höga överskuldssättningen fortsätter att öka i kommunen. Bedömningen är att det behöver vidtas åtgärder i form av tillfällig resursförstärkning för att på sikt minska kötiden. Det finns ett behov av att även i nämndens andra verksamheter ge stöd i vardagsekonomi för att på ett tidigt stadium upptäcka och förebygga överskuldssättning.

Vräkningar och hemlöshet

Socialtjänsten ska ge stöd till personer och familjer vid hot om avhysning, så

kallad vräkning. Det är även viktigt att följa upp situationen om en avhysning ändå sker. När socialtjänsten får kännedom om att en person eller familj riskerar att vräkas så ska kontakta tas skyndsamt. I de fall det finns barn i hushållet är det av särskilt vikt att ha ett barnperspektiv och genomföra barnkonsekvensanalyser. Socialtjänstens arbete bygger frivillighet.

Det ingår i nämndens uppdrag att arbete för att förebygga vräkningar genom att t.ex. följa upp personer som saknar stadigvarande boende och deras bostadssökande, informera om riskerna i att exempelvis vara försenade med hyresbetalningar eller att på andra sätt missköta sitt boende.

Det är av vikt att nämnden fortsätter arbeta för att förhindra vräkningar. I vissa fall går det inte att förhindra en vräkning och uppdraget blir istället att ge stöd under vräkningsprocessen.

Nämnden har under året sett över arbetet för att motverka hemlöshet och ändrat metoden för att mäta antalet hemlösa. Tidigare år har nämnden genomfört årligen minst en hemlöshetskartläggning och vart femte år deltagit i den nationella hemlöshetskartläggningen. Översynens slutsats är att istället för att genomföra årliga hemlöshetskartläggningar följa de akut hemlösa via verksamhetssystemet. Förändringen grundar sig på att det inte går att se att tätare kartläggningar i enkätform ger bättre effekt för att minska hemlösheten. Översynen kommer att presenteras i en rapport för nämnden under början av 2019. Rapporten kommer även presentera förslag på hur arbetet bör utvecklas framöver. Nämnden behöver se över om det finns anledning att mäta antal barn i akut hemlöshet inför 2020.

Samverkan

Människor som kommer i kontakt med socialtjänsten har ofta sammansatta problem vilket kräver insatser från flera myndigheter. Samverkan med andra myndigheter och verksamhetsområden inom den egna myndigheten är i många fall en förutsättning för att kunna bedriva arbetet tillfredsställande och för att den enskilde ska kunna få den hjälp och det stöd som hen behöver.

Nämnden har arbetat aktivt med att förbättra arbetet med samordnade individuella planer (SIP) under året som varit. Den förvaltningsövergripande rutinen har setts över vilket lett till beslut om att rutinen kvarstår. Utöver detta behöver verksamheterna inhämta kunskapsstöd kring arbetet ska löpande från Sveriges kommuner och landstings (SKL) hemsida. Beslutet är olika förankrat i verksamheterna och frågan behöver lyftas i alla verksamheter under 2019.

En förvaltningsövergripande rutin för arbetet med intern samordnad individuell plan (ISIP) beslutades i augusti 2018. Under hösten har verksamheterna arbetat med att implementera rutinen i olika utsträckning.

Under 2019 träder socialförvaltningens nya organisation i kraft vilket förväntas leda till en bättre samverkan mellan verksamheterna och därmed antas antalet ISIP öka då den nya organisationen är mer inriktad på samverkan mellan enheterna. Fortsatt uppföljning krävs under kommande år för att få en bättre

uppfattning om såväl antalet som kvaliteten i både ISIP och SIP.

Uppföljning av insatser

Verksamheterna genomför även individuppföljning av beviljade insatser t.ex. genom att följa varje behandlingstillfälle för att se om insatser leder till uppsatta mål med utgångspunkt i brukarens uppfattning.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen, av alla som söker stöd från socialtjänstens individ och familjeomsorg, som sammantaget är ganska eller mycket nöjda med detta stöd, ökar	-	-	84 %	74 %
<p>Analys</p> <p>Av de svarande anger 74 % att det är ganska eller mycket nöjda med socialtjänstens stöd inom individ- och familjeomsorgen. Resultatet baseras på brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen.</p> <p>Årets brukarundersökning hade en stor variation i svarsfrekvens. Inom vissa verksamheter har det dessutom varit ett lågt antal utdelade enkäter. Utifrån att det till stor del har varit ett lågt antal svarande är det svårt att analysera resultatet och dess koppling till kvaliteten på verksamheten.</p> <p>Det saknas ett historiskt utfall från föregående år att jämföra med då det uppstod ett fel vid sammanställningen av enkäten.</p>				
Andel brukare som uppger att det är lätt eller ganska lätt att komma i kontakt med socialtjänsten ökar	70 %	-	75 %	83 %
<p>Analys</p> <p>83 % av de svarande uppger att det är lätt eller ganska lätt att komma i kontakt med socialtjänsten vilket överstiger målet. Resultatet baseras på brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen.</p> <p>Årets brukarundersökning hade en stor variation i svarsfrekvens. Inom vissa verksamheter har det dessutom varit ett lågt antal utdelade enkäter. Utifrån att det till stor del har varit ett lågt antal svarande är det svårt att analysera resultatet och dess koppling till kvaliteten på verksamheten.</p> <p>Det saknas ett historiskt utfall från föregående år att jämföra med då det uppstod ett fel vid sammanställningen av enkäten.</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen brukare som uppger att socialsekreteraren visat förståelse för hans/hennes situation ökar	77 %	-	87 %	67 %
<p>Analys</p> <p>67 % av de svarande uppger att socialsekreteraren visat förståelse för hans/hennes situation. Resultatet baseras på brukarundersökningen inom individ- och familjeomsorgen.</p> <p>Årets brukarundersökning hade en stor variation i svarsfrekvens. Inom vissa verksamheter har det dessutom varit ett lågt antal utdelade enkäter. Utifrån att det till stor del har varit ett lågt antal svarande är det svårt att analysera resultatet och dess koppling till kvaliteten på verksamheten.</p> <p>Det saknas ett historiskt utfall från föregående år att jämföra med då det uppstod ett fel vid sammanställningen av enkäten. Det är endast möjligt att få fram kön på registerledaren i respektive hushåll vilket gör att en korrekt redovisning för utfall på juridiskt kön inte går att få fram.</p>				
Väntetiden (bedömningstid) för budget- och skuldrådgivning minskar	-	28	28	40
<p>Analys</p> <p>Väntetiden för att komma i kontakt med budget- och skuldrådgivningen är 40 veckor och överstiger målet på mindre än 28 veckor. Det är även en ökning med 12 veckor jämfört med föregående år. Historiskt utfall för 2016 saknas. Konsumentverkets rekommendationer är att första besök bör erbjudas inom fyra veckor. I november stod 150 personer i kö.</p>				
God samverkan mellan olika huvudmän med brukaren i centrum - Antal samordnade individuella planer (SIP) ökar	-	81	82	305
<p>Analys</p> <p>Antalet SIP har ökat från föregående år från 81 till 305 stycken. Historiskt utfall från 2016 saknas. Det är svårt att ha en klar uppfattning om i vilken utsträckning resultatet förbättrats eftersom det har varit svårt att mäta antal SIP tidigare.</p>				
God samverkan mellan kommunens olika verksamheter, med medborgaren i centrum - Antal interna	-	-	-	117

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
samordnade planer (ISIP) ökar				
Analys Antalet interna samordnade planer (ISIP) har under 2018 uppgått till 117. Det är första året som detta kan mätas och det saknas därför mål och jämförelsedata. Antalet genomförda ISIP varierar stort mellan verksamheterna.				
Antalet Botkyrkabor som lever i hemlöshet minskar jämfört med föregående år	-	551	-	567
Analys Det är totalt 567 individer som under året har varit akut hemlösa i kommunen, siffran inkluderar även barn. Med akut hemlöshet menas de som bor i tillfälligt boende och skyddat boende i kommunen. I tillfälligt boende externt är det totalt 402 individer och i skyddat boende 165 individer.				
Antal vräkta hushåll med barn (där socialtjänsten varit involverade)	0	3	0	2
Analys Det har skett en minskning jämfört med föregående år men nämndens mål är inte uppnått. Under 2018 har nämnden varit involverade i verkställd avhysning som avsett två hushåll med barn. Avhysningarna har skett på grund av obetalda hyror. Totalt har nämnden fått underrättelse om hot om avhysning för fyra hushåll. I två av dessa har hushållet inte önskat socialtjänstens stöd.				
Antal vräkta hushåll (där socialtjänsten varit involverade) minskar	3	5	2	5
Analys Under 2018 har nämnden varit involverade i verkställd avhysning i fem hushåll vilket är samma antal som föregående år. Nämndens mål är inte uppnått. Nämnden har under året fått underrättelse om hot om avhysning i totalt 13 hushåll. I fem hushåll har arbetet medverkat till att vräkningen har stoppats. Nämnden har ytterligare fått kännedom om hot om avhysning i tre hushåll men där hushållet inte önskat socialtjänstens stöd. Nämnden har också arbetat vräkningsförebygganden genom att t.ex. följa upp personer som saknar stadigvarande boende och deras bostadssökande, informera om riskerna i att exempelvis vara försenade med hyresbetalningar eller att på andra sätt missköta sitt				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
boende.				

Nämndens mål:

Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet

Analys

Socialnämndens verksamheter styrs av både frivillig lagstiftning och tvångslagstiftning varför det är av yttersta viktigt att medborgarens behov hanteras med hög kvalitet och rättssäkerhet.

Måluppfyllelsen för de målsatta måtten har varierat men den sammantagna bedömningen är att nämndens måluppfyllelse är god.

Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

För att uppnå målet arbetar nämndens verksamheter bland annat med processkartläggning i syfte att tydliggöra ansvar, arbetsflöde och visualisera hur en medborgares ärende flödar genom organisationen. Nämndens arbete med systematiskt kvalitetsarbete beskrivs i kvalitetsberättelsen.

Kompetensförsörjning

För att kunna hålla hög kvalitet och rättssäkerhet krävs det också att medlemmarna har rätt kompetens. Inom resursenheten har det under året genomförts utbildning i socialrätt och en utbildning i dokumentation för medlemmar som inte är socionomer. Samtliga utbildningsaktiviteter i Signs of Safety är genomförda och resursenheten har i stor utsträckning medverkat som mötesledare vid nätverkssamlade möten och säkerhetsplanering. Boenheten har under året deltagit i ett seminarium kring frågor som handlar om boendefrågor kopplade till socialtjänstens skyldigheter. På utredningsenheten barn och unga är man på god väg att förankra arbetssättet Signs of Safety men det är ett kontinuerligt arbete. Förhållningssättet syftar till att på ett systematiskt sätt arbeta för att uppnå lagstadgade krav om rättssäkerhet och kvalitet genom exempelvis säkra barn och föräldrars delaktighet i utredningar. Resursenheten har utbildat berörda medlemmar i att använda verktygen Outcome rating scale (ORS) som mäter klientens allmänna välbefinnande och effekt av pågående insats och skattning av samtal (SRS) som mäter klientens engagemang i insatsen och nöjdhet med samarbetet och relationen. Utbildning har genomförts under hösten 2018. Sektionen för öppenvård, sektionen för familjestöd och samtalsmottagningen har implementerat metoden ORS och SRS.

Under 2018 påbörjade resursenhetens sektion för nätverk- och

familjevårdsarbete tillsammans med forsknings- och utvecklingsrådet arbetet med att systematisera utvärderingen av föräldraprogrammet.

Rättssäkerhet i handläggningen

Socialpsykiatriska enheten har under året hållit god utredningstid där 93 % av utredningarna genomförts inom lagstadgad tid. Enheten har tillsammans med brukarna arbetat med att ha aktuella genomförandeplaner i syfte att brukarna ska vara delaktiga och väl känna målen för insatsen. För att öka rättssäkerheten i handläggning ser verksamheten att dokumentationen är ett förbättringsområde. Även inom utredningsenheten för barn och unga har det under året påbörjats ett omfattande rättssäkerhetsarbete med början på familjehemssektionen för att sedan omfatta de andra sektionerna, exkl. familjerätten. Det resulterade i en åtgärdsplan med konkreta aktiviteter i syfte att få till en rättssäker handläggning och dokumentation. Enheten har även sett över interna flöden, rutiner och riktlinjer på detta område, sammantaget har enheten idag en betydligt mer rättssäker verksamhet än i början av 2018 och fortsätter under 2019.

Samarbete

Utredningsenheten för barn och unga har under året påbörjat ett samarbete med skolan kring de barn som skolan ofta uppmärksammar oro för. Samarbetet syftar till att skolan ska delta mer aktivt under utredningsfasen, vilket i sin tur ska leda till bättre förutsättningar att nå positiva resultat för alla inblandade. Utredningsenheten har också haft fokus på att uppnå ett väl förankrat samarbete med vår egen öppenvård inom resursenheten.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel ej återaktualiserade barn 0-12 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) ökar	93 %	74 %	94 %	57 %
Analys <p>Nämnden når inte målet då det enbart är 57 % som inte återaktualiserades inom ett år. Noterbart är att det är en stor skillnad mellan pojkar och flickor, 61 % av pojkarna återaktualiserades inte, men endast 35 % av flickorna. Det krävs en fördjupad analys av det för att kunna uttala sig om den skillnaden. Det är inte heller helt entydigt negativt att barn återaktualiseras, det beror på vilka bakomliggande orsaker som ligger till grund för det.</p> <p>En orsak kan vara att man utifrån en traditionell könsuppdelning avvaktar längre innan orosanmälan upprättas för pojkar medan flickor generellt uppfattas mer sårbara i den åldern och även har lättare att uttrycka sig och be om hjälp.</p> <p>Det skulle även kunna bero på att utredningarna inte till fullo lyckas med att erbjuda rätt insatser. Enheten för barn och unga har under året arbetat med att öka kvaliteten i utredningar om barns behov. Det har även skett en förbättring i samverkan mellan utredande enhet och enheten som tillhandahåller insatser genom att utredande enhet aktivt följer upp</p>				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
<p>pågående insatser.</p> <p>Resultatet kan också bero på att föräldrar i högre utsträckning inte vill samarbeta med oss och tackar nej till föreslagen insats och att det inte finns tillräckligt underlag för att ansöka om tvångsvård och att ärendet senare återkommer.</p> <p>En annan orsak kan vara att den psykiska ohälsan hos barn ökar, vilket statistik på det området vittnar om, samtidigt som barnpsykiatrien har svårt att fullfölja sitt uppdrag - långa väntetider och/eller att de anser att de inte kan arbeta med barnet av olika skäl, vilket är vanligt förekommande. Barnen återaktualiseras då hos socialtjänsten trots att rätt redskap eller uppdrag att handskas med denna grupp saknas.</p> <p>Ett arbete har påbörjats tillsammans med skolan i syfte att samarbeta mer intensivt under utredningstiden kring de barn där skolan återkommande anmäler oro. Målet är att det leder till ökad kvalitet i utredningarna och att förbättra och mer sammanhängande stöd till barn och föräldrar.</p>				
<p>Andel ej återaktualiserade ungdomar 13-20 år ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) ökar</p>	83 %	63 %	84 %	53 %
<p>Analys</p> <p>Liknade resultat för denna åldersgrupp, som för den mellan 0-12 år, med undantaget att skillnaden mellan pojkar och flickor i detta åldersspann inte är lika påfallande stor. Det kan möjligen bero på att skillnader i mognad mellan pojkar och flickor jämnas ut då de blir äldre och att båda grupperna själva i större utsträckning meddelar omgivningen indirekt eller direkt vad som pågår i deras liv.</p> <p>I övrigt samma analys som för gruppen 0-12 år.</p>				
<p>Andel ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%) ökar</p>	61 %	79 %	63 %	73 %
<p>Analys</p> <p>Målet för 2018 uppfylls, men med en minskning jämfört med tidigare år. Det finns ett fortsatt behov av att förbättra samverkan med andra aktörer så att personer inte återfaller i missbruk på grund av att de inte erhåller sysselsättning/arbete och/eller inte kan få eget boende.</p>				

Nämndens mål:

Socialnämnden erbjuder en verksamhet som ständigt utvecklas i takt med en föränderlig omvärld och nya behov hos Botkyrkas medborgare

Analys

För att möta medborgarnas behov är det viktigt att verksamheter utvecklas och anpassas i takt med omvärldens förändring.

Nämndens måluppfyllelse bedöms vara god baserat både på de målsatta måttets resultat och nämndens övriga arbete.

Digitalisering

Användandet av e-ansökan till ekonomiskt bistånd har ökat markant under året. Resursenheten har skapat möjlighet för ungdomar att kunna boka tid på nätet till ungdomsmottagningen. Det har även utvecklats en virtuell miljö där ungdomar anonymt kan söka information om frågor som rör ungdomsmottagningens område. Tjänsten finns till för alla, men framför allt för de ungdomar som lever i en hedersrelaterad kontext. Teknisk lösning finns även på plats för bokning till sektionen råd och stöd via nätet. Sektionen har provat att ge möjlighet för medborgare att meddela ärende och telefonnummer på Botkyrkas hemsida för att bli uppringda och få en tid. Försöket har inte gett önskat resultat och medborgarna har istället valt att ringa själva. Resursenheten avvaktar forskningsresultat om generellt föräldraskapsstöd på nätet.

Utbildning

Andra delar för att följa omvärldens utveckling är att förhålla sig till nya normer, vilket bland annat gjorts genom medlemmarna inom boenheten utbildats kring HBTQ-frågor.

Sektionen för nyanlända har deltagit i flera seminarier gällande kvotflyktingar som idag utgör en större del av vår målgrupp för att bättre förstå vilka behov gruppen har och kunna bemöta den bättre. Sektionen har även utbildats i hälsoperspektiven för sektionens målgrupper. Tillsammans med hälsokommunikatörerna har två utbildningstillfällen genomförts för brukarna kring svenska sjukvårdssystemet och andra hälsorelaterade frågor.

Samverkan och arbetsätt

Sektionen för nyanlända har inlett en rad nya samarbeten för att möta nya behov i samhället. Följande samarbeten har inletts;

- Bostadsanpassningen för att bättre och mer effektivt kunna möta klienter med behov av anpassade boenden.
- Medborgarcenter för att säkerställa att barnfamiljer snabbt får plats på skola och förskola.
- Jobbcenter för att lotsa de nyanlända som avslutar sin etablering in i

arbete snabbt.

Inom socialpsykiatriska enheten har arbetssättet: individens behov i centrum (IBIC) implementerats. Syftet är att utifrån individens behov kunna omforma verksamheten så den motsvarar de behov som medborgarna har.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andel e-ansökningar Ekonomiskt bistånd ökar	-	8,3 %	25 %	46 %
Analys 46 % av ansökningarna om ekonomiskt bistånd sker via e-tjänsten vilket är en viss ökning jämfört med delår 2. Antalet e-ansökningar har stadigt ökat under året och i december 2018 inkom 449 jämfört med 355 stycken under samma månad 2017. Omställningen till e-ansökan har gått snabbare än förväntat tack vare en uppdatering av e-plattform samt systematisk marknadsföring av tjänsten. Det finns en risk att administrationen för handläggarna ökar genom att e-tjänsten inte är fullt utbyggd, att handlingar inkommer både digitalt och i pappersform, samt kravet på utskrifter av digital ansökan. Det finns behov av en fortsatt utveckling av arbetet och möjligheterna till att automatisera handläggningen. E-ansökan är även kopplad till mina sidor, vilket är en tjänst som uppskattas av verksamhetens sökande.				

Målområde/Process:

2.5 7 Effektiv organisation

Analys

De ekonomiska förutsättningarna under 2019 och framöver i kombination med ökade inflöden i verksamheter som är reglerade genom lagstiftning kommer ställa ännu högre krav på Socialnämnden att värdera nyttan och besluta om omprioriteringar inom Socialtjänstens verksamhet. Ambitionsnivåer inom medborgarprocessernas målområden kommer att behöva anpassas efter den styrning och ekonomiska ramar som beslutats av Kommunfullmäktige i Mål och budget 2019 med plan för 2020-2022.

Bedömningen är att Socialnämnden aktivt arbetat för att ha rätt kompetens och erfarenheter hos medledare och chefer. Nämnden behöver noggrant följa tillgången på boenden samt kostnadsutvecklingen för både boenden och verksamhets- och förvaltningslokaler. Tjänstefordonsbeståndet behöver fortsatt ses över och succesivt anpassas för att nå miljömålen inom Kommunen.

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Nämndens mål:

Socialnämnden har medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet

Analys

Personalomsättning har fortsatt minska under året, detta trots oro i personalgrupperna på grund av pågående omorganisation. Den minskade personalomsättningen är ett resultat av ett fortsatt strukturerat arbete inom områdena: introduktion för nyanställda, särskilda lönesatsningar, kompetent ledarskap, arbetsmiljö samt utveckling av arbetssätt och metoder. Chefer har under året gjort ett gott arbete då de trots stora förestående förändringar lyckats behålla stabilitet i verksamheterna. Viss skillnad i personalomsättning verksamheterna emellan finns fortfarande.

Personalomsättningen för nyanställda har under året minskat markant jämfört med föregående år. Detta baseras på ett mer stabilt läge generellt samt att inga verksamheter utökats eller tillkommit under året.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka	78 %	75 %	80 %	76 %
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på Ledarskapsindex ur medarbetarundersökningen ska öka	72 %	67 %	74 %	-
Personalomsättning - antal nyanställda till Socialförvaltningen från externt under året i % av antalet anställda minskar	31 %	24 %	18 %	13 %
Personalomsättning, antal avslutade från Socialförvaltningen till externt under året i % av antalet anställda minskar	25 %	17 %	15 %	16 %
Frisknärvaron för medarbetare vid socialförvaltningen i Botkyrka ska öka	92 %	94 %	92 %	94 %

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:2 Botkyrka kommun har en god lokalthushållning

Nämndens mål:

Botkyrka kommun har god lokalthushållning

Analys

Lokalkostnaderna har under 2018 inte minskat jämfört med 2017 utan det är snarare verksamhetens kostnader som ökat vilket gör att lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnad därmed minskar. Lokalförsörjning är en mycket stor del av verksamhetens kostnader. Fastighetsansvaret för en del av verksamhetslokalerna går vid årsskiftet 2018/2019 över till Tekniska nämnden, men för merparten av lokaler/boenden är fastighetsansvaret fortsatt kvar inom Socialnämnden.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Lokalkostnadernas andel av verksamhetens totala kostnader ska minska jämfört med föregående år	24,2 %	29,9 %	28,3 %	24,7 %

Fullmäktiges utvecklingsmål:

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Nämndens mål:

Den kommunala organisationen är klimatneutral

Analys

Ett arbete har startat upp under året för att förankra miljömålet som är starkt kopplat till nyttjande av tjänstefordon. Tjänstefordonsbeståndets drivmedelsförsörjning bestod under året av el, gas, diesel och bensin och förvaltningen arbetar aktivt för att skapa rätt förutsättningar för att nå målet under 2019.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen inköpt drivmedel i form av bensin minskar	26 %	55 %	26 %	43 %
Analys				

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Andelen inköpt drivmedel i form av bensin har minskat 2018 jämfört med 2017 med 12 %				

Nämndens mål:

Socialnämnden erbjuder Botkyrkas medborgare en verksamhet med hög effektivitet och budget i balans

Analys

Det har under året pågått ett ständigt arbete med att prioritera inom Socialtjänstens verksamhet utifrån de ekonomiska förutsättningar. Budgeten har begränsat möjligheten att uppnå alla målsättningar och ökat inflöde i den verksamhet som är reglerad genom lagstiftning har krävt omprioriteringar och ställer stora krav på en effektiv och optimerad resursanvändning.

Det ökade inflödet i inom socialpsykiatri och bristen på tillgång på bostäder från externa hyresvärdar gör att de externa placeringarna ökat istället för att minska. Detta har gjort att väntetiderna och ambitionsnivån har fått stå tillbaka då ekonomin och tillgängliga resurser satt begränsningar.

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
Verksamheten har en ekonomi i balans	Ja	Nej	Ja	Ja
Analys	Bedömningen är att ekonomin är i balans med en avvikelse på endast 0,2 % av kostnadsbudgeten.			
Årsplaceringar i jourhem och familjehem i egen regi, som andel av totala antalet placeringar i jourhem och familjehem, ökar för barn och unga	62 %	57 %	57 %	61 %
Analys	Andelen årsplaceringar i jourhem och familjehem i egen regi har ökat med fyra procentenheter jämfört med 2017.			
	Socialnämnden har under året förstärkt bemanningen i placeringsgruppen, vars uppdrag är att rekrytera och handleda jour- och familjehem. Rutiner och ärendeflöden mellan utredningssektionerna och placeringsgruppen har granskats och beslutats, vilket bidragit till större enhetlighet och tydlighet.			

Målsatta mått	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2018	Utfall 2018
<p>Socialnämnden har under flera år haft som mål att öka antalet egna jourplatser, så kallade kontrakterade jourhem, utfallet har varierat men efter sommaren och under hösten har flera nya jourplatser rekryterats, vilket avspeglar sig i årets resultat. Ambitionen är att fortsätta att rekrytera men också att behålla befintliga jourhem.</p> <p>När det gäller familjehem har socialnämnden under året haft som mål att förhandla med de befintliga konsulentstödda familjehemmen. Förhandlingen har genomförts för att få över dem i egen regi och det har delvis gett resultat. Ett tydligare processflöde är på plats, som underlättar för placeringsgruppen att rekrytera de familjehem som efterfrågas.</p>				
Årsplaceringar i andra boendeformer i egen regi, som andel av totala antalet årsplaceringar, för socialpsykiatrins målgrupp ökar	76,6 %	67,5 %	68,5 %	63,8 %
<p>Analys</p> <p>Nämnden ser en fortsatt nedåtgående trend avseende andelen årsplaceringar i egen regi, trots att antal platser i egen regi varit konstant de senaste åren. Orsaken är att årsplaceringarna i extern regi fortsätter öka vilket bidrar till att andelen i egen regi minskar.</p> <p>Nämnden ser att andelen i egen regi kommer att öka med införandet av nya särskilda boenden i Slättmalm. Byggnaden kommer att rymma 18-25 lägenheter, vilket ger nämnden goda förutsättningar för att minska årsplaceringarna i extern regi.</p>				

3 Betydelsefulla händelser

Nya krav i lagar och föreskrifter bidrar till nya möjligheter samtidigt som förväntningarna på verksamheten höjs. När krav, behov och möjligheter att tillfredsställa behoven ökar, ökar också kostnaderna för den redan befintliga välfärden. Flera års effektiviseringskrav har successivt förändrat förutsättningarna för socialnämndens uppdrag och ambitionsnivån har sänkts.

Digitalisering

För att klara framtidens välfärd behöver tempot den digitala utvecklingen öka och socialnämndens ambition på området är stort. För att möta medborgarnas behov arbetar nämnden för att fler av socialförvaltningens tjänster ska digitaliseras och automatiseras. Dock finns begränsningar i form av informationssäkerhet, ekonomi, kompetens och stöd. Socialtjänsten är ett område där digitaliseringen bär med sig stora möjligheter, inte minst när det gäller självständighet, delaktighet och inflytande.

Våld och psykisk ohälsa

Antalet våldsärenden är fortsatt högt. Våld mot barn upptäcks och anmäls också i högre grad. Samtidigt utförs en rad främjande och förebyggande insatser som t.ex. våldsförebyggande arbete, föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation och ett utökat samarbete med polisen. Förutom den skada våldet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar kostnaderna och påverkar samtliga verksamheter.

Boende och ekonomi

Ett tryggt boende är grunden för att människor ska kunna ta till sig hjälp och stöd och uppnå ett självständigt liv. Hyrorna för nya bostäder är höga vilket leder till att människor med mindre resurser fortsatt har svårt att få ett eget bostadskontrakt. Bostadsbrist leder till trångboddhet, att fler skuldsätter sig och att kommunen tvingas till dyra externa placeringar.

Överskuldsättningen är ett allt större problem och över 3000 barn lever i hushåll där minst en förälder har en skuld hos Kronofogden, vilket är nästan dubbelt så högt som snittet i Stockholms län.

Personal

Socialförvaltningens yngre medledare utgör i flera avseenden en ny generation med andra krav och förväntningar på arbetsgivaren än tidigare generationer. Personalsituationen har stabiliserat sig under året men det är fortsatt svårt att rekrytera personer med relevant utbildning och erfarenhet. Komplexiteten i arbetsuppgifterna ställer stora krav på medlemmarnas förmåga att självständigt hantera svåra och ibland motstridiga situationer.

Arbetsbelastning är också för många alltför hög och den stora bristen på socialsekreterare driver på löneutveckling, personalomsättning och även sjukfrånvaro. Glädjande är dock att insatserna i form av introduktion,

utbildning och administrativt stöd tycks ge utdelning.

Ny organisation

För att bättre möta medborgarnas behov pågår ett arbete med att förändra socialförvaltningens organisation. Medborgarna ska uppfatta socialtjänsten som tydlig, förutsägbar och lättillgänglig och vara utformad efter individens behov. Målet är en socialtjänst som är enhetlig, flexibel med en logisk organisationsstruktur som gynnar samarbete och samverkan där rollen som chef, ledare och medledare är tydlig och definierad. Det ska också finnas ett tydligt processtänk i organisationen och en naturlig samverkan mellan alla enheter.

Nedan följer händelser med en beskrivning av hur de bidragit till kommunens definierade målområden/medborgarprocesser utvecklats positivt.

Ökad kunskap, delaktighet och tekniska möjligheter bidrar tillsammans med nya krav i lagar och föreskrifter till att förväntningarna på socialnämndens verksamheter höjs. När krav, behov och möjligheter att tillfredsställa behoven ökar, ökar även kostnaderna för den redan befintliga välfärden. Flera års effektiviseringskrav har också successivt förändrat förutsättningarna för socialnämndens uppdrag. Det som beskrivs under denna rubrik är exempel på händelser som trots dessa utmaningar kan uppfattas som tydligt positiva ur ett bredare medborgarperspektiv och som bidrar till möjligheterna att leva ett självständigt liv.

Digitalisering och e-tjänster

Socialtjänsten är ett område där digitaliseringen bär med sig stora möjligheter, inte minst när det gäller självständighet, delaktighet och inflytande. För att möta medborgarnas behov arbetar nämnden för att fler tjänster ska digitaliseras och automatiseras. All utveckling sker med hänsyn till de begränsningar som finns i form av exempelvis höga krav på informationssäkerhet. Många av e-tjänsterna har varit väl använda av medborgarna. Socialförvaltningen har under 2018 skapat och lanserat följande e-tjänster som kompletterar de möjligheter som redan finns;

- Ekonomiskt bistånd – Möjlighet att ansöka
- Insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning – Möjlighet att ansöka
- Oro för barn – Möjlighet att anmäla
- Personligt ombud - Möjlighet att bland annat skicka en kontaktförfrågan för att t ex ansöka om stöd
- Barngruppen Skilda världar – Möjlighet att skicka en intresseanmälan för barns deltagande i familjerättens gruppverksamhet Skilda världar, för barn med föräldrar som om bor på olika håll eller som håller på att separera
- Samarbetssamtal – Möjlighet för föräldrar att ansöka om samarbetssamtal, i syfte att komma överens om vårdnads-, boende- och umgängesfrågor för sina barn

- Avtal som rör vårdnad/boende/umgänge – Möjlighet för föräldrar att ansöka om att få hjälp att skriva juridiskt bindande avtal om vårdnad, boende och umgänge

- Bekräftelse av faderskap/föräldraskap – Möjlighet för sammanboende föräldrar att boka tid för bekräftelse av faderskap/föräldraskap

Fritidsbank

Hos "Fritidsbanken" kan alla låna sport- och friluftsutrustning gratis i 14 dagar. Fritidsbanken är ett initiativ för att sänka tröskeln för spontanidrott, öka hållbarheten och skapa möjligheter för sport oavsett inkomst. Fritidsbanken finns på 60 platser i Sverige. Den första Fritidsbanken i Stockholm öppnade i Tumba i februari. I Botkyrka drivs Fritidsbanken inom den verksamhet som erbjuder möjligheter till sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar. Genom Fritidsbanken breddas därmed möjligheterna till sysselsättning och fler Botkyrkabor får möjlighet till den ökade självständighet, delaktighet och inflytande som en meningsfull sysselsättning kan innebära.

Brukarrevision

I den verksamhet som vänder sig till personer med psykiska funktionsnedsättningar och erbjuder olika former av boendestöd har man under året som gått gjort en brukarrevision. Brukarrevision innebär att personer med egen erfarenhet av psykisk ohälsa genomför en undersökning där man efter dialog med brukarna i den verksamhet som berörs sammanställer resultat i en rapport som sedan ligger till grund för verksamhetens fortsatta utvecklingsarbete. Resultaten av brukarrevisionen för boendestödet i Botkyrka beskrivs som ovanligt positiva, 75% av de tillfrågade uttrycker att får det stöd de vill ha och hela 90% menar att de blivit mer självständiga tack vare boendestödet.

Anhörigvecka

Anhörigveckan är en vecka med särskilt fokus på aktiviteter riktade till den som är närstående till någon med psykisk ohälsa, missbruk, beroende eller demens. Anhörigveckan arrangeras av kommunens anhörigamordnare och innehöll år 2018 föreläsningar, information om olika hjälpmedel och en teaterföreställning som lyfter fram hur det kan vara att växa upp som syskon till någon med funktionsnedsättning.

Våldsförebyggande arbete

Antalet våldsärenden är fortsatt högt i kommunen. Särskilt allvarligt är också antalet utsatta barn. Uppgifter om barns utsatthet når kommunen på olika sätt, bland annat när våld mot barn upptäcks och anmäls till socialtjänsten. Samtidigt utförs en rad främjande och förebyggande insatser som t.ex. föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation och ett utökat samarbete med polisen. Förutom den skada våldet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar kostnaderna och påverkar samtliga verksamheter. Utifrån detta är det särskilt glädjande att de som arbetar med förebyggande arbete riktat till barn och unga

inom socialförvaltningen under året som gått fått ett pris för sitt arbete. Motiveringen löd bland annat: "Med utgångspunkt i att våld är en gemensam fråga för hela samhället har denna verksamhet, genom nära samverkan mellan framförallt socialtjänst, polis, räddningstjänst och skola, lyckats få till stånd ett sammanhållet och långsiktigt våldsförebyggande arbete i hela kommunen." Priset delas ut av "Operation Kvinnofrid", som är en samverkan mellan myndigheter och organisationer som kommer i kontakt med våldsutsatta vuxna och barn samt personer som utövar våld i nära relation i Stockholms län.

4 Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftredovisning

Uppföljning och analys

	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Totalsumma	-559,9	-616,3	-644,5	-646,2	-1,7
01 Dialog och service					
Intäkter	0,6	0,6	0,6	1,0	0,4
Kostnader	-1,1	-1,1	-1,2	-1,5	-0,2
Netto	-0,5	-0,5	-0,6	-0,4	0,2
03 Trygghetsskapande					
Intäkter	0,2	0,8	0,1	0,2	0,1
Kostnader	-3,1	-3,4	-3,2	-2,0	1,2
Netto	-2,8	-2,6	-3,1	-1,8	1,3
14 Flyktingåtgärder					
Intäkter	150,4	89,5	79,6	44,8	-34,8
Kostnader	-147,2	-124,0	-119,8	-83,1	36,7
Netto	3,2	-34,5	-40,2	-38,3	1,9
72 Barnomsorg					
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-5,2	-6,2	-6,2	-6,3	0,0
Netto	-5,2	-6,1	-6,2	-6,3	0,0
73 Barn o ungdomar t o m 20					
Intäkter	11,5	12,4	6,8	20,8	14,0
Kostnader	-213,2	-231,1	-226,9	-246,1	-19,2
Netto	-201,6	-218,7	-220,1	-225,3	-5,2
74 Vuxna utan beroendeproblem					
Intäkter	28,0	22,9	22,7	25,9	3,2
Kostnader	-136,5	-133,2	-134,3	-147,8	-13,5
Netto	-108,5	-110,3	-111,6	-121,9	-10,3
75 Vuxna med beroendeproblem					
Intäkter	3,1	2,8	2,3	2,7	0,3
Kostnader	-47,1	-49,9	-47,8	-52,7	-4,9
Netto	-44,0	-47,1	-45,4	-50,0	-4,6
76 Försörjningsstöd					

	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018	Avvikelse 2018
Intäkter	6,4	4,4	3,1	5,9	2,8
Kostnader	-159,9	-155,1	-162,9	-157,2	5,7
Netto	-153,5	-150,6	-159,8	-151,3	8,5
79 Gemensam verksamhet					
Intäkter	10,4	9,8	7,3	9,8	2,4
Kostnader	-57,3	-55,7	-64,7	-60,6	4,1
Netto	-46,9	-45,8	-57,4	-50,8	6,5

Dialog och service (01)

Verksamheten avser de personliga ombuden. Överskottet har sin grund i att lönekostnader för personliga ombuden har varit lägre än budgeterat.

Trygghetsskapande (03)

Verksamheten redovisar ett stort överskott jämfört med budget som en följd av att avtalet med trygghetsvårdar sagts upp i början av året. Verksamheten kommer att flyttas över till kommunstyrelsen från 1 januari 2019.

Flyktingåtgärder (14)

Kommunstyrelsen har tilldelat socialnämnden 0,5 mkr för mycket i tilläggsbudget för ensamkommande barn och unga jämfört med prognos. Vid delår 2 avropade socialnämnden i särskilt ärende 21,5 mkr från kommunstyrelsen. Den lägre nettokostnaden är ett resultat av att ärenden successivt avslutades under året.

Kostnader för försörjningsstöd i etableringsärenden har varit underbudgeterad. De senaste två åren har det skett en ökning av nettokostnaden med 80 %, orsaken är att etableringsärenden har ökat. Ökningen beror på en överföring av försörjningsstödsärenden från andra enheter samt att fler behöver ansöka om kompletterande försörjningsstöd då de inte har förutsättningar för att medverka heltid i det statliga etableringsprogrammet på grund av psykisk och fysisk ohälsa. Bostadssituationen har även gjort att kostnaden för tillfälliga boenden för flyktingar är fortsatt höga.

Vid delår 2 avropade socialnämnden 5,3 mkr från kommunstyrelse vilket är 2,7 mkr för mycket i tilläggsbudget på grund av lägre kostnader och högre intäkter än prognosticerat. Den högre kostnadsprognosen beror på att socialnämnden fick en preliminär kostnad vid delår 2 från tekniska nämnden som var betydligt högre än vad den faktiska kostnaden blev. Värt att notera är att modulbostäderna i Tumba stod klara i april månad och kostnaden ger helårseffekt först 2019.

Barn och unga (73)

Verksamheten ökar sitt underskott sen delår 2 med 1 mkr för barn och unga på grund av ökade kostnader för jourhemsplaceringar samt institutionsplaceringar enligt LVU och SoL. Nämnden har under året haft flera komplexa ärenden som krävt institutionsvård enligt LVU eller SoL. Flera unga kriminella ingår i denna grupp vilket troligen kommer att hålla i sig.

Ambitionen i socialnämnden är att undvika institutionsplacering. Implementering har skett av arbetssätt och metoder för att undvika externa placeringar – i de fall det ändå sker har andra lösningar prövats.

Värt att notera är att sammanlagda nettokostnaden för familje- och jourhem inom familjehemssektionen minskat med 0,8 mkr som en effekt av de åtgärder som vidtogs vid delår 2.

Vuxna utan beroendeproblem (74)

Verksamheten redovisar ett underskott för särskilt boende i extern regi på ca 8 mkr vilket till stor del beror på att socialnämnden fått tillströmning av ärenden med mer komplexa behov i kombination med bostadsbristen som lett till att tillgången till träningslägenheter inte varit tillräcklig. Detta innebär att brukare blivit kvar i mer kostsamma boenden än nödvändigt.

Kostnaderna för skyddade placeringar har varit omfattande och budgeten har överskridits med 1,9 Mkr. Under 2018 har fler skyddsplaceringar gjorts än föregående år till följd av att det inkommit fler ärenden med svårare hotbild samt en handfull placeringar av stora barnfamiljer som var i behov av skyddsklass 1. Denna skyddsklass har högre dygnspris än boenden med lägre skyddsklass. På grund av antalet barn ställdes ur ett barnperspektiv högre krav vid utflytt utanför skyddet vilket innebar att några familjer tillbringade flera månader i skyddat boende av skyddsklass 1.

Verksamheten för kontaktpersoner har varit underbudgeterad. Denna insats gör det möjligt att korta ner tiderna i såväl skyddat boende som tillfälligt boende externt vilket förväntas minska placeringskostnaderna framöver. Tillsättande av kontaktpersoner har dock inte varit möjligt att fullfölja under andra halvåret 2018. Detta till följd av svårigheter att rekrytera kontaktpersoner för målgruppen.

Vuxna med beroendeproblem (75)

Verksamheten har haft fler placeringar med en högre genomsnittlig dygnskostnad än det finns budget för, vilket var känt redan vid budgetering inför 2018. Sedan 2016 har antalet placeringar ökat med 20% vilket är ett av skälen till att kostnaderna stigit i kombination med bostadsbristen. Målgruppen består av 60 % hemlösa, och ca 80 % har komplexa vårdbehov.

Verksamheten har även haft flera vakanser samt sjukskrivningar under året och

har därför stärkts upp med inhyrd personal.

Försörjningsstöd (76)

Budgeten har inte utnyttjats till fullo med anledning av ett minskat totalt utbetalt försörjningsstöd samt att endast 30 % av SBA-budgeten har använts under året, vilket ger outnyttjad budget på ca 1 Mkr.

Kostnaden för externt boende är hög, då många Botkyrkabor fortfarande saknar eget boende och hänvisas att bo på hotell och vandrarhem. Enheten har i flera år arbetat systematiskt för att minska kostnaderna, vilket börjar ge resultat. En framgångsfaktor är mer erfaren personal i Mottagningssektionen, som därmed är tryggare och tydligare i de bedömningar kring särskilt utsatta grupper och inte minst tydligare i hur de vägleder medborgarna som vänder sig till enheten med frågor kring bostad. Ytterligare framgångsfaktor är att ansvaret för att ordna ett eget boende har mer överförts till försörjningsstödstagaren själv d.v.s. det är inte enheten som gör placeringar. Enheten har även tillförts medel om 1 Mkr i form av statsbidrag avseende hemlöshet

Gemensam verksamhet (79)

Gemensam verksamhet redovisar ett stort överskott främst beror det på att socialnämnden inte använt tilldelade medel fullt ut för utvecklingsåtgärder inom organisationsutveckling och digitalisering. Bufferten för oförutsedda kostnader i verksamheten har inte använts och nämnden har haft lägre lokalkostnader och IT-relaterade kostnader än budgeterat

Bidragsredovisning

Statsbidrag

Socialnämnden har under 2018 bedrivit statsbidragsfinansierad verksamhet för en total summa på 13,7 mkr varav de tre största var 7 mkr för våldspreventivt center, 3,2 mkr för psykisk hälsa, 2,3 mkr för stärkt bemanning inom barn och unga.

Föreningsbidrag

Socialnämnden har tilldelat föreningsbidrag för 2018 på 3,6 mkr till föreningar.

4.2 Investeringsredovisning

Uppföljning och analys

Projekt	Riktvärde 2018	Utfall 2018	Avv Riktvärde - Utfall
3626 Inventarier Vuxen Soc	0	-69	-69
3627 Nätinstallation Resursenh	0	-111	-111
3628 Soc Inventarier Pl. 8	0	-62	-62
3629 Ombyggnation Hälsan Soc	0	-579	-579
3696 Boende Budget	-2 500	0	2 500
3698 Lokaler Budget	-2 000	0	2 000
6380 Hälsan Soc	-450	0	450
Summa	-4 950	-821	4 129

Projekt 3626 Inventarier, 3627 Nätinstallation resursenheten, 3628 Soc inventarier plan 8 och 3629 Ombyggnation Hälsan är avslutade under 2018.

Projektet nya Idavall har inte färdigställts under 2018, avsatta medel med 500 tkr för inventarier åt detta projekt har budgeterats om inom ramen för budgeten 2019.

5 Mått och nyckeltal

Uppföljning och analys

Volym	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018
Barn och unga				
Institution SoL, årsplatser exkl ensamkommande	6,1	4,2	8,3	3,6
Institution LVU, årsplatser exkl ensamkommande	6,2	3,0	4,3	8,1
Familje- och jourhem, årsplatser exkl ensamkommande	121	122	122	123
Personer med psykisk funktionsnedsättning⁴				
Boende i egen regi, årsboende	59	60	60	60
Boende i annan regi, årsboende	18	29	21	34
Boendestöd, antal insatser	192	237	230	280
IPS, antal insatser	80	91	91	100
Vuxna med beroendeproblem				
Institution SoL, årsplatser	48	47,8	42,1	48,5
Institution LVM, årsplatser	3,0	5,8	3,9	3,2
Familjehem, årsplatser	3,4	1,6	2,2	2,5
Boende (utan HVB- tillstånd) årsplatser	14,9	19,1	15,0	19,8
Ekonomiskt bistånd				
Genomsnittligt antal biståndshushåll per månad	1 023	950	966	967

⁴ Boende i annan regi har haft 13 årsplaceringar fler än budgeterat och med en nettokostnad per årsplacering på 619 tkr så ger det ett underskott på drygt 8 mkr.

Volym	Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018
Andel hushåll som fått bistånd 10 månader och längre under de senaste 12 månaderna	34 %	38 %	37 %	37 %
Genomsnittlig biståndstid i månader under perioden	6,5	6,8	6,7	6,7
Genomsnittligt antal biståndshushåll per månad (nyanlända)	12,4	16,2	10	9,0
Genomsnittlig biståndstid i månader under perioden (nyanlända)	2,1	2,2	2	2,6

Nyckeltal, resursmätt		Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018
Barn och unga					
Institution SoL, årskostnad exkl ensamkommande	tkr	826	1 053	1 095	1 428
Institution LVU, årskostnad exkl ensamkommande ⁵	tkr	2 548	2 289	2 336	1 865
Familje- och jourhem, årskostnad exkl ensamkommande	tkr	477	473	473	447
Personer med psykisk funktionsnedsättning⁶					
Kostnad per årsboende i egen regi	tkr	509	517	535	517
Kostnad per årsboende i annan regi	tkr	508	496,2	550	619,1

⁵ Institution LVU har haft lägre dygnskostnader än föregående år.

⁶ Boende i annan regi har haft 13 årsplaceringar fler än budgeterat och med en nettokostnad per årsplacering på 619 tkr så ger det ett underskott på drygt 8 mkr.

Nyckeltal, resursmått		Utfall 2016	Utfall 2017	Budget 2018	Utfall 2018
Vuxna med beroendeproblem					
Institution SoL, nettokostnad per årsplats	tkr	418	440	447,1	457
Institution LVM, nettokostnad per årsplats	tkr	1 109	1 000	1 095	959,7
Familjehem, nettokostnad per årsplats	tkr	535	526,4	547,5	492,4
Boende (utan HVB- tillstånd) nettokostnad per årsplats	tkr	300	270	292	266
Ekonomiskt bistånd					
Genomsnittligt bistånd per månad i kronor	kronor	9 140	9 630	9 800	9 689
Genomsnittligt bistånd per månad i kronor (nyanlända)	kronor	10 635	12 393	12 000	15 437

6 Personalredovisning

6.1 Personalsammansättning

Anställningsförhållanden

Uppföljning och analys

Rekryteringsläget har under året stabiliserats ytterligare. Tjänster som tidigare varit vakanta och där inhyrd personal tidigare har behövts, har under året kunnat tillsättas med tillsvidareanställd personal.

Förvaltningen har till största del tillsvidareanställd personal och timanställd personal består främst av socionomstudenter. Studenterna kombinerar sina studier med en anställning för att skaffa sig värdefull yrkeskunskap och förhoppningen är att de efter avslutade studier ser socialförvaltningen i Botkyrka som den självklara platsen att påbörja sitt yrkesliv. Resterande timanställda återfinns inom socialpsykiatriska enheten som boendestödjare.

Socialförvaltningen fortsätter att arbeta med kompetensbaserad rekrytering för att säkerställa att rätt kompetens anställs på rätt grunder utan påverkan av icke relevanta variabler. Detta minskar risken för särbehandling och diskriminering. För att attrahera sökanden med olika erfarenhet och bakgrund som speglar kommunens invånare arbetar förvaltningen aktivt med utformningen av annonser. Ett arbete har även påbörjats med att undersöka vilka annonskanaler som är bäst lämpade för att nå önskad målgrupp.

Anställningsförhållanden: Anställda, årsarbetare	2015	2016	2017	2018
Antal anställda*	503	524	559	577
kvinnor	407	429	460	469
män	95	95	99	108
Antal Tillsvidareanställda*	424	438	476	492
kvinnor	342	357	396	405
män	82	81	80	87
Antal visstidsanställda månadsavlönade*	56	51	43	52
kvinnor	51	44	35	41
män	5	7	8	11
Antal visstidsanställda timavlönade*	38	44	43	41
kvinnor	27	36	32	30
män	11	9	11	11
Årsarbetare	453	458	482	504

kvinnor	362	366	392	405
män	91	93	91	98
Tillsvidareanställda årsarbetare	378	388	424	442
kvinnor	301	311	347	358
män	77	77	77	84
Visstidsanställda årsarbetare månadsavlönade	50	46	38	45
kvinnor	46	40	30	35
män	4	6	8	10
Visstidsanställda årsarbetare timavlönade	25	24	20	17
kvinnor	16	14	14	12
män	9	9	6	5
Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade*	91,0 %	91,0 %	92,2 %	91,7 %
kvinnor	89,7 %	90,6 %	92,5 %	92,1 %
män	96,8 %	92,9 %	91,0 %	89,9 %
Andel visstidsanställda av månadsavlönade*	12,0 %	10,7 %	8,4 %	9,6 %
kvinnor	13,5 %	11,3 %	8,2 %	9,3 %
män	5,4 %	8,1 %	9,4 %	11,1 %

* Snittantal under året

Anställningsförhållanden: Heltid, deltid (månadsavlönade)	2015	2016	2017	2018
Andel heltidsanställda av månadsavlönade*	93,7 %	95,0 %	95,8 %	95,8 %
kvinnor	93,0 %	94,7 %	95,7 %	95,9 %
män	97,1 %	96,5 %	96,6 %	95,4 %
Andel deltidanställda (75- 99%) av månadsavlönade*	2,7 %	1,9 %	1,5 %	1,2 %
kvinnor	2,7 %	1,8 %	1,4 %	0,9 %
män	2,4 %	2,3 %	2,3 %	2,8 %
Andel deltidanställda (1-74%) av månadsavlönade*	4,1 %	3,2 %	2,7 %	3,2 %
kvinnor	4,9 %	3,6 %	3,1 %	3,5 %
män	0,5 %	1,3 %	1,1 %	1,8 %
Sysselsättningsgrad (%) månadsavlönade*	97,0 %	98,0 %	98,0 %	98,0 %

kvinnor	97,0 %	97,0 %	98,0 %	98,0 %
män	99,0 %	99,0 %	99,0 %	98,0 %

* Snittantal under året

Personalstruktur

Uppföljning och analys

Andelen kvinnor är fortsatt högre än andelen män för årsarbetare. Andelen manliga sökanden till vakanta tjänster är lägre än andelen kvinnliga vilket fortsatt påverkar möjligheten till en jämnare könsfördelning. Arbetet behöver fortsätta med att nå ut till och attrahera manliga arbetssökanden på marknaden.

Personalomsättning har fortsatt minska under året, detta trots oro i personalgrupperna på grund av pågående omorganisation. Den minskade personalomsättningen är ett resultat av ett fortsatt strukturerat arbete inom områdena: introduktion för nyanställda, särskilda lönesatsningar, kompetent ledarskap, arbetsmiljö samt utveckling av arbetssätt och metoder. Chefer har under året gjort ett gott arbete då de trots stora förestående förändringar lyckats behålla stabilitet i verksamheterna. Viss skillnad i personalomsättning verksamheterna emellan finns fortfarande. Bristyrket socialsekreterare redovisas nedan uppbrutet i tre kategorier där en skillnad i omsättning och möjlighet att rekrytera beroende på sakfråga visar sig.

Personalomsättningen för nyanställda har under året minskat markant jämfört med föregående år. Detta baseras på ett mer stabilt läge generellt samt att inga verksamheter utökats eller tillkommit under året.

Uppgifterna för 2018 gällande andelen med utländsk bakgrund är ännu inte tillgängliga.

Personalstruktur: Könsfördelning, åldersstruktur	2015	2016	2017	2018
Årsarbetare	453	458	482	504
kvinnor	362	366	392	405
män	91	93	91	98
Andel årsarbetare <= 29 år	17,9 %	19,0 %	19,8 %	20,8 %
kvinnor	20,0 %	20,9 %	21,0 %	21,9 %
män	9,6 %	11,5 %	15,0 %	16,2 %
Andel årsarbetare 30-49 år	45,2 %	46,0 %	46,3 %	46,1 %
kvinnor	46,8 %	47,4 %	47,5 %	47,3 %
män	38,7 %	40,7 %	41,2 %	41,1 %
Andel årsarbetare 50-59 år	24,9 %	23,5 %	22,0 %	20,8 %

kvinnor	22,9 %	21,6 %	21,3 %	20,6 %
män	33,2 %	30,7 %	24,7 %	21,5 %
Andel årsarbetare >= 60år	12,0 %	11,5 %	11,8 %	12,3 %
kvinnor	10,3 %	10,1 %	10,2 %	10,2 %
män	18,5 %	17,1 %	19,1 %	21,2 %
Medelålder månadsavlönade*	43,5	42,6	42,2	42,0
kvinnor	42,6	41,7	41,5	41,2
män	47,7	47,0	45,6	45,8

Personalstruktur: Utländsk bakgrund	2015	2016	2017	2018
Andel anställda[1] med utländsk bakgrund[2]	32	36	38	
kvinnor	31	34	36	
män	38	46	45	
Andel chefer[3] med utländsk bakgrund[2]	13	21	17	
Andel medarbetare[4] med utländsk bakgrund[2]	34	37	39	

* Snittantal under året

[1] Månadsavlönade anställda 2017-11-30 enligt AB 01

[2] Enligt SCB's definition av utländsk bakgrund - Utrikes födda samt inrikes födda med två utrikesfödda föräldrar

[3] Chef definieras här som anställd med personalansvar.

[4] Medarbetare definieras här som anställd utan personalansvar.

Personalstruktur: Personalomsättning	2015	2016	2017	2018
Personalomsättning Nya		31,7 %	24,6 %	13,6 %
<= 29 år		89,9 %	46,0 %	27,5 %
30-49 år		29,2 %	25,8 %	12,4 %
50-59 år		8,3 %	8,5 %	6,3 %
>= 60år		2,4 %	3,3 %	1,5 %
Personalomsättning Slutat		25,4 %	17,1 %	16,5 %
<= 29 år		44,9 %	23,0 %	20,9 %
30-49 år		26,7 %	16,9 %	18,2 %
50-59 år		8,3 %	7,8 %	5,6 %
>= 60år		9,5 %	8,3 %	6,9 %

Personalstruktur: Personal bristyrken	2015	2016	2017	2018
Personalomsättning Nya				
351008 Socialsekreterare barn och unga myndighetsutövning		88,0%	56,9%	22,6%
351009 Socialsekreterare ekonomiskt bistånd		125,0%	45,5%	37,5%
351010 Socialsekreterare övrigt		27,4%	27,3%	11,8%
Personalomsättning Slutat				
351008 Socialsekreterare barn och unga myndighetsutövning		0,0%	0,0%	7,1%
351009 Socialsekreterare ekonomiskt bistånd		0,0%	0,0%	0,0%
351010 Socialsekreterare övrigt		37,1%	31,5%	26,3%

6.2 Tidsanvändning

Uppföljning och analys

Sjukfrånvaron samt den ej lagstadgade frånvaron och ledigheten har ökat något under året vilket ger en något negativ effekt på andelen faktiskt arbetad tid i % av total tid under året.

Andelen föräldralediga har minskat något under året. Andelen kvinnor som varit föräldralediga under året är betydligt högre än andelen män. Att göra tolkningar av dessa siffror är svårt då det inte finns någon statistik för hur stor andel av respektive kön som har barn i den ålder där behov av föräldraledighet föreligger.

Tidsanvändning	2015	2016	2017	2018
Faktiskt arbetad tid i % av totaltid	80,7%	78,6%	82,3%	81,7%
Sjukfrånvaro i % av totaltid	6,9%	7,6%	5,4%	6,1%
Föräldraledighet i % av totaltid	6,5%	7,6%	8,4%	6,7%
Övrig lagstadgad frånvaro och ledighet i % av totaltid	0,1%	0,1%	0,2%	0,4%
Övrig ej lagstadgad frånvaro och ledighet i % av totaltid	5,8%	6,0%	3,7%	5,1%
Övertid i % av totaltid	0,06%	0,07%	0,08%	0,02%
Fyllnadstid i % av totaltid	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%
Kompledighet i % av totaltid	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%

Tidsanvändning: Föräldraledighet	2015	2016	2017	2018
Föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid	7,4%	8,8%	9,4%	7,6%
Kvinnor föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid för kvinnor	7,9%	10,0%	10,4%	9,0%
Män föräldraledighet i % av ordinarie arbetstid för män	4,7%	2,7%	4,6%	1,3%

6.3 Deltidsanställda som önskar arbeta heltid

Uppföljning och analys

Antalet tillsvidareanställda med deltidstjänster ligger i linje med föregående år. Under året har ingen anställd uttryckt en vilja att utöka sin tjänstgöringsgrad utanför befintlig roll och i förvaltningen pågår en översyn över andra tänkbara lösningar för att öka tjänstgöringsgraden för de medledare som inom befintlig roll önskar utökad tjänstgöringsgrad.

Tillsvidareanställda på deltid	2015	2016	2017	2018
Antal tillsvidareanställda* på deltid	7	3	2	2
kvinnor	7	3	2	2
män	0	0	0	0
Antal tillsvidareanställda* på deltid (75-99%)	0	0	1	1
kvinnor	0	0	1	1
män	0	0	0	0
Antal tillsvidareanställda* på deltid (1-74%)	7	3	1	1
kvinnor	7	3	1	1
män	0	0	0	0
Sysselsättningsgrad (%) tillsvidareanställda*	98,0%	98,0%	100,0%	100,0%
kvinnor	97,0%	98,0%	100,0%	99,0%
män	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

* Snittantal under året

6.4 Kompetensutveckling

Uppföljning och analys

En beskrivning av verksamhetens kompetensutvecklingsinsatser under år 2018 återfinns i Kvalitetsberättelsen.

6.5 Arbetsmiljö och hälsa

Sjukfrånvaro

Uppföljning och analys

Den totala sjukfrånvaron har ökat något under året. Utfallet kommer att bevakas löpande under år 2019 för att säkerställa att den tidigare nedåtgående trenden i sjukfrånvaron fortsätter.

Under året har Adato, kommunens systemstöd för hantering av sjukfrånvaro börjat nyttjas till fullo. Utöver detta har en central hälsosupport som hanterar alla inkomna sjukanmälningar implementerats. Hälsosupporten påbörjade sitt arbete efter sommaren 2018 och det är för tidigt för att analysera utfall och resultat av satsningen.

Sjukfrånvaro	2015	2016	2017	2018
Total sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	7,8%	8,8%	6,1%	7,0%
Dag 1-14 i % av ordinarie arbetstid	3,1%	3,0%	2,9%	3,1%
Dag 15-90 i % av ordinarie arbetstid	2,1%	2,1%	1,5%	1,5%
Dag 91- i % av ordinarie arbetstid	2,6%	3,7%	1,7%	2,2%
Sjukersättning/aktivitetsersättning i % av ordinarie arbetstid	0,05%	0,03%	0,00%	0,13%
Kvinnor i % av ordinarie arbetstid för kvinnor	8,6%	9,3%	6,3%	6,7%
Män % av ordinarie arbetstid för män	2,7%	6,2%	5,2%	8,1%
Ålder <29 i % av ordinarie arbetstid <29	8,0%	10,0%	4,7%	4,5%
Ålder 30-49 i % av ordinarie arbetstid 30-49	6,9%	8,8%	6,9%	8,8%
Ålder 50-59 i % av ordinarie arbetstid 50-59	7,0%	6,1%	3,1%	4,3%
Ålder >60 i % av ordinarie arbetstid >60	12,3%	10,3%	9,6%	7,9%

Tillbud och arbetsskador

Uppföljning och analys

På grund av bristande systemstöd 2015-våren 2018 finns ingen centralt sammanställd statistik. Nedan rapporteras de anmälningar som registrerats i

systemet. Utöver dessa har arbetsskador och tillbud anmälts manuellt och hanterats inom respektive enhet.

Tillbud och arbetsskador	2015	2016	2017	2018
Tillbud				16
Arbetsskador				4

Medarbetarupplevelse

Uppföljning och analys

Den årliga medarbetarundersökningen gjorde ett uppehåll 2018 och istället fick kommunens medledare svara på en kortare enkät med fokus på frågor om hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet nedan anger förvaltningens totala HME- resultat.

Ett bibehållet HME-resultat för år 2018 får anses vara en seger med hänsyn till att året präglats av det pågående omorganisationsarbetet och att större förändringar i en organisation tenderar att skapa oro och missnöje bland medledarna.

Medarbetarupplevelse	2015	2016	2017	2018
HME (Hållbart medarbetarengagemang)	74	79	76	76

7 Uppdrag

Uppdragstyp	Namn	Slutdatum
Nämnduppdrag	Våldsförebyggande arbete i skolorna	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Två skolor i södra Botkyrka, Falkbergsskolan och Broängsskolan, har implementerat Mentors in violence Prevention, MVP. Tåget, programmet för de yngre åren, har implementerats vid tre skolor i södra Botkyrka; Skogsbacksskolan, Stolvretsskolan och Tullingebergsskolan. Uppdraget för 2018 är slutfört.</p> <p>Detta uppdrag redovisades i ett separat ärende i samband med socialnämnden i augusti 2018, se vidare dnr SN 2018:256.</p>		
Nämnduppdrag	Digitalisering - säkra sätt att skicka information	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Under tertial 3 har arbetet fortsatt med att försöka hitta andra lösningar för att skicka säkra meddelande istället för att faxa. Leverantör Trusted dialog har bjudits in för att visa sin tjänst där man kan skicka krypterade meddelanden. Tjänsten klarar dock inte att skicka bifogade filer på ett krypterat sätt då krypteringen bara gäller meddelandetjänsten. Det saknas även ett säkert sätt att bifoga filen till själva meddelandetjänsten då det inte finns någon säker lagringsmöjlighet i Botkyrkas IT-miljö utan för verksamhetssystem.</p> <p>En risk- och konsekvensanalys kommer att genomföras om vad det skulle innebära om att skicka filer på detta sätt. Utifrån den analysen kommer det beslutas om eventuellt inköp av ett externt program för säker meddelandehantering. Det pågår inget kommunövergripande arbete gällande säkra sätt att skicka meddelanden utan det är upp till varje förvaltning att driva frågan själva. Arbetet kommer att fortsätta under 2019.</p>		
Nämnduppdrag	Digitalisering - hantera utskottsprocessen digitalt	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Under hösten 2018 skulle en testpilot ha genomförts för att hantera utskottsprocessen digitalt. Arbetet har skjutits fram till 2019 med anledning av att det är en ny mandatperiod och att de nya utskottsledamöterna börjar i januari 2019.</p> <p>Det har även uppkommit en del problem med kommunens övergripande arbetet med MFA (multi faktors inloggning) genom Microsoft-licensen. MFA ska vara det som säkrar att endast rätt person har tillgång till de känsliga uppgifterna som ska hanteras i utskotten. Ny planerad start är i februari 2019.</p>		
Nämnduppdrag	Digitalisering - fler e-tjänster	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Socialförvaltningen har under 2018 skapat och lanserat; e-tjänsterna ansökan om ekonomiskt bistånd, ansökan om socialpsykiatri, anmäla oro för barn, intresseanmälan till barngrupp, ansökan om personligt ombud, ansökan om samarbetsamtal, ansökan om avtal angående vårdnad/boende/umgänge och bekräftelse av faderskap/föräldraskap. Många av e-tjänsterna har varit välanvända av medborgarna.</p>		
Nämnduppdrag	Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck - övergripande mål	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Övergripande mål har formulerats för området och återfinns i " Mål och internbudget 2019", under målet "Botkyrkas medborgare i behov av skydd stöd, vård och omsorg är nöjda med</p>		

Uppdragstyp	Namn	Slutdatum
den verksamhet socialnämnden bedriver". Tre målsatta mått är formulerade.		
Nämnduppdrag	Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck - säkerställa att alla medarbetare genomgått grundutbildning	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Inventering har gjorts av vilka som inte gått utbildningen. Därefter har inbjudan gått ut till alla som inte tidigare gått utbildningen. Tre utbildningstillfällen har hållits under 2018. Uppföljning kommer att genomföras 2019 för att säkerställa att samtliga gått utbildningen.</p>		
Nämnduppdrag	Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck - genomföra en fördjupad grundutbildning	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Grundutbildningen har uppdaterats och fördjupats under året. Utbildningstillfällen utifrån den fördjupade utbildningen har genomförts under hösten 2018.</p> <p>Fördjupad utbildning gällande hedersrelaterat våld och förtryck har genomförts, med ca 200 deltagare från socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.</p>		
Nämnduppdrag	Våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck - införa rutiner för att regelmässigt ställa frågor	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Under året har omvärldsbevakning genomförts av hur andra kommuner arbetar med frågan. Workshops har genomförts med FREDA-kortfrågor som utgångspunkt. FREDA-kortfrågor skapade av Socialstyrelsens för att identifiera våldsutsatthet. Deltagare har varit referensgrupp för våld i nära relation och bestått av representanter från socialpsykiatriska enheten, vuxenenheten, boenheten och utredningsenheten.</p> <p>Under hösten påbörjades ett arbete med att ta fram förslag på övergripande rutiner för att rutinmässigt ställa frågor om våld med hjälp av FREDA-kortfrågor. Parallellt påbörjades även ett arbete av referensgruppen för att ta fram förslag på verksamhetsspecifika rutiner för att rutinmässigt ställa frågor om våld med hjälp av FREDA-kortfrågor. Arbetet beräknas pågå till och med februari 2019. Rutinerna kommer sedan att testas i verksamheterna av referensgruppen under ca 4 veckor. Under 2019 kommer fler enheter att involveras i arbetet.</p>		
Nämnduppdrag	HBTQ - genomföra utbildning	2018-12-31
<p>Kommentar</p> <p>Under 2018 har en utbildning med certifiering inom HBTQ är genomförts av tre verksamheter; vuxenenheten, boenheten och YAP.</p> <p>Ungdomsmottagningen och sektionen för nätverk och familjevåld har genomfört en HBTQ-omcertifiering under november 2018.</p>		
Fullmäktigeuppdrag	Den kommunala organisationen ska vara så effektiv som möjligt och därmed kunna göra satsningar där de behövs som mest.	2018-09-17
<p>Kommentar</p> <p>Detta uppdrag redovisas i ett separat ärende i samband med socialnämnden i september 2018 se vidare dnr SN 2017:1</p>		

2**Kvalitetsberättelse 2018 (SN 2019:48)****Beslut**

Socialnämnden godkänner Kvalitetsberättelsen 2018

Sammanfattning

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Enligt socialtjänstlagen ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Kvalitetsberättelsen är en *sammanfattning* av kvalitetsarbetet. Kvalitetsberättelsen kompletterar uppföljningen av mål och budget samt internkontrollplanen och är precis som patientsäkerhetsberättelsen en del av årets redovisning. Kvalitetsberättelsen år 2018 fokuserar kvalitetsarbetet under andra halvåret. Den avslutande analysen med sammanfattande bedömning av kvalitet och systematiskt kvalitetsarbete speglar hela år 2018. Kvalitetsberättelsen pekar sammantaget på att kvalitetsarbetet inom socialförvaltningen i ökande grad är systematiskt och att verksamheterna tagit flera viktiga steg i riktning mot god kvalitet under året som gått.

Tre bilagor hör till ärendet;

1. Kvalitetsberättelse 2018
2. Reviderad sammanställning av aktuella lagar och föreskrifter som styr socialnämndens verksamheter.
3. Kvalitetsberättelsen som socialnämnden godkände i augusti 2018 och som fokuserar kvalitetsarbetet första halvåret 2018.

2019-01-23

Dnr SN/2019:48

Referens

Johanna Forssell

Mottagare

Socialnämnd

Kvalitetsberättelse 2018

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner Kvalitetsberättelsen 2018

Sammanfattning

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. Enligt socialtjänstlagen ska verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. Kvalitetsberättelsen är en *sammanfattning* av kvalitetsarbetet. Kvalitetsberättelsen kompletterar uppföljningen av mål och budget samt internkontrollplanen och är precis som patientsäkerhetsberättelsen en del av årets redovisning. Kvalitetsberättelsen år 2018 fokuserar kvalitetsarbetet under andra halvåret. Den avslutande analysen med sammanfattande bedömning av kvalitet och systematiskt kvalitetsarbete speglar hela år 2018. Kvalitetsberättelsen pekar sammantaget på att kvalitetsarbetet inom socialförvaltningen i ökande grad är systematiskt och att verksamheterna tagit flera viktiga steg i riktning mot god kvalitet under året som gått.

Tre bilagor hör till ärendet;

1. Kvalitetsberättelse 2018
2. Reviderad sammanställning av aktuella lagar och föreskrifter som styr socialnämndens verksamheter.
3. Kvalitetsberättelsen som socialnämnden godkände i augusti 2018 och som fokuserar kvalitetsarbetet första halvåret 2018.

Charlotte Lagerkvist

Tf. Socialchef

Johanna Forssell

Verksamhetsutvecklare

Expedieras till

Verksamhetschefer, Socialförvaltningen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsberättelse 2018

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 God kvalitet	3
1.1 Sammanfattande definition av kvalitet.....	3
1.2 Kvalitetsberättelsen i sitt sammanhang	4
2 Kvalitetsarbetet under året som gått	5
2.1 Processer	8
2.2 Nya och reviderade styrdokument	10
2.3 Avvikelse inklusive lex Sarah.....	11
2.4 Synpunkter och klagomål.....	14
2.5 Revisioner, granskningar och tillsyner.....	15
2.6 Statsbidrag.....	16
2.7 Brukarundersökningen	17
2.8 Öppna jämförelser och annan jämförande statistik.....	19
2.9 Riskanalyser och egenkontroller	19
2.10 Övrig uppföljning, utredningar och andra underlag.....	22
3 Analys – åtgärder	26
4 Sammanfattande bedömning	30

1 God kvalitet

Socialtjänstlagen (SoL) 3 kap § 3 säger: ” Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.” Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 6 innehåller motsvarande bestämmelse. Kravet på god kvalitet gäller både enskild och offentlig verksamhet inom socialtjänsten.

På nationell nivå, där kraven på kvalitet bland annat formulerats i lagar, följs kvaliteten upp via tillsyner och öppna jämförelser mm. På den lokala nivån i kommunen kompletteras kvalitetskraven med lokala politiska prioriteringar och kvalitetsmått i verksamheterna. Utöver detta har brukare och kommunmedborgare givetvis egna uppfattningar om vad som är god kvalitet – det senare följs upp via synpunktshantering, brukarundersökningar och avvikelshantering.

Kommunen väger samman den nationella lagstiftningen och den lokala politikens egna ambitioner i mål och styrdokument för att leda verksamhetens inriktning och utveckling. Ledningssystemet för kvalitet finns beskrivet i ett sådant styrdokument och anger hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas (alla styrdokument inom socialnämndens verksamheter nås via <https://botwebb.botkyrka.se/sidor/min-forvaltning/forvaltningar/socialforvaltningen/ledningssystem-for-systematiskt-kvalitetsarbete.html>).

I socialnämndens och de olika enheternas verksamhetsplaner beskrivs aktiviteter som syftar till att uppfylla lokala politiska mål och prioriteringar samt aktiviteter som syftar till att utföra det grunduppdrag som socialnämnden har fått från kommunfullmäktige. Socialnämndens grunduppdrag speglar det faktum att verksamheten styrs av lagar och föreskrifter.

Syftet med ledningssystemet för kvalitet är att genom systematiskt och fortlöpande arbete utveckla och säkra verksamhetens kvalitet genom att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Ambitionen är att skapa en lärande organisation som har en struktur för att arbeta med förbättringar och ständig utveckling.

1.1 Sammanfattande definition av kvalitet

Med kvalitet avses att de krav och mål uppfylls som gäller för verksamheten enligt;

- lagar och föreskrifter
- föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade
- beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter

Utöver detta definieras kvalitet också som måluppfyllelse utifrån lokalt politiskt prioriterade områden.

1.2 Kvalitetsberättelsen i sitt sammanhang

Kvalitetsberättelsen är en *sammanfattning* av kvalitetsarbetet. Vissa områden redovisas även mer fördjupat för socialnämnden i separata rapporter. Kvalitet utifrån Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) redovisas i nämndens patientsäkerhetsberättelse.

Uppföljningar av socialförvaltningens verksamhet sker i delårsuppföljningar och i samband med årsredovisningen. Kvalitetsberättelsen kompletterar uppföljningen av Mål & budget och internkontrollplanen och är precis som patientsäkerhetsberättelsen en del av årsredovisningen. I samband med halvårsskiftet 2018 togs en kvalitetsberättelse fram som fokuserade andra halvåret 2017 samt första halvåret 2018, tanken med den då valda perioden var att det skulle öka möjligheterna att väga in övergripande kvalitetsaspekter när mål, budget och internkontroll planerades för året efter, i detta fall år 2019. I efterhand har det visat sig att det ändå är för sent för att hinna få med den samlade kvalitetsanalysen i det planeringsarbetet. Inför årsredovisningen 2018 har förvaltningen därför tagit fram en kvalitetsberättelse som utgår från andra halvåret 2018, med syfte att i fortsättningen återgå till kvalitetsberättelser för kalenderår.

I kvalitetsberättelsen presenteras resultatet av förvaltningens arbete med avvikelser inklusive lex Sarah, samt andra delar av förvaltningens egenkontroll. Här finns också korta referenser till olika granskningar och rapporter samt till de årliga brukarundersökningarna och annan jämförande statistik. En sammantagen analys av kvaliteten i socialförvaltningens verksamhet innebär att det som lyfts fram i kvalitetsberättelsen måste vägas samman med sådant som redovisas på annat sätt, framförallt i andra delar av årsredovisningen. Även förvaltningens omvärldsanalys kan ses som en del av den samlade kvalitetsredovisningen då trender i vår omvärld utgör problem, möjligheter och risker – utifrån hur vår egen verksamhet ser ut och utvecklas.

Under 2018 har ett arbete pågått med att göra bärande delar av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete enkelt sökbara via kommunens intranät. Successivt kommer alla styrdokument (riktlinjer, rutiner och processer m.m.) att återfinnas där. Det gäller även aktuell sammanställning av de lagar och föreskrifter som styr socialnämndens verksamheter samt beskrivning av vilka dessa verksamheter är. En reviderad sammanställning av aktuella lagar och föreskrifter finns också som bilaga till kvalitetsberättelsen.

2 Kvalitetsarbetet under året som gått

Inom de verksamheter som handlägger ärenden som rör barn och unga har en viktig del av kvalitetsarbetet under perioden handlat om att identifiera processflöden och ta fram aktuella styrdokument som stöd för att nå god kvalitet, mer om detta finns beskrivet under rubriken processer. Andra viktiga fokus inom alla verksamheter riktade till barn och unga under perioden har varit utbildning och metodutveckling. Det har bland annat handlat om att:

- minska antalet förhandsbedömningar och utredningar som pågår längre än vad interna respektive lagstadgade tidsramar föreskriver
- inventera för att säkerställa att alla jour- och familjehem där barn är placerade enligt beslut i kommunen, är utredda och godkända i socialnämnd (både jour- och familjehem i egen regi och inköpta)
- öka barns delaktighet, inte minst när det gäller nätverkssamlande möten
- utbildning enligt plan särskilt till de som arbetar med stöd och insatser av olika slag inom bland annat; socialrätt, uppföljningsverktyg (SRS/ORS), samtal utifrån barns rätt som anhöriga (BRA-samtal), evidensbaserade metoder i missbruksarbete med unga, aktiv uppsökande integrerad samhällsbaserad behandling och rehabilitering (ACT)
- utbildning i handläggning och dokumentation särskilt för de som arbetar med utredningar och med familjehem
- fortsatt arbete med att implementera verktyget ”Signs of Safety”
- genomgång av rutiner och andra styrdokument för sektionerna inom utredningsenheten inklusive gallring, revidering, ta fram nya rutiner samt att kunskap generellt ökat hos medlemmarna

Inom de verksamheter som handlägger ärenden som rör barn och unga har rättssäkerhet fortsatt att vara i fokus även under andra halvåret 2018. Arbetet påbörjades med anledning av att verksamheten noterade brister i handläggningen av ärenden som rör placering av barn inom jour- och familjehem. Flera av dessa brister avspeglas också i de rapporter och utredningar som gjorts enligt lex Sarah. Under hösten utmynnade detta i en omfattande åtgärdsplan. Åtgärderna fokuserar på brister i handläggning och dokumentation inom både utredning och familjehemsplaceringar.

Inom flera av de verksamheter som är riktade till vuxna har kvalitetsarbetet under perioden fokuserat på att identifiera processflöden och ta fram aktuella styrdokument som stöd för att nå god kvalitet, mer om detta finns beskrivet under rubriken processer. Andra viktiga fokus under perioden har varit utbildning och metodutveckling.

Satsningar som varit i fokus under perioden inom verksamheter till vuxna har exempelvis varit:

- Grundutbildning kring neuropsykiatriska funktionshinder till medarbetare inom enheten ekonomiskt bistånd.
- Utbildningsinsatser kring avvikelshantering och lex Sarah som genomförts inom Vuxenenheten, Enheten för socialpsykiatri samt inom Boenheten i syfte att i högre utsträckning använda sig av dessa

möjligheter till förbättringar.

- Inom den socialpsykiatriska enheten har man särskilt arbetat med hur man ska kunna ta med sig de goda erfarenheter man har av att ha implementerat utredningsmodellen och verktyget ”Individens bästa i centrum” (IBIC) till den nya organisationen där man blir tvungen att byta verksamhetssystem.
- Introduktion till nya medledare – För att bära kvalitetsarbete vidare i organisationen är det viktigt att nya medledare introduceras på rätt sätt. Under perioden har detta varit i fokus särskilt inom vuxenenheten och boenheten.
- Inom den verksamhet som arbetar med ”Individual placement and support” (IPS) har man deltagit i ett projekt som leds av forskare vid Umeå universitet. Syftet är att kvalitetssäkra insatsen ”Supported education” (fokus på utbildning) på samma sätt som IPS (med fokus på arbete) är kvalitetssäkrat.
- Metodcoachning och utbildningar för medledare som arbetar med personer med psykiska funktionsnedsättningar
- Metodutveckling med stöd av genomförd brukarrevision inom boendestöd/vård- och stödsamordning i form av workshop tillsammans med brukare, medlemmar från Inflytanderådet och revisorer.

Digitalisering/effektivisering har också varit ett fokusområde främst inom enheten för ekonomiskt bistånd där man fortsatt med implementering av e-ansökan och ”Mina sidor” under året. I ett första steg har man skapat ett eget ansökningsformulär som brukarna kan fylla i på Botkyrka.se, där kan den enskilde även se information i sitt ärende och läsa brev från myndigheten. Möjlighet att komplettera sin ansökan och överklaga finns också. I nuläget är mottagandet och utskrifter automatiserat och inom kort kommer även delar av handläggningsförfarandet att automatiseras. Verksamheten fortsätter arbetet med att få fler att ansöka om bistånd digitalt.

Samverkan

Samverkan och samarbete är centralt för en god kvalitet och den föreskrift som styr hur socialnämnden arbetar med systematiskt kvalitetsarbete lyfter särskilt fram detta.

För dem som arbetar med utredning av barn och ungas *behov* har ett nytt arbetssätt prövats i samverkan med skolan – skolteam. Det nya arbetssättet syftar bland annat till att öka insynen i respektive uppdrag, samt att barn och föräldrar ska bli mer delaktiga och få större insyn i hur verksamheterna arbetar med deras ärenden. Verksamheterna har också arbetat med att tydliggöra samarbetet mellan de som arbetar med att utreda barns behov, de som arbetar mer förebyggande samt polisen. Inom satsningen ”Kraftsamling” är samarbete, utöver det som sker med skolor och polis, även prioriterat med förskolor och räddningstjänst. Utvecklingen av det våldspreventiva arbetet bygger, precis som insatser för familjer i våldskontext, på god samverkan med alla berörda aktörer. Det utvecklingsarbete som skett, och som fortfarande pågår, när det gäller flödet av ärenden mellan dem som arbetar med utredning av barns behov och de som arbetar med familjehem, handlar i stor utsträckning om att tydliggöra hur samverkan bäst ska ske.

Verksamheten som arbetar särskilt med nyanlända lyfter fram att samverkan med andra enheter under halvåret förstärkts. Ett exempel på vad detta har lett fram till är att anvisade nyanlända med behov av bostadsanpassning får sina behov tillgodosedda markant snabbare (flera månader). Samverkan mellan socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen kring målgruppen kvotflyktingar banar också väg för samsyn och ett bättre mottagande för de som kommer till kommunen med olika vårdbehov. Socialförvaltningen har också påbörjat ett samarbete med Huddinge och Salems kommun med projektfinansiering från Länsstyrelsen. Projektet ämnar skapa ett metodmaterial med aktiviteter riktade mot kvotflyktingar och utgå från de erfarenheter kommuner gjort under de senaste årens mottagande av just kvotflyktingar. Målet är att lära av varandra för att öka kvaliteten i mottagandet och även sprida goda exempel i resten av landet.

Socialförvaltningen deltar regelbundet i nätverk som rör flyktingfrågor. Både på praktisk och strategisk nivå och både internt och externt. Ett exempel är etableringsnätverken för södertörnskommunerna där det arrangeras träffar för både strategiska chefer och operativ personal med erfarenhetsutbyte som fokus.

Socialförvaltningen har, genom verksamheter riktade till nyanlända, ett aktivt samarbete med civilsamhället i Botkyrka där man gemensamt arrangerat exempelvis träffar där nya och gamla Botkyrkabor kan lära känna varandra. Andra exempel är simkurser för nybörjare, sommarläger för familjer, bussturer i kommuner och andra utflykter i Stockholmsområdet. Socialförvaltningen samarbetar också med Interkulturellt centrum (IKC) hälsokommunikatörer för att erbjuda nyanlända kurser i hälso- och sjukvårdsfrågor, med allt från praktisk kunskap om vården i Sverige till kurser i egenvård och föräldrakurser.

Bosektionen inom socialförvaltningen håller samman ett nätverk av representanter från olika enheter inom förvaltningen för dialog kring frågor som rör träningslägenheter och tillfälliga lägenheter. Detta för att så långt det är möjligt säkerställa att de med störst behov kommer ifråga för lägenhet.

Enheten för ekonomiskt bistånd (EEB) har under perioden särskilt arbetat med samverkan med partners som erbjuder SFI, med Arbetsförmedlingen (AF) samt med intern samverkan inom enheten. Andra exempel på gott samarbete är det mellan EEB och de som arbetar med att erbjuda insatsen "Individual placement and support" (IPS) till personer med psykisk funktionsnedsättning. Medarbetare från AF och EEB träffas regelbundet för dialog kring planering i gemensamma ärenden samt kunskapsutbyte. Vidare har EEB samarbetat med kultur- och fritidsförvaltningen (KoF) i syfte att erbjuda försörjningsstödstagare möjlighet att delta i aktiviteter för barn och familj under skollov. Samtidigt har enheten haft svårt att få till samarbete med Jobbcenter. En orsak har sannolikt varit att det varit turbulent på Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen med bland annat flera vakanser på deras chefstjänster. Även AF har genomfört en stor omorganisation som påverkar såväl medborgarna som handläggarna då den myndighetens tillgänglighet minskat.

Socialförvaltningens vuxenenhet har en komplex målgrupp där beroende av olika slag ofta kombineras med psykisk och fysisk ohälsa. Samarbetet med

landstingets psykiatri samt med andra förvaltningar kring denna målgrupp är svår. Vuxenenheten får i många fall ta hela ansvaret där även andra aktörer skulle kunna ta större ansvar för att tillgodose gruppens behov. Detta är problematiskt utifrån att enheten saknar kompetens inom alla områden samt att det får ekonomiska konsekvenser, inte minst då beslut om extern placering måste ske som en konsekvens främst av andra aktörers brister. Om fler tog ansvar skulle möjligheterna vara större att lösa situationen tillsammans och på hemmaplan. Sammantaget medför detta också en orimlig arbetsbelastning på denna enhet. En positiv utveckling har dock skett internt när det gäller samarbete mellan olika verksamheter/enheter inom socialförvaltningen, inte minst med stöd av intern, samordnad individuell plan (ISIP).

Ett positivt exempel på samverkan för vuxenenhetens målgrupp är den samverkan som verksamheten återupptagit med landstings Beroendemottagningen. Förhoppningen är att detta ska leda till fler integrerade insatser för den del av målgruppen som behöver det, samt fortsatt fokus på SIP-arbetet.

Medledares delaktighet i kvalitetsarbetet

Ett viktigt sätt för medlemmarna att vara delaktiga i kvalitetsarbetet är i samband med arbetsplatsträffar. Vid dessa träffar lyfts allt från uppföljningar av åtgärder utifrån utredningar enligt lex Sarah till HBTQ-utbildning. Vuxenenheten har exempelvis, tillsammans med Boenheten och verksamheten YAP, certifierats i HBTQ-frågor och utifrån det tagit fram ett gemensamt introduktionspaket för nyanställda.

Under året som gått har nya arbetssätt, teamarbete och planering för den nya organisationen också varit viktiga delar i kvalitetsarbetet där medlemmar involverats.

Utöver detta lyfter enheten för ekonomiskt bistånd bland annat fram att medlemmar ingår i samverkansgrupper både internt och externt och arbetar självständigt med verksamhetsutveckling. Boenheten lyfter bland annat fram att medlemmar deltar i allt uppföljningsarbete gällande enhetens mål och rutiner, man har haft en metoddag där man tydliggjort olika ansvarsområden och dokumentera detta så att det är lätt att gå in och se vem som ansvarar för vad. Vuxenenheten lyfter fram medlemmars delaktighet i arbetet med att utveckla en bra introduktion m.m.

2.1 Processer

Socialförvaltningens visualiserar verksamheternas processer i verktyget "2consiliate" (2c8). Arbetet startade med fokus på de processer som rör myndighetsutövningen från aktualisering till beslut om insats. Tanken är att sedan koppla på de processer som genom insatser syftar till att ge stöd samt verksamheternas förebyggande arbete. Prioritering av i vilken ordning olika processer ska kartläggas har dock ibland styrts av andra behov vilket medför att det även finns beslutade processer inom området stödprocesser och inom det förebyggande arbetet.

Socialförvaltningen publicerar löpande (på botwebb) arbetet med

processkartläggning. Publiceringen sker med utgångspunkt i startmodellen för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete. Startmodellen med alla publicerade processer nås via: <https://botwebb.botkyrka.se/sidor/min-forvaltning/forvaltningar/socialforvaltningen/ledningssystem-for-systematiskt-kvalitetsarbete.html>

Precis som tidigare har det under 2018 varit ett fortsatt fokus på att kartlägga processerna för att ta emot och utreda ärenden. Inom de allra flesta verksamheter finns en pågående processkartläggning och flera processer börjar bli klara att besluta, med lite olika lång tidsplan beroende på verksamhetsområde. Inom flera områden kartläggs ett antal olika processer parallellt. Att visualisera processerna sköts framförallt av processledare i verksamheten, vilket vanligtvis varit en kvalitetsledare eller annan utsedd person. Som stöd i arbetet har verksamhetsutvecklare och jurister på stöd- och utvecklingsenheten funnits som processhandledare.

Det återstår fortfarande att visualisera (i vardagens arbete pratar vi om detta som att vi kartlägger) de allra flesta processerna för beslutade insatser och för verksamheternas förebyggande arbetet.

Inom området barn och unga beskriver verksamheten att ett stort antal processer inom familjerätt samt för den delen av processen som rör aktualisering och utredning, är kartlagda och står inför de sista justeringarna innan det blir aktuellt för ansvarig chef att besluta om dem. Arbetet pågår också med processen som beskriver vad som händer när det blir aktuellt med placering utanför hemmet.

Utöver de resultat som kan ses i form av mer eller mindre färdiga processkartor har arbetet med processer också lett till konkreta förändringar av verksamheten. Boenheten lyfter fram att man genom processkartläggning upptäckt rutiner som varit i behov av revidering för att kunna användas ännu mer effektivt och för att lättare kunna kommuniceras internt. Man ser även att arbetet med processerna lett till en tydligare och mer rättssäker handläggningsprocess.

Inom enheten för ekonomiskt bistånd har man utifrån processerna bland annat genomfört, respektive arbetat med, följande:

- Mottagningen genomför alla nybesök
- Tydligare flöden när ärenden förs vidare från mottagning till dem som arbetar i utredningsgrupp
- När en medborgare gör en ny ansökan efter att tidigare ha varit aktuell på enheten, görs ny utredning efter frånvaro om 3 månader istället för som tidigare 6 månader. Detta för att säkerställa att alla större förändringar dokumenteras och tas i beaktan vid vidare handläggning.
- Hur underlag utformas när det blir aktuellt med ”insats mot självförsörjning”
- Tydliggöra vägen mot självförsörjning/flödet för grupperna arbetssökande, sjukskrivna, ungdomar, SFI-studerande samt beroende.

Parallellt med verksamhetsprocesserna arbetar processhandledarna även med att visualisera förvaltningens stödprocesser. Särskilt fokus under året har varit

på ärendehantering och synpunktshantering.

Höstens arbete med processkartläggning har också påverkats av förberedelserna inför starten av socialförvaltningens nya organisation som träder i kraft 1 mars 2019. Det pågår ett arbete med att se över startmodellen och förvaltningens processtruktur för att skapa förutsättningar för att visualisera hur ett ärende flödar i den nya organisationen.

2.2 Nya och reviderade styrdokument

Under halvåret som gått har socialnämnden beslutat om nya styrdokument.

På förvaltningsnivå har följande övergripande rutiner beslutats som bland annat rör vägledning för arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet:

- Rutin för processkartläggning
- Vägledning för att använda och förvalta processer
- Rutin för att använda verktyget Stratsys
- Preciserad rutin för hantering av statsbidrag och projektmedel inom socialförvaltningen

Processer som gäller flera enheter och som blivit kartlagda och beslutade och därmed också är styrdokument för verksamheten:

- Avvikelser och lex Sarah processen (stödprocess)
- Överklagan (är inte ett eget fristående styrdokument men istället en på förhand framtagna delprocess som kopplas till flera olika processer)

Arbete med att tillgängliggöra beslutade styrdokument ingår i implementeringen av det systematiska kvalitetsarbetet. En del i detta är också att socialförvaltningens olika enheter samlar och ser över sina befintliga rutiner. Detta arbete är helt integrerat i arbetet med att kartlägga alla processer, se mer om detta under rubriken om processer. Inom ramen för arbetet med processer har en rad rutiner inom enheter, sektioner och arbetsgrupper reviderats.

Styrdokument som beslutats av respektive verksamhetschefer och som rör hela enheter:

Socialpsykiatriska enheten (SPE):

- Rutin för restlängder och skulder

Enheten för ekonomiskt bistånd:

- Rutin för hantering av ärenden som skall från sektionen för ensamkommande, via EEB till sektionen för nyanlända.
- Budget- och skuldrådgivning (förebyggande)
- VINR-processen (våld i nära relation)

Utredningsenheten för barn och unga:

- Rutin för vårdnadsöverflytt enligt 6 kap föräldrabalken.
- Rutin för muntlig anmälan i pågående ärenden
- Rutin för övervägande, uppföljning och omprövning av vård
- Rutin för handläggning av ärenden avseende vård med stöd av LVU

Aktuella styrdokument för socialnämndens verksamheter finns tillgängliga på kommunens intranät botweb, via startsidan för Ledningssystemet för kvalitet.

I takt med att fler rutiner knyts till kartlagda processer, kommer det att bli enklare att få en överblick och söka efter olika styrdokument på olika nivåer i organisationen.

2.3 Avvikelser inklusive lex Sarah

Syftet med lex Sarah och övriga avvikelser är att brister ska rättas till och att verksamheten ska utvecklas. Utredningen som görs av varje rapport ska ge en förklaring till varför det blev fel och hur vi undviker att det upprepas, en lärande organisation. Tanken är att hitta systemfel, inte att hitta syndabockar. Alla är skyldiga att rapportera och det är viktigt att ansvariga i verksamheterna kan motivera och uppmuntra detta. Information om lex Sarah ska ges varje år samt för nyanställda. Mycket finns att vinna i verksamheterna med en löpande dialog om avvikelser, missförhållanden och åtgärder.

Lex Sarah

Under andra halvåret 2018 har det kommit in 18 lex Sarah-rapporter (att jämföra med 20 rapporter under första halvåret). Sammantaget har det alltså kommit in 38 rapporter under hela 2018 (att jämföra med 32 rapporter under hela 2017).

Den enhet som rapporterat tätast är utredningsenheten för barn och unga som svarar för 14 av 18 rapporter. Övriga två rapporter har kommit från socialpsykiatriska enheten samt en från enheten för ekonomiskt bistånd och en från boenheten. Fördelningen av rapporter mellan olika enheter överensstämmer i huvudsak med hur det sett ut under hela året 2018 och även 2017. Det är naturligtvis omöjligt att bedöma hur många rapporter som respektive enhet "borde" göra för att man ska kunna säga att denna del av avvikelshanteringen fungerar väl. En samlad bedömning är ändå utifrån andra underlag att fler enheter skulle ha kunnat göra (fler) rapporter. Inom vuxenheten och boenheten har man haft särskild dialog och information om detta under perioden.

Av de rapporter som kommit från utredningsenheten för barn och ungdom är det fyra rapporter som gäller utredningssektionen norr, fyra som gäller mottagningssektionen, tre som gäller utredningssektionen söder, två som gäller familjehemssektionen och en som gäller sektionen för familjerätt.

En övervägande del av rapporterna beskriver situationer där det funnits brister i antingen dokumentation eller utredningsförfarande. Vissa rapporter beskriver även rena misstag i form av bortglömda beslut, kommunikeringar och dylikt. Denna översiktliga bild av innehållet i rapporterna överensstämmer också med hur det sett ut de senaste åren. För en mer detaljerad bild av lex Sarah under första halvåret 2018 hänvisas till Kvalitetsberättelse för 2017/2018.

Samtliga rapporter som kommit in under andra halvåret 2018 är fortfarande under utredning.

Färdigställda utredningar under andra halvåret 2018

Under andra halvåret 2018 har 15 lex Sarah-utredningar gjorts klara och

beslutats. Då det funnits en anhopning av ärenden sedan tidigare har det lett till att samtliga färdiga och beslutade utredningar gäller rapporter som kommit in under 2017 eller första halvåret 2018.

Åtta av de utredningar som beslutats under perioden har anmälts till inspektionen för vård och omsorg (IVO) då utredningen lett fram till ett beslut om att det rör sig om ett allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för allvarligt missförhållande. Fyra av dessa rapporter har behandlats i samma utredning då det gällt samma händelseförlopp. I dessa ärenden har IVO återkopplat till enheten och önskat mer preciserade åtgärdsförslag för att undvika ytterligare missförhållanden. Tre av de 15 avslutade utredningarna har inte bedömts som missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande på sådant sätt som krävs för att omfattas lex Sarah.

Slutsatser och åtgärder

En avgörande del av arbetet med lex Sarah och avvikelser handlar om att åtgärder ska genomföras för att de händelser som lett fram till missförhållanden inte ska upprepas. Sådana åtgärder sker ibland direkt i samband med att ett missförhållande upptäcks, ibland under tiden ärendet utreds. Utredningen kan också konstatera att andra åtgärder eller förändringar skulle kunna påverka situationen positivt eller så kan utredningen leda fram till beslut om att ytterligare åtgärder behövs. I det senare fallet kan åtgärderna följas upp av dem som gjort utredningen.

I tre av de 14 färdigbehandlade lex Sarah-utredningarna beslutades inte om några särskilda åtgärder, utöver de som redan vidtagits. I åtta av 14 färdigbehandlade lex Sarah utredningar beslutades om ytterligare åtgärder för att säkerställa att det som skett inte ska upprepas. Alla utredningar pekar också, mer eller mindre uttalat, på behovet av fortsatt systematiskt kvalitetsarbete.

Av de utredningar som avslutats med förslag på åtgärder kan man konstatera att det i många fall vore bra med större tydlighet i organisationen när det gäller vilka chefsroller som ansvarar för vilka arbetsuppgifter. Ett återkommande inslag i en majoritet av utredningarna är bristande dokumentation samt i vissa fall även vissa brister i utredningsförfarandet.

Andra sammanfattande slutsatser som kan dras är att det finns ett fortsatt behov av fokus på att dokumentationsföreskrifter efterföljs samt på att åtgärder genomförs för att förbättra rättssäkerheten inom enheterna. Detta förbättringsarbete kräver utöver fokus på dokumentation även åtgärder för att säkerställa en enhetlig handläggning, bedömning och beslutsfattande. I samband med den kommande omorganisationen kan beslutade lex Sarah-utredningarna med fördel användas som underlag för att se var osäkerheter och risker finns i utgångsläget. Tidigare lex Sarah-rapporter och utredningar ligger även till grund för det förbättringsarbete som skett när det gäller arkivhantering och gallring, detta projekt avslutades under 2018 och beskrivs mer under rubriken "Övriga underlag" längre fram i denna kvalitetsberättelse.

Exempel på hur utredningsenheten för barn och unga arbetar för att ta vara på erfarenheter från utredning av rapporterade lex Sarah:

- Tar fram checklista för vad en utredning kring barns behov ska

innehålla.

- De som arbetar med att ta emot och aktualisera barns behov har, tillsammans med de som utreder barns behov, planerat hur en utredningsplan ska formuleras och användas samt hur skyddsbedömningar ska göras.
- Åtgärdsplanen för hur verksamheten ska utreda och godkänna de jour- och familjehem där barn och unga placeras har bland annat lett till att de som arbetar med placerade barn fått ett tydligare uppdrag och att de kommer in tidigare i processen då en placering är på gång.
- Flera lex Sarah-rapporter har handlat om brister i rättssäkerhet, bland annat att fel delegat tagit beslut, att beslut inte dokumenterats på rätt sätt o.s.v. som en konsekvens av detta har verksamhetssystemet Procapita justerats så att det inte längre går att välja ”fel” delegat kopplat till ett beslut.
- De som arbetar med insatser till barn och unga kommer att få mer information och utbildning avseende dokumentation och genomförandeplaner.

Avvikelser

Avvikelser som uppstår i den egna verksamheten rapporteras av medledare. Under perioden 1 juli till 31 december 2018 har det sammantaget kommit in 65 avvikelser (jämfört med 42 avvikelser första halvåret 2018).

16 av avvikelserna handlar om utredningsenhetens verksamhet (barn och unga). De tre mest rapporterade områdena är uppföljning som inte skett i tid, akter som har försvunnit och fel eller bristande information till den enskilde. Exempel på hur verksamheterna arbetar för att ta vara på erfarenheter från utredning av rapporterade avvikelser är hur de som arbetar med utredning av barns behov tagit fram en checklista som beskriver vad gruppledare ska ha koll på i ärendegången, såväl under utredning som i verkligheten.

Inom enheten för ekonomiskt bistånd har det under halvåret inkommit 26 rapporterade avvikelser. Flertalet av avvikelserna inom enheten för ekonomiskt bistånd rör brister i att rutiner inte följts. Över hälften av de rapporterade händelserna visar att handläggning av ärenden utförts för sent eller att fel eller sena utbetalningar av ekonomiskt bistånd skett. Återkommande är att socialsekreterare upplever slarv och bortglömda moment på grund av hög arbetsbelastning. Exempel på andra typer av avvikelser är att handlingar tappats bort, att intern samverkan inte fungerat, administrativa brister och beslut som inte meddelats den ansökande.

Av de 23 avvikelser som rapporterats av verksamheten som arbetar med vård och stödsamordning till personer med psykisk funktionsnedsättning har 13 av dessa handlat om att man inte har lyckats verkställa beslut om boendestöd inom tre månader. Åtgärderna har varit att anställa vikarie samt se över arbetssättet, vilket är en pågående åtgärd även för 2019. Verksamheten ser en markant ökning av nya ärenden och behöver därför också se över om man kan

och ska arbeta på ett annat sätt för att möta framtida behov. Övriga avvikelser handlar framförallt om brister i samverkan, både internt och externt. Interna brister handlar om ärendeöverlämning mellan medledare och externa brister om långa väntetider hos polis och räddningstjänst samt svårigheterna med samverkan kring enskilda individer med primärvården.

Övriga verksamheter inom socialförvaltningen har inte rapporterat några avvikelser under perioden, fördelning såg ungefär likadan ut under förra perioden/året. För mer detaljer om de avvikelser som kom in första halvåret 2018 hänvisas till Kvalitetsberättelsen 2017/2018. Berörda verksamheter är medvetna om att fördelningen av rapporterade avvikelser mellan olika enheter i sig är ett utvecklingsområde.

2.4 Synpunkter och klagomål

I enlighet med det systematiska kvalitetsarbetet är kommunen skyldig att ta emot och utreda klagomål och synpunkter som rör kvalitet i kommunens verksamhet (SOSFS 2011:9 s.7). När en sådan synpunkt/klagomål kommer in till kommunen vidarebefordras den till berörd verksamhetschef. Denne ordnar i sin tur så att uppgiftslämnaren får svar, respons eller bekräftelse inom två arbetsdagar, förutsatt att frågan inte är av mer omfattande eller komplicerad karaktär. Vid sådana tillfällen kan det krävas att frågan hanteras vidare även på annat sätt. Det förekommer också att synpunkter som rör myndighetsutövning och kommer från den som ärendet rör, hanteras och dokumenteras i verksamhetssystemet (Procapita).

Sammantaget har det kommit in fyra synpunkter och klagomål som registrerats i ärendehanteringssystemet Lex under andra halvåret 2018. Samtliga rör enheten för ekonomiskt bistånd och handlar om klagomål eller synpunkter i enskilda ärenden. Två av dessa handlar om att e-tjänsten för ansökan om ekonomiskt bistånd inte fungerat vilket fått till följd att en person inte kunnat ansöka. En av de fyra synpunkterna handlar om att en kallelse skickats ut till fel person. Den sista handlar om hur den som lämnat synpunkten uppfattar att enhetens ekonomiskt bistånds förhållningssätt är till klienter med psykisk funktionsnedsättning. Samtliga synpunkter är besvarade inom skälig tid.

Nedan beskrivs hur verksamheterna arbetat med synpunkter och klagomål som kommit in på olika sätt under perioden. För en beskrivning av de synpunkter som kom in under första halvåret 2018, se Kvalitetsberättelsen 2017/2018.

Barn och unga:

Under perioden har det kommit in ett fåtal synpunkter och klagomål till utredningsenheten för barn och unga. Dessa rör genomgående klagomål och missnöje på hur vi handlagt ärendet från dem som ärendet rör. Det har också kommit in synpunkter/klagomål på att förvaltningen inte bedriver en öppen förskola på finska. Socialnämnden har fattat beslut att förvaltningen ska starta en filial för öppen förskola 2019 under förutsättning av beviljade bidrag.

Ekonomiskt bistånd:

Under 2018 har det i likhet med tidigare år, kommit in flera synpunkter från klienter eller anhöriga till klienter, som gäller att man önskar byta handläggare. Dessa har behandlats genom att gemensamt möte bokats in med handläggare

och närmsta chef för att utreda vari missnöjet består. Det har främst gällt negativa beslut för klienten och inte handläggarens agerande. En del av dessa synpunkter har dokumenterats i respektive klients journal.

Flera synpunkter har kommit in i form av att medborgare kontaktar en chef då de inte är nöjda med de besked/beslut de fått rörande sin boendesituation. I dessa fall har aktuell chef kunnat konstatera att handläggningen är korrekt men att bostadsmarknaden är ansträngd och att flera medborgare har svårt att lösa sin boendesituation.

Synpunkter har även kommit in när det gäller budget- och skuldrådgivning. Dessa har rört uppfattade brister i tillgänglighet och handläggning. Alla synpunkter har hanterats direkt av sektionschef och det har resulterat i nöjda synpunktslämnare.

Under sommaren kom synpunkter från medborgare kring att vi brast i tillgänglighet då vi kopplade semesterlediga handläggares telefoner till gruppnummer. Detta ledde till att det blev svårt att nå fram på såväl telefontid som journalnummer.

Socialpsykiatri:

Det har kommit in synpunkter på att informationsspridningen om exempelvis planerade aktiviteter på dagverksamheten "Bryggan" behöver förbättras. Synpunkterna har kommit in via Inflytanderådet. Enheten har också fått beröm för kvaliteten i insatsen Vård- och stödsamordning såväl via samverkanspartners inom landstingets psykiatri som via brukarrevisionen och Riksförbundet för social och mental hälsa (RSMH). Inom vissa verksamheter finns också andra sätt att ta emot synpunkter från brukare som sedan hanteras inom ramen för tex en bostad med särskild service (mer om detta finns i Patientsäkerhetsberättelsen). Det förekommer att synpunkter som är personrelaterade och avser myndighetsutövning har dokumenterats i verksamhetssystemet Lifecare, det har bland annat gällt synpunkter på enskilda medarbetare och önskemål om att byta kontaktperson.

Vuxenenheten:

I flera fall, i pågående ärenden, framkommer synpunkter och klagomål på att man inte får beslut om HVB-vård utan istället bereds plats i öppenvård. Även anhöriga har synpunkter på att vi inte självklart placerar på institution för att bryta pågående missbruk. Dessa synpunkter och klagomål förs in i verksamhetssystemet och handläggs enligt rutiner för bifall och avslag.

2.5 Revisioner, granskningar och tillsyner

Inspektion av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har skett när det gäller ej verkställda beslut inom sektionen ARB, enheten för ekonomiskt bistånd. Arbete för att komma till rätta med det som kommit fram vid inspektionen pågår.

Brister i arbetsmiljön kan på sikt påverka kvaliteten i verksamhet som riktar sig till enskilda. Kartläggning av arbetsmiljön inom sektionen för särskilt boende inom enheten för socialpsykiatri, har genomförts av Previa. Resultatet används till att ta fram handlingsplaner för områden där arbetsmiljön behöver

förbättras.

En brukarrevision inom socialpsykiatri genomfördes första halvåret 2018, efter en omorganisation av boendestödet, där bl.a. formella krav på kompetensen införts som ett led i att uppnå en högre kvalitet. Revisionen har genom en kvalitativ studie undersökt både förändringen och insatsen i sig. Resultaten redovisades i en rapport i slutet av första halvåret och har legat till grund för utvecklingsarbete under hösten 2018. Resultaten var genomgående positiva, 75% får det stöd de vill ha och hela 90% menar att de blivit mer självständiga tack vare boendestödet. Den sammantagna bilden är att klienterna tycker att boendestödet blivit bättre efter förändringen. Utifrån brukarrevisionen identifierades utvecklingsområden på en workshop där både brukare och personal deltog. Ett prioriterat område är att förbättra informationen om boendestödet inför start av insatsen och vilken slags hjälp kan man få via insatsen boendestöd.

2.6 Statsbidrag

Verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområde har fått del av olika statsbidrag för att använda under halvåret som gått. Dessa bidrag används på olika sätt för att utveckla kvaliteten i verksamheterna.

Till flera av dessa statsbidrag hör uppmaningar och/eller krav på att ta fram olika typer av handlingsplaner. Den mest omfattande handlingsplanen rör ”Uppdrag psykisk hälsa”, de planerade aktiviteterna i Botkyrka följer av analys och aktiviteter på länsnivå. Det handlar både om förebyggande och främjande arbete och om tillgängliga tidiga insatser och stöd till utsatta grupper. Vidare finns satsningar för att öka enskildas delaktighet och rättigheter samt satsningar för att utveckla ledning, styrning och organisation i arbetet för att minska psykisk ohälsa.

De flesta statsbidrag som används under andra halvåret 2018 söktes och beviljades tidigare under året, eller året innan. I listan nedan är det endast statsbidragen för välfärdsteknik respektive minskad segregation som togs emot under andra halvåret. Båda dessa statsbidrag har sökts av andra nämnder och socialförvaltningen har sedan i nästa skede fått del av medel på olika sätt.

Utöver det som listas nedan återsöks statsbidrag inom området flyktningmottagande samt statsbidrag via länsstyrelsen för satsning på personligt ombud, det senare handlar om 604.800 kr.

Alla statsbidrag nedan är knutna till olika krav och måste användas på de sätt och under den tidsperiod som står i aktuellt regeringsbeslut och anvisningar från socialstyrelsen, annars återkrävs medlen. För respektive bidrag finns en utsedd ansvarig i Botkyrka, som tar fram ett förslag till intern fördelning utifrån förutsättningarna i utlysningen och i förekommande fall andra kompletterande ställningstaganden i Botkyrka. Den interna fördelningen beslutas av socialchef, om inte annat anges.

- Statsbidrag för ökad bemanning inom den sociala barn och ungdomsvården 2.334.133 kronor för 2018. Regeringen avser att avsätta samma summa varje år under perioden 2016-2019, under förutsättning att riksdagen godkänner detta, samt en mindre summa år

2020. Projektansvarig är Verksamhetschef för utredningsenheten barn och unga.

- Statsbidrag för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn m.m. 283.524 kronor för 2018. Projektansvarig är samordnare för arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck
- Statsbidrag knutna till ”Uppdrag Psykisk Hälsa” 3.174.063 kronor samt 162.500 kronor för 2018, den lägre summan avser satsning på ungdomsmottagningar. Regeringen har tidigare förmedlat att man avser att avsätta samma summa varje år under perioden 2016-2020, under förutsättning att riksdagen godkänner detta.
Projektansvarig/kontaktperson: Verksamhetsutvecklare vid stöd- och utvecklingsenheten samt sektionschef vid resursenheten för barn och unga, för satsningen på ungdomsmottagningar.
- Statsbidrag för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa 708.544 kronor för 2018. Satsningar i kommunen avser kompetensutveckling till personer som möter dessa barn samt förstärkningar till den befintliga satsningen ”Trampolinen”.
- Statsbidrag för arbetet med att motverka hemlöshet, 1.013.120 kronor. Socialförvaltningen har gjort en fördjupad analys av hemlöshet i dialog med andra förvaltningar, medlen används i första hand till åtgärder för akut hemlösa.
- Statsbidrag från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) för att utvärdera lokalt brottsförebyggande arbete, 250.000 kr. Bidraget används för att med stöd av FoU Södertörn utvärdera effekter av det våldsförebyggande programmet Mentors in violence prevention (MVP).
- Statsbidrag till välfärdsteknik, 2.138.036 kronor, togs emot av vård- och omsorgsnämnden andra halvåret 2018. Medlen avser åtgärder och insatser till enskilda inom socialtjänst, stöd och service till funktionshindrade samt kommunal hälso- och sjukvård. Av dessa medel används ca 600 000 kronor till satsningar inom socialnämndens ansvarsområde.
- Botkyrka kommun har centralt ansökt om statsbidrag från Delegationen mot segregation (Delmos) och från Tillväxtverket, för att minska segregationen i kommunen. Dessa medel används huvudsakligen för att forma och utveckla ett våldspreventivt center. Arbetet har letts av kommunledningsförvaltningen, planer finns på att det våldspreventiva centret ska övergå till att ligga inom socialnämndens ansvarsområde. Det finns fortsatta möjligheter till statsbidrag inom detta område.

2.7 Brukarundersökningen

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har sedan 2003 årligen genomfört brukarundersökningar. Syftet är att få kännedom om vad de individer som besöker socialförvaltningen anser om bland annat bemötande och tillgänglighet. Socialförvaltningen använder SKL:s nationella brukarenkäter som omfattar olika verksamhetsområden och målgrupper. Inom socialförvaltningen har det under 2018 gjorts tre olika brukarundersökningar

med SKL's enkäter.

1. Undersökningen inom individ- och familjeomsorgen riktar sig till myndighetsutövande områden, i betydelsen att det handlar om de verksamheter som tar emot och utreder behov. Det omfattar social barn- och ungdomsvård, ekonomiskt bistånd samt missbruks- och beroendevård. Själva undersökningen utgår från fem kvalitetsområden: information, delaktighet, bemötande, förändring och tillgänglighet.
2. Brukarundersökning funktionshinder riktar sig till vuxna personer med funktionsnedsättning som har insatser inom boendestöd, sysselsättning eller boende särskild service enligt SoL.
3. Nytt för 2018 var undersökningen om ensamkommandes boendesituation som följer upp hur ensamkommande barn från 13 år och uppåt upplever sin boendesituation samt hur de upplever det stöd som ges för att klara ett självständigt liv.

Digitalt genomförande

2018 användes ett webenkätverktyg som SKL erbjuder och som innebär att undersökningen sker digitalt. Mätningen skedde under 3 veckor i september och oktober. Genomförandet skiljer sig åt mellan enkäterna. För undersökningen inom individ och familjeomsorgen ska svarslänken delas ut till samtliga i den valda målgruppen som besöker socialförvaltningen under mätperioden. Undersökningarna inom funktionshinderområdet och om de ensamkommandes boendesituation riktar sig till samtliga som har en pågående insats.

Att genomförandet i år skedde på ett nytt sätt och endast digitalt kan vara en anledning till att svarsfrekvensen generellt var låg på hela socialförvaltningen. Inom flera områden var den under 50 %, vilket gör att det är svårt att analysera resultatet och dess koppling till kvaliteten på verksamheten. Antalet utdelade enkäter (digitala länkar) har också varit lågt.

Andra faktorer har också påverkat antalet svar. Det handlar om att vuxnenheten hade klart färre inbokade besök än vanligt under just de veckor som undersökningen pågick, detta på grund av att fem av tio handläggare var på olika utbildningar under den perioden. Flera av de inbokade besöken uteblev också.

Några kommentarer från verksamheterna om genomförandet är att det tidigare sättet med pappersenkäter hade varit enklare. Det handlar om att många av de som svarar saknar både svenska språket och teknisk kunskap. Den digitala enkäten utförs på svenska, däremot finns det en kompletterande översättning i pappersform på sju olika språk.

Socialförvaltningen planerar en översyn kring på vilket sätt vi bäst fångar brukares och klienters uppfattning om de verksamheter de möter, deras uppfattning om vilka effekter som råd, stöd och insatser har, samt hur vi kan använda resultaten till att utveckla verksamheten på bästa sätt.

För fler detaljer om årets undersökningar se gärna vidare via www.kolada.se eller bland mål och målsatta mått för 2018.

2.8 Öppna jämförelser och annan jämförande statistik

Förvaltningen lämnar såväl månadsvis som årsvis uppgifter till Statistiska centralbyrån (SCB) på olika nivåer. Till kommun- och landstingsdatabasen levererar förvaltningen resultat på nyckeltal som ingår i Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och andra jämförande mått. Syftet är att vi ska kunna jämföra oss med andra kommuner över tid. Enligt RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) är målsättningen att fånga in brukarnära objektiva kvalitetsindikatorer som kan komplettera andra kvalitetsmätningar inom individ- och familjeomsorgen som Socialstyrelsen och SKL gör. Resultatet från dessa olika källor finns på www.kolada.se

Flera mått från den offentliga statistiken, inte minst brukarundersökningar, utgör grund för mål och målsatta mått för socialnämnden.

2.9 Riskanalyser och egenkontroller

Förvaltningens olika enheter har gjort riskbedömningar med anledning av att man står inför en ny organisation. Några exempel på sådant som lyfts fram i dessa presenterades i den förra kvalitetsberättelsen från halvårsskiftet 2018. Alla riskbedömningar som rör den nya organisationen hanteras vidare inom ramen för ett särskilt projekt.

Inom ramen för internkontrollen granskas olika delar av verksamheten inom socialnämndens ansvarsområde, internkontrollen följs upp enligt en särskild plan och återges inte här.

Enheten för ekonomiskt bistånd använder också en egen matris för månatliga avstämningar av nyckeltal avseende återbesök, e-ansökningar, väntetid till budget- och skuld, ärendeflöde, remisser m.fl.

Risk- och konsekvensanalys har också gjorts i mottagningen för ekonomiskt bistånd, denna riskanalys handlar om konsekvenser av att ta över det övergripande ansvaret för det vräkningsförebyggande arbetet under perioden september 2018- september 2019.

Enheterna inom socialförvaltningen planerar och följer upp sin verksamheten med en rad egenkontroller, knutna till identifierade risker, dessa kontroller förs successivt in i Stratsys.

I tabellen som följer nedan är dessa egenkontroller grupperade och numrerade med underrubriker. Siffran 4 respektive 7 just före rubriken följer med från numrering av målområden i Stratsys, av tekniska skäl har vi tyvärr inte lyckats sortera bort denna siffra här i Kvalitetsberättelsen och ber läsaren ha överseende med detta.

4 Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Behandlingstid barn och unga Uppföljning efter 2017 års internkontroll: Stickprov bland påbörjade barn och ungdomsärenden som har en intern insats, första halvåret. Varje ärende bedöms utifrån antal dagar från	<ul style="list-style-type: none">• Socialnämnden• Utredningsenheten• Resursenheten

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
beslut till uppstartsmöte samt antal dagar mellan första, andra och tredje mötet med behandlare. Om uppstartsmötet äger rum 90 dagar eller senare efter att beslut fattats bedöms det som dåligt. Hänsyn tas till om brukaren själv ställt in mötet.	
Rapportering av ej verkställda Kontroll av att förvaltningen verkställer fattade beslut inom lagstadgad tid. Genomförs kvartalsvis genom uppföljning av ej verkställda beslut.	<ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Utredningsenheten • Vuxenenheten • Socialpsykiatriska enheten • Boenheten

7 Effektiv organisation

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Arbetsmiljöarbete Skyddsronnd, utförd brandövning Risk för skador hos personal	<ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Utredningsenheten • Vuxenenheten • Resursenheten • Socialpsykiatriska enheten • Boenheten • Stöd- och utvecklingsenheten • Ekonomienheten
Attestering Kontroll att rätt person har attesterat fakturan Redovisas årligen	<ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Utredningsenheten • Vuxenenheten • Resursenheten • Socialpsykiatriska enheten • Boenheten • Stöd- och utvecklingsenheten • Ekonomienheten
Förvaltning av egna medel Effektueringen görs på rätt sätt och att attestlistan är underskriven av rätt personer.	<ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Socialpsykiatriska enheten
Utbetalningar av ekonomiskt bistånd Säkerställa korrekta beräkningar och utbetalningar av ekonomiskt bistånd.	<ul style="list-style-type: none"> • Socialnämnden • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Utredningsenheten • Vuxenenheten • Boenheten

Förebygga behov hos barn och unga

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Kraftsamling - uppföljning av åtgärder från	• Socialnämnden

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
2017 års kontroll Styrgruppen för Kraftsamling bör säkerställa att det finns representanter i alla lokala samverkansgrupper. Styrgruppen behöver hitta former och arbets-sätt för att få samverkan på lokal nivå att fungerar så som beskrivs i styrdokumentet (eller ändra styrdokumentet). Även kontroll av antal genomförda möten per LSG.	<ul style="list-style-type: none"> • Resursenheten
Närvaro i Kraftsamlingsledningsstruktur De lokala samverkansgruppernas (LSG) är grunden för samarbete mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Kontroll av att minst 5 möten genomförts per geografiskt område. Närvaro minst 80 procent per deltagare(förvaltning)	<ul style="list-style-type: none"> •Resursenheten

Ge stöd och vård till vuxna

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Antal egna uppsägningar Antal kontraktsinnehavare som säger upp kontrakt för att det hittat eget boende.	<ul style="list-style-type: none"> •Boenheten • Bosektionen • Sektionen för nyanlända
Granska dokumentation Resursenhetens dokumentationen granskas med hjälp av checklista. Ta fram checklista.	<ul style="list-style-type: none"> •Resursenheten • Familjestöd • Nätverk och våld i nära relation
Loggkontroll HSL Kontroll i Procapita, HSL modul att obehöriga inte är inne i ärenden. Rutin finns. Redovisas i patientberättelsen.	<ul style="list-style-type: none"> •Socialpsykiatriska enheten • Särskilt boende
Nya lägenheter Antal nya lägenheter	<ul style="list-style-type: none"> •Bosektionen
Övertagna kommunkontrakt Antal kommunkontrakt som övergått till förstahandskontrakt mellan brukaren och bostadsbolaget.	<ul style="list-style-type: none"> •Bosektionen

Skydda och ge stöd till barn och unga

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Granska dokumentation Den egna dokumentationen granskas med hjälp checklista. Ta fram checklista.	<ul style="list-style-type: none"> •Resursenheten • Öppenvård • Familjestöd • Nätverk och våld i nära relation • Trampolinen

Utreda barn och ungas behov

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Avslutade utredningar Kontroll av att vi avslutar utredningar inom 120 dagar, enligt lagen. Alternativt fattar beslut om förlängd utredning.	<ul style="list-style-type: none"> • Utredningsenheten • Familjehemssektionen • Utredningsektion norr • Utredningsektion söder • Ensamkommande Sektionen
Dokumentation UE Stickprovskontroll av dokumentationen i ärenden. Mall behöver tas fram.	<ul style="list-style-type: none"> • Utredningsenheten • Familjerätt • Familjehemssektionen • Utredningsektion norr • Utredningsektion söder • Mottagningssektionen • Ensamkommande Sektionen
Ekonomiskt bistånd - kontroll av beslut Säkerställa korrekta beräkningar och utbetalningar av ekonomiskt bistånd Särskild rutin finns.	<ul style="list-style-type: none"> • Ensamkommande Sektionen
Kontrakterade familjehem/jourhem (barn och unga) Kontroll av att förvaltningen har utrett kontrakterade familjehem/jourhem. Mall för arbetet ska tas fram. 10 stickprov, 4 gånger/år	<ul style="list-style-type: none"> • Utredningsenheten • Familjehemssektionen • Ensamkommande Sektionen

Utreda vuxnas behov

Egenkontroll	Enheter som omfattas av egenkontrollen
Aktgranskning Journalgranskning av dokumentation i ärenden. Finns gemensam checklista eller bör det tas fram?	<ul style="list-style-type: none"> • Enhet Ekonomisk Bistånd (EEB) • Mottagningssektionen • EEB 1 • EEB 2 • Arbete Rehabilitering Botkyrka (ARB)
Aktualiseringar Kontrollera flödet av inkommande ärenden.	<ul style="list-style-type: none"> • Socialpsykiatriska enheten • Utredningssektionen
Utredningstid Andel utredningar som är klara inom 120 dagar	<ul style="list-style-type: none"> • Utredningssektionen

2.10 Övrig uppföljning, utredningar och andra underlag

De utredningar med mera som lyfts fram och kort sammanfattas här är valda utifrån att det finns mer eller mindre tydliga kopplingar till kvalitet och kvalitetsarbete inom socialnämndens ansvarsområde under den aktuella perioden. Utöver det som beskrivs här har ett antal uppdrag och rapporter presenterats i anslutning till delårsredovisning och årsredovisning 2018. Det finns också kommunövergripande utredningar och nya styrdokument som påverkar kvalitet och innehåll i socialnämndens verksamheter.

Mikro- och makroplaster

Socialnämnden har svarat på en remiss om ett program för mikro- och makroplaster 2018. Remissen detaljerar de största problemområden som gäller utsläpp av mikro- och makroplaster samt de planerade åtgärderna för att minska utsläpp av plasterna inom kommunen. Socialnämnden kommer att arbeta för att i så stor mån som möjligt genomföra dessa åtgärder. Åtgärderna handlar om att inköpsrutiner uppdateras för att göra klart att engångsprodukter i plast samt produkter som innehåller primär mikroplast ska undvikas.

Geografisk placering av FoU Södertörn (SN/2018:430)

FoU-Södertörn ägs gemensamt av kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö. Under andra halvåret 2018 har det beslutats att FoU Södertörn ska få en ny geografisk placering inför årsskiftet 2018/2019. Under ett antal år har FoU-Södertörn haft sin geografiska plats i Tumba, den nya platsen blir istället i Haninge. Botkyrka kommuns socialnämnd kommer att kvarstå som ansvarig kommun, med fullt arbetsgivaransvar för medarbetarna inom FoU Södertörn, fram till att något annat har beslutats. Förhoppningen är att den geografiska närheten till annan FoU-verksamhet i Haninge ska bli en styrka samtidigt som flytten löser ett lokalproblem i Tumba.

Granskning av Kommunens arbete för att motverka och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda (SN/2018:456)

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun har PwC genomfört en granskning av kommunens arbete för att motverka och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda. Revisionsfrågan som besvaras är huruvida kommunstyrelsen och nämnderna bedriver ett tillräckligt arbete med att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda. Revisorernas identifierar ett flertal brister och gör den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen och nämnderna endast delvis bedriver ett tillräckligt arbete med att förebygga, förhindra och hantera hot och våld mot anställda och förtroendevalda. Vidare lämnar revisorerna rekommendationer när det gäller hur situationen kan förbättras. Bedömningen som gäller socialnämnden är bland annat att nämnden har säkerställt att det finns förebyggande säkerhetsrutiner för att så långt som möjligt undvika hot och våld samt att nämnden har rutiner för hur anställda ska hantera uppkomna situationer. Socialförvaltningen avvaktar också den revision av den övergripande säkerhetspolicyn som kommer att ske centralt i kommunen samt förordar en resurs som helt eller delvis arbetar förvaltningsövergripande med frågor kring hot och våld. Revisorerna konstaterar också att kommunen inte har några särskilda riktlinjer avseende hot och våld mot förtroendevalda och ser behov av tydliga rutiner för hur förtroendevalda ska hantera situationer som avser hot och våld. Kommunledningsförvaltningen arbetar med att ta fram en struktur för förebyggande personsäkerhet för förtroendevalda.

Informationshanteringsplan SN/2018:38

Socialnämndens informationshanteringsplan ska vara ett aktuellt och levande dokument och uppdateras därför regelbundet. En ny version togs fram under 2018. Informationshanteringsplanen är ett verktyg för att hålla ordning och

överblick över kommunens allmänna handlingar. En informationshanteringsplan har två syften dels att beskriva hur handlingar ska hanteras utifrån diarieföring, bevarande och gallring samt när de ska arkivläggas och överföras till kommunarkivet. Denna hantering gäller handlingar oavsett om de är i pappersform, digitalt eller i annat format.

Konsekvenser av att hemsjukvård inte kommunaliseras SN/2018:254

Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden har som en del i att föra fram risker för ökade kostnader framöver, fått i uppdrag av kommunfullmäktige att utreda vilka konsekvenser som kan uppstå då hemsjukvården inte kommunaliseras samt vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) har utrett ärendet och redogör i utredningen för varför kommunal hemsjukvård 2020 ännu inte avtalats i Stockholms län och vilka konsekvenser det kan medföra. I utredningen presenteras förslag på åtgärder för att förbättra befintliga arbetsätt och samverka med andra aktörer för att motverka eventuella negativa konsekvenser som kan följa av att hemsjukvården inte kommunaliseras.

Ett ordnat mottagande (SOU 2018:22) SN/2018:230

Under hösten har kommunstyrelsen lämnat in Botkyrka kommuns remissvar på utredningen *Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande*. I remissvaret ställer sig Botkyrka kommun positiv till utredningen, men anser att ett antal synpunkter behöver beaktas. Förslagen har goda förutsättningar att främja en jämnare fördelning, mindre omflyttning och snabbare etablering för nyanlända. De som främst gynnas är dock de nyanlända med möjlighet till en normal ärendegång och goda förutsättningar att komma i arbete. Överlag är förutsättningarna för ett lyckat införande av förslaget att kommuner erbjuder full ekonomisk kompensation, regelbundna samråd mellan kommun och stat samt att Migrationsverket och övriga statliga insatser klarar av sina ansvarsdelar i det tidiga skedet. Botkyrka kommun anser också att förslaget om att begränsa möjligheten till eget boende fortsatt behöver utredas då förslagen till åtgärder inte kan styrkas ge den önskade effekten, men att det är positivt att åtgärder görs.

Hemlöshet

Den nationella kartläggningen av hemlöshet 2017 visade att det, när mätningen gjordes i Botkyrka kommun, fanns 139 hemlösa personer enligt Socialstyrelsens definition av akut hemlöshet. 2018 har ingen kartläggning av hemlösheten gjorts, däremot en sammanställning och analys utifrån tidigare underlag från olika hemlöshetskartläggningar. Underlaget till analysen har kompletterats med nationella rapporter och utredningar för att ge en sammanfattande bild av Botkyrkabornas hemlöshetsituation. Den bild som framträder stämmer med den nationella bilden av hemlöshet, där många av de akut hemlösa har försörjningsstöd och svårt att komma in på den reguljära bostadsmarknaden.

Den rapport om hemlösheten i Botkyrka som socialförvaltningen tagit fram och som presenteras för socialnämnden i början av 2019 föreslår hur arbetet för de akut hemlösa i Botkyrka, kan gå vidare. Förslaget går ut på att en övergripande strategi tas fram på kommunnivå, för att jobba med en långsiktig

förändring för kommunens hemlösa invånare, där barnperspektivet kräver särskild uppmärksamhet. I detta arbete deltar gärna socialförvaltningen tillsammans med andra inom kommunen. Rapporten förordar även förvaltningsövergripande riktlinjer för handläggning av boende med tydliga kriterier.

Fram till förra året gjordes det två hemlöshetskartläggningar per år inom Socialförvaltningen i Botkyrka kommun. Ett förslag i rapporten om hemlöshet är att man istället följer utvecklingen för de akut hemlösa på årsbasis via socialförvaltningens verksamhetssystem. Detta som komplement till den omfattande nationella kartläggningen som görs ungefär vart femte år. Den förändring som föreslås grundar sig i att det inte går att se att tätare kartläggningar i enkätform ger bättre effekt för att minska hemlösheten.

Arkivprojekt

Under 2018 har det arkivprojekt som startade inom socialförvaltningen 2017 avslutats. Projektet som inleddes med en nulägesbeskrivning kom till med anledning av att flera tidigare lex Sarah rapporter och utredningar rört brister i hanteringen av förvaltningens akter. Nulägesbeskrivningen 2017 pekade på stora brister i förvaltningens arbete med arkiv och gallring. Det gällde både rutiner och informationshanteringsplan för arkiv och gallring men också själva arkivlokalens organisation och struktur, samt socialförvaltningens akter i kommunarkivet.

En projektanställd arkivarie har tillsammans med förvaltningens arkivassistent och en visstidsanställd assistent genomfört ett stort förbättringsprojekt. Delarna i projektet har varit följande:

- Ca 27 000 akter att gått igenom i socialförvaltningens arkiv och i kommunarkivet, för att identifiera vad som ska gallras eller rensas och sparas. De handlingar som ska bevaras har sedan arkiverats enligt en upprättad arkivförteckning, eller överförts till kommunarkivet.
- En rutinbeskrivning för förvaltningens arkivhantering har skapats och även en ny och uppdaterad informationshanteringsplan.
- Förvaltningens arkivrum har omorganiserats och kodlås har installerats, så att endast behöriga har tillgång till arkiven.

Slutresultatet av projektet är att förvaltningen nu har god kontroll över handlingar och arkiv, samt att det finns en struktur för hur detta ska upprätthållas fortsättningsvis.

3 Analys – åtgärder

Analys av kvaliteten och de åtgärder som knutits till resultatet av dessa analyser, presenteras här utifrån olika delar i verksamheten.

Mottagning, Barn och Unga:

Verksamheten har haft problem att hålla 14-dagarsregeln i förhandsbedömningar och dessutom haft ett internt ärendeflöde som visat sig otydligt och osäkert i praktiken. Kvaliteten har också utmanats av att det varit oklart vad som ska ingå i en förhandsbedömning, något som fört med sig att flödet mellan dem som tar emot ärenden och dem som utreder stundtals försvårats, detta har även omfattat jourärenden. Det har samtidigt funnits en stor vilja att lösa de identifierade bristerna. Nya arbetssätt och interna flöden har införts. Detta har bland annat lett till att de orosanmälningar som inte leder till åtgärd nu avslutas inom 14 dagar.

Utredning, Barn och Unga:

På grund av volymökningar samt komplexa och tidskrävande ärenden, har verksamheten inte fullt ut lyckats öka barnens delaktighet i utredningarna. De metoder och arbetssätt som tagits fram för att säkerställa att så sker, har ännu inte fått fäste och blivit ett naturligt förhållningssätt i arbetet. Utredningar och övrig dokumentation är delvis allt för omfattande och irrelevanta, e orsak till detta är sannolikt att allt för lite tid läggs på analys och bedömning. Det finns även en tendens att det tar för lång tid innan verkställigheten (insatsen) kommer igång och att uppföljning och analys ibland är bristfällig. Det är också en allvalig brist att det förekommer att beslutsunderlag saknas i vissa ärenden. Vidare har verksamheten svårt att få till SIP-möten i alla de ärenden där det är aktuellt, och när man får till sådana möten brister ändå samverkan många gånger med barnpsykiatri. Tydliga styrkor är att verksamheten minskar antalet utredningar som tar lång tid. Man ser resultat av åtgärder kring hur vi hanterar dokumentationen, samt att kvaliteten i våra LVU-utredningar, som tidigare varit föremål för granskning, förbättrats såväl innehållsmässigt som ur rättssäkerhetssynpunkt. Personalsituationen är relativt stabil, arbetsbelastningen upplevs generellt inte lika tung som tidigare.

Familjehem, barn och unga:

Inom den sektion som arbetar med placeringar inom familjehem har det funnits stora svårigheter att få till en rättssäker handläggning under perioden, vilket innebär att verksamheten inte följer de lagar och riktlinjer som reglerar vad som gäller när barn är placerade i jour- och familjehem. Personalsituationen har varit svårhanterlig då omsättningen under flera år varit hög. Under året har verksamheten även genomfört en omfattande psykosocial arbetsmiljökartläggning. Bedömningen är att det kommer att ta tid innan arbetssätt, rutiner och riktlinjer som ska gälla för handläggningen är implementerat och väl förankrad. Verksamhetens mål att öka samarbetet med skolan för familjehemsplacerade barn har inte fullföljts och getts konkret inramning, varför skolsituationen och uppföljningen av skolresultat fortfarande är bristfällig. Styrkorna kan sammanfattas med att det nu är tydligt vad som brister samt att det finns en konkret åtgärdsplan. Personalsituationen har också stabiliserats under året, vilket är en förutsättning för att insatserna ska få fäste. Tendensen är god, verksamheten bedömer att man får successivt bättre kontroll

över aktuella ärenden. En bidragande orsak till detta är att man har tydliggjort de olika uppdragen inom sektionen och vilka medledare som ansvarar för vad. Den ändring som genomförts och som innebär att ansvariga inom utredningssektionerna öppnar de nya utredningar som behövs för barn som placeras i familjehem, har som helhet lett till att arbetet inom sektionen blivit mer fokuserat.

Familjerätt:

Det har varit långa väntetider för samarbetsamtal under perioden, samt långa utredningstider i faderskapsutredningar. Det har också funnits oklarheter när det gäller utredningar av särskild förordnad vårdnadshavare (sfvh). För att hantera dessa kvalitetsbrister har verksamheten bland annat infört digital tidsbokning för samarbetsamtal vilket ökar tillgängligheten och minskar väntetiderna. Vidare finns nu en tydlig rutin när det gäller sfvh, vilket avsevärt förbättrat förutsättningarna för denna handläggning. Andra styrkor är de processer som nu är kartlagda, ökad närvaro i olika externa nätverk och en ny chef inom sektionen.

Ensamkommande barn och unga: Den verksamhet som handlägger ärenden för ensamkommande barn och unga har successivt minskat under året. Mycket har handlat om att komma ikapp med den rättssäkerhet som släpat efter sedan hösten 2015. De utmaningar som gäller för arbetet med jour- och familjehem gäller även placeringar för dessa ungdomar. Det som brustit har rättats till och omplaceringar har regelbundet gjorts till godkända alternativ hem. En avsevärd styrka när det gäller kvaliteten i stödet som erbjuds denna målgrupp är den stora kunskap som finns bland medlemmerna. De som arbetar med detta deltar i nätverk i länet, är uppdaterade om kunskapsläget och om lagar och förordningar.

Insatser till barn och unga:

I den verksamhet som genomför beslutade insatser till barn och unga har det under perioden funnits behov av att öka kvaliteten när det gäller att dokumentera samt att utveckla hur man dokumenterar för att nå kvalitetskraven. Det finns fortsatt behov av att bevaka detta.

En styrka är att verksamheten resurssätter de uppdrag som utredningsenheten ger, trots personalbrist. För att lyckas med detta har man dels fått köpa in konsultstöd, dels ökat samverkan mellan olika sektioner. En viktig faktor är också successiv kompetensutveckling i linje med medborgarnas förändrade behov.

Förebyggande arbete för barn och unga:

De förebyggande verksamheterna levererar över förväntan i förhållande till de politiska målen och det uppdrag som nämnden gett avseende utökningen av det våldsförebyggande arbetet. Verksamheten har också bidragit till att förvaltningen kunnat genomföra nämndens uppdrag kring HBTQ-uppdrag.

Ekonomiskt bistånd – mottagning, utredning och stöd till egen försörjning.

Enheten för ekonomiskt bistånd har haft fortsatt lägre personalomsättning än tidigare år och de rekryteringar som behöver göras, görs i god tid. Det resulterar i kontinuitet för medborgarna och rättssäker handläggning. Det har även fört med sig att man har kunnat fokusera mer på metodutveckling och

arbete med sina processer. Vidare har medledarna en bred utbildningsbakgrund och ledningsgruppen är fortsatt stabil och har hög kunskapsnivå inom sakområdet. Medarbetarna är delaktiga och orädda i de förändringar som gjorts kring exempelvis digitalisering. Dessa faktorer bedöms ha bidragit till enhetens goda resultat i medarbetarundersökningen (höga värden för ”Hållbart medarbetarindex”, HME). Under det senaste halvåret har enheten dock haft färre timanställda som har kunnat stärka upp i perioder av hög arbetsbelastning samtidigt som kvalitetsledaren har tillfälligt andra arbetsuppgifter i samband med planeringen för den nya organisationen. Sammantaget påverkar detta förutsättningarna att höja kvaliteten i arbetet. Budget- och skuldrådgivningen är fortsatt underbemannad med lång kö som följd.

Tekniken kring e-tjänsten för att ansöka om ekonomiskt bistånd har inte alltid fungerat vilket inneburit höjd arbetsbelastning för dem som arbetar i receptionen. Försenad utveckling av automatisering har också fört med sig viss stagnation i arbetet med denna typ av effektivisering.

Under sommaren fanns brister i tillgänglighet gentemot medborgarna då bemanningen i mottagningen blev allt för begränsad i samband med att semestrar och sjukskrivningar sammanföll. Under denna period infördes nya rutiner för gruppnummer som tyvärr visade sig leda till minskad tillgänglighet via telefon. Under ett par veckors tid tog det upp till sju arbetsdagar istället för det målsatta fem dagarna, innan en ansökan blev handlagd.

Hela verksamheten med ekonomiskt bistånd är känslig för perioder av högt ärendeflöde, långvariga sjukskrivningar och semesterperioder. Det är svårt att öka kvaliteten ytterligare med befintlig bemanning. Verksamheten är också känslig för yttre faktorer som t ex när samverkanspartner organiserar om.

Boenheten – mottagning, utredning och stöd till nyanlända samt boende med kommunkontrakt

Under perioden har enheten arbetat med rutiner och processer för att nå rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Fokus har under perioden varit på några av enhetens grunduppdrag (stöd till egen försörjning, stöd för att den enskilde ska kunna konvertera kommunkontrakt så att man står för dem själv). För att nå kvalitet i det stöd som erbjuds behövs även samarbete med andra aktörer, exempel på detta är samarbete med kommunens hälsokommunikatörer.

Vuxenenheten – mottagning, utredning och öppenvård till personer med beroendeproblematik

Under året som gått har en senior socialsekreterare samt sex socialsekreterare med lång erfarenhet slutat. Åtta av tio socialsekreterare inom enheten har anställts under perioden. För att hantera denna situation har man fått anlita flera konsulter varav ett par inte hållit måttet när det gäller dokumentation. Detta har även inneburit att man varit tvungna att prioritera introduktion av nyanställda och mycket tid har gått åt till kompetenshöjande åtgärder. Samtidigt har antalet ansökningar/anmälningar varit ca 20 % högre än 2017. De nya medarbetarna har trots detta tagits emot på ett tillfredsställande sätt. En reviderad introduktionsplan har varit en bidragande orsak till det goda resultatet, i planen ingår även kunskap om HBTQ-frågan. Enheten bedömer att utöver dokumentationsbrister så är kvaliteten god både inom myndighetsutövning och inom den behandlande delen av verksamheten.

Rapportering och annat arbete med avvikelser behöver dock utvecklas inom samtliga delar av verksamheten, för detta finns en fastlagd planering.

Vuxen, Enheten för socialpsykiatri

Verksamheten bedömer att kvaliteten är hög när det gäller att utveckla arbetet med stöd av kunskapsbaserade metoder och brukarinflytande/delaktighet i insatsplanering och genomförande. Detta gäller särskilt inom vård- och stödsamordning/boendestöd. Utredningstiderna hålls inom de ramar man fastställt. Under den aktuella perioden har dock ett antal insatser inom boendestöd/vård- och stödsamordning inte kommit igång inom tre månader.

Verksamheten har under senaste året utvecklat insatsen "social kontaktperson" genom att följa upp och utbilda dessa kontaktpersoner.

Under perioden har det visat sig att vissa konsulter som arbetat i verksamheten brustit när det gäller dokumentation. Det har inneburit merarbete för ordinarie handläggare och chef för att säkerställa rättssäker dokumentation efter att konsulten slutat sitt uppdrag. Det har dock inte inneburit annan fara för någon klient vare sig fysiskt eller psykiskt. Dokumentationen är också mer generellt bristfällig inom vissa delar av verksamheten och behöver förbättras.

Rapportering och annat arbete med avvikelser behöver också utvecklas inom samtliga delar av verksamheten. Mycket arbete med processkartläggning återstår. Brister och avvikelser rapporteras inte systematiskt, det finns stora skillnader när det gäller detta mellan sektionerna.

4 Sammanfattande bedömning

Kvaliteten i socialförvaltningens verksamheter bedöms variera i allt för hög grad för att helt sammanfattas i en bedömning. Nedan sammanfattas i den grad som det bedöms meningsfullt.

I verksamheter som tar emot och utreder barn och ungas behov pekar det systematiska kvalitetsarbetet på brister samtidigt som det också bekräftar att det förbättringsarbete som genomförts har haft tydligt positiv effekt. I flera avseenden har kvaliteten förbättrats under perioden. Prioriteringen har varit att öka rättssäkerheten i handläggningen och hålla sig inom lagar och föreskrifter. Utvecklingsarbetet handlar också om den mer svårbedömda nivån i handläggningen i övrigt; bemötande, kvalitet i utredning och uppföljning, delaktighet, transparens och tillgänglighet.

Verksamheten pekar vidare på att man behöver förändra sina arbetssätt så att barns (och föräldrars) delaktighet ökar och blir en mer naturlig del. Det är också viktigt att anpassa nivån i utredningarna till deras olika syften samtidigt som dokumentationen måste bli mer enhetlig. Det faktum att ärenden där insatser avslutats inte regelmässigt återaktualiseras i nya utredningar pekar också på att kvaliteten i insatserna är god. En styrka i det förebyggande arbetet för barn och unga är att det följer som en röd tråd, från öppna förskolan och föräldrastödsprogram (ABC) till våldsförebyggande arbete i både de yngre åren (Tåget) och för de äldre barnen (MVP).

En sammanfattande bedömning av kvaliteten i de verksamheter som riktar sig till vuxna skulle också bli mycket svårtolkad, detta beror främst på att såväl mottag och utredning som stöd och insatser i hög utsträckning är målgruppsanpassat eller anpassat efter enskildas olika behov. För vissa målgrupper/behov är kvaliteten hög och stabil i de första delarna av processen, men utmanas av olika skäl i de senare delarna, där insatser tar vid. För andra målgrupper/behov är det snarast tvärtom. I takt med att det systematiska kvalitetsarbetet utvecklas är ambitioner att dessa bedömningar ska kunna vila på säkrare grund.

Verksamheten som hanterar ekonomiskt bistånd följer i stor utsträckning lagar, förordningar och politiska mål. Arbetet med att utveckla metoder för att få fler försörjningsstödstagare ut i egen försörjning pågår. En möjlig väg för att undvika behov av att öka bemanningen, samtidigt som kvaliteten upprätthålls, är om det sker en snabb utveckling och implementering av automatisering för att på så sätt frigöra resurser för omprioriteringar.

Verksamheten som tar emot och utreder stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning upplever att man genom IBIC fått bättre verktyg för att främja en rättssäker handläggning utifrån den enskildes behov. När det gäller de verksamheter som genomför insatser till denna målgrupp finns förbättringsområden när det gäller dokumentation, särskilt inom ramen för insatsen bostad med särskild service. Brukarnas delaktighet och inflytande bedöms vara stor, inte minst utifrån ambitionen att ta tillvara resultat från genomförda brukarrevisioner.

Verksamheten som hanterar olika former av boende även till andra målgrupper

än personer med psykisk funktionsnedsättning bedömer att processarbetet givit dem bättre verktyg för att säkerställa handläggning och uppföljning av insatser.

Den verksamhet som utreder och ger olika former av stöd till nyanlända har också utvecklat sitt kvalitetsarbete och sina processer under aktuell period.

Verksamheten som möter målgrupper med beroendeproblematik har haft ett ansträngande år när det gäller personalomsättning och rekrytering inom utredningssektionen. Trots dessa utmaningar visar verksamheten goda resultat när det gäller insatser för att bryta klienters missbruk. Man har också god kunskap om vad som behövs för att fortsätta utveckla verksamheten för att erbjuda god kvalitet, så långt det är möjligt har verksamheten tillgodosett brukarnas behov av skydd, stöd och behandling.

Arbetet för att hantera konsekvenser av våld och att ge stöd till dem som utsatts utmanar många verksamheter inom förvaltningen. Kunskap om hur detta kan göras på bästa sätt byggs successivt och förhoppningar finns att kvaliteten ska fortsätta att utvecklas i den nya organisation som implementeras 2019 samt inom ramen för ett våldspreventivt centrum.

Avslutning

Syftet med ledningssystemet formuleras i inledning till denna kvalitetsberättelse i termer av att verksamhetens kvalitet ska säkras. Detta ska man göra genom att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Kvalitetsberättelsen pekar sammantaget på att kvalitetsarbetet i ökande grad är systematiskt. Processkartläggningar och verksamheternas genomgång av olika styrdokument pekar tillsammans med riktade insatser och handlingsplaner inom valda områden på ett allt mer täckande ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Att man arbetar systematiskt betyder dock inte självklart att man når målet, särskilt inte inom en viss tid.

Frågan som kvarstår är om verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområde har en god kvalitet, enligt den definition som även den formulerades i inledningen till denna kvalitetsberättelse. I korthet handlar det om att lagar och föreskrifter ska följas och att lokala politiska mål ska nås. Verksamheterna är överens om att man tagit flera viktiga steg i riktning mot god kvalitet enligt denna definition under året som gått. Fortfarande återstår dock vissa delar innan det är möjligt att sammanfatta med att kvaliteten är god enligt alla delar i denna definition. Genom att omvärlden och behoven ständigt ändras kommer systematiskt kvalitetsarbete för att nå målen dessutom alltid att behövas, och utgör också en del av den lagstiftning verksamheterna måste följa.

Bedömningen av verksamheternas kvalitet inom socialnämndens ansvarsområde måste dessutom ses i relation till omfattande och komplexa behov. När dessa behov överstiger det som verksamheten har möjlighet att möta, utgör det en svaghet i organisationen och ett hot mot rättssäkerhet och kvalitet ur flera perspektiv. Dessa utmaningar beskrivs mer ingående i Mål och internbudget samt i den årliga Omvärldsanalysen.

Aktuella lagar, förordningar, föreskrifter etc.

Namn	Typ	Nr	Övergripande	Enheten för ekonomiskt bistånd	Utredningsenheten för barn och unga	Resursenheten för barn och unga	Boendet	Socialpsykiatrisk enhet	Vuxenheten
Alkoholförordning (2010:1636)	SFS	2010:1636							
Alkohollag (2010:1622)	SFS	2010:1622							
Allmänna råd om Ekonomiskt bistånd	SOSFS	2013:1		x			x		x
Arbetsmiljölagen (1977:1160)	SFS	1977:1160	x						
Arkivlagen (1990:782)	SFS	1900:782	x						
Basal hygien i vård och omsorg	SOSFS	2015:10				x		x	
Begravningslag (1990:1144)	SFS	1990:1144		x					
Behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård	SOSFS	2014:7			x	x			
Bidragsbrottslag (2007:612)	SFS	2007:612		x					
Bostad med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS	SOSFS	2012:6						?	
Bostad med särskild service för vuxna enligt 9 § 9 lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS	SOSFS	2002:9						?	
Brottsbalken (1962:700)	SFS	1962:700			x	x			?
Dataskyddsförordningen (GDPR)/ EU:s förordning 2016/679			x						
Delgivningslagen (2010:1932)	SFS	2010:1932	x						
Diskrimineringslagen (2008:567)	SFS	2008:567	x						
Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS	SOSFS	2014:5	x						
Dublinförordningen/EU:s förordning (343/2003)			x						
Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgare och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier			x						
FN:s konvention om barns rättigheter			x						
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning				x				x	
Folkbokföringslagen (1991:481)	SFS	1991:481	x						
Fördraget om Europeiska unionen (EU- fördraget)									
Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget)									
Förordning (1996:1357) om statlig ersättning för hälso- och sjukvård till asylsökande	SFS	1996:1357	x						
Förordning (2001:976) om utbildning, förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för asylsökande barn m.fl.	SFS	2001:976	x						
Förordning (2006:467) om verkställighet av vårdnadsavgöranden	SFS	2006:467			x				
Förordning (2007:662) om extra ersättning till kommuner 2007-2009 för att påskynda utlänningars etablering på	SFS	2007:662		x			x		
Förordning (2010:1122) om statlig ersättning för insatser för vissa flyktingar	SFS	2010:1122	x						
Förordning (2018:10) om ersättning till kommuner efter evakueringar till Sverige	SFS	2018:10:00							
Förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade	SFS	1993:1090				x		x	
Förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten	SFS	2001:637	x						
Förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.	SFS	2002:118		x			x		
Förordning (2018:152) om statsbidrag till socioekonomiskt eftersatta kommuner	SFS	2018:152	X						
Förordning (2018:151) om statsbidrag till kommuner med socioekonomiskt eftersatta områden	SFS	2018:151	X						
Förordning (2018:111) om statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad	SFS	2018:111	X						
Förordning (2018:118) om statsbidrag till kommuner och landsting för att minska och motverka segregation	SFS	2018:118	x						
Förvaltningslag (2017:900)	SFS	2017:900	x						
Förvaltningsprocesslagen (1971:291)	SFS	1971:291	x						
Föräldrabalken (1949:381)	SFS	1949:381		x	x			x	
Föräldraledighetslag (1995:584)	SFS	1995:584		x					

Handläggning av ärenden som gäller barn och unga	SOSFS	2014:6			x			
Handläggning av ärenden som gäller unga lagöverträdare	SOSFS	2008:30			x			
Hem för vård eller boende	HSLF-FS	2016:55			x		x	
Hem för vård eller boende	SOSFS	2003:20			x		x	x
Hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)	SFS	1982:763				x	x	x
Jordabalken (1970:994)	SFS	1970:994		x			x	x
Kommunallag (2017:725)	SFS	2017:725	x					
Kommunens skyldighet att lämna uppgifter om statistik om stöd och service till vissa funktionshindrade	SOSFS	2005:21					x	
Konventionen mellan Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge om nordiska medborgares rätt att använda sitt eget språk i annat nordiskt land av den 17 juni 1981			x					
Lag (2018:1289) om adoption i internationella situationer		2018:1289		X				
Lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning	SFS	2018:218	x					
Lag (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	SFS	2010:197		x			x	
Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd	SFS	2013:407	x					
Lag (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning	SFS	2016:38:00					x	
Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	SFS	2017:612			x		x	x
Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag	SFS	2018:222					x	x
Lag (2018:9) om bistånd till enskilda efter evakueringar till Sverige	SFS	2018:09:00		x				
Lagen (1930:173) om beräkning av lagstadgad tid	SFS	1930:173			x			
Lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL)	SFS	1964:167			x			
Lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare	SFS	1975:689	x					
Lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor	SFS	1982:316	x					
Lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall	SFS	1982:316			x			x
Lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)	SFS	1990:52			x			
Lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård	SFS	1991:1128					x	x
Lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård	SFS	1991:1129	?					
Lagen (1991:483) om fingerade personuppgifter	SFS	1991:483	x					
Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade	SFS	1993:387					x	x
Lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna	SFS	1994:1219	x					
Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.(LMA)	SFS	1994:137	x					
Lagen (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster	SFS	1995:479	x					
Lagen (1996:1620) om offentligt biträde	SFS	1996:1620	x					
Lagen (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m.	SFS	1998:1656				x	x	
Lagen (1998:603) om verkställighet av slutna ungdomsvård (LSU)	SFS	1998:603			x			
Lagen (1999:997) om särskild företrädare för barn	SFS	1999:997			x			
Lagen (2001:454) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten	SFS	2001:454	x					
Lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn	SFS	2005:429			x			
Lagen (2008:962) om valfrihetssystem	SFS	2008:962	x					
Lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter	SFS	2009:47	x					
Lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	SFS	2009:724	x					
Lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	SFS	2010:197		x				
Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete	SOSFS	2011:9	x					
Lex Sarah	SOSFS	2011:5	x					
Lotteriförordning (1994:1451)	SFS	1994:1451						
Lotterilag (1994:1000)	SFS	1994:1000						
Offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641)	SFS	2009:641	x					
Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	SFS	2009:400	x					
Patientdatalagen (2008:355)	SFS	2008:355				x	x	
Personalens kompetens vid handläggning och uppföljning av ärenden som avser personer med funktionshinder	SFS	2008:32					x	

Polislagen (1984:387)	SFS	1984:387		x	x				
Regeringsformen (1974:152)	SFS	1974:152	x						
Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning			x						
Rättegångsbalken (1942:740)	SFS	1942:740	x						
Rättshjälpslagen (1996:1619)	SFS	1996:1619	x						
Sambolag (2010:800)	SFS	2010:800		x					
Samordning av insatser för habilitering och rehabilitering	SOSFS	2007:10						x	
Skadeståndslagen (1972:207)	SFS	1972:207	x						
Skollagen (1986:110)	SFS	1986:110	?						
Socialförsäkringsbalken (2010:110)	SFS	2010:110	x						
Socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem eller hem för vård eller boende	SOSFS	2012:11			x				
Socialnämndens ansvar för vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge	SOSFS	2012:4			x				
Socialnämndens ansvar vid behov av ny vårdnadshavare	SOSFS	2006:20			x				
Socialnämndens handläggning av ärenden om adoption	SOSFS	2008:8			x				
Socialnämndens skyldighet att föra förteckning över barn som vistas i familjehem eller annat enskilt hem	SOSFS	203:15			x				
Socialnämndens utredning och fastställande av faderskap	SOSFS	2011:2			x				
Socialnämndens utredning och fastställande av föräldraskap	SOSFS	2011:3			x				
Socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter	SOSFS	2011:13	x						
Socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om ekonomiskt bistånd	SOSFS	2015:30		x			x		
Socialnämndernas skyldighet att lämna statistiska uppgifter om insatser för barn och unga	SOSFS	2016:3			x				
Socialtjänstförordningen (2001:937)	SFS	2001:937	x						
Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL)	SFS	2001:453	x						
Spellagen (2018:1138)	SFS	2018:1138	x						
Språklagen (2009:600)	SFS	2009:600	x						
Stödboende	HSLF-FS	2016:56			x				
Tillämpning av lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga	SOSFS	1997:15							
Tryckfrihetsförordningen (1949:105)	SFS	1949:105	x						
Undantag på kravet på legitimation för vikarie på anställning som sjuksköterska	SOSFS	2000:9						x	
Utlänningsförordningen (2006:97)	SFS	2006:97	x						
Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961			x						
Våld i nära relationer	SOSFS	2014:4	x						
Äktenskapsbalken (1987:230)	SFS	1987:230		x	x				
Ärvdabalken (1958:637)	SFS	1958:637			x				

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsberättelse 2017/18

Första halvåret 2018 samt andra halvåret 2017

Godkänd av Socialnämnden augusti 2018

Innehållsförteckning

1 God kvalitet	3
1.1 Sammanfattande definition av kvalitet.....	3
1.2 Kvalitetsberättelsen i sitt sammanhang.....	3
2 Kvalitetsarbetet under året som gått	5
2.1 Nya och reviderade styrdokument	6
2.2 Avvikelser inklusive lex Sarah	7
2.3 Revisioner, granskningar och tillsyner.....	9
2.4 Statsbidrag.....	10
2.5 Brukarundersökningen.....	11
2.6 Öppna jämförelser och annan jämförande statistik.....	11
2.7 Övrig uppföljning, utredningar och andra underlag.....	11
3 Analys – åtgärder	14

Bilagor

Bilaga 1: Laglista juni 2018

1 God kvalitet

Socialtjänstlagen (SoL) 3 kap § 3 säger: ” Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet. För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas personal med lämplig utbildning och erfarenhet. Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras.” Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 6 innehåller motsvarande bestämmelse. Kravet på god kvalitet gäller både enskild och offentlig verksamhet inom socialtjänsten.

På nationell nivå, där kraven på kvalitet bland annat formulerats i lagar, följs kvaliteten upp via tillsyner och öppna jämförelser mm. På den lokala nivån i kommunen kompletteras kvalitetskraven med lokala politiska prioriteringar och kvalitetsmått i verksamheterna. Utöver detta har brukare och kommunmedborgare givetvis egna uppfattningar om vad som är god kvalitet – det senare följs upp via synpunktshantering, brukarundersökningar och avvikelshantering.

Kommunen väger samman den nationella lagstiftningen och den lokala politikens egna ambitioner i mål och styrdokument för att leda verksamhetens inriktning och utveckling. Ledningssystemet för kvalitet finns beskrivet i ett sådant styrdokument och anger hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. I socialnämndens och de olika enheternas verksamhetsplaner beskrivs aktiviteter som syftar till att uppfylla lokala politiska mål och prioriteringar samt aktiviteter som syftar till att utföra det grunduppdrag som socialnämnden har fått från kommunfullmäktige. Socialnämndens grunduppdrag speglar det faktum att verksamheten styrs av lagar och föreskrifter.

Syftet med ledningssystemet för kvalitet är att genom systematiskt och fortlöpande arbete utveckla och säkra verksamhetens kvalitet genom att planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Ambitionen är att skapa en lärande organisation som har en struktur för att arbeta med förbättringar och ständig utveckling.

1.1 Sammanfattande definition av kvalitet

Med kvalitet avses att de krav och mål uppfylls som gäller för verksamheten enligt;

- lagar och föreskrifter
- föreskrifter om hälso- och sjukvård, socialtjänst och stöd och service till vissa funktionshindrade
- beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter

Utöver detta definieras kvalitet också som måluppfyllelse utifrån lokalt politiskt prioriterade områden.

1.2 Kvalitetsberättelsen i sitt sammanhang

Kvalitetsberättelsen är en *sammanfattning* av kvalitetsarbetet. Vissa områden redovisas även mer fördjupat för socialnämnden i separata rapporter. Kvalitet utifrån Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) redovisas i nämndens patientsäkerhetsberättelse.

Uppföljningar av socialförvaltningens verksamhet sker i delårsuppföljningar och i samband med årsredovisningen. Kvalitetsberättelsen kompletterar uppföljningen av socialförvaltningens verksamhetsplan och internkontrollplanen och är precis som patientsäkerhetsberättelsen och personalberättelsen bilaga till årsredovisningen. Kvalitetsberättelsen år 2018 tas fram i samband med halvårsskiftet för att öka möjligheterna att väga in övergripande kvalitetsaspekter när mål, budget och internkontroll planeras för år 2019. Berättelsen fokuserar följaktligen på andra halvåret 2017 samt första halvåret 2018.

I kvalitetsberättelsen presenteras resultatet av förvaltningens arbete med avvikelser inklusive lex Sarah, samt andra delar av förvaltningens egenkontroll. Här finns också korta referenser till olika

granskningar och rapporter samt till de årliga brukarundersökningarna och annan jämförande statistik. En sammantagen analys av kvaliteten i socialförvaltningens verksamhet innebär att det som lyfts fram i kvalitetsberättelsen måste vägas samman med sådant som redovisas på annat sätt, framförallt i årsredovisningen. Även förvaltningens omvärldsanalys kan ses som en del av den samlade kvalitetsredovisningen då trender i vår omvärld utgör problem, möjligheter och risker – utifrån hur vår egen verksamhet ser ut och utvecklas.

Under 2018 pågår ett arbete med att göra bärande delar av ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete enkelt sökbart via kommunens intranät. Successivt kommer alla styrdokument (riktlinjer, rutiner m.m.) och processer att återfinnas där. Det gäller även aktuell sammanställning av de lagar och föreskrifter som styr socialnämndens verksamheter samt beskrivning av vilka dessa verksamheter är. En reviderad sammanställning av aktuella lagar och föreskrifter finns också som bilaga till kvalitetsberättelsen.

KOPPLA

2 Kvalitetsarbetet under året som gått

När omvärlden utmanar och de botkyrkabor som söker stöd från socialtjänsten har allt svårare problem och större fysiska och psykiska behov, ställer det också nya krav på hur stöd och insatser ska utformas.

I en verksamhet med höga krav på rättssäkerhet samtidigt som praktiken ska vara evidensbaserad sker kvalitetsarbetet på flera olika sätt parallellt.

Inom de enheter där personalomsättningen är hög har fokus under året som gått legat på att introducera nya medarbetare samt att se till att grundläggande rutiner i arbetet följs. Samtidigt har alla enheter inom förvaltningen på olika sätt arbetat med få ordning och reda på rutiner och andra styrdokument, inklusive att revidera och ta fram nya när det behövs, samt att kartlägga och utveckla processer och flöden.

För dem som arbetar med vuxna med psykisk funktionsnedsättning har kvalitetsarbetet under året som gått i hög grad präglats av att man implementerat ett systematiskt arbetsätt för att beskriva individens nuläge, mål och resultat. Arbetsättet kallas IBIC (Individens behov i centrum) och utgår från individens behov, resurser, mål och resultat inom olika livsområden i dagliga livet. Handläggare och utförare använder en internationell klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF) som gemensamt tankesätt och språk. Till detta utvecklingsarbete har under året hört omfattande utbildningsinsatser. Även andra enheter har prioriterat kompetensutveckling, inom enheter som riktar sig till barn och unga har det framförallt handlat om utbildningar kring handläggning och dokumentation, inte minst när det gäller LVU-utredningar och genomförandeplaner.

Förutom grundläggande utbildningar och arbete för att upprätthålla kompetens och kvalitet har kvalitetsarbetet under året som gått också fokuserat på områden där tidigare revisioner och avvikelser pekade på brister. Det handlar exempelvis om familjehemssektionen inom utredningsenheten för barn och unga, där en tidigare granskning (PWC 2016) pekade på brister och där rapporterade avvikelser har bekräftat samma sak. Flera åtgärder har vidtagits under året som gått och aktiviteterna har knutits till kartläggning och utveckling av hur ärenden ska flöda mellan olika sektioner. Ett annat viktigt utvecklingsområde inom denna enhet har varit att genomföra förhandsbedömningar och beslut inom lagstadgad tid.

Kvalitetsarbetet har under året även handlat om att utveckla samarbetet med andra förvaltningar och med externa aktörer samt med att förbereda för mer systematisk uppföljning. Exempel på sådana satsningar finns inom resursenheten för barn och unga som under året som gått arbetat aktivt med att utveckla samarbetet med utbildningsförvaltningen, polisen, olika föreningar m.m.

Processer

Flera av de processer som visar hur vuxna medborgares behov hanteras från aktualisering till beslut är i det närmaste kartlagda, det gäller särskilt försörjningsstöd, missbruk och beroende, ViNR (våld i nära relation) och budget- och skuldrådgivning. Även processer inom ramen för familjerätt är väl kartlagda. I samband med kartläggningen går man igenom styrdokument (riktlinjer och rutiner) samt checklistor osv. I detta arbete har olika verksamheter hunnit olika långt. När det gäller vuxna med behov av stöd utifrån psykisk funktionsnedsättning har verksamheten inte fokuserat på själva kartläggningen under året som gått, däremot har man arbetat aktivt med olika rutiner. Utredningsenheten för barn och unga lyfter också fram gallring och revidering av rutiner som en positiv del av processkartläggningen.

Inom vissa verksamheter har processkartläggningen tydligt fört med sig att verksamheten i praktiken utvecklats en mer enhetlig, och därmed mer rättssäker, handläggning. Det gäller exempelvis budget- och skuldrådgivning samt utredningar som rör barn och unga.

I det senare fallet har det varit aktuellt att se över flera flöden mellan olika sektioner.

Utredningsenheten för barn och unga har genom detta förändrat sitt arbetsätt för att ta emot nya

ärenden och gjort om jourssystemet inom utredningssektionerna för att tydliggöra och förenkla ärendeflöden. Utvecklingsarbetet pågår fortfarande och innebär bland annat att man ser över bedömningar av ärendens prioritet och allvarlighetsgrad i samband med flöden mellan sektioner.

Ett annat exempel på att arbetet med processkartläggningen fört med sig ökad rättssäkerhet kan man finna i samband med kartläggning av processen för behov av bostad med kommunkontrakt, här har verksamheten uppmärksammat behov av att revidera den inbördes ordningen för vissa aktiviteter i beslutsprocessen. Inom ramen för processkartläggningen har verksamheten utvecklat arbetet tillsammans med förvaltningens jurist och IT-sektion så att processen nu är rättssäker.

Det återstår fortfarande att processkartlägga de flesta beslutade insatser som socialförvaltningen utför med samma metod och verktyg som använts för processen aktualisering-utredning-beslut. Insatser i form av råd och stöd återstår också att processkartlägga på detta sätt. Detta arbete är av största vikt för att så snart som möjligt länka samman alla delar i processerna med individens fokus.

Parallellt med processkartläggning av verksamhetsprocesser arbetar förvaltningen med kartläggning av olika stödprocesser. det handlar om allt från processen för ärendehantering, inklusive hur ärenden tas fram och lyfts till socialnämnden, till processerna för avvikelser och lex Sarah, för att hantera statsbidrag, alkoholtillstånd, IT-beställningar osv.

En genomförandeplan för arbetet med processorienteringen inom socialnämndens ansvarsområde har tagits fram och beslutats av styrgruppen för medborgarprocessen "Ett självständigt liv" (tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen och delar av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Socialförvaltningen har också tagit fram flera vägledningsdokument för dem som på olika sätt har olika uppdrag att stödja processkartläggning och förvaltning av processkartor. Dessa vägledningar kompletterar kommunledningsförvaltningens vägledningar och anvisningar.

Medledares delaktighet i kvalitetsarbetet

De som arbetar inom socialförvaltningen har under året som gått varit involverade i allt från riskbedömningar till processkartläggning och med att ta fram nya rutiner och arbets sätt. Medledare ingår i samverkansgrupper både internt och externt och arbetar självständigt med verksamhetsutveckling utifrån olika uppdrag. Enheten för ekonomiskt bistånd har exempelvis en arbetsgrupp som arbetar med tillgänglighet. Ett annat exempel är grupper för att samordna utredning/uppföljning med insatser för att sätta individers behov i centrum i arbetet för att ge stöd och vård till personer med psykiska funktionsnedsättningar.

Andra forum för att ta tillvara idéer, svara på frågor och förmedla information är medarbetarsamtal, APT, sektionmöten och möten för gruppleddare.

2.1 Nya och reviderade styrdokument

Under året som gått har socialnämnden beslutat om nya styrdokument. Hit hör en reviderad delegationsordning samt en ny informationshanteringsplan. På förvaltningsnivå har styrdokument för arbetet mot våld i nära relation uppdaterats med rutiner vid barnmisshandel och rutinen för Lex Sarah har reviderats.

Arbete med att tillgängliggöra beslutade styrdokument ingår i implementeringen av det systematiska kvalitetsarbetet. En del i detta är också att socialförvaltningens olika enheter samlar och ser över sina befintliga rutiner. Detta arbete är helt integrerat i arbetet med att kartlägga alla processer, se mer om detta under rubriken om processer ovan. Inom ramen för arbetet med processer har en rad rutiner inom enheter, sektioner och arbetsgrupper reviderats.

Styrdokument som beslutats av respektive verksamhetschefer och som rör hela enheter:

Den socialpsykiatriska enheten (SPE) har under året som gått tagit fram och reviderat styrdokument på enhetsnivå:

- Övergripande rutin för socialpsykiatrins verksamhetsområde
- Barnperspektiv
- Kompetenshjulet
- Orosanmälan
- Förebygga och hantera hot och våld
- Suicidnära brukare
- Samtycke
- Kontaktförsök och avbrott i verkställigheten

Utredningsenheten för barn och unga har tagit fram nya styrdokument på enhetsnivå:

- Placering av barn utanför det egna hemmet
- Rutin för umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseort enligt 14 § LVU
- Rutin för registerkontroll från misstanke- och/ eller belastningsregistret vid rekrytering av personal till socialtjänsten
- Rutin för begäran av handlingar från klient
- Rutin för aktrensning
- Rutin vid inkommen anmälan/ansökan
- Rutin för faxhantering
- Rutin för träningslägenhet
- Rutin gällande samverkan socialtjänst och skola gällande placerade barn och ungdomar

Förutom rutinerna ovan har enheten för ekonomiskt bistånd tagit fram en ny rutin för tillfälliga boenden tillsammans med Boenheten.

Alla aktuella styrdokument för socialnämndens verksamheter kommer successivt att finnas tillgängliga på kommunens intranät via startsidan för Ledningssystemet för kvalitet. Detta sätt att presentera ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete kommer att lanseras under hösten 2018.

Styrdokument som tagits fram eller reviderats på andra sätt eller av andra i kommunen är också centrala för nämndens verksamheter, exempel från året som gått är styrdokument för ”Kraftsamling” som uppdaterats genom ett samverkansbeslut mellan socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Vidare kan nämnas att en samverkansöverenskommelse mellan Botkyrka kommun och Polisen, som har betydelse inte minst för arbetet med barn och unga, lagts fast genom beslut centralt i kommunen.

I takt med att fler rutiner knyts till kartlagda processer, kommer det att bli enklare att få en överblick och söka efter olika styrdokument på alla olika nivåer i organisationen.

2.2 Avvikelser inklusive lex Sarah

Lex Sarah

Totalt har det under andra halvåret 2017 och första halvåret 2018 kommit in 33 lex Sarah-rapporter. 12 rapporter kom in under andra halvåret 2017 och 20 under första halvåret 2018 (att jämföra med att det under första halvåret 2017 också kom in 20 rapporter)

Utredningsenheten för barn och ungdom svarar för 23 av de 33 rapporter som kommit in. Övrig fördelning är fem rapporter från enheten för ekonomiskt bistånd, fyra rapporter från socialpsykiatriska enheten samt en rapport från boenheten. De rapporter som kommit från

utredningsenheten för barn och unga är jämnt fördelade mellan de olika sektionerna, med viss övervikt för utredningssektionen Söder och Familjehemssektionen.

En övervägande del av rapporterna som kommit in beskriver situationer där det funnits brister i antingen dokumentation eller utredningsförfarande. Vissa rapporter beskriver även rena misstag, exempelvis i form av bortglömda beslut, kommuniceringar och dylikt.

Tre av de rapporter som kommit in under perioden har anmälts till inspektionen för vård och omsorg (IVO) då det som rapporterats bedömts vara en påtaglig och allvarlig risk för missförhållande.

24 av de 33 rapporter som kommit in under perioden är fortfarande under utredning. 9 utredningar har färdigställts och beslutats under perioden.

I två av de 9 avslutade utredningarna har den slutliga bedömningen blivit att det som rapporterats inte varit ett missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande på ett sådant sätt som följer av Lex Sarah. I de 7 återstående utredningarna visade utredningen att det var fråga om ett missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande i lagens mening.

En avgörande del av arbetet med alla avvikelser, inklusive lex Sarah, handlar om att åtgärder ska genomföras för att händelser som föranlett missförhållanden inte ska upprepas. Sådana åtgärder sker ibland direkt i samband med att ett missförhållande upptäcks eller under tiden ärendet utreds. Utredningen kan också konstatera att andra åtgärder eller förändringar kan antas påverka situationen positivt eller så kan utredningen leda fram till beslut om att ytterligare åtgärder ska vidtas. I det senare fallet kan åtgärderna följas upp av dem som gjort utredningen.

I tre av de 9 färdigbehandlade lex Sarah utredningarna beslutades inte om några särskilda åtgärder, utöver de som redan vidtagits – kompletterat med fortsatt arbete inom ramen för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete. I 6 av årets 9 färdigbehandlade lex Sarah utredningar beslutades om åtgärder för att säkerställa att det som skett inte ska upprepas.

De rapporter som kommit under perioden sätter ljuset på flera olika områden där det finns behov av förbättringar. Det gäller även de rapporter som avslutas med ett beslut om att det som rapporterats inte utgjort något missförhållande enligt lex Sarah.

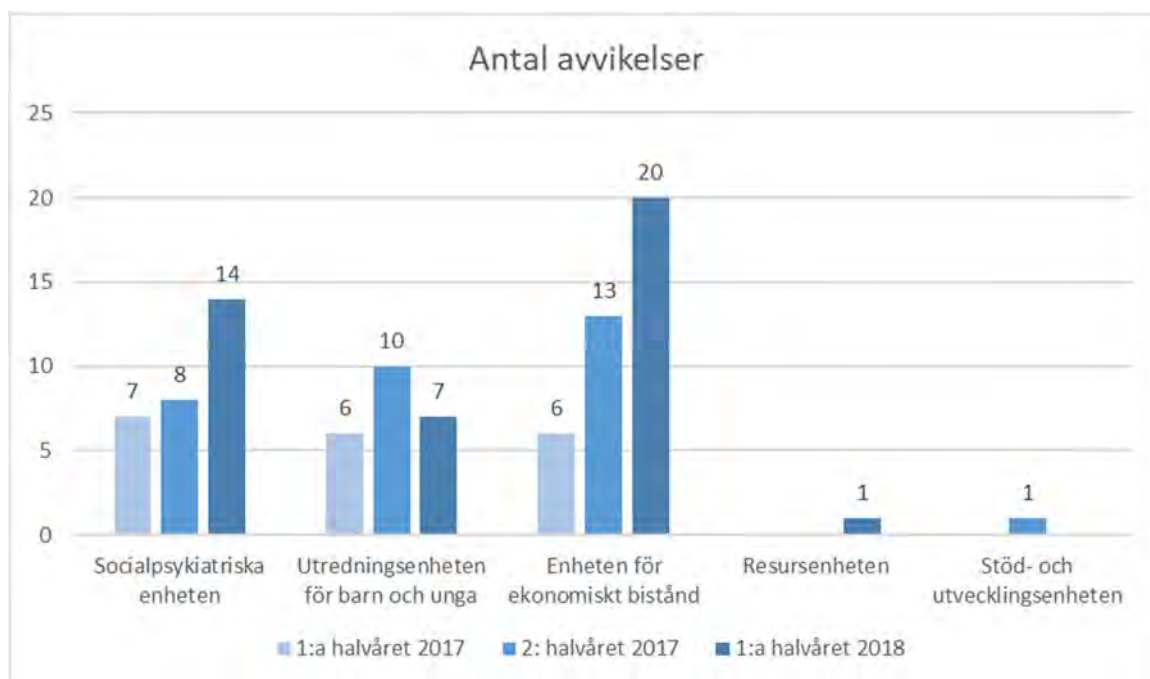
Samtliga färdigställda rapporter gäller utredningsenheten för barn och unga förutom en som gäller enheten för ekonomiskt bistånd. De händelser som utretts har olika karaktär men ett återkommande drag är att man uppmärksammar brister när det gäller innehåll i utredningar som gjorts samt bristande dokumentation.

De slutsatser som kan dras av det som rapporterats samt av de slutförda utredningarna är att det finns ett fortsatt behov att fokusera att dokumentationsföreskrifter efterföljs samt att åtgärder genomförs för att förbättra rättssäkerheten inom enheterna. Detta förbättringsarbete kräver utöver fokus på dokumentation även åtgärder för att säkerställa en enhetlig handläggning, bedömning och beslutsfattande. Som en del i en av utredningarna har exempelvis utredningsenheten för barn och unga fått i uppdrag att kartlägga vilka resurser som krävs för att kunna säkerställa ett mer rättssäkert förfarande.

Socialnämnden har under året som gått även tagit del av en lex Sarah utredning som gjorts av ett företag som varit ansvarigt för ett jourhem där en förälder plus dennes barn varit placerade på nämndens uppdrag. Utredningen skedde som en följd av att socialsekreterare från Botkyrka förmedlat oro för att förälder och barn inte fått del av insats i jourhemmet med tillräcklig kvalitet. Företagets utredning pekar dock på att det inte skett några missförhållanden enligt lex Sarah, man beslutar trots det om ett antal åtgärder för att undvika att missförhållanden ska ske i fortsättningen, åtgärderna handlar bland annat om bättre kommunikation och samverkan.

Avvikelser

Sammantaget för socialnämndens samtliga verksamheter har det under året som gått inkommit 74 avvikelser vilket är en minskning från föregående redovisning. Andra halvåret 2017 inkom 33 och första halvåret 2018 inkom 41 (som jämförelse kan noteras att första halvåret 2017 inkom 20 st.).

22 av dessa rör socialpsykiatrins område. Avvikelserna handlar bland annat om bortglömd medicin och felmedicinering samt om brister i bemötandet mot brukare. Framförallt handlar avvikelserna om brister i samverkan internt men särskilt externt. Majoriteten gäller samverkansbrister med sjukhus och primärvård. Exempelvis handlar det om att sjukhus skickar brukare till boendet utan att informera boendepersonal innan, att personal på sjukhuset inte går att nå på telefon men även att medicin inte skickats med från sjukhus etc. Utifrån avvikelserna kan slutsatsens dras att det finns ett primärt behov av att skapa bättre samarbetet mellan sjukvården och kommunen för att undvika situationer som kan få negativa konsekvenser för den enskilde.

17 avvikelser rör utredningsenheten för barn och unga. Samtliga handlar om brister i rutiner eller att rutiner saknas. Exempelvis handlar det om orosanmälningar har hamnat på fel ställe, utredningar som inte lyfts till nämnd och oavslutade uppdragsutredningar. Det pågår ett omfattande arbete med att kartlägga processer, upprätta och gå igenom rutiner. Utifrån avvikelserna kan man se att kartläggning och implementering fortsättningsvis behövs.

33 rör enheten för ekonomiskt bistånd. På liknande sätt som för utredningsenheten rör flertalet brister i att rutiner inte följts. Flera av dem handlar även om att den nya e-tjänsten krånglat vilket medfört att ansökningar bland annat försvunnit. Något som också ofta kommer fram i rapporterade avvikelser är att socialsekreterare upplever slarv och bortglömda moment på grund av hög arbetsbelastning. Exempel på innehåll är att hantering av ansökningar har dragit ut på tiden och felaktiga utbetalningar har gjorts.

2.3 Revisioner, granskningar och tillsyner

Arbetsmiljöverket har granskat den fysiska arbetsmiljön i "Bryggans" lokal i Norsborg (sysselsättning för personer inom socialpsykiatrins målgrupp). Brister i akustik noterades, samt

även fuktskador. Åtgärder för att förbättra arbetsmiljön där pågår.

En brukarrevision inom boendestöd/vård- och samordning för vuxna med psykisk funktionsnedsättning har genomförts. Rapporten från denna revision har nyligen kommit och förbättringsförslag ska arbetas fram tillsammans med berörda brukare och vård- och stödsamordnare under hösten.

2.4 Statsbidrag

Verksamheterna inom socialnämndens ansvarsområde har fått del av olika statsbidrag för att använda under året som gått. Dessa bidrag används på olika sätt för att utveckla kvaliteten i verksamheterna.

Till flera av dessa statsbidrag hör uppmaningar och/eller krav på att ta fram olika typer av handlingsplaner. Den mest omfattande handlingsplanen rör ”Uppdrag psykisk hälsa”, de planerade aktiviteterna i Botkyrka följer av analys och aktiviteter på länsnivå. Det handlar både om förebyggande och främjande arbete och om tillgängliga tidiga insatser och stöd till utsatta grupper. Vidare finns satsningar för att öka enskildas delaktighet och rättigheter samt satsningar för att utveckla ledning, styrning och organisation i arbetet för att minska psykisk ohälsa.

Senare under 2018 finns möjlighet för kommunen att ansöka/rekvirera även andra statsbidrag som helt eller delvis rör socialnämndens ansvarsområde. Det handlar exempelvis om 2.138.036 kronor till välfärdsteknik, för åtgärder och insatser till enskilda inom socialtjänst, stöd och service till funktionshindrade samt kommunal hälso- och sjukvård. Flera andra statsbidrag kan också ansökas från Delmos och Tillväxtverket för att minska segregationen.

Listan nedan innehåller sådana bidrag som socialnämnden tagit ställning till att ansöka om, eller att rekvirera, och som enbart rör Botkyrka kommun. Fokus är på statsbidrag som är beviljade för att användas 2018 om inte annat anges. Utöver det som listas nedan återsöks statsbidrag för flyktingmottagandet samt statsbidrag via länsstyrelsen för satsning på personligt ombud, det senare handlar om 604.800 kr.

Alla statsbidrag nedan är knutna till olika krav och måste användas på de sätt och under den tidsperiod som står i aktuellt regeringsbeslut och anvisningar från socialstyrelsen, annars återkrävs medlen. För respektive bidrag finns en utsedd ansvarig i Botkyrka, som tar fram ett förslag till intern fördelning utifrån förutsättningarna i utlysningen och i förekommande fall andra kompletterande ställningstaganden i Botkyrka. Den interna fördelningen beslutas av socialchef, om inte annat anges.

- Statsbidrag för ökad bemanning inom den sociala barn och ungdomsvården 2.334.133 kronor. Regeringen avser att avsätta samma summa varje år under perioden 2016-2019, under förutsättning att riksdagen godkänner detta, samt en mindre summa år 2020. Projektansvarig är Verksamhetschef för utredningsenheten barn och unga.
- Statsbidrag för att kvalitetsutveckla arbetet mot våld i nära relationer och stöd till våldsutsatta kvinnor och barn m.m. 283.524 kronor. Projektansvarig är samordnare för arbetet mot våld i nära relation och hedersrelaterat våld
- Statsbidrag knutna till ”Uppdrag Psykisk Hälsa” 3.174.063 kronor samt 162.500 kronor, den lägre summan avser satsning på ungdomsmottagningar. Regeringen avser att avsätta samma summa varje år under perioden 2016-2020, under förutsättning att riksdagen godkänner detta. Projektansvarig/kontaktperson: Verksamhetsutvecklare vid stöd- och utvecklingsenheten samt sektionschef vid resursenheten för barn och unga, för satsningen på ungdomsmottagningar.
- Statsbidrag för att stärka insatserna för barn och unga med psykisk ohälsa 708.544 kronor. Satsningar i kommunen avser kompetensutveckling till personer som möter dessa barn samt förstärkningar till den befintliga satsningen ”Trampolinen”.
- Statsbidrag för arbetet med att motverka hemlöshet, 1.013.120 kronor.

Socialförvaltningen kommer att göra en fördjupad analys av hemlöshet i dialog med andra förvaltningar, medlen används i första hand till åtgärder för akut hemlösa. Om medlen inte använts enligt målen för bidraget kan kommunen bli återbetalningsskyldig.

- Statsbidrag från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) för att utvärdera lokalt brottsförebyggande arbete, 250.000 kr. Bidraget används för att med stöd av FoU Södertörn utvärdera effekter av det våldsförebyggande programmet Mentors in violence prevention (MVP).

2.5 Brukarundersökningen

Socialförvaltningen i Botkyrka kommun har sedan 2003 årligen genomfört brukarundersökningar. Syftet är att få kännedom om vad de individer som besöker socialförvaltningen anser om bland annat bemötande och tillgänglighet. Sedan 2015 använder socialförvaltningen SKL:s nationella brukarenkäter för individ- och familjeomsorgen och funktionsnedsättningsområdet för att kunna jämföra resultaten med andra kommuner i landet. Resultatet från 2017 års brukarundersökningar har redovisats för socialnämnden.

I undersökningen riktad till de individer som besöker verksamheter som utreder och fattar beslut om bistånd inom individ- och familjeomsorg, svarade 87 procent att de sammantaget är mycket nöjda eller ganska nöjda med det stöd de får från socialtjänsten i kommunen. Detta kan jämföras med 83 procent för hela landet. Inom området funktionsnedsättning finns ingen sådan sammanfattande fråga i SKL's enkät. För dem som bor i bostad med särskild service eller har andra insatser i form av vård- och stödsamordning/boendestöd är svarsfrekvensen relativt låg men de som svarar är överlag relativt positiva. Inom området sysselsättning för denna målgrupp är svarsfrekvensen högre (68%) och 92 % av de som svarat trivs med sin sysselsättning. För fler detaljer se gärna vidare via www.kolada.se eller bland de målsatta mått som föreslås för mål och budget 2019.

Inför 2018 års nationella brukarundersökningar planerar socialförvaltningen att även delta i en undersökning riktad till alla ensamkommande barn utifrån deras boende (inte enbart till de som besöker myndighetskontoret under undersökningsperioden så som fallet varit hittills).

Förvaltningen planerar också en översyn över de olika undersökningar som görs för att fånga brukare och klienters uppfattning om de verksamheter de möter och de effekter som råd, stöd och insatser har.

Se också vidare under rubriken "Revisioner m.m" om den genomförda brukarrevisionen inom boendestöd/vård- och samordning.

2.6 Öppna jämförelser och annan jämförande statistik

Förvaltningen lämnar såväl månadsvis som årsvis uppgifter till Statistiska centralbyrån (SCB) på olika nivåer. Till kommun- och landstingsdatabasen levererar förvaltningen resultat på nyckeltal som ingår i Kommunens kvalitet i korthet (KKIK) och andra jämförande mått. Syftet är att vi ska kunna jämföra oss med andra kommuner över tid. Enligt RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) är målsättningen att fånga in brukarnära objektiva kvalitetsindikatorer som kan komplettera andra kvalitetsmätningar inom individ- och familjeomsorgen som Socialstyrelsen och SKL gör. Resultatet från dessa olika källor finns på www.kolada.se

Flera mått från den offentliga statistiken, inte minst brukarundersökningar, utgör grund för mål i "Mål och budget" för socialnämnden.

2.7 Övrig uppföljning, utredningar och andra underlag

Riskanalyser

Förvaltningens olika enheter har gjort riskbedömningar med anledning av att man står inför en

ny organisation. Exempel på sådant som lyfts fram i dessa är risker för kompetensbrist inom området missbruk och beroende för vuxna när aktualisering, utredning, beslut samt uppföljning kommer att delas upp i olika kluster och en stor del av personalen är oerfaren. Andra risker som lyfts fram inom verksamhet riktad till vuxna handlar om att mottagning respektive utredning av försörjningsstöd inte längre kommer att vara samlokaliserat eller ha samma chef. Alla riskbedömningar som rör den nya organisationen hanteras vidare inom ramen för ett särskilt projekt, med särskilt utsedda projektledare.

Sektionen som arbetar med relationsvåld (VinR) inom enheten för ekonomiskt bistånd har tillsammans med resursenheten för barn- och unga gjort en riskanalys med avseende på att man även ska utreda ärenden utifrån de individer som utövar våld. Utredningsenheten för barn och unga har även gjort en risk- och konsekvensanalys i samband med att man ändrade sitt arbetssätt inom enheten.

Egenkontroll och internkontroll

Inom ramen för internkontrollen granskas olika delar av verksamheten inom socialnämndens ansvarsområde, internkontrollen följs upp enligt en särskild plan och återges inte här.

Enheterna inom socialförvaltningen planerar och följer också själva upp verksamheten med en rad egenkontroller, knutna till identifierade risker, dessa kontroller förs successivt in i Stratsys.

Synpunkter och klagomål

I enlighet med det systematiska kvalitetsarbetet är kommunen skyldig att ta emot och utreda klagomål och synpunkter som rör kvalitet i kommunens verksamhet (SOSFS 2011:9 s.7). När en sådan synpunkt/klagomål inkommer till Botkyrka kommun vidarebefordras den till berörd verksamhets chef. Denne ordnar i sin tur så att uppgiftslämnaren får svar, respons eller bekräftelse inom två arbetsdagar, förutsatt att frågan inte är av mer omfattande eller komplicerad karaktär. Vid sådana tillfällen kan det krävas att frågan hanteras vidare även på annat sätt.

Socialnämnden i Botkyrka har under andra delåret 2017 och första delåret 2018 sammantaget tagit emot 19 synpunkter. 7 av dessa har inkommit till kommunens centrala synpunktshanteringssystem och resterande 12 synpunkter har kommit genom epost direkt till medarbetare, från medborgare genom IVO och på andra sätt. Samtliga synpunkter är diarieförda i ärendehanteringssystemet (Lex) och har framförallt kommit in via e-post och synpunktsblankett.

De flesta synpunkter berör flera områden samtidigt, exempelvis klagomål på fattat beslut och synpunkt på handläggare i samma ärende. 12 av synpunkter är direkt kopplade till enskilda ärenden och har kommit från den som ärendet gäller eller den enskildes närstående. Av dessa 12 handlar 4 av dem om placering och samordning av insatser inom området barn och unga. 9 st. rör vuxna, framförallt ekonomiskt bistånd och synpunkter på handläggare eller beslut. 8 st. rör socialförvaltningen organisation så som klagomål på lokaler och enskilda medarbetare. Det förekommer också klagomål som rör sophantering vid boenden som socialförvaltningen ansvarar för.

Det förekommer också att synpunkter som rör myndighetsutövning och kommer från den som ärendet rör, hanteras och dokumenteras i verksamhetssystemet (Procapita). Förvaltningens rutin för synpunktshantering är i behov av revidering och flera enheter beskriver att arbetet med att hantera och dokumentera inkomna synpunkter och klagomål systematiskt är ett förbättringsområde.

Enheten för ekonomiskt bistånd har under året som gått arbetat strukturerat med synpunktshantering. Generellt sett har man inom enheten noterat en minskning när det gäller klagomål om tillgänglighet samt bemötande. Det har kommit in flera synpunkter från klienter, eller anhöriga till klienter, som handlar om att man önskar byta handläggare. Sådana synpunkter har behandlats genom att man bokat in gemensamma möten med handläggare och närmsta chef

för att utreda vad i missnöjet består. Det har främst gällt negativa beslut för klienten och inte handläggarens agerande. Klienten har i majoriteten av fallen fått behålla sin handläggare och uppmanats återkomma om man är fortsatt missnöjd.

Några synpunkter har också kommit in till enheten för ekonomiskt bistånd från andra aktörer. I ett fall resulterade synpunkterna i att verksamheten rapporterade egna avvikelser om att en gällande rutin för inbokat möte hade frångåtts. Ytterligare en synpunkt gällde att ordningsvakt finns stationerad i receptionen och att detta kan leda till känsla av obehag hos klienterna. Andra synpunkter består av beröm, exempelvis har de personliga ombuden framfört beröm som rör samarbete, tillgänglighet och lyhördhet.

Inom förvaltningens vuxenenhet (missbruk och beroende) noterar man att de synpunkter som kommit in har handlat om att verksamheten inte klarat att hålla kontaktlöftet och att man varit sen med återkoppling i ett par fall.

Inom enheten för socialpsykiatri har de synpunkter som kommit in handlat om brister i information och oro vid byte av personal. Enheten har också tagit emot beröm för kvaliteten i insatserna vård- och stödsamordning och IPS.

I anslutning till förvaltningens arbete med barn och unga har ett mindre antal synpunkter kommit in. De har handlat om missnöje med att det varit svårt att få tag i "sin" socialsekreterare samt i något fall missnöje kring hur arbetet bedrivs i en utredning. Det har också kommit in synpunkter om att det saknas öppen förskola på finska. Föräldrar till barn som inte kunnat slussas ut till annan skola från "Trampolinen" har framfört klagomål till både socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen, den sist nämnda har arbetat med problemen.

Övrig uppföljning

Under våren 2018 följes den överenskommelse upp som Botkyrka, tillsammans med Huddinge kommun, har med Brottsofferjouren. Man kunde konstatera att det är färre personer som söker stöd från Brottsofferjouren senaste året vilket sannolikt beror på att polisen inte längre rutinmässigt ställer frågor om detta. Det sågs som ett utvecklingsområde att sprida kunskap på olika sätt om möjligheten att få stöd via Brottsofferjouren.

Etablering Södertörn är ett samarbete mellan kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nacka, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Södertälje, Tyresö och Värmdö. Syftet är att arbeta kunskapsutvecklande och samverka för att hitta gemensamma lösningar, samordningsvinster och synergieffekter i frågor som rör nyanlända vuxna personer med uppehållstillstånd och deras familjersamt ensamkommande barn och ungdomar, både asylsökande och med uppehållstillstånd. En ledningsgrupp fattar övergripande beslut om verksamheten och fastställer årligen verksamhetsplanen för kommande år. Botkyrka kommun är för närvarande värdkommun för Etablering Södertörn. Efter en uppföljande undersökning har ledningsgruppen under året som gått beslutat att revidera sin samverkansöverenskommelse. Förändringen innebar framförallt förtydliganden kring mandat och beslutsfattande.

3 Analys – åtgärder

När verksamheterna analyserar kvaliteten i den egna verksamheten blir det tydligt att bedömningarna påverkas av olika aspekter av bemanning, arbetsbelastning och personalomsättning. Enheten för ekonomiskt bistånd noterar, på liknande sätt som utredningsenheten för barn och unga, att man har färre vakanser än tidigare år och att personalomsättningen minskat. Allt detta är sådant som kan lyftas fram som en styrka för kvaliteten. Båda dessa enheter lyfter dock även fram utmaningen med en stor andel nyutexaminerade medarbetare, ofta med begränsad erfarenhet från yrket. Utredningsenheten för barn och unga noterar att flera års prioritering av personalsituation (inklusive introduktion av nya medarbetare) och arbetsbelastning inneburit att stabiliteten i arbetsgrupperna blivit bättre. Hög arbetsbelastning återkommer dock som en särskild utmaning för kvaliteten från flera olika enheter.

Inom övriga verksamheter som arbetar med utredning, beslut och uppföljning för vuxna noteras fortfarande en hög personalomsättning som, särskilt när den kombineras med sjukskrivningar och/eller generellt hög arbetsbelastning, utmanar kvaliteten. Risker som knyts till hög personalomsättning är glapp i informationsöverföring, långa väntetider för klienter och att uppföljningar inte kan ske i den omfattning som önskas. I förlängningen kan detta leda till rättssäkerhetsbrister. De verksamheter som arbetar med att *utföra* insatser noterar en mer positiv situation när det gäller personalomsättning.

Utöver det som nämnts ovan beskriver verksamheterna följande styrkor, svagheter, möjligheter och hot för kvaliteten;

Styrkor

Engagerade arbetsgrupper med hög ambitionsnivå, inte minst när det gäller viljan att värna rättssäkerhet lyfts fram som en styrka inom alla förvaltningens enheter.

Stabila ledningsgrupper med hög kunskapsnivå inom sina sakområden är styrkor som lyfts fram inom framförallt ekonomiskt bistånd och utredningsenheten för barn och unga.

Särskilt utredningsenheten för barn och unga ser förvaltningens centrala resurser som en styrka för verksamheterna, inte minst det juridiska stödet.

Enheten för ekonomiskt bistånd lyfter också fram oräddhet inför förändringar (exempelvis digitalisering) som styrka och att man har ett strukturerat arbetssätt med fungerade rutiner och riktlinjer.

Botkyrka kommun är ett polisiärt prioriterat område, detta stärker förvaltningens möjlighet att samarbeta med polisen i det brotts- och våldsförebyggande arbetet.

Svagheter

Flera enheter saknar kvalitetsledare, antingen tillfälligt eller på längre sikt. Detta uppfattas som en svaghet i organisationen.

Arbetet med avvikelser och synpunkter kan bli bättre på flera sätt och även det sätt förvaltningen hittills arbetat för att ge stöd till anhöriga.

Relativt stora geografiska/lokalmässiga avstånd mellan olika arbetsgrupper, eller mellan arbetsgrupp och närmaste chef, uppfattas som en svaghet. Ett verkligt problem blir detta om olika arbetsgrupper/sektioner utvecklar olika kultur och har svag samsyn, något som bland annat kan visa sig när det blir dags att revidera rutiner i arbetet med processkartläggningen.

Det finns brister i handläggning när det gäller barn som placeras i jourhem och familjehem, det förekommer att barn blir kvar omotiverat länge i jourhem och det finns rättssäkerhetsproblem i vår handläggning när det gäller familjehem (åtgärder pågår). Även inom de sektioner som arbetar med att ta emot nya ärenden som gäller barn och unga finns idag svagheter i

handläggningen, det har bland annat visat sig att det tar för lång tid innan beslut fattas ("14-dagarsregeln").

Möjligheter

Stark vilja att arbeta med kvalitetsfrågor och förhoppningar om att den nya organisationen ska gynna ett systematiskt kvalitetsarbete genom en samlad strategi inom förvaltningen, mer samarbete och vidare kompetens. Andra förväntningar på den nya organisationen handlar om bättre samverkan med brukaren i centrum och att arbetet ska bli mer resurseffektivt.

I de delar där svagheter är identifierade och det finns pågående utvecklingsarbete för att hantera det man sett, uppfattar enheterna själva utvecklingsarbetet som möjligheter. Ett exempel på sådana möjligheter kan vara planer för att komma tillrätta med brister i dokumentation.

Ett mer systematiskt kvalitetsarbete utgör en möjlighet för alla enheter inom förvaltningen, fler kartlagda processer inklusive uppdaterade och lätt tillgängliga styrdokument är viktiga delar i detta.

De som arbetar med att ge stöd till vuxna med psykisk funktionsnedsättning ser flera möjligheter framöver att erbjuda individanpassade insatser och ett mer flexibelt boendestöd, detta beror inte minst på det behovscentrerade arbetssättet med stöd av IBIC. I arbetet med barn och unga utgör "Signs of safety" att barns nätverk mobiliseras i högre utsträckning och förvaltningen söker lösningar internt, snarare än i externa placeringar. Det medför även att förvaltningen ökar transparensen i arbetet gentemot barn och föräldrar, vilket ökar rättssäkerheten.

Inom framförallt området ekonomiskt bistånd ser man möjligheter med bland annat digitalisering och med att anställa socialsekreterare med annan utbildningsbakgrund än socionomer.

Hot

Fortsatt hög personalomsättning och/eller hög arbetsbelastning utgör hot mot verksamhetens kvalitet oavsett om orsakerna är extern konkurrens, interna förändringar eller oförmåga att behålla kompetens inom befintlig organisation.

Andra hot som i olika grad lyfts fram från enheterna inom socialförvaltningen är att vi arbetar med flera olika parallella verksamhetssystem samt såväl egna som externa samverkansaktörers besparingskrav.

När omvärlden utmanar och behoven blir större och allt mer komplexa uppfattar flera att även vårt beroende av andra förvaltningar, myndigheter, organisationer och digitala system kan utgöra ett hot mot kvaliteten i de insatser vi förmår utföra.

Sammanfattande bedömning:

I stora delar av förvaltningens verksamhet bedöms kvaliteten vara god. I de delar där mer omfattande brister finns så arbetar man systematiskt för att förbättra situationen.

Kvaliteten i verksamheten har i flera avseenden förbättrats under det senaste året, inte minst till följd av ett aktivt arbete där medledare varit delaktiga.

Kvaliteten utmanas av hög personalomsättning. Nivån på dokumentationen behöver också höjas. Vid de enheter/sektioner där dokumentationen varit i fokus har kvaliteten i detta avseende blivit bättre.

Mer tid behöver läggas på systematiskt kvalitetsarbete med tydligare strategier och prioriteringar – i dessa delar sätter verksamheten stort hopp till den nya planerade organisationen.

Arbetsätt som IBIC för vuxna och Signs of Safety för barn, har bidragit till den positiva utvecklingen av kvaliteten i flera verksamheter. Interna uppföljningar i samband med insatser till familjer och barn pekar på god kvalitet. Samtidigt brister förvaltningen fortfarande i

handläggningen kring framförallt familjehem.

Arbetet för att hantera konsekvenser av våld och ge stöd till dem som utsatts utmanar många verksamheter inom förvaltningen. Samtidigt utgör bärande delar av det förebyggande arbetet mot våld en förbild både nationellt och internationellt.

Den sammanfattande bedömningen av verksamhetens kvalitet måste ses i relation till omfattande och komplexa behov. När dessa behov överstiger det som verksamheten har möjlighet att möta, utgör det en svaghet i organisationen och ett hot mot rättssäkerhet och kvalitet ur flera perspektiv. Dessa utmaningar beskrivs mer ingående i förslaget till Mål och budget samt i den årliga Omvärldsanalysen.

KOPIA

3**Patientsäkerhetsberättelse 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019 (SN 2019:46)****Beslut**

Socialnämnden godkänner Patientsäkerhetsberättelsen 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019

Sammanfattning

Botkyrka kommun är huvudman för den kommunala hälso- och sjukvården. Inom socialnämndens ansvarsområde gäller detta ansvar särskilda boendeformer inom socialpsykiatrin upp till sjuksköterskenivå. Patientsäkerhetsberättelsen 2018 är en del av årets redovisning.

Av patientsäkerhetsberättelsen framgår att målen i patientsäkerhetsplanen 2018 har implementerats i verksamheterna i stor uträkning genom att man reviderat och tagit fram tydliga rutiner. Detta ger ökad patientsäkerhet inom följande områden: vårdhygien, dokumentation och läkemedelshantering. Kompetensutveckling bedrivs genom motiverande samtal och särskilda modeller och arbetssätt som stödjer ett självständigt liv och sätter individens behov i centrum. Detta bidrar till att patienten ska kunna vara delaktig och ha inflytande i sin egen vård.

Planeringen för 2019 bygger på fortlöpande systematiskt kvalitetsarbete genom att uppdatera, förtydliga riktlinjer, rutiner och dokument samt förankra dessa. Åtgärder är också planerade utifrån bland annat förbättringsområden som lyfts i läkemedelsgranskningen som skett under hösten 2018 samt när det gäller processkartläggning i patientarbetet.

2019-01-24

Dnr SN/2019:46

Referens

Johanna Forssell

Mottagare

Socialnämnd

Patientsäkerhetsberättelse 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner Patientsäkerhetsberättelsen 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019

Sammanfattning

Botkyrka kommun är huvudman för den kommunala hälso- och sjukvården. Inom socialnämndens ansvarsområde gäller detta ansvar särskilda boendeformer inom socialpsykiatri upp till sjuksköterskenivå. Patientsäkerhetsberättelsen 2018 är en del av årets redovisning.

Av patientsäkerhetsberättelsen framgår att målen i patientsäkerhetsplanen 2018 har implementerats i verksamheterna i stor uträkning genom att man reviderat och tagit fram tydliga rutiner. Detta ger ökad patientsäkerhet inom följande områden: vårdhygien, dokumentation och läkemedelshantering. Kompetensutveckling bedrivs genom motiverande samtal och särskilda modeller och arbetsätt som stödjer ett självständigt liv och sätter individens behov i centrum. Detta bidrar till att patienten ska kunna vara delaktig och ha inflytande i sin egen vård.

Planeringen för 2019 bygger på fortlöpande systematiskt kvalitetsarbete genom att uppdatera, förtydliga riktlinjer, rutiner och dokument samt förankra dessa. Åtgärder är också planerade utifrån bland annat förbättringsområden som lyfts i läkemedelsgranskningen som skett under hösten 2018 samt när det gäller processkartläggning i patientarbetet.

Charlotte Lagerkvist
T.f. Socialchef

Lena Mäkinen
Medicinskt ansvarig ssk

Bilaga: Patientsäkerhetsberättelse 2018, inklusive Patientsäkerhetsplan 2019

2019-01-24

Dnr SN/2019:46

Expedieras till
Verksamhetschefer inom socialförvaltningen samt MAS

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Patientsäkerhetsberättelse 2018 Patientsäkerhetsplan 2019 SN/2019:46

Innehållsförteckning

Inledning	3
Sammanfattning av patientsäkerhetsarbete 2018	3
Övergripande mål och strategier	3
Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet	3
Struktur för uppföljning/utvärdering	4
Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet	4
Kvalitetsgranskning och egenkontroll	5
Vårdavvikelser	6
Samverkan för att förebygga vårdskador	6
Risicanalys	7
Hantering av klagomål, synpunkter klagomål och synpunkter	7
Samverkan med patienter och närstående	7
Resultat	7
Patientsäkerhetsplan utifrån övergripande mål och strategier för kommande år 2019	8
Lagar och författningar	9

Inledning

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen i Botkyrka kommun är huvudman för den kommunala hälso- och sjukvården. Enligt hälso- och sjukvårdslagen är kommunen vårdgivare 2 kap. 3§ 2017:30. Detta i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagens (HSL) bestämmelser om vårdgivares skyldigheter inom särskilda boendeenheter. Den kommunala hälso- och sjukvården består av basal hemsjukvård och hemrehabilitering inklusive basal habilitering det vill säga de skyldigheter som vårdgivare har enligt hälso- och sjukvårdslag (HSL). Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur det systematiska patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3

Sammanfattning av patientsäkerhetsarbete 2018

Den kommunala hälso- och sjukvården består av särskilda boendeformer inom socialpsykiatrin upp till sjuksköterskenivå. Varje boende/ enheter omsätter sina egna lokala mål utifrån socialnämndens och socialförvaltningens mål. Målen utifrån patientsäkerhetsplanen 2018 har implementerats i stor uträkning där man genomfört ett större arbete med att tydligt skriva rutiner. Vilket ger ökad patientsäkerhet inom följande områden: vårdhygien, dokumentation och läkemedelshantering. Kompetensutveckling bedrivs även genom motiverande samtal, ett självständigt liv och individens behov i centrum. Detta möjliggör att patienten ska kunna vara delaktig och ha inflytande i sin vård. Enheternas/ verksamheternas kvalitetsarbete och projektarbete kan inte alltid mätas med kvantitativa resultat.

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659,3 kap. 1 §, och SOSFS 2011:9, 3 kap. 1§

De gemensamma mål och strategier för säkerhetskultur och patientsäkerhetsarbetet är att varje patient ska känna sig trygg och säker med kontakten i verksamheten, likaså ska varje medledare kunna utföra sitt arbete under sådana förutsättningar att en god och säker hälso- och sjukvård kan tillhandahållas.

Patientsäkerhetsplan för 2018 (hämtad från 2017 patientsäkerhetsarbete)

- Fortsätta att identifiera de viktigaste patientprocesserna, verksamheten kommer att införa ett digitalt ledningssystem under 2018
- Kvalitetssäkra verksamheten genom att förtydliga rutiner när det gäller läkemedelshantering och riktlinjer samt förankra dessa.
- Åtgärda förbättringsområden utifrån läkemedelsgranskningarna utförd av farmaceut på varje boende
- Arbeta med utvecklings- och förbättringsområden som framkommit i patientsäkerhetsberättelsen för 2017

Organisatoriskt ansvar för patientsäkerhetsarbetet

SFS 2010:695,3 kap. 9§, SOSFS 2011:9, 7 kap. 2§, p 1. HSLF-FS 2017:30, HSLF-FS 2017:40 och HSLF-FS 2017:80

I socialnämndens ledningssystem för kvalitet finns riktlinjer, rutiner och dokument som anger hur arbetet på enheterna ska följas upp och hur resultat ska rapporteras till socialförvaltningen och socialnämnden över året.

Medledare som utför arbete i enlighet med det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret enligt 2017:30 (HSL) (HSV) omfattar verksamhetschef VC, medicinskt ansvarig sjuksköterska MAS, sektionschef SC,

enhetschef EF och sjuksköterska SSK. Även delegerad omsorgsmedledare kan utföra hälso- och sjukvårdsarbete på uppdrag av legitimerade sjuksköterskor medledare. Ansvarsområdena ovan finns beskrivna i riktlinjen om ledningssystem för kvalitet inom socialnämnden. Verksamhetschef och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) ansvarar för att riktlinjer och rutiner gällande patientsäkerhet finns tillgängliga i Botkyrka kommuns ledningssystem för kvalitet.

Övriga stödfunktioner för socialförvaltningens patientsäkerhetsarbete är:

- Samverkansöverenskommelser med Psykiatri Sydväst och Botkyrka kommun
- Apoteket AB
- Vård- och omsorgsförvaltningen (VOF)
- Samverkan med FoU Södertörn utifrån forskning och utveckling.
- Tandvårdsenheten HSNF SLL

Struktur för uppföljning/utvärdering

SOSFS 2011:9 3 kap. 2 §

Medicinskt ansvarig sjuksköterska MAS har följt upp verksamhetens arbete utifrån ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete genom att:

- Strukturerade frågor om hur patientsäkerhetsarbetet har bedrivits i verksamheten som är besvarad av sektionschef och verksamhetschef.
- Granskning av patientjournal utförs av medicinskt ansvarig sjuksköterska MAS.
- Kvalitetsgranskning av läkemedelshantering, så kallad apoteksgranskning som utförs av farmaceut, har genomförts på samtliga enheter. Handlingsplaner med förbättringsåtgärder har redovisats farmaceut.
- Redovisning av rutiner som sjuksköterskorna utarbetat och som MAS tagit del av och godkänt.

Hur patientsäkerhetsarbete har bedrivits samt vilka åtgärder som genomförts för ökad patientsäkerhet

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 1-2. HSLF-FS och HSLF-FS 2017:67

- Sektionschef med kompetens inom hälso- och sjukvård har haft alla legitimerade sjuksköterskor underställd sig.
- Verksamheten har arbetat med att upprätta lokala rutiner som gäller för hälso- och sjukvården, en hälso-och sjukvårdspärm är framtagen som ska finnas på varje enhet.
- MAS- riktlinjen för läkemedelshantering är känd i verksamheten och legitimerad personal har gjort vissa lokala rutiner; rutin för medicinskåp, rutin för överlämnade av läkemedel från medledare med delegering.
- Olika ansvarsområden har införts för sjuksköterskorna. En sjuksköterska har haft ansvar för att arbeta med hälso- och sjukvårdsdokumentationen som efter avslutat uppdrag inom enheten har fört vidare detta till sjuksköterskorna genom regelbundna möten med verksamhetssystemets representant från IT för att diskutera dokumentationsfrågor gemensamt.
- Under hösten har systematiskt kvalitetsutveckling skett utifrån teamarbete med MAS, systemutvecklare inom IT och sjuksköterskorna för att säkerställa och uppdatera patientjournalsystemet utifrån krav från socialstyrelsens riktlinje Koder ur Klassifikation av

vårdåtgärder (**KVÅ**) som blir obligatorisk att rapportera till Socialstyrelsens hälsodataregister. Detta arbete kommer att implementeras under våren 2019. Dessa vårdåtgärder utgår från Klassifikation av funktionstillstånd, funktionshinder och hälsa (ICF). Genom att införa detta kommer man kunna följa vilka vårdåtgärder som utförs i kommunerna av legitimerad personal.

- Två sjuksköterskorna har genomgått instruktörsutbildning för första hjälpen i psykisk hälsa. Instruktörerna påbörjade utbildning för medledare inom enheterna men fick pausas under hösten för att den ena sjuksköterskan avslutade sin anställning. Ny plan är nu framtagen för att fortsätta med utbildningarna och innan starten kommer en av sjuksköterskorna genomgå en utbildning för att kunna bli instruktör. Därefter fortsätter utbildningar av medledare under 2019.

Kvalitetsgranskning och egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p2, SOSFS 2010: 659. HSLF-FS 2017:16. HSLF-FS: 2017:37

Kvalitetsgranskningar och uppföljning av egenkontroller är viktigt för att MAS ska kunna vara delaktig och kontrollera kvalitet samt patientsäkerhet, utifrån sitt ansvarsområde och uppdrag av nämnd.

- Medicinskt ansvarig sjuksköterska genomför granskning av dokumentationen av hälso- och sjukvårdsjournalen. Verksamheten behöver fortsätta att arbeta med att utveckla, förbättra dokumentationen och genomföra egenkontroller av journalgranskning så att arbetet går framåt.
- Loggkontroller är genomförda varje kvartal under 2018. Inga anmärkningar.
- Sjuksköterskorna har utvecklat kunskapstester utifrån läkemedelshantering gällande lagstiftning som genomförs med medledare innan delegeringar ges för att säkerställa medledarnas kompetens inom läkemedelshantering. För att ge medledarna förutsättningar har ett utbildningsmaterial tagits fram som är anpassat för verksamheten och som ska vara tillgängligt för personalen. Sjuksköterskan som ansvarar för två boenden på Tumbatorg har provat materialet under början av 2018 och detta har nu implementerats på samtliga boenden.
- Föreskrifterna om basala hygienrutiner i vård och omsorg syftar till att förebygga och förhindra smittspridning och infektioner inom vård och omsorg. Föreskrifterna gäller i situationer då medledarna har fysisk kontakt med patienter eller personer som får insatsen särskild boendeform. Vårdrelaterade infektioner är en risk för patientsäkerheten och det är viktigt att verksamheten har bra rutiner för detta och att personalen har kompetens inom området. Verksamheten behöver utforma lokala rutiner kring vilka vårdsituationer personalen ska tillämpa basal vårdhygien.
- Kunskapen om begreppet egenvård, egenvård med praktisk hjälp och när det är hälso- och sjukvård behöver förtydligas i verksamheten. Ansvar för att bedöma när hälso- och sjukvårdsåtgärd kan vara egenvård har legitimerad personal enligt HSLF-FS 2017:16. Bedömningen ska göras i samråd med patienten och utifrån dennes fysiska och psykiska hälsa samt med hänsyn till livssituationen i övrigt. Bedömningen ska dokumenteras och följas upp. Brister i egenvården räknas inte som vårdavvikelse men ska rapporteras till behandlande legitimerad personal enligt blanketten ”rapport om brister/risker gällande egenvård”. Om det skulle inträffa något allvarligt när det gäller egenvård eller egenvård med praktisk hjälp ska detta rapporteras enligt bestämmelserna om Lex Sarah. Verksamheterna saknar i dag skriftliga rutiner för hur man ska hantera brister i egenvården vilket behöver förbättras och utvecklas.

- Läkemedelshantering i verksamheten är ett riskområde för patientsäkerheten. Det är viktigt att verksamheten följer MAS riktlinje för läkemedelshantering som är framtagna och att extern kvalitetsgranskning görs årligen för att säkra hela läkemedelsprocessen.
- Extern granskning är gjord i verksamheten av farmaceut på sju verksamheter under slutet av 2018, åtgärdsförslag finns framtagna som verksamheten ska åtgärda i rimlig tid under våren 2019.
- Lokala rutiner för läkemedelshantering finns, syfte med lokala rutiner är att beskriva arbetssätt för hur läkemedelshanteringen går till i verksamheten. De lokala rutinerna är kända och tillgängliga för all personal i verksamheten. Lokala granskningar sker av MAS.

Vårdavvikelser

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § SOSFS 7 kap. 2 § p 5 och HSLF-FS 2017:14

Verksamheten har arbetssätt för att hantera vårdavvikelser som inträffar. Den som upptäcker en händelse kontaktar sjuksköterskan om vidtar nödvändiga åtgärder. Verksamheten har ett systematiskt kvalitetsarbete för att arbeta med avvikelser och arbetssättet är en integrerad del i utvecklingsarbetet och tas upp som särskild punkt på APT.

Under 2018 har 13 vårdavvikelser rapporterats in varav 6 handlar om medicinavvikelser ex. överlämnandet av fel dos. Dessa avvikelser har skett under semesterperioder då verksamheten har en låg bemanning och vikarier på plats. Verksamheten behöver stärka utbildning och information om medicinhanteringen. I avvikelse uppstod när medlemmare saknade utbildning av hantering av lift. Detta har åtgärdats med utbildning av liftar på boendet. Ett system för vårdavvikelsehantering och uppföljning av inrapporterade vårdavvikelser finns med Psykiatrin Sydväst och delvis även med Beroendevården. 6 av 13 vårdavvikelser har handlat om kommunikationsbrister mellan olika vårdgivare. Förstärkning av samverkan mellan olika vårdgivare behöver genomföras.

Riskhantering på individnivå fungerar och genomförs i verksamheten. Riskhantering och analys genomförs alltid vid förändringsarbete och organisationsförändring.

Vårdavvikelser och Lex Maria 2018

Läkemedel	Samverkan	Hjälpmedel	Lex Maria
6	6	1	0

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 3 § p 3 och HSLF-FS 2017:41

Att ha patienten i fokus utifrån det hälsofrämjande, funktionsbevarande och riskförebyggande arbetet är prioriterat för att så långt det går möjliggöra patientfokuserat välbefinnande och att patienten känner delaktighet.

Samverkan är avgörande och en viktig del för att patienter ska kunna få adekvat vård och fungerande insatser. Behovet är särskilt uttalat för personer med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, schizofreni och missbruk.

Verksamheten har identifierat dessa samverkansprocesser som är viktiga för att förebygga vårdskador:

- Vid in- och utskrivningar från slutenvården framför allt då patienten har pågående medicinsk behandling. Samverkan sker utifrån överenskommelse Psykiatri sydväst och Botkyrka kommun. Syftet är att få till en tydlig ansvarsfördelning oberoende huvudmän för att säkerställa för patienten.

Risicanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 § 7 kap 2 § p 4

Sjuksköterskor följer fortlöpande upp delegeringar med samtliga medledare inom särskilda boenden. Verksamheten följer fortlöpande upp vårdavvikelser, risk för vårdavvikelser och vårdskador på APT. Vid behov bemannas boendena upp med medledare för att undvika vårdavvikelser, risk för vårdavvikelser samt vårdskador.

Individuella riskanalyser ska finnas för varje enskild patient vilka följs upp kontinuerligt på brukar/patientgenomgångar. Detta är ett fortlöpande och ständigt pågående arbete.

Hantering av klagomål och synpunkter på vården

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 §, 7 kap 2 § p 6, samt 6§

Klagomål/ synpunkter på vården som eventuellt inkommer från patienten eller närstående/ god man följs upp genom återkoppling till patienten och/ eller närstående av chef för boendet i samverkan med sjuksköterskorna.

Ett kvalitetssystem för dokumentering av klagomål/ synpunkter på vården skulle underlätta sammanställning, analys och genom att få ut statistik. Sammanställningen av synpunkter och klagomål på vården är bristfällig och är ett utvecklingsområde.

På varje boende finns en brevlåda upphängd med synpunktskort där patienten eller närstående/ god man kan skriva ner sina vård och omsorgssynpunkter/ klagomål till ansvarig chef. Brevlådan är låst och töms av chef minst varannan vecka. Återkoppling sker antingen enskilt eller lyfts i samband med husmöte beroende på vilken slags synpunkt eller klagomål som inkommit till boendets chef.

Inga synpunkter eller klagomål på hälso- och sjukvården i Botkyrka Kommun har inkommit till patientnämndensförvaltning (SLL) 2018.

Samverkan med patienter och närstående/ god man

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Verksamheten har regelbundet olika mötesforum som till exempel resursmöten, husmöten och anhörigdagar för att fånga upp synpunkter från patienter och närstående/ god man. Verksamhetschefen har regelbundna möten med ett s.k. Inflytanderåd som har bildats av närstående/ god man- och patientrepresentanter. Inflytanderådet har möjligheter att lämna in synpunkter och föreslå förbättringar på verksamhetens utveckling.

Resultat

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

- Varje patient tas upp i brukargenombgång minst 3– 4 ggr/ år.
- Alla medledare har utbildats i Motiverande samtal (MI) och Ett självständigt liv (ESL) och det sker kontinuerliga utbildningar i dessa metoder för att inte tappa kompetensen.

- Delegeringsutbildningar sker fortlöpande utifrån läkemedelshanteringen.
- Verksamheten har genomfört riskanalyser på varje enskild patient. Riskanalyserna förvaras i brukarpärmen på boendet och följs upp kontinuerligt i samband med brukargenomgång.
- Basala hygienrutiner ska följas men verksamheten behöver ökad kompetensen i ämnet. En inventering av behov av arbetskläder har påbörjats.
- Riskanalyser har genomförts vid nutrition och åtgärd är att samverka med dietist. Samt se över måltidsordningen på boendena.

Patientsäkerhetsplan utifrån övergripande mål och strategier för kommande år 2019

- Fortløpande systematisk kvalitetssäkra verksamheten genom att uppdatera, förtydliga riktlinjer, rutiner och dokument samt förankra dessa.
- Åtgärda förbättringsområden utifrån läkemedelsgranskningen som skett under hösten 2018.
- Fortsätta att identifiera de viktigaste processerna i patientarbetet.
- Fortsatt arbete med att förbättra dokumentationen genom att ta fram ”att göra” listan i patientjournalen för att säkerställa att vårdåtgärder blir utförda.
- Implementering-, registrering enligt socialstyrelsens riktlinjer utifrån koder ur Klassifikation av vårdåtgärder (KVÅ) som är obligatoriska att rapportera till Socialstyrelsens hälsodataregister. Registrering sker via hälso- och sjukvårdens journalsystemet procapita.
- Implementera hälsoplaner för samtliga patienter för att kunna säkerställa genomförandeplaner för att säkerställa god och säker vård- och omsorg.
- Egenkontroll av basala hygienrutiner, tydliggöra hygienombudens roll och framtagande av hygienpärm för egenkontroller. Implementera följsamhet utifrån basala vårdhygienrutiner. Införa e-utbildning i basala hygienrutiner.
- Fortsatt arbete med kompetensutveckling/ utbildningar runt delegering av läkemedel.
- Utbilda inom suicidprevention/ Mental Helat Firt Aid MHFA
- Samverkan med olika vårdgivare behöver tydliggöras och säkerställas så att inte patientsäkerheten äventyras.

Lagar och författningar

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården (HSLF: 2017:37)

Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) kap 5 §1 om krav på god och säker vård

Hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80)

Patientsäkerhetslag (SFS 2010: 659)

Patientdatalagen (2008:355)

Patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) kap 7 hälso- och sjukvårdspersonalens skyldighet

Bedömning om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård (HSLF-FS 2017:16)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om delegering av arbetsuppgifter (SOSFS 1997:14)

Patientdatalagen (SFS 2008:355)

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om journalföring och behandling av personuppgifter i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2016:40)

4**Uppföljning av internkontroll 2018 (SN 2019:54)****Beslut**

Socialnämnden godkänner uppföljningen av internkontrollplan 2018 och vidtagna åtgärder från uppföljning internkontrollplan 2017.

Socialnämnden antar förslaget till åtgärder samt att följa upp status på dessa i samband med delårsrapportering till nämnden.

Sammanfattning

Internkontrollplanen för 2018 innehåller kontrollmoment inom områdena ekonomi, upphandling, HR och verksamhet.

Uppföljningen inom ekonomi visar på brister i följsamhet till beslutade rutiner och riktlinjer. Uppföljningen inom verksamhet visar på ett blandat resultat. Inom kända områden får förvaltningen dåligt resultat och åtgärder föreslås på dessa områden. Uppföljningen inom HR visar på behovet av att implementera rutiner. Kontrollerna inom upphandling visar på brister som kan göra kommunen skadeståndsskyldig och åtgärder har redan vidtagits. Där förvaltningen funnit en avvikelse vid kontrollen finns även förslag till åtgärder. Förvaltningen har fortfarande en åtgärd kvar att vidta utifrån uppföljningen från 2017 års internkontrollplan. Förvaltningen behöver utse behöriga beställare för inköp.

Referens
Ulrika Hage, Ekonomienheten
Sara Andersson, Stöd och utvecklingsenheten

Mottagare
Socialnämnden

Uppföljning av internkontroll 2018

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner uppföljningen av internkontrollplan 2018 och vidtagna åtgärder från uppföljning internkontrollplan 2017.

Socialnämnden antar förslaget till åtgärder samt att följa upp status på dessa i samband med delårsrapportering till nämnden.

Sammanfattning

Internkontrollplanen för 2018 innehåller kontrollmoment inom områdena ekonomi, upphandling, HR och verksamhet.

Uppföljningen inom ekonomi visar på brister i följsamhet till beslutade rutiner och riktlinjer. Uppföljningen inom verksamhet visar på ett blandat resultat. Inom kända områden får förvaltningen dåligt resultat och åtgärder föreslås på dessa områden. Uppföljningen inom HR visar på behovet av att implementera rutiner. Kontrollerna inom upphandling visar på brister som kan göra kommunen skadeståndsskyldig och åtgärder har redan vidtagits. Där förvaltningen funnit en avvikelse vid kontrollen finns även förslag till åtgärder. Förvaltningen har fortfarande en åtgärd kvar att vidta utifrån uppföljningen från 2017 års internkontrollplan. Förvaltningen behöver utse behöriga beställare för inköp.

Charlotte Lagerkvist
Tf Socialchef

Malin Malm Bengtsson
Ekonomichef

Bilaga:
Uppföljning internkontroll 2018 – Socialnämnden SN/2019:54

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Uppföljning internkontroll 2018 Socialnämnden

Dnr: SN/2019:54

Innehåll

1.	Uppföljning av intern kontroll	3
2.	Förteckning över kontrollmoment och resultat	4
3.	Kontrollområde Ekonomi	5
3.1.	Ramavtal med rangordning	5
3.2.	Korthantering	5
3.3.	Upphandlingsform	6
3.4.	Ramavtal	7
3.5.	Direktupphandling	7
3.6.	Representation	8
3.7.	Statsbidrag	9
4.	Kontrollområde HR	10
4.1.	Rekrytering och lagefterlevnad	10
4.2.	Löneprocessen attest	10
4.3.	Introduktion	11
4.4.	Rehabilitering	11
5.	Kontrollområde Verksamhet	12
5.1.	Personuppgiftsförteckning	12
5.2.	Sekretess	13
5.3.	Dokumentation i individärenden	13
5.4.	Kontroll av genomförandeplaner	13
5.5.	Lex Sarah redovisade avvikelser och rapporter	14
5.6.	Lex Sarah – rapportera misstänkta avvikelser	14
5.7.	Lex Sarah uppföljning om beslutade åtgärder	15
5.8.	Lex Sarah utredningstid	15
5.9.	Utredningstid barn	15
5.10.	Utredningstid vuxna	16
5.11.	Förhandsbedömning	16
5.12.	Överväganden	17
6.	Kontrollområde IT	17
6.1.	Informationssäkerhet	17
7.	Uppföljning av beslutade åtgärder från 2017	18
7.1.	Kontrollområde ekonomi/upphandling	18
7.1.1.	Attest	18
7.1.2.	Korthantering	18
7.1.3.	Representation	18
7.1.4.	Ramavtal	19
7.1.5.	Upphandlingsform	19
7.2.	Kontrollområde HR	19
7.2.1.	Rekrytering/lagefterlevnad	19
7.2.2.	Löneadministrativ process - Ersättning till uppdragstagare	20
7.2.3.	Rehabilitering	20
7.3.	Kontrollområde verksamhet	20
7.3.1.	Delegation, anmälan och ändamålsenlighet	20
7.3.2.	Sekretess	20
7.3.3.	Kraftsamling	21
7.3.4.	Övervägande av vård för barn och unga placerade i HVB eller i familjehem	21
7.3.5.	Genomförandet av brukarundersökning	22
7.3.6.	Interna samverkansrutiner	22
7.3.7.	Behandlingstider barn och unga	22

1. Uppföljning av intern kontroll

Syftet med intern kontroll är att säkra en effektiv förvaltning och undgå allvarliga fel och skador.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och följa upp den interna kontrollen inom nämndens ansvars och verksamhetsområde¹. Föranleder uppföljningen av föregående års internkontrollplan behov av justering av innevarande års internkontrollplan kan en reviderad plan antas i samband med att nämnden beslutar om denna uppföljning. Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden i samband med att nämnden beslutar om årsredovisningen. Uppföljningen ska göras i den omfattning som fastställts i internkontrollplanen. I uppföljningen ska även resultatet av kommunstyrelsens övergripande granskning och som berör nämnden ingå. Nämnden ska samtidigt med att årsredovisningen lämnas till kommunstyrelsen, rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen inom nämnden till kommunstyrelsen. Genomförd uppföljning ska skriftligen rapporteras till nämnden oavsett utfall. Rapporten ska innehålla omfattning av utförd uppföljning, utfallet och eventuellt vidtagna åtgärder. Rapporten ska också vid behov innehålla förslag på åtgärder för förbättringar. Syftet med att omedelbart rapportera brister är att man inom förvaltningen omgående ska kunna vidta åtgärder för att komma till rätta med de brister som har uppmärksamats. Brister som noteras ska omedelbart bli föremål för utredning och dokumenteras.

Denna rapport omfattar uppföljning av Socialnämndens internkontrollplan 2018² och uppföljning av beslutade åtgärder utifrån uppföljning av Socialnämndens internkontrollplan 2017³. I rapporten beskrivs varje kontrollmoment samt förslag på åtgärder i de fall resultatet varit dåligt eller ok, men behöver förbättras. Uppföljningen av internkontrollen rapporteras i samband med Socialnämndens årsredovisning 2018.

Förändringar i rutiner, delegationsordning samt framtagna åtgärder med anledning av uppföljningen av internkontrollplanen 2018 ska kommuniceras tydligt och förankras i verksamheterna för att uppnå önskat resultat 2019.

¹ Botkyrka kommuns - Reglemente för internkontroll, Ordn nr 0-4-10a 2016-11-01 samt Tillämpningsanvisningar till reglemente för internkontroll, Ordn nr 0-4-10a bilaga 2016-11-01

² Internkontrollplan 2018 – Socialnämnden, SN/2017:1

³ Uppföljning av internkontroll 2017 – Socialnämnden, SN/2016:1 2018-03-08

2. Förteckning över kontrollmoment och resultat

Område	Kontrollmoment	Resultat
Ekonomi	Ramavtal med rangordning	1
	Korthantering	2
	Upphandlingsform	1
	Ramavtal	2
	Direktupphandling	1
	Representation	1
	Statsbidrag	3
HR	Rekrytering och lagefterlevnad	1
	Löneprocessen	1
	Introduktion	2
	Rehabilitering	1
	Arbetsmiljö	3
Verksamhet	Personuppgiftsförteckning	3
	Sekretess	2
	Dokumentation i individärenden	2
	Kontroll av genomförandeplaner	2
	Lex Sarah redovisade avvikelser och rapporter	2
	Lex Sarah – chefsstöd vid rapport	3
	Lex Sarah – uppföljningstid beslutade åtgärder	3
	Lex Sarah – utredningstid	1
	Utredningstid barn	2
	Utredningstid vuxen	2
	Förhandsbedömning	2
	Överväganden	1
	IT	Informationssäkerhet

1 dåligt

2 ok, men behöver förbättras

3 bra

3. Kontrollområde Ekonomi

3.1. Ramavtal med rangordning

Kontrollmoment: Att rangordning i ramavtalen följs

Resultat: dåligt (1)

Socialförvaltningen har haft stora svårigheter att följa rangordningen i ramavtal framförallt avseende bemanning. Vid kontrollen som utförts av upphandlingsenhetens avtalscontroller så hade förvaltningen på den sammantagna bedömningen för kvartal 1–3 endast 12 procents följsamhet. Förvaltningen har under hösten vidtagit åtgärder vilket innebär att alla avrop från bemanningsavtalen sker av professionella upphandlare på upphandlingsenheten för att säkerställa att rangordningen följs och dokumenteras på ett korrekt sätt.

Kontroll utförd av: Peter Lindell, avtalscontroller på upphandlingsenheten, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Upphandlare på upphandlingsenheten hanterar samtliga avrop från bemanningsavtalen under en överenskommen period (redan påbörjad i dialog mellan socialnämnden och upphandlingsenheten).

Socialförvaltningens förslag till åtgärder:

- Upphandlare på upphandlingsenheten fortsätter vara stöd till socialförvaltningen när det gäller avrop från bemanningsavtalen.

3.2. Korthantering

Kontrollmoment: Att kontrollera att det till varje faktura finns bifogat samtliga kvitton, att moms är rätt avdragen och att regelverk följs.

Resultat: dåligt (1)

Av totalt 91 fakturor avseende betalkort så har 47 fakturor granskats, 4 procent av fakturorna saknade ett kvitto. En förbättring jämfört med 2017 då 12 procent saknade kvitton. På 13 procent av dem granskade fakturorna så har korrekt momsavdrag inte gjorts.

Kontrollmomentet omfattar även följsamhet till gällande regelverk kring avtalstrohet, denna del av kontrollmomentet visar ett dåligt resultat då de flesta inköp som gjorts med kort avser inköp där ramavtal finns, detta gäller främst boenden inom Socialpsykiatriska enheten som också är dem som har flest betalkort men även FoU Södertörn. Större inköp med betalkort har minskat något jämfört med tidigare år. Enligt gällande regelverk så får betalkort inte användas för att kringgå att handla från ramavtalsleverantörer. Om inköp görs utanför ramavtal så ska en avvikelsekommentar finnas i en permanent anteckning eller på bifogat underlag.

Brister finns även i år i de underlag som bifogas till fakturorna, det saknas bland annat information om initialer och födelseår på den/de brukare som inköpen avser, det är obligatoriska uppgifter som ska finnas med till varje kvitto. En av avvikelserna är inköp av smörgåstårter där det angetts att det avser matprogrammet för brukare inom socialpsykiatriska enheten. Ytterligare avvikelser är inköp av kaffebröd till husmöten som sker regelbundet.

Kontroll utförd av: Ulrika Hage, redovisningsekonom/controller på socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Informationsinsats till kortinnehavare och ansvariga chefer om gällande regelverk
- Informera berörd chef när avvikelse från regelverket upptäcks
- Vid återkommande avvikelser så ska medledare fråntas betalkortet

3.3. Upphandlingsform

Kontrollmoment: Att direktupphandling inte sker när formaliserad upphandling krävs.

Resultat: ok, men måste förbättras (2)

Avvikelse noteras på 21 procent för de tre första kvartalen 2018. Avvikelse består av inköp av en bemanningstjänst från Socialpoolen med ett belopp på över 900 tkr för perioden. Nämnden har inte haft möjlighet att vidta åtgärder då avvikelser inte har kunnat identifieras vid kvartalsuppföljningar. Upphandlingsenheten har identifierat att kvartalsuppföljning inte är relevant för detta kontrollmoment då avvikelsen identifieras på årsbasis och därför har det här kontrollmoment tagits bort i internkontrollplanen för 2019.

Chefer i verksamheten upplever att det är svårt att veta om de direktupphandlingar som görs kommer att överskriva tröskelvärdet under en fyraårsperiod då tröskelvärdet avser hela kommunens inköp från en och samma leverantör.

Kontroll utförd av: Peter Lindell, avtalscontroller på upphandlingsenheten, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Saknas

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Uppdatering av delegationsordningen med avsnitt om upphandling för att säkerställa ansvar inom socialnämnden.
- Socialnämnden ska inte göra egna upphandlingar utan att upphandlingsenheten konsulterats.
- Vid återkommande avvikelser så ska medledare fråntas rätten att göra inköp

3.4. Ramavtal

Kontrollmoment: Att ramavtalen används.

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Registeranalys och genomgång av totalt 6066 fakturor konterade på konto-grupp 46, 60, 61, 64, 65, 70, 72, 74 samt 75. Delkontroller görs av upphandlingsenheten varje kvartal. Avvikelse från kontrollmålet finns då inköp har gjorts av icke avtalad leverantör. Följsamheten uppgår till 87 procent för kvartal 1–3 som är dem kvartal som är granskade för 2018.

Ytterst är det ett chefsansvar att se till att verksamheten gör sina inköp hos ramavtalsleverantörer. Eventuella undantag kan förekomma om ramavtalsleverantör inte kan leverera då ska det dokumenteras genom en avvikelsekommentar och hanteras via uppföljning av kontrollmomentet som utförs av upphandlingsenheten.

Kontroll utförd av: Peter Lindell, avtalscontroller på upphandlingsenheten, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningen förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Ramavtalen ska användas
- Inköpssystem ska implementeras under 2019

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Behöriga beställare utses inom socialförvaltningen
- Uppdatering av delegationsordningen med avsnitt om upphandling för att säkerställa ansvar inom socialnämnden
- Behöriga beställare utses inom socialförvaltningen
- Vid återkommande avvikelser så ska medledare fråntas rätten att göra inköp

3.5. Direktupphandling

Kontrollmoment: Att krav på dokumentationsplikt för direktupphandlingar över 100 000 kronor uppfylls.

Resultat: dåligt (1)

Kontroll av fakturerade belopp överstigande 100 000 kronor upp till 500 000 kronor (upphandlingspliktigt totalt belopp) i transaktionslistan för kvartal 1 har jämförts mot listan på genomförda direktupphandlingar som gjorts i direktupphandlingsverktyget i TendSign.

Kontroll utförd av: Peter Lindell, avtalscontroller på upphandlingsenheten, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Förvaltningen behöver säkerställa att det finns medledare som har genomgått utbildning i direktupphandling och att rutiner finns för inköp som omfattas av direktupphandling.

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Medledare som enligt delegation får göra inköp för belopp mellan 100 000 – 500 000 kronor ska gå utbildning i direktupphandlingsverktyget som hålls av upphandlingsenheten
- Förankra rutiner för inköp som omfattas av direktupphandling
- Socialförvaltningen ska inte göra egna direktupphandlingar utan att upphandlingsenheten konsulterats
- Vid återkommande avvikelser så ska medledare fråntas rätten att göra inköp

3.6. Representation

Kontrollmoment: Att belopp, momsavdrag, uppgifter om syfte och deltagare överensstämmer med gällande regler.

Resultat: dåligt (1)

Kontroll har genomförts av totalt 50 fakturor som avser kontrollen representation för kvartal 1–4 under 2018, dessa har slumpats fram genom en slumpgenerator. Kontrollen innefattar representationskonton på 711 samt konto för utbildning/konferenser på 765. Av de 50 kontrollerade fakturorna så var det 40 procent som inte uppfyllde kraven på bifogad information. Information som saknas är syfte, fullständiga namn på samtliga deltagare, program för utbildningar och planeringsdagar.

I kontrollen ingår också att kontrollera att rätt momsavdrag är gjort. På de fakturor som saknade deltagare och avsåg måltid så är det inte möjligt att avgöra om korrekt momsavdrag har gjorts. Fakturor där alla uppgifter om deltagare finns med har korrekt momsavdrag gjorts.

En faktura har attesterats felaktigt av budgetansvarig eftersom den budgetansvarige själv deltagit så borde fakturan attesterats av överordnad.

Redovisningsenheten inom kommunledningsförvaltningen har utfört kontrollen för de tre första kvartalen. De kontrollerade 30 fakturor av de totalt 50 fakturorna och konstaterade avvikelser på 18 av dem. Förutom tidigare nämnd information som saknas på fakturorna så har andra avvikelser framkommit som att uppvaktning av 30-åring och 60-åring skett trots att det inte medges i kommunens riktlinjer, endast 50-åring får uppvaktas enligt skatteverkets regler som vi följer. Medledare bjuds på arbetslunch trots att det inte ska förekomma, förekommer det så ska medledarna förmånsbeskattas och särskilt konto användas.

Kontrollen för kvartal 4 har genomförts av ekonomienheten inom socialförvaltningen. Den omfattar 20 fakturor och resultatet av granskningen visar en stor förbättring mot tidigare kvartal. En av dem 20 fakturorna som kontrollerats var felaktigt konterad som planeringsdag, lunchen borde konterats på 7461 som ska användas för måltider som ska

förmånsbeskattas. I övrigt så saknade tre fakturor fullständiga namn på de som uppvaktats eller deltagit.

Enligt gällande budget och attestreglemente så är beslutsattestanten ansvarig för att korrekt information biläggs fakturan som avser representation innan beslutsattest sker.

Kontroll utförd av: Suzana Milosavljevic, ekonomiassistent, klf och Ulrika Hage redovisningsekonom/controller, socialförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:
Läsa och sätta sig in i de riktlinjer/anvisningar som har tagits fram av kommunen. Det finns bra och nyttig information på Botwebb om man är osäker. Det är även viktigt att kontrollera att man använt rätt konto i samband med kontering

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Utbilda och informera om gällande riktlinjer för representation
- Se över processen för hantering av dessa fakturor för att säkerställa att kraven på information uppfylls
- Återkoppla avvikelser till berörda chefer
- Vid återkommande avvikelser så kan medledare fråntas rätten att göra inköp

3.7. Statsbidrag

Kontrollmoment: Att det finns dokumenterade uppdaterade rutiner för ansökan av olika statsbidrag.

Resultat: bra (3)

Socialförvaltningen har en samordnad rutin för statsbidrag. Rutinen följs, vilket bland annat innebär att verksamhetsutvecklare varje månad kollar socialstyrelsens lista över statsbidrag möjliga för kommuner att söka. Att ta fram en egen lista på alla statsbidrag som är möjliga att söka vore en orimlig och onödig åtgärd för socialförvaltningen. Det finns också en preciserad rutin för hantering av statsbidrag i verksamheterna, här finns förbättringsbehov när det gäller hur kostnader konteras på projekt m.m.

Övriga iakttagelser: Vid årsbokslutet så upptäcktes brister avseende uppföljning av statsbidragen. Varje statsbidrag tilldelas ett unikt projektnummer och har en utsedd budgetansvarig som ansvarar för projektet i sin helhet. Bristerna består främst i att kostnader inte konteras på projektet och därför har inte statsbidragen använts på det sätt som planerats. I vissa projekt så kommer återbetalning av statsbidraget att behöva göras då det inte får användas nästkommande år.

Kontroll utförd av: Johanna Forssell, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen och övriga iakttagelser Ulrika Hage, redovisningsekonom/controller, socialförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Inga åtgärder nödvändiga

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån övriga iakttagelser:

- Förankra preciserad rutin för hantering av statsbidrag
- Uppstartsmöten med alla berörda medledare vid varje ansökt statsbidrag
- Tätare uppföljningar och rapportering till nämnd i samband med ordinarie ekonomisk rapportering
- Kontinuerlig dialog med berörda om statsbidrag inte utnyttjats

4. Kontrollområde HR

4.1. Rekrytering och lagefterlevnad

Kontrollmoment: Kontroll av utdrag ur belastningsregistret genomförs före anställning för befattningar där detta krävs. Kontrollen hanteras i enlighet med gällande rutin och informationshanteringsplan: utdrag registreras eller noteras och utdraget sparas eller gallras.

Resultat: dåligt (1)

Kontrollen har gjorts på 12 externt rekryterade medledare som omfattas av kravet om registerkontroll innan anställning. Av dessa har 5 utdrag innan anställning gjorts, 4 är osäkert om det skedde före anställning och 3 har det inte skett något utdrag alls. Rutin har under året funnits men inte helt efterlevts. Anledning är oklar men den höga personalomsättning och externa krav på snabbare rekryteringsprocesser kan antas ha påverkat resultatet. Rutinen har efter kontroll förtydligats ytterligare.

Kontroll utförd av: Sofie von Jungmeister, HR-ansvarig, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Enskilda samtal kommer att hållas med de chefer där kontroll inte genomförts för att säkerställa att kompetens och resurser är tillräckliga.
- Eventuellt arbetsrättsliga påföljder om kontroll försumrats trots kompetens och resurser

4.2. Löneprocessen attest

Kontrollmoment: Frånvaro och registrerad tid för timavlönade attesteras korrekt i lönesystemet.

Resultat: dåligt (1)

Följande avvikelser har registrerats: 11 attesttillfällen mellan januari och november. Av dessa var 4 av 11 gröna, 36% (0–5 oattesterade transaktioner eller påminnelser). 2 av 11 tillfällen gula, 18% (6–9 oattesterade transaktioner eller påminnelser) samt 5 av 11 tillfällen röda, 45%.

Kontroll utförd av: Selin Göker, HR-controller, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:
Förvaltningen fortsätter att påminna berörda chefer om status gällande antal oattesterade transaktioner. Finns stor förbättringspotential kring rutinen att attestera transaktioner (chefer).

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Obligatoriskt utbildningstillfälle i löneattestering för förvaltningens samtliga chefer samt eventuellt enskilt stöd vid återkommande brister
- Eventuellt arbetsrättsliga påföljder om uppgiften försumrats trots kompetens och resurser
- Stoppdatum för medledares rapportering innan stoppdatum för chefsattest i lönesystemet

4.3. Introduktion

Kontrollmoment: Nya ledare deltar i kommungemensamma introduktionsblock.

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

0 chefer som anställdes mellan 2016-01-01 och 2018-06-30 har gått samtliga introduktionsblock. 1 har ej genomgått introduktionsblock sedan anställningsdatum (10%). 6 av 10 har genomgått två eller fler introduktionsblock sedan anställningsdatum (60%). 3 av 10 har genomgått ett introduktionsblock sedan anställningsdatum (30%).

Kontrollen utförd av: Selin Göker, HR-controller, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

Ny rutin tillämpas från och med ht 2018 där introduktionsblock har avvecklats och ersatts av en heldagsutbildning för nya chefer (Välkomstdag) samt en *Botkyrka som plats*-busstur. HR på förvaltningen behöver förankra den nya rutinen hos cheferna.

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- HR förtydligar att de kommungemensamma utbildningarna är obligatoriska och följer upp närvaron löpande under året. Dessa har tidigare delvis varit valbara varför chefer som anställt nya chefer sällan kan ha missat förändringen.

4.4. Rehabilitering

Kontrollmoment: Rehabiliteringsinsats görs vid upprepad korttidsfrånvaro.

Resultat: dåligt (1)

Det saknas dokumentation i Adato vid upprepad korttidsfrånvaro i mer än hälften av fallen. Rutin följs inte.

Kontrollen utförd av: Selin Göker, HR-controller, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet: Under hösten 2018 startar pilotprojektet Arbetsmiljö och hälsa i fokus, som syftar till att minska korttidsfrånvaron. En rehabledare från Hälsosupporten har bland annat i uppgift att följa upp att rehabiliteringsinsatser sker i syfte att stötta chefer i sitt systematiska rehabiliteringsarbete.

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Ytterligare utbildningsinsats i systemverktyget genomförs under året. (Viktigt att notera är att kontrollmomentet inte talar om antalet ej genomförda rehabiliteringar utan mäter endast brister i rutinefterlevnad avseende dokumentation.)
- Koppling mellan hälsosupporten och systemverktyget Adato så ärenden som avslutas hos hälsosupporten avslutas även in Adato

4.5. Arbetsmiljö

Kontrollmoment: Årlig kartläggning av arbetsmiljön genomförs

Resultat: bra (3)

3 av 4 granskade verksamheter har skickat in samlad dokumentation och analys av årlig kartläggning – underlaget ”Riskbedömning och uppföljning”. 1 av 4 har ej svarat. Förvaltningen har förbättrat sitt resultat jämfört med föregående år.

Kontroll är utförd av: Selin Göker, HR-controller, kommunledningsförvaltningen

Kommunledningsförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

Fortsätta med befintliga arbetsätt och rutiner. Fortsatta kommunikationsinsats med chefer. Fortsatta utbildningsinsatser enligt Suntarbetsliv arbetsmiljöarbete.

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Inga åtgärder nödvändiga.

5. Kontrollområde Verksamhet

5.1. Personuppgiftsförteckning

Kontrollmoment: Att aktuell personuppgiftsförteckning finns (årlig uppdatering)

Resultat: Bra (3)

Aktuell personuppgiftsförteckning finns. Denna beslutades av socialnämnden den 12 juni 2018. Personuppgiftsförteckningen har kontrollerats i oktober 2018 och det bedömdes att inga ändringar behövde göras. Förteckningen uppdateras löpande vid förändringar.

Kontroll utförd av: Jennifer Gavin, jurist, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Inga åtgärder nödvändiga

5.2. Sekretess

Kontrollmoment: Obehöriga handläggare tar del av nämndens ärenden i nämndens verksamhetssystem

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Granskningen har genomförts genom 10 stickprov från fyra tillfällen under året inom socialförvaltningens samtliga enheter. Tre avvikelser har framkommit, dessa har rapporterats till berörda chefer för vidare bedömning.

Kontroll utförd av: Jennifer Gavin, jurist, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Revidera rutinen för loggkontroll

5.3. Dokumentation i individärenden

Kontrollmoment: Bedömning av dokumentation

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Genom Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS (SOSFS 2014:5) finns tydliga bestämmelser kring hur dokumentationen i individärenden ska ske. Dessa är väl förankrade i verksamheten. Trots detta visar granskning genom stickprov att dokumentationen brister inom samtliga verksamheter. Förvaltningsjurist har tagit fram en gemensam checklista för kontroll av dokumentation i individärenden. Checklistan har dock inte på ett tillfredställande sätt implementerats i verksamheten.

Övriga iakttagelser: Det pågår ett utvecklingsarbete gällande dokumentation inom samtliga enheter. Inför 2019 bör även stickprov kontinuerligt ske inom ramen för verksamheternas egenkontroll med hjälp av den framtagna checklistan.

Kontroll utförd av: Jennifer Gavin, jurist, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Implementera den framtagna checklistan
- Informera berörda verksamheter om hur kontrollen av dokumentation fortsättningsvis ska ske

5.4. Kontroll av genomförandeplaner

Kontrollmoment: Kontroll av genomförandeplaner

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Granskning har genomförts på resursenheten där resultatet visar att 84 % av klienterna har en aktuell genomförandeplan. Granskning har genomförts på socialpsykiatriska enheten där resultatet visar att 75 % av klienterna har en aktuell genomförandeplan. Granskning på vuxenenheten har inte kunnat genomföras då det inte varit möjligt att få fram data. Detta beror på att genomförandeplaner skrivs av externa vårdgivare och därmed inte förvaras i socialförvaltningens verksamhetssystem.

Kontrollen utförd av: Jennifer Gavin, jurist, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärd utifrån kontrollmomentet:

- Inga förslag till åtgärder nödvändiga

5.5. Lex Sarah redovisade avvikelser och rapporter

Kontrollmoment: Att alla sektioner redovisar inkomna avvikelser och rapporter.

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Fyra av fem verksamhetsområden har inom socialförvaltningen har redovisat avvikelser under 2018. En av de fyra har endast rapporterat en avvikelse. Resterande tre verksamhetsområden har redovisat löpande under året.

Kontrollen utförd av: Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Informera ansvariga verksamhetschefer om resultatet och ge dem i uppdrag att arbeta med fortsatt implementering under 2019.

5.6. Lex Sarah – rapportera misstänkta avvikelser

Kontrollmoment: Att medarbetare upplever stöd att rapportera misstänkta avvikelser och missförhållanden.

Resultat: bra (3)

En enkätundersökning gick under hösten 2018 ut till 340 medledare i socialförvaltningen för att undersöka huruvida de upplever stöd från sin närmsta chef att rapportera misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah. 244 personer besvarade enkäten vilket motsvarar en svarsfrekvens på ca 72%. Urvalet respondenter är de medledare som arbetar närmast klienterna exempelvis socialsekreterare, boendestödjare etc.

70% svarade att de känner stöd från sin närmsta chef vid händelse av att rapportera misstänkt missförhållande. 5% svarade att de inte upplevde stöd från sin närmsta chef och 25% kände sig osäkra på om de kände stöd från sin närmsta chef att anmäla misstänkta missförhållanden enligt lex Sarah.

Kontrollen utförd av: Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Inga åtgärder nödvändiga

5.7. Lex Sarah uppföljning om beslutade åtgärder

Kontrollmoment: Beslutade åtgärder ska vidtas inom 3 månader från beslut.

Resultat: bra (3)

Förvaltningen har granskat 12 beslutade åtgärder och dessa är vidtagna och uppföljda inom utsatt tid.

Kontrollen utförd av: Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Inga åtgärder nödvändiga

5.8. Lex Sarah utredningstid

Kontrollmoment: Lex Sarah-utredningar ska slutföras inom 2 månader från rapporten inkom.

Resultat: dåligt (1)

Vid uppföljningen av kontrollmomentet lex Sarah utredningstid visar det sig att förvaltningen inte uppnår utsatt mål på 2 månader. Det är ett snävt satt mål som inte är görligt i förhållande till utredningsprocessen varför översyn om rimlig utredningstid påbörjats. Sedan tidigare har ytterligare personalresurser tillsatts för att minska utredningstiderna. Detta har gett viss effekt men kan inte mätas ännu.

Kontrollen utförd av: Viktor Gornitzka, juristhandläggare och Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Det pågår en särskild utredning av lex Sarah-processen för att ta fram förslag på specifika åtgärder med uttryckligt fokus på utredningstiderna.

5.9. Utredningstid barn

Kontrollmoment: Utredningstid ska inte överstiga 120 dagar

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

72% av alla utredningar inom barn och unga beslutas inom 120 dagar. Under perioden 2016 till 2018 har andelen barnutredningar där utredningstiden är högst 120 dagar ökat stabilt på hela utredningssektionen. Under hösten 2018 gjordes flera insatser komma i fas med bland annat skrivarvecka vilket resulterat i att en nedåtgående trend vänt upp under hösten.

Kontrollen utförd av: Ulrika Hage, redovisningsekonom/controller och Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Fortsätta arbeta för att utredningarna ska sammanställas inom lagstadgad tid i den nya organisationen.

5.10. Utredningstid vuxna

Kontrollmoment: Utredningstid ska inte överstiga 60 dagar.

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

42 % av alla vuxenutredningar med beroendeproblem överstiger 60 dagar. Vuxenenheten når inte sitt åtagande på 60 dagars utredningstid. Mest beror det på att vissa utredningar ”släpat efter” vad gäller att avslutas i rätt tid. Detta handlar inte bara om långa ledtider i utredningarna utan är mest beroende på den höga personalomsättningen.

Kontrollen utförd av: Ulrika Hage, redovisningsekonom/controller, Sara Andersson, verksamhetsutvecklare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Enhetschef återkopplar månadsvis till alla handläggare som har utredningar som överstigit 60 dagar genom kontroller i verksamhetssystemet.

5.11. Förhandsbedömning

Kontrollmoment: Förhandsbedömningar för barn och unga görs inom 14 dagar.

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Vi har inhämtat information om aktualiseringar på mottagningsenheten under perioden 2018-01-01 till 2018-12-31 avseende anmälan för barn och unga och jämfört aktualiseringsdatum med beslutsdatum för inledd utredning på behandlade aktualiseringar. Vi har även inhämtat samma information på aktualiseringar som där beslut fattats att ej inleda utredning. Fram till juli 2018 fanns stora problem med sena förhandsbedömningar därför har jämförande siffra skaffats från 2017 för att kunna se om en förbättring skett. Under 2017 var 37% av förhandsbedömningarna med beslut att ej inleda utredning sena jämfört med 2018 där nivån är nere på 16%. Vilket innebär en markant förbättring från föregående år. En ögonblicksbild av aktuell situation på mottagningsenheten har också inhämtats på de ej behandlade ärenden som ligger öppna fram till dagens datum 2018-01-16. Av dessa var 26% sena. Detta kan hänvisas till att jul och nyårshelg inneburit väldigt få arbetsdagar och låg bemanning vilket gjorde att mottaget halkade efter. De håller för närvarande på att arbeta ikapp. De förändrade rutinerna på mottagsektionen har gett ett mycket förbättrat resultat på andelen förhandsbedömda aktualiseringar. Oavsett beslutsform är 87 % av alla aktualiseringar förhandsbedömda inom 14 dagar under 2018.

Kontrollen utförd av: Christoffer Hell, kvalitetsledare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Alla förhandsbedömningar som överstiger 14 dagar ska rapporteras och följas upp av ledningsgruppen

5.12. Överväganden

Kontrollmoment: Överväganden för placerade barn görs var 6:e månad

Resultat: dåligt (1)

Stickprov: Lista på insatser med alla pågående placeringar, som varit pågående i minst sex månader togs fram av objektspecialist. Totalt fanns 206 stycken aktuella. Var tionde ärende plockades ut för granskning av Kvalitetsledare på utredningsenheten. Hälften av kontrollerade ärenden var övervägda i tid och beslut fanns registrerat korrekt i procapita. Ytterligare 25 % av ärendena var övervägda i tid men saknade beslutsammare i Procapita. De återstående 25% var övervägda sent.

Jämfört med föregående kontroll under 2017 är detta en stor förbättring. Det har också under 2018 pågått en stor genomlysning av placeringar utanför hemmet, främst jour och familjehemsplaceringar. Detta har resulterat i en åtgärdsplan och att fokus på övervägande blivit bättre.

Familjehemssektionen har också fått utbildningar i handläggning och dokumentation samt i procapita och de har under vårterminen haft procapita utbildaren på plats en dag i veckan för stöttning. Arbete med processkartläggning av placering utanför hemmet har skett under året och kommer bli ytterligare stöd för handläggarna att göra rätt när den blir klar.

Kontrollen utförd av: Christoffer Hell, kvalitetsledare, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Fortsätta att följa åtgärdsplanens olika delar
- Varje handläggare ska upprätta årshjul för att bättre planera sina överväganden
- Gruppledare skall vid avstämningsmöten kontrollera och säkerställa att handläggare överväger vården i tid
- Slutföra processkartläggningen av placering utanför hemmet för att underlätta för handläggningen

6. Kontrollområde IT

6.1. Informationssäkerhet

Kontrollmoment: Att verksamhetssystem inom kommun är informationssäkerhetsklassade i enlighet med verktyget KLASSA

Resultat: ok, men behöver förbättras (2)

Alla system klassades 2017 och uppföljning gjordes i oktober 2018. Beslut togs att klassa om alla system 2019. En ytterligare anledning är den lagregleringen GDPR kommit.

Kontrollen utförd av: Eva Thede, sektionschef IT, socialförvaltningen

Socialförvaltningens förslag till åtgärder utifrån kontrollmomentet:

- Skapa skriftlig rutin kring hur klassningar ska genomföras när vi implementerar nya system/tjänster och vilka roller som ska vara delaktiga i klassningen.

7. Uppföljning av beslutade åtgärder från 2017

7.1. Kontrollområde ekonomi/upphandling

7.1.1. Attest

2017 års granskningsresultat: bra (3)

Beslutad åtgärd: Fortsätta ha genomgång av gällande budget och attestreglemente med alla nya chefer då det visar sig ha ett gett bra effekt på årets resultat.

Uppföljning åtgärd: Under året har utbildning getts till samtliga chefer som nyanställts. Utbildningar kommer fortsätta att ges till alla nyanställda budgetansvariga eller de som tidigare haft en annan roll men som får en ny roll med budgetansvar. Avvikelser som upptäckts vid granskning av attest under året har berörd chef informerats om.

7.1.2. Korthantering

2017 års granskningsresultat: bra (3)

Beslutad åtgärd: Informera ytterligare i berörda verksamheter om att stora inköp av mat ska ske via Martin & Servera och mjölk på Arla som kommunen har ramavtal med. Om mindre inköp av skafferivaror behöver göras så ska det göras hos MatHem som vi har ramavtal med för detta. Rutin för inköp behöver förankras.

Uppföljning åtgärd: Flertalet möten har genomförts med budgetansvariga inom framförallt socialpsykiatriska enhetens särskilda boenden för att gå igenom gällande rutiner och riktlinjer. Förankring hos medlemmar för att säkerställa att dem handlar varor från ramavtalsleverantör när sådan finns har också genomförts.

Information har förankrats om att avvikelser ska dokumenteras i permanent anteckning på fakturan eller skrivas på bifogat underlag, avvikelsen ska innehålla information om varför varan eller tjänsten inte kunnat inhandlas hos ramavtalsleverantör. Rutinen har förankrats under året ute i verksamheterna.

7.1.3. Representation

2017 års granskningsresultat: dåligt (1)

Beslutad åtgärd: Återkoppla resultatet av uppföljningen till berörda chefer och informera om kraven på information som måste finnas till samtliga fakturor som avser representation. Att se över processen för hantering av dessa fakturor för att säkerställa att kraven på information uppfylls.

Uppföljning åtgärd: Stora informationsinsatser har genomförts för budgetansvariga under året och genomgång av resultatet av uppföljningen av kontrollmomentet representation som genomförts av redovisningsenheten på kommunledningsförvaltningen har skett varje kvartal.

Rutinen för hantering av fakturor som ska konteras på konton för representation och övriga förtroendekänsliga konton som utbildning/konferenser och resor har setts över och reviderats. Revideringen innebär att ekonomiassistenterna skickar fakturor som avser ovanstående till budgetansvariga utan att kontera eller mottagningsattestera. De skriver en tydlig anteckning om vad som måste bifogas och skrivs i en permanent anteckning för att fakturan ska uppfylla kraven för dessa konton. Budgetansvarig skickar sen tillbaka fakturan till ekonomiassistenten som kontrollerar att all information finns med och konterar och mottagningsattester. Fakturan skickas sen tillbaka till budgetansvarig för beslutsattest och betalning.

7.1.4. Ramavtal

2017 års granskningsresultat: ok, men behöver förbättras (2)

Beslutade omedelbar åtgärd: Bemanningstjänster ska avropas från ramavtal och avtal med leverantörer som inte är ramavtalade ska avslutas. Kontroll av avtal för skrivare och kopiatorer behöver göras så att bevakning av hyres-/leasing perioder inte förlängs med automatik. (Canon och Office)

Beslutad åtgärd: Kommunens risk för skadeståndskrav från upphandlade leverantörer som inte får beställningar enligt ingångna ramavtal ökar om inte avrop sker från upphandlade leverantörer. Utbilda personal som genomför beställningar åt verksamheten. Ytterst ett chefsansvar att se till att verksamheten följer gällande ramavtal. Eventuella undantag kan förekomma om ramavtalsleverantör inte kan leverera då ska det dokumenteras och delges ansvarig upphandlare för ramavtalet.

Uppföljning åtgärd: Då det här har varit ett stort bekymmer inom socialförvaltningen under de senaste två åren så har vi numera en överenskommelse med upphandlingsenheten att alla avrop som avser bemanningstjänster ska ske av upphandlare på upphandlingsenheten. Vi har också återkommande under året haft informationsinsatser kring att vi måste bli mer avtalstroga inom förvaltningen över lag. En utbildning för alla assistenter ute i verksamheten har under hösten hållits av upphandlingsenheten.

7.1.5. Upphandlingsform

2017 års granskningsresultat: ok, men behöver förbättras (2)

Beslutad åtgärd: För direktupphandlingar ska den nya direktupphandlingsmodulen användas. Utbildning i verktyget genomförs under våren 2018 på respektive enhet med de som genomför inköp.

Uppföljning åtgärd: Informationsinsatser har genomförts på ledningsgrupper om att alla som ska göra direktupphandlingar som är mellan 100 000 – 500 000 kr måste göras i upphandlingsverktyget TendSign. Alla som ska göra en direktupphandling ansvarar för att anmäla sig till ett utbildningstillfälle för att kunna göra upphandlingen på ett korrekt sätt så att dokumentationen finns i TendSign vid uppföljning av internkontroll. Det finns utbildningstillfällen upplagda på Botwebb som alla kan anmäla sig till.

7.2. Kontrollområde HR

7.2.1. Rekrytering/lagefterlevnad

2017 års granskningsresultat: ok (2)

Beslutad åtgärd: Implementera ny rutin.

Uppföljning åtgärd: Den nya rutinen har flertalet tillfällen under året kommunicerats ut till cheferna.

7.2.2. Löneadministrativ process - Ersättning till uppdragstagare

2017 års granskningsresultat: ok (2)

Beslutad åtgärd: Att övergå till att registrera ersättningar till uppdragstagare i förvaltningens verksamhetssystem istället för direkt i lönesystemet samt skapa en integration mellan verksamhetssystemet och lönesystemet.

Implementering av nytt lönesystem pågår, när nya lönesystemet är på plats under hösten 2019 så kan arbetet påbörjas med att skapa en integration. Vid övergång till att registrera i verksamhetssystemet kommer processen förbättras genom att en insats inte kommer att kunna avslutas utan att ersättningen avslutas först samt att beslutsattest för alla ersättningar kommer att ske i verksamhetssystemet. Idag saknas integration vilket innebär att ersättning kan fortsätta betalas ut i lönesystemet även om en insats är avslutad i verksamhetssystemet

Uppföljning åtgärd: Inga åtgärder har genomförts under 2018 då upphandlingen av nytt lönesystem blivit försenad på grund av överprövning.

7.2.3. Rehabilitering

2017 års granskningsresultat: ok (2)

Beslutad åtgärd: Följ upp nyttjandet av systemstöd löpande. Utbilda de fåtalet chefer som missat tillfällena under 2017 samt erbjud extra stödinsatser till chefer i behov av detta.

Uppföljning åtgärd: Internkontrollmomentet hanteras i både 2018 och 2019 års internkontrollarbete och följs upp årligen. De chefer som inte utbildats 2017 har i enlighet med åtgärderna utbildats under våren 2018.

7.3. Kontrollområde verksamhet

7.3.1. Delegation, anmälan och ändamålsenlighet

2017 års granskningsresultat: ok, men behöver förbättras (2)

Beslutad åtgärd: De beslut som inte anmälts blir nu anmälda.

Uppföljning åtgärd: Resultatet för kontrollmomentet *Delegation, anmälan och ändamålsenlighet* var i 2017 års internkontrollplan att följa upp följsamhet till gällande delegationsordning och regler för anmälan vad gäller personaladministrativa beslut. Vi kontrollen upptäcktes att två av fyra beslut anmälts till nämnd varför resultatet av granskningen var 2 (ok, men behöver förbättras). Som åtgärdsförslag beslutades att dessa beslut skulle anmälas till närmaste nämndssammanträde efter att detta uppstått vilket gjorts. Inga ytterligare åtgärder krävs.

7.3.2. Sekretess

2017 års granskningsresultat: bra (3)

Beslutade åtgärder: Rutin för loggkontroll bör ses över för att bättre ta fram underlag för granskning.

Uppföljning åtgärd: Rutinen för loggkontroll har setts över. Rutinen bör dock ytterligare revideras och implementeras i verksamheten. Detta kommer att ske under första kvartalet 2019. Inga ytterligare åtgärder krävs.

7.3.3. Kraftsamling

2017 års granskningsresultat: dåligt (1)

Beslutad åtgärd: Denna kontroll bygger på att förvaltningarna är överens om den organisation och det arbetssätt som beskrivs i styrdokumentet. Om det strategiska, lokala arbetet ska planeras i den lokala samverkansgruppen är rekommenderas att fortsatt kontroll av att mötena genomförs. Styrgruppen för Kraftsamling bör säkerställa att det finns representanter i alla lokala samverkansgrupper. Styrgruppen behöver hitta former och arbetssätt för att få samverkan på lokal nivå att fungera så som det beskrivs i styrdokumentet (eller ändra i styrdokumentet).

Uppföljning åtgärd: Samtliga samverkansformer som ska fungera; dvs ledningsgrupp, lokala samverkansgrupper och kontaktpersonerna ute på skolorna. Ledningsgruppen följer arbetet och socialförvaltningen har representanter i alla lokala samverkansgrupper (LSG) samt utsedda kontaktpersoner till skolorna. Då socialförvaltningens resurser på ledningsnivå är begränsade antalsmässigt har LSG Hallunda/Norsborg och Alby/Fittja slagits ihop till LSG norr på försök. Tumba LSG förskola har inga representanter och det har även varit svårt att få till en fungerande LSG grundskola i Tumba, då det varit svårt för rektorerna att prioritera.

7.3.4. Övervägande av vård för barn och unga placerade i HVB eller i familjehem

2017 års granskningsresultat: dåligt (1)

Beslutad åtgärd: Återkommande avstämningar mellan gruppleddare och medarbetare för att säkerställa att vården övervägts i tid, vilket redan är redan infört. Fortsatt uppföljning genom internrollen, vilket förvaltningen har föreslagit nämnden att besluta i internkontrollplanen för 2018.

Under 2017 har det framkommit att det finns problem på familjehemssektionen, från så väl chefen och medarbetarna som från lex Sarah-rapporter och uppföljningar. Ett arbete pågår för att komma till rätta med detta. Därför föreslås endast de två åtgärderna ovan.

Uppföljning åtgärd: Kontroll av dokumentation i ärenden följs upp enligt 2018 års internkontrollplan. Genomförande av egenkontroll av tider från beslut till uppstartsmöte samt kontroll av intervall mellan de kommande mötena har inte praktiskt gått att följa upp. Det krävs att varje socialsekreterare för egen statistik vilket vare sig är tillförlitligt eller praktiskt möjligt. Förbättringsområdet är väl känt inom verksamheterna och det

pågår i det dagliga arbetet samtal i gemensamma forum som syftar till att samverka mer effektivt för snabbare verkställande av insatser. Under 2019 kommer socialförvaltningen att genomgå en omorganisation där fokus på samverkan för medborgarens bästa är centralt, varför arbetet med förkortning mellan beslut och uppstartsmöte kommer att fortsätta. Inga ytterligare åtgärder föreslås.

7.3.5. Genomförandet av brukarundersökning

2017 års granskningsresultat: ok, men behöver förbättras (2)

Beslutad åtgärd: Rutin finns men det finns ett fortsatt behov av att utveckla arbetet med verksamheterna kring brukarundersökningen för att öka antalet svar. Förvaltningen kommer även att se över både form, innehåll och omfattning av kommande brukarundersökningar.

Uppföljning åtgärd: 2018 användes ett *webenkätverktyg* som SKL erbjuder vilket innebär att undersökningen sker digitalt. Inga pappersenkäter erbjöds, utan målsättningen var att samtliga som berördes av enkäten skulle få en svarslink. Verksamheterna har involverats och tillfrågades om vilken längd på svarsperioden de föredrog för att dels kunna få fler svar och dels för att kunna planera de bästa förutsättningarna för att göra undersökningen samtidigt som ordinarie verksamhet fortlöper. Detta skedde i god tid innan undersökningen genomfördes. Tidigare har egna, lokala frågor använts i brukarundersökningen, dessa togs bort under 2018 för att undersökningen skulle kunna göras mer effektivt. Förvaltningen har även sett över omfattningen, så till vida att endast de undersökningar som SKL erbjuder har gjorts. Det har inneburit till exempel att Socialpsykiatrins myndighetshandläggare och resursenheten inte omfattats av undersökningen.

7.3.6. Interna samverkansrutiner

2017 års granskningsresultat: Ej bedömt

Beslutad åtgärd: Rutiner och processer för samverkan kommer att dokumenteras i ledningssystemet för kvalitet. Bristande samverkan kan leda till stora konsekvenser både för individen och för organisationen. Förvaltningen har inte hittat något bra sätt att följa upp detta inom ramen för internkontrollen men arbete pågår för att förbättra den interna samverkan, bland annat genom processorienteringen och den nya organisationen. Inga ytterligare åtgärder föreslås.

Uppföljning åtgärd: Kontrollmomentet *Användningen av befintliga samverkansrutiner* i 2017 års internkontrollplan kunde inte fullt ut genomföras varför resultat inte kunde redovisas. Kontrollen försökte genomföras genom att ta reda på vilka skriftliga interna samverkansrutiner som fanns inom förvaltningarna men att få fanns nedskrivning. Inom arbetet med att processkartläggning av arbetsflöde inom socialförvaltningens verksamhet ingår att redovisa vem som ansvarar för vilket moment och när samverkan eller samarbete ska ske. Av den anledningen finns det ingen nödvändighet i att ytterligare klargöra hur intern samverkan ska komma att ske. Inga fler åtgärder nödvändiga.

7.3.7. Behandlingstider barn och unga

2017 års granskningsresultat: dåligt (1)

Beslutad åtgärd: I internkontrollplanen för 2018 föreslår förvaltningen att kontrollmomentet som rör dokumentation av ärenden som kommer att omfatta detta utvecklingsområde. Utöver det föreslås en fortsatt egenkontroll av tider från beslut till uppstartsmöte samt kontroll av intervall mellan de kommande mötena.

Uppföljning åtgärd: Kontroll av dokumentation i ärenden följs upp enligt 2018 års internkontrollplan. Genomförande av egenkontroll av tider från beslut till uppstartsmöte samt kontroll av intervall mellan de kommande mötena har inte praktiskt gått att följa upp. Det krävs att varje socialsekreterare för egen statistik vilket vare sig är tillförlitligt eller praktiskt möjligt. Förbättringsområdet är väl känt inom verksamheterna och det pågår i det dagliga arbetet samtal i gemensamma forum som syftar till att samverka mer effektivt för snabbare verkställande av insatser. Under 2019 kommer socialförvaltningen att genomgå en omorganisation där fokus på samverkan för medborgarens bästa är centralt, varför arbetet med förkortning mellan beslut och uppstartsmöte kommer att fortsätta. Inga ytterligare åtgärder föreslås.

5

Attestförteckning inklusive beloppsgränser 2019 (SN 2019:53)

Beslut

Socialnämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till Attestförteckning 2019 för ny organisation från 1 mars inklusive beloppsgränser för fakturor i ekonomisystemet Visma Inköp och faktura samt manuella utbetalningar.

Ärendet

Inom ramen för socialnämndens och verksamhetens budgetram samt enligt reglementet för budgetansvar och attest, fastställer nämnden attestlista för 2019 inklusive beloppsgränser för fakturor i Visma Inköp och faktura och manuella betalningar.

Beloppsgränser och ansvar framgår av Attestlista 2019 inklusive beloppsgränser för fakturor i Visma Inköp och faktura. Beslutsattester ska årligen lämna namnteckningsprov för manuella betalningar.

Attestlistan gäller från 1 mars 2019 då ny organisation träder i kraft. Attestlistan innehåller befattningar och beloppsgränser för respektive ansvarskod.

2019-01-31

SN/2019:
53-
190301

Referens
Ulrika Hage

Mottagare
Socialnämnden

Attestförteckning inklusive beloppsgränser 1 mars 2019

Beslut

Socialnämnden beslutar att anta förvaltningens förslag till Attestförteckning 2019 för ny organisation från 1 mars inklusive beloppsgränser för fakturor i ekonomisystemet Visma Inköp och faktura samt manuella utbetalningar.

Ärendet

Inom ramen för socialnämndens och verksamhetens budgetram samt enligt reglementet för budgetansvar och attest, fastställer nämnden attestlista för 2019 inklusive beloppsgränser för fakturor i Visma Inköp och faktura och manuella betalningar.

Beloppsgränser och ansvar framgår av Attestlista 2019 inklusive beloppsgränser för fakturor i Visma Inköp och faktura. Beslutsattestanter ska årligen lämna namnteckningsprov för manuella betalningar.

Attestlistan gäller från 1 mars 2019 då ny organisation träder i kraft. Attestlistan innehåller befattningar och beloppsgränser för respektive ansvarskod.

Charlotte Lagerkvist
Tf Socialchef

Malin Malm Bengtsson
Ekonomichef

Bilaga:
Attestförteckning inklusive beloppsgränser 1 mars 2019

STYRDOKUMENT

I BOTKYRKA KOMMUN

Socialförvaltningen 2019

Attestförteckning inklusive beloppsgränser

Gäller från 1 mars 2019

SN/2019:53

Dokumenttyp: Styrdokument

Diarienummer: SN/2019:53 190301

Dokumentet är beslutat av: Tf Charlotte Lagerkvist

Dokumentet beslutades den: 02 2019

Dokumentet gäller för: Socialnämnden

Dokumentet gäller till den: 31 december 2019

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: SN/2019:53 190129

Dokumentansvarig är: Controller

För revidering av dokumentet ansvarar: Controller

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Controller

Attestförteckning inklusive beloppsgränser SN/2019:53 190301

Socialförvaltningens förteckning över ansvarskoder, befattningar, organisation samt ordinarie ersättares befattning. Där angiven ersättares befattning inte är specificerad går automatiskt överordnad in som attestant.

Attestförteckning inklusive beloppsgränser				
88 Socialförvaltningen				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
88* ¹	Förvaltningsdirektör	Socialförvaltningen	IFO Chef Barn IFO Chef Vuxen Ekonomichef Verksamhetschef SUE	3 000 000 kr
8801 Central förvaltning				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
88014000	Nämndsekreterare	Nämnden		150 000 kr
88014100	Förvaltningsdirektör	Förvaltningsledning		3 000 000 kr
88014110	HR-ansvarig	Förvaltningsledning HR		150 000 kr
88015 Stöd och utveckling				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
88015*	Verksamhetschef	Stöd och utveckling	Ekonomichef	1 000 000 kr
88015100	Verksamhetschef SUE			1 000 000 kr
88015110	Tillståndshandläggare			150 000 kr
88015120	Föreningsbidraghandläggare			700 000 kr
88015130	Etableringsstrateg			150 000 kr
88015400	Enhetschef IT			700 000 kr
88015410	Ekonomiadministratör			10 000 kr
88016 Ekonomienheten				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
88016*	Ekonomichef	Ekonomienheten	Verksamhetschef SUE	1 000 000 kr
88016000	Ekonomichef			1 000 000 kr
88016200	Ekonomichef (Lokaler)			2 000 000 kr
88016300	Ekonomichef (Lokaler investeringar)			2 000 000 kr
88*	Controller/redovisningsansvarig			500 000 kr
88420000	Ekonomiadministratör (balanskonton)			Bokföringsorder
8804 Forskning och utveckling				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
88040000	FoU Enhetschef	Forskning och utveckling	Forskningsledare	250 000 kr

¹ Alla ansvar som börjar med dessa siffror

BARN				
881				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
881*	IFO Chef	BARN	IFO Chef Vuxen	1 000 000 kr
8810000	IFO Chef	Barn		1 000 000 kr
8811 Verksamhet Barn 1				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8811*	Verksamhetschef	Barn 1	IFO Chef	600 000 kr
88110000	Verksamhetschef	Barn 1		600 000 kr
88111000	Enhetschef	Förebyggande 1		250 000 kr
88112000	Enhetschef	Förebyggande Barn 2		250 000 kr
88113000	Enhetschef	Mottagning Barn		250 000 kr
88114000	Enhetschef	Familjehem		250 000 kr
88115000	Enhetschef	Familjerätt		250 000 kr
8812 Verksamhet Barn 2				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8812*	Verksamhetschef	Barn 2	IFO Chef	600 000 kr
88120000	Verksamhetschef	Barn 2		600 000 kr
88121000	Enhetschef	Utredning Barn		250 000 kr
88122000	Enhetschef	Öppenvård Barn		250 000 kr
88123000	Enhetschef	Utredning Unga		250 000 kr
88124000	Enhetschef	Öppenvård Unga		250 000 kr
8813 Verksamhet Barn 3				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8813*	Verksamhetschef	Barn 3	IFO Chef	600 000 kr
88130000	Verksamhetschef	Barn 3		600 000 kr
88131000	Enhetschef	Utredning Familj 1		250 000 kr
88132000	Enhetschef	Utredning Familj 2		250 000 kr
88133000	Enhetschef	Öppenvård Familj		250 000 kr

VUXEN				
882				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
882*	IFO Chef	VUXEN	IFO Chef Barn	1 000 000 kr
88200000	IFO Chef	Vuxen		1 000 000 kr
8821 Verksamhet Vuxen 1				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8821*	Verksamhetschef	Vuxen 1	IFO Chef	600 000 kr
88210000	Verksamhetschef	Vuxen 1		600 000 kr
88211000	Enhetschef	Förebyggande Vuxna		250 000 kr
88212000	Enhetschef	Mottagning Vuxna		250 000 kr
88213000	Enhetschef	Utredning Boende		250 000 kr
88214000	Enhetschef	Bosättning		250 000 kr
88215000	Enhetschef	SÄBO 1		250 000 kr
88216000	Enhetschef	SÄBO 2		250 000 kr
88217000	Enhetschef	SÄBO 3		250 000 kr
8822 Verksamhet Vuxen 2				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8822*	Verksamhetschef	Vuxen 2	IFO Chef	600 000 kr
88220000	Verksamhetschef	Vuxen 2		600 000 kr
88221000	Enhetschef	Utredning Vuxen		250 000 kr
88222000	Enhetschef	Öppenvård Vuxen		250 000 kr
88223000	Enhetschef	VoSS 1		250 000 kr
88224000	Enhetschef	VoSS 2		250 000 kr
8823 Verksamhet Vuxen 3				
Ansvarskod	Befattning	Organisation	Ordinarie ersättare	Attestbelopp
8823*	Verksamhetschef	Vuxen 3	IFO Chef	600 000 kr
88230000	Verksamhetschef	Vuxen 3		600 000 kr
88231000	Enhetschef	Ekonomiskt bistånd 1		250 000 kr
88232000	Enhetschef	Ekonomiskt bistånd 2		250 000 kr
88233000	Enhetschef	Aktivitetshuset 1		250 000 kr
88234000	Enhetschef	Aktivitetshuset 2		250 000 kr

6**Omvärldsanalys 2020-2023 (SN 2019:73)****Beslut**

Socialnämnden godkänner Omvärldsanalys 2020-2023 som tagits fram gemensamt för Medborgarprocessen: Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Sammanfattning

Varje år görs omvärldsanalyser i kommunen och i respektive förvaltning. I år har förvaltningarna som delar på ansvaret för Medborgarprocessen ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” tagit fram en gemensam omvärldsanalys. Efter beslut i respektive nämnd används omvärldsanalyserna i den fortsatta verksamhetsplaneringen. Många av de förutsättningar, förändringar och trender som bedöms som viktiga för socialnämnden från 2020 och framåt, och som därför finns med i Medborgarprocessens omvärldsanalys, har pekats ut i såväl nationella som kommunövergripande analyser. Bärande delar överensstämmer dessutom med det som lyftes fram förra året, och pekar på fortsatt stora utmaningar och dilemman där komplexiteten ökar. Förutom övergripande förutsättningar och trender redovisas i omvärldsanalysen också mer omfattande förändringar hos andra huvudmän samt nya lagar och föreskrifter som kan komma att påverka verksamheterna.

För att nå beslutade mål kommer betydande effektiviseringar och väl avvägda prioriteringar att behövas de kommande åren. Tillitsbaserad styrning och förebyggande arbete lyfts fram på ett tydligare sätt än i tidigare omvärldsanalyser. Ett sätt att skapa förutsättningar för självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren handlar om att ta tillvara digitaliseringens möjligheter och anpassa service och tjänster efter medborgarens behov.

2019-01-27

Dnr SN/2019:73

Referens

Johanna Forssell

Mottagare

Socialnämnd

Omvärldsanalys 2020-2023

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner Omvärldsanalys 2020-2023 som tagits fram gemensamt för Medborgarprocessen: Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Sammanfattning

Varje år görs omvärldsanalyser i kommunen och i respektive förvaltning. I år har förvaltningarna som delar på ansvaret för Medborgarprocessen ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” tagit fram en gemensam omvärldsanalys. Efter beslut i respektive nämnd används omvärldsanalyserna i den fortsatta verksamhetsplaneringen. Många av de förutsättningar, förändringar och trender som bedöms som viktiga för socialnämnden från 2020 och framåt, och som därför finns med i Medborgarprocessens omvärldsanalys, har pekats ut i såväl nationella som kommunövergripande analyser. Bärande delar överensstämmer dessutom med det som lyftes fram förra året, och pekar på fortsatt stora utmaningar och dilemman där komplexiteten ökar. Förutom övergripande förutsättningar och trender redovisas i omvärldsanalysen också mer omfattande förändringar hos andra huvudmän samt nya lagar och föreskrifter som kan komma att påverka verksamheterna.

För att nå beslutade mål kommer betydande effektiviseringar och väl avvägda prioriteringar att behövas de kommande åren. Tillitsbaserad styrning och förebyggande arbete lyfts fram på ett tydligare sätt än i tidigare omvärldsanalyser. Ett sätt att skapa förutsättningar för självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren handlar om att ta tillvara digitaliseringens möjligheter och anpassa service och tjänster efter medborgarens behov.

Charlotte Lagerkvist
Tf. Förvaltningschef

Johanna Forssell
Verksamhetsutvecklare

2019-01-27

Dnr SN/2019:73

Bilaga: Omvärldsanalys 2020-2023, Medborgarprocessen: Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv.

Expedieras till

Kommunledningsförvaltningen, Annette Ödalen
Verksamhetschefer Socialförvaltningen

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Omvärldsanalys 2020-2023

Medborgarprocessen:

Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning.....	5
Medskick	5
Nöjda medborgare	7
Övergripande förutsättningar	8
Ekonomi	8
Digitalisering och IT-säkerhet.....	9
Befolkningsprognos, flyktingströmmar och volymutveckling.....	10
Generationsskifte på arbetsmarknaden och fortsatt hög personalomsättning	11
Nya lagar och föreskrifter	12
Förändringar som bedöms ha stor inverkan på någon av nämndernas uppdrag	12
Förändringar som bedöms påverka någon av nämndernas uppdrag	13
Mer omfattande förändringar hos andra huvudmän och myndigheter	15
Trender	16
Boende.....	17
Från bidrag till arbete	18
Våld och kriminalitet.....	19
Psykisk ohälsa	19
Tillitsbaserad styrning, förenkla och förebygga.....	19
Komplexitet och dilemman	20

Sammanfattning

Varje år görs en omvärldsanalys i kommunen och i respektive förvaltning. I år har förvaltningarna som delar på Medborgarprocessen ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” tagit fram en gemensam omvärldsanalys.

Årets omvärldsanalys pekar på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner, så också för Botkyrka. Detta samtidigt som kommunen står inför en ökande andel barn, unga och äldre som traditionellt medför ökade utgifter för välfärden. Även det ökade antalet asylsökande och nyanlända i kommunen innebär ett tryck på bostäder, förskolor, skolor, socialtjänst och vård och omsorg. Tillsammans med den komplexitet och de utmaningar som särskilt rör medborgares behov av stöd för att leva ett självständigt liv gör detta att betydande effektiviseringar kommer att krävas.

För att nå våra mål kommer väl avvägda prioriteringar behövas de kommande åren. Andra övergripande områden som lyfts fram är rekryteringsläge och kompetensförsörjning. Analyserna pekar på att medborgarna har nya och högre krav på välfärden och att de som får del av våra insatser och stöd ofta ställer högre krav på tillgänglighet, delaktighet och involvering samtidigt som vi går mot ett starkare individfokus. Vidare lyfter vi fram att ett sätt att skapa förutsättningar för självständighet, integritet och livskvalitet för medborgaren handlar om att ta tillvara digitaliseringens möjligheter och anpassa service och tjänster efter medborgarens behov.

Många av de förutsättningar, förändringar och trender som bedöms som viktiga för medborgarprocessen har redan pekats ut i såväl nationella som kommunövergripande analyser och överensstämmer dessutom med det som lyftes fram förra året i analyser samt i mål och budget. Detta innebär dock inte på något sätt att utmaningarna är mindre aktuella. Årets omvärldsanalys för denna medborgarprocess pekar på fortsatt stora utmaningar och dilemman. Det är därför viktigt att nämnderna ser över de möjligheter som finns och är innovativa för att hitta nya lösningar.

Trender och medskick som uppmärksammas i årets omvärldsanalyser är:

Boende och bostadsbrist - Bostadsbristen är stor och utmanar på olika sätt i många av de grupper som har behov av stöd till ett självständigt liv. För att kunna tillgodose behov av biståndsprovade boendeplatser krävs också samarbete mellan olika medborgarprocesser.

Från bidrag till arbete – Egen försörjning är en annan viktig del av ett självständigt liv. Många Botkyrkabor kommer att ha svårt att med egen kraft nå egen försörjning under de närmaste åren och satsningar på särskilt utsatta grupper kommer att vara fortsatt viktiga.

Våld och kriminalitet – Antalet våldsärenden är högt och behovet av förebyggande arbete kommer att vara fortsatt angeläget samtidigt som den skada våld och kriminalitet medför kommer att prägla och utmana många verksamheter inom medborgarprocessen.

Psykisk ohälsa - Psykisk ohälsa är ett omfattande problem och flera trender i anslutning till detta är särskilt oroande.

Digitalisering och välfärdsteknik - För att möta medborgarnas behov och krav för att leva ett självständigt liv behöver vi använda välfärdsteknik och ta vara på digitaliseringens möjligheter.

Medledare med rätt kompetens - För att tillgodose brukares behov måste det finnas medledare med rätt kompetens och erfarenhet. Av olika skäl är detta en utmaning i flera av medborgarprocessens verksamheter, dessutom är det en utmaning vi delar med andra kommuner.

Förenkla och förebygga - Flera utredningar och forum problematiserar och för dialog om framtidens socialtjänst. Att förenkla dokumentationen inom myndighetsutövningen är nödvändigt. Ett mycket starkare inslag av tillitsbaserad styrning och ledning kan utgöra en viktig del av en lösning på de olika problem och hinder som i dag begränsar medledarens handlingsutrymme och verksamheternas utveckling och därmed också kvaliteten på välfärdstjänsterna.

Komplexitet och dilemman - Komplexiteten i enskilda ärenden blir allt tydligare och ställer stora krav på varje enskild medledare. Ett mer övergripande exempel på dilemma är ökade effektiviseringskrav samtidigt som behoven ökar till följd av externa faktorer - särskilt när modeller för lösningar saknas. För att hantera denna komplexa utmaning måste vi ha mål som faktiskt handlar om kvalitet, vi måste ha metoder för att identifiera medborgarens behov och jobba processinriktat utifrån dessa. En förutsättning är också att vi skapar verkligt handlingsutrymme för medledarskap.

Inledning

Vård- och omsorgsförvaltningen, socialförvaltningen samt delar av arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen har gemensamt ansvar för den medborgarprocess som kommunfullmäktige valt att kalla "Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv". Denna medborgarprocess står inför en rad utmaningar, men också möjligheter. Möjligheterna handlar om digitala lösningar och välfärdsteknik som tillfredsställer både sociala och fysiska behov samt boenden som möjliggör ett mer självständigt liv för våra kommuninvånare. Det handlar också om medledare med rätt kompetens och förmåga samt om flexibla arbetssätt. För att verksamheterna ska kunna möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv är det viktigt att vi tar tillvara dessa möjligheter samtidigt som vi planerar för hur vi ska hantera alla utmaningar på bästa sätt. De förvaltningar som har ansvar för denna medborgarprocess bidrar givetvis även till andra av kommunens medborgarprocesser, men kärnan av de uppdrag som förvaltningarna utför enligt lagar, föreskrifter och reglemente är samlat inom medborgarprocessen "Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv". I den fortsatta texten skriver vi enbart "Medborgarprocessen" när vi syftar på just denna process.

Verksamheterna som utför aktiviteter inom medborgarprocessen finns till för Botkyrkas medborgare som är i behov av skydd, stöd, vård och omsorg. Nämnderna med ansvar för denna medborgarprocess har tillsammans, enligt socialtjänstlagen, ett särskilt ansvar för barn och unga, äldre, personer med funktionsnedsättning, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer och skuldsatta personer. Socialnämnden erbjuder också på olika sätt skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv till de medborgare som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta. Vård- och omsorgsnämndens verksamhet stödjer de medborgare som har behov av omsorg till följd av ålder eller funktionsnedsättning. När det i detta dokument står "socialtjänsten" avses sådana verksamheter som regleras av socialtjänstlagen, oavsett vilken förvaltning det gäller.

För att säkerställa god kvalitet, såväl i egen som i extern verksamhet, krävs systematiskt kvalitetsarbete. Ökade krav kommer även från de som får del av våra insatser, och från deras anhöriga. Det kan handla om krav på att utföra insatserna på ett annat sätt eller mer frekvent än tidigare. För att klara av omvärldens förväntningar på att kommunen ska kunna erbjuda vård och omsorg till personer med stora och omfattande behov och samtidigt använda våra resurser effektivt, måste vi definiera vad vi ska erbjuda och på vilka villkor. En del i detta är att utveckla en personcentrerad vård med hälsofrämjande och funktionsbevarande arbetssätt. En annan del utgörs av samverkan. Genom ett närmare samarbete med andra kan förvaltningarnas resurser användas till det som ger störst värde för medborgarna. Det handlar inte minst om samarbete med kommunens ideella organisationer. I förlängningen behöver kommunen som helhet, tillsammans med externa aktörer i kommundelarna, ta ansvar för att skapa ett anpassat och hållbart samhällsarbete.

Medskick

Många av de förutsättningar, förändringar och trender som bedöms som viktiga för medborgarprocessen har redan pekats ut i såväl nationella som kommunövergripande analyser och överensstämmer dessutom med det som lyftes fram förra året i analyser samt i mål och budget. Detta innebär dock inte på något sätt att utmaningarna är mindre aktuella. Årets omvärldsanalys för denna medborgarprocess pekar på fortsatt stora utmaningar och dilemman

samtidigt som den pekar på vikten av att ta vara på de möjligheter som finns samt att vara innovativa när det gäller nya lösningar.

Flera av de medskick som lyfts fram i kommunledningsförvaltningens planeringsförutsättningar för 2020 har direkt bäring på den medborgarprocess som är i fokus här. Det handlar inte minst om demografi, att sociala och ekonomiska klyftor måste överbryggas och att de medborgare vi möter upplever otrygghet. Hit hör också psykisk ohälsa som ett växande folkhälsoproblem samt höga trösklar till arbetslivet - och för att få en bostad.

Kommunledningsförvaltningens samlade rekommendationer inför flerårsplanering för 2020-2023 presenteras i form av fem medskick i kommunens omvärldsanalys:

- En försvagad arbetsmarknad och offentlig ekonomi är att vänta
- Behovet av kommunens verksamheter ökar snabbare än våra intäkter
- Många nya Botkyrkabor med svårighet till försörjning
- Drivkrafterna för ökad social polarisering blir fortsatt starka
- Tillit och trygghet allt viktigare för social sammanhållning

Alla dessa medskick har direkt påverkan på medborgarprocessen om att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv. I medborgarprocessens omvärldsanalys lyfter vi särskilt fram det som dessa medskick pekar på i de avsnitt som rör övergripande förutsättningarna. Det finns även tydliga kopplingar till kommunledningsförvaltningens medskick i de mer specifika trenderna.

Kommunledningsförvaltningen utvecklar också kommunens hållbarhetsutmaningar i sex kapitel som man menar har olika relevans för olika medborgarprocesser. Den utmaning som man menar har särskild relevans för medborgarprocessen om att möta behov av stöd för självständigt liv har man valt att kalla "Hälsa är allt". Denna hållbarhetsutmaning är också väl representerad i medborgarprocessens omvärldsanalys genom både övergripande förutsättningar och specifika trender, inte minst trenden som rör psykisk ohälsa och de ojämlika villkor som övriga trender pekar på. Utmaningarna i anslutning till konjunkturutveckling & ekonomi, befolkningsutveckling samt klimatsmart samhälle & miljösmart livsstil gäller alla medborgarprocesser. De förstnämnda avspeglas tydligt i medborgarprocessens övergripande förutsättningar. Utmaningen kring klimat och miljö behöver tydliggöras mer inom medborgarprocessen, de exempel som lyfts fram i kommunens omvärldsanalys om hur verksamheter påverkades under sommarens värmebölja leder till eftertanke.

När det gäller övriga hållbarhetsutmaningar har kommunledningsförvaltningen inte pekat på att de skulle ha särskild relevans för Medborgarprocessen för självständigt liv. Den avgränsningen bedöms dock inte som rimlig från Medborgarprocessens perspektiv. Uppgiften att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv är i hög grad påverkad även av följande hållbarhetsutmaningar:

- Tillit för sammanhållning
Relevans genom bland annat ansvariga nämnders uppdrag att på demokratins och solidaritetens grund främja människornas trygghet, jämlika levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Uttryckt inte minst genom uppdraget att hålla samman arbetet mot segregation och våld m.m.
- Utbildning är grunden
Relevans genom bland annat satsningar på minskad problematisk skolfrånvaro, på öppen förskola, på arbetslivsinriktad rehabilitering, Individual education and support (för personer med psykisk funktionsnedsättning inte minst) m.m.

- Arbete är egenmakt
Relevans genom uppdraget att ge stöd till egen försörjning samt Individual placement and support (jämför ovan) samt insatsen daglig verksamhet m.m.
- Hållbar boendesituation för Botkyrkaborna
Relevans genom att ett tryggt boende är en viktig grund för ett självständigt liv och att ansvaret för nya grupper och uppgifter som en konsekvens av strukturell hemlöshet och brist på bostäder ligger inom denna medborgarprocess. Uttryckt inte minst genom en rad utmaningar knutna till boende i kommunen för Botkyrkabor med olika behov m.m.

Nöjda medborgare

Under de senaste åren har Botkyrkas äldre medborgare varit mindre nöjda med vård och omsorg jämfört med andra äldre medborgare i övriga länet. Detta kan till viss del förklaras med att Botkyrkabor generellt upplever att de har sämre hälsa jämfört med övriga länet. Resultatet från senast årets brukarundersökningar för äldre visar dock att Botkyrkaborna blir allt mer nöjda. Detta är ett resultat av gediget arbete inom alla verksamheter. Det är viktigt att verksamheter riktade till äldre fortsätter att arbeta vidare med den modell för självbestämmande som tagits fram för att förtydliga valmöjligheterna för medborgarna. Samtidigt som verksamheterna fortsätter att arbeta med bemötandefrågor och värdegrunden.

Det finns också insatser inom socialtjänsten där det inte är rimligt att förvänta sig en nöjd medborgare i betydelsen att personen i fråga är nöjd med det beslut eller insats man får, åtminstone inte på kort sikt. Samtidigt bygger mycket av det sociala arbetet på ett gott bemötande, på att skapa förutsättningar för medborgarens delaktighet och självständighet. Det är därför viktigt att fortsätta satsningar på utökad delaktighet, exempelvis inom den sociala barn- och ungdomsvården. Andra satsningar som bidrar till ökad kompetens för att möta medborgare i olika livssituationer, med olika erfarenheter och förväntningar, bör också kunna bidra till mer nöjda medborgare. Exempel kan vara den kompetens som socialförvaltningen bygger kring HBTQ-frågor, att individens behov systematiskt sätts i centrum genom bedömningsinstrumentet "IBIC" och genom brukarrevisioner som används inom socialpsykiatrin. Medborgarens perspektiv är också den bärande idén och utgångspunkten i den organisationsförändring som socialförvaltningen står inför.

Olika sätt att kunna ta kontakt bidrar troligen till ökad nöjdhet och digitaliseringen är ett av verktygen för detta. Samtidigt kan vi inte blunda för att det finns krafter som verkar i motsatt riktning. Om våldet fortsätter att oroa, om bostadsbrist och sociala klyftor ökar och socialtjänstens resurser för att möta allt mer komplexa behov minskar. Då utmanas medborgares nöjdhet rimligen på allvar och det blir svårare att ge sådant stöd som bidrar till att medborgare blir nöjda. Verksamheterna behöver vara flexibla och kreativa för att forma processer så att vi kan tillgodose medborgarnas behov på ett sådant sätt som de är nöjda med, nya arbetssätt ställer krav på både intern och extern samverkan.

Vuxen och äldre

Begreppet äldre kommer inte självklart att innebära detsamma i framtiden som det gör idag. Dessutom kan äldre personer ha behov av flera sociala insatser, utöver traditionell äldreomsorg. Utredaren för utredningen "Framtidens socialtjänst – en översyn av socialtjänstlagen" har (i ett tilläggsdirektiv) fått ett förtydligt uppdrag att analysera och beakta vilken funktion en särreglering för äldre skulle ha. Utredaren ska se över och analysera för- och nackdelar med att tillhandahålla insatser inom äldreomsorgen och övriga insatser riktade till äldre enligt en särslagstiftning istället för enligt socialtjänstlagen. Utifrån denna analys ska utredaren ta ställning

till huruvida en sådan särlagstiftning är motiverad. Resonemang om en särlagstiftning för äldre ökar risken för stuprörstänkande och det är viktigt för kommunen att följa och bevaka resultat av denna utredning.

Övergripande förutsättningar

Ekonomi

Allt fler analyser pekar sammantaget på förväntat sämre ekonomiska förutsättningar för kommuner, så också för Botkyrka. Detta samtidigt som kommunen står inför en ökande andel barn, unga och äldre som traditionellt medför ökade utgifter för välfärden. Även det ökade antalet asylsökande och nyanlända i kommunen innebär ett tryck på bostäder, förskolor, skolor, socialtjänst samt vård och omsorg. Nya krav i lagar, föreskrifter med mera, bidrar också tillsammans med nya möjligheter (ny teknik, nya metoder, ny kunskap) till att verksamhetens ambitioner höjs. Det finns anledning att påminna sig om att all ny teknik inte leder till minskade kostnader, inte ens på sikt. Med nya tekniska möjligheter kommer nya möjligheter att möta fler och mer komplexa behov – behov vi inte alltid tidigare kunde erbjuda lösningar för. Detta är trender som är väldigt tydliga inom hälso- och sjukvård men de finns också inom socialtjänsten.

Tillsammans med den komplexitet och de utmaningar som särskilt rör medborgares behov av stöd för att leva ett självständigt liv gör detta att betydande effektiviseringar kommer att krävas. För att nå lokala politiska mål och lagstiftningens intentioner kommer väl avvägda prioriteringar behövas de kommande åren. Samtidigt som både behov och möjligheter att tillfredsställa behoven ökar – så ökar kostnaderna för den redan befintliga välfärden. Den demografiska utvecklingen där relativt färre medborgare kommer att vara i yrkesverksam ålder spår på denna utveckling, både när det gäller ökade behov av välfärdstjänster och när det gäller minskade skatteintäkter. Detta för med sig stora krav på effektiviseringar, omprioriteringar och nya sätt att ge välfärdstjänster. Sveriges kommuner och landsting (SKL) sammanställer regelbundet de ekonomiska konsekvenserna av denna utveckling för Sveriges kommuner.

Till nationella satsningar knyts ofta olika typer av statsbidrag. Utifrån regeringens budgetproposition är det vanligt med olika typer av nationella överenskommelser. Dessa pekar ut hur statsbidrag ska fördelas och användas kommande år inom bland annat socialnämndens och vård- och omsorgsnämndens ansvarsområden. Som en konsekvens av det oklara läget nationellt ser denna process något annorlunda ut i år. Flera statsbidrag som socialnämnden respektive vård- och omsorgsnämnden fått del av under de senaste åren har sedan tidigare aviserats upphöra, eller minska, från 2019 och framåt. Det handlar exempelvis om bidrag för arbetet med våld i nära relation och för ökad bemanning inom äldreomsorgen. Andra statsbidrag har tillkommit på senare tid och mer talar för att de kommer att fortsätta, det handlar exempelvis om statsbidrag för att minska segregation och hemlöshet.

Socialförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen har rutiner för att hålla kunskapen om aktuella statsbidrag uppdaterad. Det kan dock noteras att flera statsbidrag och projektmedel söks i konkurrens och att förutsättningarna för att ta del av medlen, och behålla dem, inte alltid självklart överensstämmer med lokala mål och prioriteringar i kommunen. Det betyder i praktiken att det inte är effektivt för förvaltningarnas verksamheter att alltid söka alla bidrag.

Digitalisering och IT-säkerhet

Socialtjänsten och hälso- och sjukvården är välfärdsområden där digitaliseringen bär med sig stora möjligheter, inte minst när det gäller självständighet, delaktighet och inflytande. För att möta behov inom målgrupperna behöver fler av förvaltningarnas tjänster digitaliseras och automatiseras. För att det ska fungera i praktiken behövs resurser och kompetens både inom verksamheter som känner medborgares behov och inom stöd- och ledningsfunktioner. Ett tydligt exempel är att ny teknik i form av kameratillsyn, robotar och sensorer måste göras tillgängliga på ett enklare sätt än idag. En äldre person borde till exempel enkelt kunna välja om tillsyn på natten ska ske av en människa på plats eller av en kamera, utan att det ska krävas olika samtycken beroende på vald insats.

Mycket talar för att utvecklingen får kraft först när det finns forum och funktioner för samordning av dessa resurser och kompetenser. Kommunens övriga system måste också stödja utvecklingen. Vård- och omsorgsförvaltningens, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningens samt socialförvaltningens verksamheter och tjänster hanterar i hög grad personuppgifter och måste därför hanteras i system som är säkra för sådan informationsbearbetning. Som det ser ut idag kan inte sådan information hanteras i Botkyrka kommuns allmänna IT miljö (mail, chatt, utskrift osv) det gäller även lagring av information i datorer, telefoner och annan digital utrustning. Förvaltningarna behöver också stöd i form av teknisk kompetens för att driva själva utvecklingsarbetet inom digitaliseringen, i dessa frågor behöver förvaltningarna i kommunen samarbeta för att utnyttja resurserna effektivt.

En utmaning i arbetet är att balansera skydd för personlig integritet, kvalitet, säkerhet och effektivitet. Ansvar för regelverket runt detta ligger på staten och SKL. Berörda förvaltningar behöver hålla sig uppdaterade och informerade om vad som sker inom befintlig lagstiftning. Det är också viktigt att följa länets arbete där kommunerna även arbetar med en digital agenda tillsammans med länsstyrelsen och landstinget. I takt med att verksamheterna blir allt mer digitaliserade och kraven på informationssäkerhet ökar behöver många medledare också mer kunskap om hur man på ett säkert sätt hanterar information som kommer från medborgare. Medarbetarnas digitala kompetens och tillgång till digitala verktyg behöver öka.

En stor utmaning är att parallellt med ökad digitalisering kunna möta de målgrupper som har låg teknisk kunskap, begränsade språkkunskaper och/eller olika funktionsnedsättningar. Alla har inte heller ekonomiska möjligheter att hålla en teknisk utrustning uppdaterad. Digitala tjänster måste kunna erbjudas på flera olika språk. Många kommunala webbplatser har information på lättläst svenska eller på teckenspråk. Botkyrka kommun har endast övergripande kommunal information i de formaten. Specifik information om funktionsnedsättnings- och äldreomsorgens stöd och service saknas i format anpassade till olika funktionsvariationer och språk. Vi behöver anpassa vår information efter medborgarnas förutsättningar och behov på ett bättre sätt än vi gör idag.

På nationell nivå samlas strategier för att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt inom ramen för E-hälsa. Målet är att vård och omsorg som helhet ska fungera och förbättras med hjälp av:

- verktyg som utgår från individens behov
- e-tjänster som förenklar för både individer och medledare
- administrativa stöd för att benämna, mäta och följa upp samma typ av information.

Mycket talar för att det skulle vara en styrka om det fanns någon med helhetsansvar för att samordna kommunens digitalisering, inklusive välfärdsteknologi.

Befolkningsprognos, flyktingströmmar och volymutveckling

Antalet äldre i Botkyrka ökar stadigt kommande år. I takt med denna utveckling bedöms efterfrågan på vård- och omsorgsinsatser öka för personer över 80 år, men framförallt i gruppen över 90 år. Ökningen inom de äldre åldersgrupperna för med sig ett ökat behov av hemtjänst, dels till följd av att antalet brukare blir fler, dels som en konsekvens av att behovet av omvårdnad och service är mer omfattande för denna grupp. Sammantaget kommer behovet av både äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning att öka i takt med att våra medborgare blir fler och lever längre.

Befolkningsprognoser för kommunen påverkas också i hög grad av flyktingfrågor och annan invandring, något som i sin tur påverkas av lagar, regler och av hur inte minst Migrationsverket tolkar dessa regelverk. Många av det stora antal flyktingar som sökte asyl i Sverige 2016 har fått beslut, de som fått uppehållstillstånd har fått detta under begränsningslagen och har därmed begränsade möjligheter till familjeåterförening. Ett domstolsbeslut nyligen gav dock ett barn rätt till familjeåterförening (uppehållstillstånd för familjemedlemmar som har anknytning) trots begränsningslagen, vilket kan komma att påverka flera fall framöver. Flera av de ensamkommande barnen har också rätt till familjeåterförening. Denna grupp har ofta små möjlighet till bostad och inkomst och kan behöva försörjningsstöd.

En relativt stor andel av länets asylsökande är bosatta i Botkyrka. Det är rimligt att förvänta sig att ett relativt stort antal människor även framöver kommer att välja att bosätta sig på egen hand i kommunen. Även i detta sammanhang är det viktigt att komma ihåg att volymutveckling och behov av tjänster från kommunen påverkas av fler faktorer än antal personer i olika åldersgrupper. Mycket talar för att de flyktingar som kommer att komma till Botkyrka också bär med sig svåra erfarenheter och har stort behov av stöd av olika slag. Flyktingar är även en av de grupper där den psykiska ohälsan är relativt hög. Andelen kvotflyktingar ökar också av de nyanlända som anvisas till kommunen, dessa flyktingar har generellt större behov av initialt stöd och flera har stora vårdbehov.

Arbetsmarknadsdepartementet lyfter fram att andelen som arbetar eller studerar efter avslutad etablering ökat över tid.

https://www.regeringen.se/490685/globalassets/regeringen/dokument/arbetsmarknadsdepartementet/arbetsmarknads_laget-31-januari-20182 Trots denna positiva utveckling måste kommunen räkna med att även fortsättningsvis behöva ge stöd till nyanlända efter avslutad etablering.

De tidigare ensamkommande barn som sökt uppehållstillstånd för gymnasiestudier kommer även de att under sin studietid ha svårt med bostad och försörjning. Sverige och inte minst Stockholm har även en växande grupp individer som fått avslag på sin asylansökan, men inte frivilligt återvänt. Dessa ungdomar rör sig mellan europeiska länder och är mycket utsatta för att hamna i kriminalitet eller människohandel.

Regeringens utredning om mottagande av asylsökande har varit på remiss under hösten 2018 och förändringar föreslås till 2020 (blir sannolikt senarelagt). Om utredningens förslag går igenom skulle det bland annat betyda att kommuner tar över ansvar för asylboenden, vilket kan betyda att Botkyrka behöver planera för betydligt fler boenden. Utredningen innehåller samtidigt

ett förslag om begränsning av möjlighet att bosätta sig på egen hand. Det är dock i nuläget mycket oklart i vilken form och när nya regler kan införas. Förutsättningarna att möta flyktingars behov påverkas inte bara av volym, resurser och komplexitet i de frågor man möter. Det påverkas också av hur man förstår sitt uppdrag. Det finns olika sätt att beskriva detta och mycket talar för att det som bland annat beskrivs som interkulturalitet behöver konkretiseras för att kunna göra de avtryck i mottagandet som avses.

Det ökade flyktingmottagandet innebär också att fler personer behöver stöd och omsorg när man har en funktionsnedsättning eller är äldre. Redan idag finns behov av kunskap om andra diagnoser och problem än tidigare, i de verksamheter som ger detta stöd och denna omsorg. Efterfrågan på vård och omsorg på fler språk än svenska och finska ökar också. Detta gäller framförallt i kommundelarna Alby, Fittja, Hallunda och Norsborg. Det är en stor utmaning att förändra arbetssätt så att alla individer får sina behov tillgodosedda. Samtidigt inbjuder utmaningen till att använda befintliga och kommande språkresurser hos medledare på ett bättre sätt.

Den internationella flyktingkrisen fortsätter trots ett minskat antal asylsökande i Europa och Sverige. Verksamheterna måste vara anpassningsbara och snabbt kunna ställa om till ändrade förutsättningar för att kunna erbjuda ett bra mottagande för alla enskilda individer samt ge medledare goda förutsättningar i det dagliga arbetet.

Generationsskifte på arbetsmarknaden och fortsatt hög personalomsättning

Sammantaget pekar analysen på ett fortsatt problematiskt rekryteringsläge inom flera verksamheter, när det gäller att nå nya medledare med relevant utbildning och erfarenhet. Detta påverkar förutsättningarna på olika sätt och analysen förväntas gälla hela planperioden. Den stora bristen på handläggare inom berörda områden märks i alla delar av landet. Detta driver upp såväl löner som personalomsättning i Botkyrka kommun, och i förlängningen även sjukfrånvaron. Vi kan dock se att situationen har stabiliserats något i de verksamheter som utvecklats introduktionen av nya medledare, utbildning och administrativt stöd. Många medledare har dock en allt för hög arbetsbelastning och det är ur arbetsmiljöhänseende viktigt att få ner antalet ärenden per handläggare. Detta behov står dock i viss motsättning till olika effektiviseringskrav och utmaningen blir inte mindre av att merparten av verksamheternas arbete är lagstyrt med mycket begränsade möjligheter att påverka det totala antalet ärenden lika väl som tyngden och komplexiteten i de ärenden som kommer in till verksamheterna.

Sveriges akademiker, SACO, beskriver i sin rapport "Framtidsutsikter" en arbetsmarknad med många nyexaminerade men utan konkurrens om jobben. Anledning till detta antas vara en hög personalomsättning i kommunala verksamheter och att flera kommuner under de senaste åren utökat sina verksamheter. Konkurrensen kan påverkas av regionala skillnader eller sektor, men prognosen för åren 2017 - 2022 bedöms relativt säker. För Botkyrka kommun innebär detta fortsatt konkurrens om resurserna på arbetsmarknaden och behov av ännu mer fokus på att behålla den redan anställda och högt eftertraktade arbetskraften.

Kompetensförsörjning är en utmaning också i de personalintensiva dygnet-runt-verksamheterna. Verksamheterna ser svårigheter att attrahera och behålla medledare med rätt kompetens, ett problem vi delar med hela länet. För att lyckas rekrytera behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner, god arbetsmiljö och bra förmåner.

Verksamheterna beskriver också att nya medledare i flera avseenden utgör en ny generation – med nya krav och nya förväntningar. Detta utmanar de som redan arbetat ett tag och tillhör en annan generation. Det krävs både nyfikenhet och möjligheter till utveckling i en organisation som behöver vara öppen för vad nya medledare har med sig. Samtidigt som det uppmärksammar oss på behov av att ta tillvara erfarenhet och kunskap hos dem som arbetat längre med socialtjänstens utmaningar.

Nya lagar och föreskrifter

Nya lagar och föreskrifter påverkar förutsättningarna för nämnderna med ägaransvar för medborgarprocessen att utföra sitt uppdrag. Vissa förändringar kommer att få direkta konsekvenser för såväl verksamhetens utformning som ekonomi – nu och i framtiden. Andra förändringar handlar ännu så länge om att förvaltningarna behöver bevaka utvecklingen. Ytterligare andra förändringar som redan skett är svåra att förutse konsekvenserna av då det inte är självklart hur de nya reglerna ska tillämpas i praktiken. Nedan följer en redogörelse för de nya lagar och föreskrifter som förväntas påverka hur socialnämnden och/eller vård- och omsorgsnämnden utför sitt uppdrag.

Förändringar som bedöms ha stor inverkan på någon av nämndernas uppdrag

Nedanstående förändringar bedöms ha stor och direkt inverkan på socialnämndens och/eller vård- och omsorgsnämndens uppdrag. Dessa förändringar kommer därför kräva större utvecklingsarbete inom åtminstone någon av förvaltningarna.

Ändringar i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

En utredning med översyn av insatser enligt LSS och assistansersättning har genomförts och resultatet presenterades den 10 januari 2019. Utredningen föreslår att staten ska ansvara för insatsen personlig assistans medan kommunerna ska vara huvudman för de nya LSS-insatser som föreslås. Utredningen föreslår tre nya LSS-insatser. En av dem benämns personlig service och boendestöd och ska ge stöd till den som bor i en annan bostad än grupp- eller servicebostad. Stödet kan exempelvis innebära praktisk hjälp i hemmet, ledsagning och stöd vid föräldraskap. En annan ny insats som föreslås benämns förebyggande pedagogiskt stöd och riktar sig till personer med stor och varaktig psykisk funktionsnedsättning med behov av personligt stöd av ett begränsat antal personer som har ingående kunskaper om honom eller henne och funktionsnedsättningen. Den tredje nya insatsen benämns personligt stöd till barn och syftar till att barn med funktionsnedsättning och deras familjer ska få insatser som är mer ändamålsenliga än de insatser som finns i dag. Den nya lagen om stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning förslås av utredningen träda i kraft den 1 januari 2022. Det oklara politiska läget gör att det inte går att bedöma hur en regering kommer att ta emot utredningen det är därför av största vikt att bevaka händelseförloppet.

Ny socialtjänstlag 2020

En översyn av socialtjänstlagen har påbörjats som syftar till att skapa en socialtjänst som sätter individen i centrum och ger människor lika möjligheter och rättigheter. Utredningstiden har förlängts och kompletterats med ett utvidgat uppdrag avseende socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt i ärenden om LVU och LVM. Detta är frågor som socialnämnden behöver bevaka. Vidare behöver konsekvenserna av de kommande förändringarna som föreslås analyseras av förvaltningen inför ikraftträdandet.

Barnkonventionen blir lag 2020

En annan kommande och omfattande lagförändring år 2020 handlar om att barnkonventionen ska inkorporeras i svensk lag. I huvudsak innebär lagförslaget att kompetensen om barnkonventionen ska höjas inom samtliga myndigheter. Alla myndigheter som är centrala för att särställa barnets rättigheter får i uppdrag att göra den egna verksamheten känd, tillgänglig och anpassad för barn. När barnkonventionen är en lag förutsätter det att tillämparen har kunskap om konventionen och om hur den ska tolkas och tillämpas. Detta förutsätter utbildning och kompetensutveckling om konventionens praktiska tillämpning. Barnkonventionen som lag stärker barnens rättigheter och det kommer att påverka hela socialtjänsten, inte minst i frågor som rör boende.

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård trädde ikraft den 1 januari 2018 och ersatte då lagen om kommunens betalningsansvar. Detta innebar en förändrad planeringsprocess vid utskrivning där socialtjänst och den öppna hälso- och sjukvården blir huvudansvariga för samordning av processen vid utskrivning. Betalningsansvaret blir kvar på kommunerna dock ges utrymme i lagen om att landsting och kommuner kan ingå överenskommelser när betalningsansvaret ska börja gälla. Stockholms läns landsting har ingått en överenskommelse med Stockholms läns kommuner där de tidigare bestämmelserna om frist dagar innan betalningsansvaret börjar gälla tillämpas. Det innebär alltså att betalningsansvaret träder in efter fem arbetsdagar (somatisk och geriatrisk vård) respektive 30 arbetsdagar (psykiatrisk vård) efter att slutenvården har underrättat berörda enheter i kommunen om att medborgaren är utskrivningsklar. Om kommuner och landsting inte ingår någon överenskommelse är fristen innan betalningsansvaret träder in tre kalenderdagar. Överenskommelsen gäller till och med den 31 december 2019 dock med möjlighet till förlängning sex månader i taget. Detta är en fråga som förvaltningarna behöver bevaka framöver.

Förändringar som bedöms påverka någon av nämndernas uppdrag

Ny spellag, 1 januari 2019

En ny spelreglering ska införas som ska tillämpas på spel om pengar och vinster med ett värde i pengar. Den nya spellagen ska vara en ramlag och grundas på ett licenssystem. Socialnämndens delegationsordning måste ses över med anledning av detta. Lagen innebär att spelbolag från andra länder kan söka licens för att arbeta lagligt i Sverige. Detta medför att fler bolag kommer att konkurrera på den svenska marknaden. Initialt kan det bli mer aggressiv marknadsföring när antalet aktörer ökar. Förändringen ska ses i ljuset av att spelberoende likställdes med andra substansberoenden 1 januari 2018. Kommunerna ska erbjuda stöd och behandling för dem som söker vård för spelberoende/missbruk. En större spelmarknad med fler aktörer kan medföra att fler drabbas av spelberoende och därmed också fler anhöriga som kan behöva stöd av kommunen

Ändringar i lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, 1 januari 2019

Ändringarna innebär bland annat att kommuner och landsting ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete, att informationsskyldigheten för förvaltningsmyndigheter ska tydliggöras, att innebörden av samråd enligt lagen ska förtydligas och att förvaltningsmyndigheter ska beakta barns och ungas möjligheter till inflytande i frågor som berör dem.

Nya regler i lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 1 januari 2019

Ändringarna innebär att upphandling av välfärdstjänster upp till tröskelvärdet på 750 000 euro (7

113 450 kronor) kommer att omfattas av färre och mer flexibla regler än tidigare. En ny möjlighet att reservera kontrakt till vissa organisationer införs också.

Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet, 1 januari 2019

Ny lag om tillgänglighet till digital offentlig service. Lagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. Enligt den föreslagna lagen ska digital service som tillhandahålls av en offentlig aktör genom en teknisk lösning som står under aktörens kontroll vara tillgänglig i enlighet med tillgänglighetskraven i föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen. Därutöver ska även digital service som tillhandahålls av en offentlig aktör genom en teknisk lösning som står under tredje parts kontroll, så långt det är möjligt, uppfylla samma krav.

Förbud mot erkännande av utländska barnäktenskap, 1 januari 2019

Ändringar i lagen om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap. Lagändringarna innebär skärpta regler för erkännande av utländska barnäktenskap genom att det införs en ny huvudregel om att inga utländska barnäktenskap ska erkännas i Sverige. Förbudet ska gälla oavsett parternas anknytning hit när äktenskapet ingicks eller deras ålder vid tidpunkten för erkännandeprovningen. Undantag ska aldrig kunna göras om någon av parterna fortfarande är under 18 år. Ändringarna syftar till att säkerställa att alla som befinner sig i Sverige skyddas mot barnäktenskap och till att motverka förekomsten av barnäktenskap här i landet genom att tydligt ange att sådana äktenskap inte accepteras.

Ändringar i vissa bestämmelser om ränta för kommuner, 1 januari 2019

Ändringar i lagen (2005:807) om ersättning för viss mervärdesskatt för kommuner, landsting, kommunalförbund och samordningsförbund, förkortad LEMK. Ändringarna innebär att ränta enligt lagen ska beräknas dagligen och att kostnadsränta ska beräknas på samma sätt som intäktsränta i skatteförfarandelagen (2011:1244) om en kommun har begärt omprövning av ett ersättningsbeslut enligt vilket kommunen efter en ansökan fått ersättning enligt LEMK men rätteligen skulle ha gjort avdrag för den ingående skatten enligt mervärdesskattelagen (1994:200). Syftet med ändringarna är bl.a. att undanröja kommuners räntekostnader i dessa fall.

Stärkt rättssäkerhet i de allmänna förvaltningsdomstolarna, 1 mars 2019

Förslag till ändringar i bl.a. lagen om allmänna förvaltningsdomstolar och förvaltningsprocesslagen. Förslaget innebär att rätten till muntlig förhandling i förvaltningsrätten förtydligas och förstärks, att det införs mer flexibla regler om rättens sammansättning, att möjligheterna att överlämna mål från en obehörig domstol utökas samt att det införs kompetenskrav för tolkar och översättare. Förslaget syftar till att effektivisera processen i de allmänna förvaltningsdomstolarna och stärka rättssäkerheten.

Ändring av övergångsbestämmelsen för behörighet inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård, 1 juli 2019

Den 1 juli 2014 infördes krav på behörighet för att få utföra vissa uppgifter inom socialtjänstens barn- och ungdomsvård. För att utföra uppgifterna ska socialnämndens handläggare ha exempelvis socionomexamen. Enligt en övergångsbestämmelse får dock en handläggare fram till den 30 juni 2019 utföra sådana uppgifter även om han eller hon inte är exempelvis socionom.

Ändring av övergångsbestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2019. Det innebär att en handläggare, som anställdes före den 1 juli 2014, för att utföra vissa uppgifter inom socialtjänsten som rör barn och unga ska anses vara behörig för detta till och med den 30 juni 2022.

Skärpt reglering för brott mot förtroendevalda, 1 juli 2019

Det införs en särskild straffskärpningsgrund i 29 kap. 2 § brottsbalken för brott som begåtts mot en person på grund av att han eller hon utövat ett uppdrag som förtroendevald i stat, kommun eller landsting, eller som begåtts mot en närstående till en sådan person på grund av förtroendeuppdraget.

Föräldrapenning för fler familjekonstellationer och reserverad grundnivå, 1 juli 2019

Ändringar i socialförsäkringsbalken och föräldraledighetslagen gällande föräldrapenning.

Informationsutbyte vid samverkan mot terrorism, 1 november 2019

Förändringar i socialtjänstlagen och offentlighets- och sekretesslagen för att öka informationsutbytet mellan socialtjänsten och Polismyndigheten, inklusive Säkerhetspolisen. De ändringar om utredningen föreslår är att införa en sekretessbrytande bestämmelse som innebär att Polismyndighetens möjlighet att lämna uppgifter inom ramen för det förebyggande arbetet mot terrorism till socialtjänsten utvidgas. Vidare föreslås det införas en sekretessbrytande bestämmelse som utvidgar socialtjänstens möjlighet att till polis och säkerhetspolis utlämna uppgifter som kan kopplas till viss brottslig verksamhet eller terroristbrott.

Ändringar i lagen om uppehållstillstånd

Lagen om uppehållstillstånd för gymnasiestudier ger tidigare ensamkommande barn en ny möjlighet till uppehållstillstånd. Lagen är dock svår att tyda. I Botkyrka är det ett 30-tal ungdomar som sökt, men gruppen är rörlig över länet. De ungdomar som får tillfälligt uppehållstillstånd för gymnasiestudier kommer fortsatt att behöva stöd, inte minst när det gäller skolval och i många fall bostad och försörjning.

Mer omfattande förändringar hos andra huvudmän och myndigheter

Psykiatrin inom landstinget har genomfört en stor omorganisation med avsikt att tydligare specialisera vården. Korta vårdtider, stängning av allmänpsykiatriska mottagningar och vårdprogramsbehandling gör det svårare för socialtjänstens målgrupp att få tillgång till hjälp när de inte passar in i dessa mallar. Försäkringskassan stramar också åt sina tjänster, lättare psykisk ohälsa ger inte sjukpenning och arbetsmarknaden passar inte för de svaga. Motsvarande behov av samverkan med andra från socialtjänstens perspektiv, samtidigt som verksamheterna signalerar om bristande förståelse eller begränsade uppdrag från kommunens samverkanspartners gäller också landstingets barnpsykiatri och inom missbruksvård/samsjuklighet.

Sammantaget betyder detta att socialtjänsten får ta ansvar när människor inte passar in någon annanstans. När andra huvudmän gör besparingar, snävar in sina målgruppsdefinitioner och specialiserar sig avbördar de sig det egna ansvaret och hänvisar till socialtjänstens yttersta ansvar. Handläggare i kommunen lämnas genom detta alltmer ensamma med mycket svåra ärenden. Verksamheterna ser inga tecken på att dessa förändringar skulle vara tillfälliga, istället är det trender som kan påverka kommunens uppdrag och verksamheter under lång tid framöver.

Ett annat exempel på hur förändringar hos en annan myndighet påverkar kommunen är den förstärkning som polisen gjort i området och som tydliggjort behovet av samordning

myndigheterna emellan. Satsningen på Youth Advocate Programmes (YAP) och Mentors in Violence Prevention (MVP) fortgår inom medborgarprocessen och utvecklas vidare under 2019. Det finns inte någonting som talar för att behov av dessa satsningar är tillfälliga.

Ytterligare ett exempel på hur beslut hos andra leder till förändrade förutsättningar i kommunen är det som blir följderna av Högsta förvaltningsdomstolens och Försäkringskassans bedömningar inom personlig assistans. Genom detta har många kommuner fått betydande kostnadsökningar för personlig assistans när man fått ta kostnader som staten tidigare har tagit. Lagstiftningen är otydlig och öppnar för olika tolkningar. Översynen av insatser inom LSS som vi beskrivit ovan föreslår bland annat staten som ensam huvudman för personlig assistans. Det nationella parlamentariska läget gör det dock svårt att förutse vilka förändringar som kan bli aktuella framöver. Vi behöver därför uppmärksamt följa vad som händer och ha beredskap för snabbt ändrade förutsättningar för den här verksamheten.

Idag ansvarar Stockholms läns landsting för hemsjukvården, förutom i Norrtälje kommun. Under 2017 utredde Storsthlm (tidigare KSL) och landstinget gemensamt frågan om kommunalisering av hemsjukvården. Målet med förändringen var att nå ökad helhetssyn och en samordnad vård och omsorg. Arbetet med frågan om kommunalisering av hemsjukvården i hela Stockholms län är tillsvidare vilande. Ett fortsatt arbete krävs för att hitta samarbetsformer och samverkan med landstinget, i synnerhet med öppenvården där den nära vården sker. Detta är ett annat område som Socialförvaltningen och Vård- och omsorgsförvaltningen behöver bevaka utvecklingen av.

Nya ansvar och gränser

I spåren av ökat behov av samverkan och samarbete följer mer eller mindre utvecklade idéer om att förtydliga och till och med flytta ansvar mellan huvudmän. Inte sällan handlar det om att samla ett delat ansvar hos en huvudman. Detta är frågor som det är angeläget för kommunen att följa, både när det gäller innehåll i eventuella förslag som kan komma att lyftas under planperioden och när det gäller finansiering. Det handlar om sådant som:

- Ansvar för personlig assistans där ansvaret idag delas mellan kommuner och försäkringskassan.
- Ansvar för missbruksvård och behandling, där insatser från kommun respektive landsting idag allt för ofta saknar samordning.
- Ansvar för stödet till barn och unga. Idag en välkänt otydlig gräns när det gäller ansvar mellan kommun och barnpsykiatri samtidigt med stora behov av multiprofessionellt samarbete mellan förskole- och elevhälsa, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och i förkommande fall polis. Behov av samverkan även med andra delar av hälso- och sjukvård för barn och unga samt med föreningslivet.
- Ansvar för ekonomiskt bistånd till arbetslösa. Arbetsförmedlingen och kommunerna, ger idag stöd till arbetslösa medborgare, som många gånger även har andra försörjningshinder.
- Ansvar för äldre multisjuka. Samordning och samverkan mellan kommun och landsting behöver utvecklas.

Trender

Flera av de utmaningar som socialförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen pekade på inför budgetåret 2018 ligger kvar och kommer sannolikt att kvarstå under överskådlig tid. Hit hör inte minst boendefrågor, frågor om egen försörjning samt det oroande våldet. Inom ramen för det stöd som förvaltningarna redan ger till dem som behöver stöd för att leva ett självständigt liv sker också förändringar som kan tolkas som trender. Det handlar om ökade behov av stöd inom

kända områden – äldreomsorg, missbruk, funktionsnedsättning, budget- och skuld, kriminalitet bland barn- och unga osv.

Boende

Ett tryggt boende är en viktig grund för ett självständigt liv. Samtidigt är det fortfarande en stor brist på bostäder. De som står utanför bostadsmarknaden blir sannolikt också fler under kommande år, trots att bostadsbyggandet förväntas öka. Hyrorna för nya bostäder är höga vilket leder till att människor med mindre resurser kommer att ha fortsatt svårt att få ett eget bostadskontrakt. En annan bidragande orsak är sannolikt att det blir fler personer kommande år i de grupper som har svårast att få egen bostad, det gäller inte minst unga nyanlända Botkyrkabor. De upprustningar som nu sker i många bostadsområden byggda inom miljonprogrammet leder även de till hyreshöjningar, något som för med sig förändrade villkor för många som har behov av ekonomiskt bistånd. I denna grupp finns redan idag många som lever med osäkra boendeförhållanden och har en svag hemkänsla. Bostadsbrist leder vidare till trångboddhet och till att fler skuldsätter sig. Andra konsekvenser kan bli att kommunen tvingas till fler dyra externa insatser.

En annan viktig trend kopplad till boende handlar om att äldre människor ofta önskar att bo kvar hemma så länge som möjligt, denna trend har uppmärksamats tidigare och allt tyder på att den fortsätter. En konsekvens av denna trend blir att flytt till vård- och omsorgsboende sker först när den enskilde har behov av mer omfattande omvårdnad. Innebörden av skälig levnadsnivå vad gäller behov av vård- och omsorgsboende har förskjutits vilket medför att målgruppen som beviljas vård- och omsorgsboende har förändrats till att ha mer omfattande behov än tidigare. Den främsta anledningen till att särskilt boende beviljas är att den enskilde antingen har behov av vårdinsatser dygnet runt till följd av långvariga fysiska sjukdomar, har behov av tillsyn och annan hjälp dygnet runt till följd av demenssjukdom eller har behov av palliativ vård i livets slutskede. Samtidigt ökar behov och önskemål om olika mellanboendeformer, såsom seniorboende och trygghetsboende, för medborgare som inte uppfyller kraven för att beviljas vård- och omsorgsboende men som alltså upplever ensamhet och otrygghet.

Det finns också stora behov av olika typ av profilboenden där personal har kompetens att tillgodose Botkyrkabornas behov av olika kombinationer av psykiatriskt, somatiskt, socialt stöd samt beroendevård. I dag finns inga profilboenden i kommunen, istället köper vård- och omsorgsförvaltningen och socialförvaltningen boendeplatser utanför kommunen för att kunna erbjuda rätt kompetens när sådana behov blir tydliga. Nämnderna strävar efter att i den mån det är möjligt erbjuda plats inom kommunen åt brukare som idag bor i boenden utanför kommunen. De flesta brukare önskar bo kvar i Botkyrka kommun och det finns även uppenbara ekonomiska fördelar för nämnderna att erbjuda boende i egen regi. En förutsättning för att kunna genomföra detta är dels att kommunen har boenden att erbjuda, dels att medlemmar i kommunen har den särskilda kompetens som krävs. För att kunna tillgodose behov av biståndsprovade boendeplatser krävs samarbete mellan olika medborgarprocesser. Samtidigt är bostadsbristen stor och detta utmanar på olika sätt i många av de grupper som har behov av stöd till ett självständigt liv.

Hemlöshet

Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden har framförallt strukturella orsaker, utöver det som redan beskrivits ovan kan också nämnas höga krav för att bli godkänd som hyresgäst. Sammantaget kan inte bristen på bostäder ses som en "socialtjänstfråga". Bostadsfrågan är dock ett av flera områden där socialtjänsten har fått ansvar för nya grupper och nya uppgifter på grund

av den strukturella hemlösheten och bristen på bostäder. Hemlöshet drabbar Botkyrkabor i alla åldrar och i många olika grupper.

En vanlig förklaring till att just barnfamiljer står utan bostad är att de aldrig kommit in på bostadsmarknaden. Det finns omfattande inslag av att vara inneboende eller att ha andrahandskontrakt inom denna grupp. Dessa familjer hyr ofta rum eller lägenhet på en växande svart bostadsmarknad. Dessa boendeformer ökar risken för att man flyttar ofta, saknar en stadigvarande adress och inte kan tillgodogöra sig familjepolitiska stöd, som bostadsbidrag. För barn i familjer som tvingas att flytta ofta blir det också svårare att upprätthålla närhet till vänner och skolgången blir lätt drabbad. I spåren av att barns rätt stärks på olika sätt i lagar och föreskrifter blir boendefrågor sannolikt ännu mer angelägna. Det finns en stor risk att den svarta andrahandsmarknaden fortsätter att växa och att allt fler barnfamiljer därför tvingas att vända sig till socialtjänsten för hjälp.

Det går även att se tendenser till att hemlösheten ökar bland våra äldre medborgare. Detta beror delvis på en allt hårdare bostadsmarknad där individer med låga inkomster, i detta fall låga pensioner, fortare slås ut samt en ökande grad av psykisk ohälsa hos våra äldre.

Allt fler människor utan andra sociala problem vänder sig till socialtjänsten för att få bistånd till olika former av akuta och tillfälliga boenden. Med begränsade resurser äventyrar en sådan utveckling socialtjänstens möjligheter att fullgöra sitt uppdrag inom andra områden. Samtidigt är hemlöshet i kombination med andra problem något som gör utsatta människor än mer utsatta – och utmanar socialtjänstens sammantagna möjligheter att ge stöd till självständigt liv.

Från bidrag till arbete

Egen försörjning är en viktig del av ett självständigt liv. Vägen till egen försörjning ser olika ut för olika människor, många Botkyrkabor kommer att ha svårt att med egen kraft nå egen försörjning under de närmaste åren och satsningar på särskilt utsatta grupper kommer att vara fortsatt viktiga. Även detta beskrivs mer ingående i kommunens omvärldsanalys.

Verksamheterna inom socialförvaltningen noterar också särskilt att många unga vuxna i Botkyrka saknar egen försörjning, trots att ungdomsarbetslösheten sjunker i länet. I kommunen finns en rad satsningar för att hjälpa människor att finna sin egen väg och skapa förutsättningar som stärker den enskildes resurser. Det kommer sannolikt att finnas ett stort behov av sådana satsningar även kommande år.

Daglig verksamhet

För de individer som har rätt till daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) uppstår andra utmaningar. Antalet sådana insatser ökar och individer tenderar att stanna allt längre i denna insats. I Botkyrka kommun har platserna, i befintliga lokaler, ökat med i snitt 10–20 platser per år under lång tid. Samtidigt som fler får rätt till daglig verksamhet får många avslag på, eller indragen, sjuk- och aktivitetsersättning. Efter sådana besked visar det sig ofta att både hälsan och inkomsterna hos individen försämras.

I omvärlden ser vi att allt fler kommuner anlitar privata aktörer inom daglig verksamhet. Botkyrka har ännu inte tillämpat lagen om valfrihet (LOV) och/eller lag om offentlig upphandling (LOU) för dessa insatser, men intresset för att få in fler aktörer växer. Däremot är samverkan med den idéburna sektorn redan av stor betydelse i kommunen. Privata aktörer skulle,

precis som civilsamhället, kunna bidra till en ökad individanpassning, innovation och metodutveckling. Men LOV innebär också risker. Det kan handla om låg beläggningsgrad kombinerat med höga kostnader för lokaler, personal och övrig drift, beroende på hur förfrågningsunderlagen är utformade. Det ställer mycket höga krav på beställaren – på samma sätt som det gör i avtalen i form av individuella- offentliga partnerskap (IOP).

Våld och kriminalitet

Oroande är att antalet våldsärenden är fortsatt högt. Verksamheterna uppmärksammar mer grovt våld i samhället och noterar att detta inte minst påverkar barn och unga. Våld mot barn upptäcks och anmäls också i högre grad. Samtidigt utförs en rad främjande och förebyggande insatser som t.ex. våldsförebyggande arbete i skolorna, föräldrastödsprogram, familjebehandling, en särskild mottagning för våld i nära relation mm. Förutom den skada våld och kriminalitet medför för barn, familjer och andra vuxna, ökar kostnaderna markant och påverkar samtliga verksamheter.

Det kommer under överskådlig tid att vara viktigt att ur kommunens perspektiv följa statistik och andra uppgifter om våld och kriminalitet. Det behövs också en vaksamhet för vad det är som mäts och med vilka syften olika uppgifter presenteras. Den nationella strategin för att förebygga och bekämpa våld spänner över den kommande tioårsperioden. I kommunen pågår planering för ett våldspreventivt center för att samla kompetens kring dessa frågor. Den skada våld och kriminalitet medför kommer att prägla och utmana många verksamheter inom medborgarprocessen.

Psykisk ohälsa

Psykisk ohälsa är ett omfattande problem och flera trender i anslutning till detta är särskilt oroande för nyanlända, kvinnor, äldre samt hos barn och unga. Det handlar bland annat om mer komplex psykisk ohälsa hos föräldrar och andra vuxna i barns närhet men också om generellt mer psykisk ohälsa. Verksamheterna noterar också en mer problematisk skolfrånvaro – med kombinationer av psykisk ohälsa och sociala problem. Ett annat exempel är ensamkommande barn med tillfälliga uppehållstillstånd och risk för avslag, och där risker för missbruk, prostitution osv. är omfattande. Det är också ett stort och växande problem med psykisk ohälsa hos äldre, ofta kopplat till demens. Detta problem har blivit synligt de senaste åren. Dessa trender utmanar verksamheterna på flera sätt under överskådlig tid framöver.

Tillitsbaserad styrning, förenkla och förebygga

Flera utredningar och forum problematiserar och för dialog om framtidens socialtjänst. Att förenkla dokumentationen inom myndighetsutövningen är nödvändigt och något som lyfts i fler och fler sammanhang. I detta arbete finns mycket att inspireras av från Tillitsdelegationen (SOU 2018:47). Tillitsdelegationen som tillsattes under 2016 har som mål att styrningen av den offentliga förvaltningen i högre utsträckning ska baseras på tillit. Medarbetarnas kunskap och erfarenhet ska bättre tas tillvara så att välfärdstjänsterna genererar större nytta och kvalitet för medborgarna. Tillitsbaserad styrning kräver förändringar i organisationen/ledarskapet, målstruktur och kultur. Det räcker inte att byta begrepp som medarbetare till medledare, att ha medborgarens fokus som ledstjärna och att kartlägga våra processer. En grundläggande utgångspunkt i Tillitsdelegationens utredning är att ett mycket starkare inslag av tillitsbaserad styrning och ledning kan utgöra en viktig delösning på de olika problem och hinder som i dag begränsar medledarens handlingsutrymme och verksamheternas utveckling och därmed också kvaliteten på välfärdstjänsterna.

Medledarnas kunskap och erfarenhet måste tas bättre tillvara så att välfärdstjänsterna genererar större nytta och kvalitet för medborgarna.

När man har tillit till professionen borde mindre resurser behöva läggas på kontroll, särskilt om denna kontroll ökar kraven på den typ av dokumentation som mer stressar den enskilde handläggaren, jämfört med vad kontrollen skulle öka rättssäkerheten för den enskilde. När vi med intresse följer dessa trender bör vi dock bevaka så att inte viktiga delar av det sociala arbetet går förlorade i vår iver att förenkla. Utredning av behov måste kanske inte vara en transportsträcka som är bättre ju kortare den är.

Förebyggande arbete får en mer framskjuten roll

Enligt rapporten *En förebyggande socialtjänst* behöver former och arbetssätt för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen utvecklas och etableras. Rapporten pekar på att kommunen bör ta ett övergripande och aktivt ansvar för att samordna det förebyggande arbetet i kommunen och för socialtjänstens medverkan i samhällsplaneringen (SOU 2018:32). Förebyggande insatser får här en mycket framträdande roll. SKL betonar också förebyggande arbete (Framtidens utmaningar och socialtjänstens organisering – förslag till en förändrad socialtjänst). Många menar att kommunerna kan och bör intensifiera arbete med förebyggande innehåll för att vända på negativa spiraler. Områden som missbruk, psykisk ohälsa, elevhälsa, och ungdomsmottagningar är exempel där förebyggande arbete redan är viktigt men också kan utvecklas.

Ett annat område där förebyggande arbete utgör själva kärnan är stödet till anhöriga. Sådant stöd har varit lagstadgat sedan länge men många kommuner lever inte upp till lagens intentioner. Socialstyrelsen och Riksrevision (Stödet till anhöriga omsorgsgivare, RiR 2014:9) har granskat kommunernas och landstingens insatser och har kommit fram till att det är bråttom att lagen blir mer tydlig. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) menar att om en tillsyn skulle genomföras skulle den försvåras av att den valda regleringen är en ramlagstiftning och att stödet huvudsakligen ges som service, som inte dokumenteras. Man har uppmanat regeringen att se över lagstiftningen och en förhoppning är att detta ska uppmärksammas av den pågående utredningen om den framtida socialtjänstlagen. Utveckling av förebyggande verksamhet på alla nivåer (samhällsnivå, strukturell nivå, rationell nivå och individuell nivå) lyfts fram inför den nya, framtida socialtjänstlagen.

För att kunna tillgodose behov och samtidigt vara resurseffektiva kommer vi att behöva öka vår kunskap om risk- och skyddsfaktorer för att arbeta proaktivt. Att ha tidigare och mer lättillgängliga insatser kommer att bli allt viktigare. En viktig förutsättning för detta kommer sannolikt att vara förenklad biståndsbedömning.

Komplexitet och dilemman

Socialtjänsten är ”det yttersta skyddsnätet” och då våra medborgare har alltmer komplexa behov av stöd och omsorg ökar också komplexiteten i våra insatser. Hur erbjuder vi på bästa sätt hemtjänst eller boendestöd till en person som är bostadslös? Vård- och omsorgsboende till en individ med pågående missbruk? Stöd till livsstilskriminella?

Antalet äldre med demenssjukdom, psykisk ohälsa, missbruksproblematik, utvecklingsstörning eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ökar. Det gäller även antalet äldre med mer än en

diagnos, så kallat multisjuka. En förutsättning för att vi ska kunna tillgodose dessa brukares behov är att vi utifrån medborgarprocessen samordnar stödet till den enskilde.

Förutom den komplexitet som blir allt tydligare i enskilda ärenden och som ställer stora krav på varje enskild medledare finns det anledning att i en omvärldsanalys även lyfta fram den komplexitet som i högre grad bottnar i att även olika delar av kommunens verksamhet har olika uppdrag, fokus och kompetens. Ibland är det tydligt att inte ens lagstiftningen inom olika områden pekar åt samma håll. När sådana dilemman skjuts längre ner i organisationerna skapar det onödiga konflikter i en redan komplex arbetssituation och de som i slutändan blir lidande är medborgarna. Ett exempel på när lagstiftningen pekar åt olika håll inom olika områden är när det gäller papperslösa personer där kommunen bara kan ge nödbistånd till vuxna personer men samtidigt har ansvar för att barn i kommunen inte far illa. Andra exempel är utmaningar som finns när det gäller att samverka mellan missbruksvård och stöd vid psykisk ohälsa – och skillnader när det gäller vad som kan erbjudas till dessa grupper om det är vuxna eller barn och unga som behöver stöd. Samtidigt som dessa dilemman blir tydliga för dem som arbetar med att ge olika typ av vård och stöd så ökar både krav och behov av just samverkan mellan olika enheter.

Andra utmaningar som speglar komplexiteten är:

- Behov av dagverksamhet för äldre som ökar i takt med att människor lever längre, samtidigt som helt andra förutsättningar krävs för att tillgodose behov av dagverksamhet hos dem som är multisjuka och fysiskt nedsatta.
- Allt grövre våld i yngre åldrar
- Fler unga som har problem att hitta rätt i sitt sökande efter könsidentitet. Kommunen behöver i olika sammanhang och dokument vara öppna och tydliga inför att det finns fler könsuttryck än kvinnor/män och flickor/pojkar.
- Hur människor bildar familj och vilka man betraktar som familj förändras snabbt och skiljer sig alltmer från lagstiftningens syn på familj. T ex ökar antalet barn som tillkommer genom surrogatarrangemang. Sverige ligger idag på en global fjärdeplats vad gäller surrogatarrangemang per capita. Uppskattningsvis har 150 – 180 barn i Sverige tillkommit genom surrogat i år, vilket är fler än de barn som adopterats till Sverige. Ett annat exempel är frågan om hur många vårdnadshavare ett barn ska ha, en fråga som följer av det ökande antalet ”stjärnfamiljer”. Det här ställer större krav på familjerättens kompetens i att hantera alltmer komplexa ärenden där det ännu inte finns tydliga riktlinjer.

Övergripande dilemma

Ett mer övergripande dilemma är ökade effektiviseringskrav samtidigt som behoven ökar till följd av externa faktorer - särskilt när modeller för lösningar saknas. Tillitsbaserad styrning och medledarskap utgör möjligheter när vi står inför detta dilemma och måste balanseras när vi samtidigt går mot en allt mer centraliserad organisation med uttalad ekonomistyrning.

För att hantera denna komplexa utmaning måste vi ha mål som faktiskt handlar om kvalitet, vi måste ha metoder för att identifiera medborgarens behov och jobba processinriktat utifrån dessa. En förutsättning är också att vi skapar verkligt handlingsutrymme för medledarskap.

7**Kompetensförsörjningsplan 2020-2023, Socialförvaltningen (SN 2019:74)****Beslut**

Socialnämnden godkänner Kompetensförsörjningsplan 2020 - 2023 för socialförvaltningen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat (KS§ 202, 2017-10-09 KS/2016:364) om en årlig kompetensförsörjningsplanering som en del av mål- och budgetprocessen. Tidigare har extra medel för kompetensutveckling (kompetensfonden) och lönesatsningar beslutats efter att ordinarie budget beslutats och fördelats till nämnderna. För att kunna bedöma behoven av såväl kompetensutveckling som lönebildning samt andra viktiga delar i kompetensförsörjningen inom respektive förvaltning bör behoven övervägas i ett större sammanhang. Av den anledningen ska varje nämnd årligen ta fram en kompetensförsörjningsplan med utgångspunkt från medborgarprocessernas omvärldsanalyser. Nämndernas kompetensförsörjningsplaner utgör en del av underlaget till analysdagarna för kommunens mål- och budgetprocess.

I den bifogade planen finns beskrivning av nuläge samt analys av framtida behov och förslag på insatser när det gäller allt från personalomsättning, kompetensutveckling och rekrytering till lönebildning. Önskvärda kommunövergripande insatser formuleras också i planen.

2019-01-27

Dnr SN/2019:74

Referens
Johanna Forssell

Mottagare
Socialnämnd

Kompetensförsörjningsplan 2020-2023, Socialförvaltningen

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner Kompetensförsörjningsplan 2020 - 2023 för socialförvaltningen

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat (KS§ 202, 2017-10-09 KS/2016:364) om en årlig kompetensförsörjningsplanering som en del av mål- och budgetprocessen. Tidigare har extra medel för kompetensutveckling (kompetensfonden) och lönesatsningar beslutats efter att ordinarie budget beslutats och fördelats till nämnderna. För att kunna bedöma behoven av såväl kompetensutveckling som lönebildning samt andra viktiga delar i kompetensförsörjningen inom respektive förvaltning bör behoven övervägas i ett större sammanhang. Av den anledningen ska varje nämnd årligen ta fram en kompetensförsörjningsplan med utgångspunkt från medborgarprocessernas omvärldsanalyser. Nämndernas kompetensförsörjningsplaner utgör en del av underlaget till analysdagarna för kommunens mål- och budgetprocess.

I den bifogade planen finns beskrivning av nuläge samt analys av framtida behov och förslag på insatser när det gäller allt från personalomsättning, kompetensutveckling och rekrytering till lönebildning. Önskvärda kommunövergripande insatser formuleras också i planen.

Charlotte Lagerkvist
Tf. Förvaltningschef

Sofie von Jungmeister
HR specialist

Bilaga: Kompetensförsörjningsplan 2020-2023, Socialförvaltningen

Expedieras till

Kommunledningsförvaltningen HR-chef
Verksamhetschefer, socialförvaltningen
HR-specialist, socialförvaltningen

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Kompetensförsörjningsplan

Socialförvaltningen 2020 – 2023

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: skriv nummer exempelvis KS/xxx:xx

Dokumentet är beslutat av: Socialnämnden

Dokumentet beslutades den: skriv datum så här xx månad 20xx

Dokumentet gäller för: Socialförvaltningen

Dokumentet gäller till den: 20123-12-31

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter:

Dokumentansvarig är: HR socialförvaltningen

För revidering av dokumentet ansvarar: HR socialförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: HR socialförvaltningen

Relaterade dokument:

Innehållsförteckning

Kompetensförsörjningsplan	1
Socialförvaltningen 2020 – 2023	1
Strategi	1
Program	1
Plan	1
Policy	1
Riktlinjer	1
Regler	1
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	5
2. Tidplan – kompetensförsörjningsplan - mål och budget	5
3. Mål för kompetensförsörjning Botkyrka kommun, utdrag ur ”Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021”	6
3.1 Politisk inriktning	6
3.2 Målområde 7 - Effektiv organisation.....	7
4. Omvärldsanalys i relation till socialförvaltningens verksamhet	8
4.1 Arbetsmarknad	8
Socialsekreterare	8
Chefer	8
4.2 Demografi och ökade behov	9
4.3 Politiska beslut	9
Beslut på riksnivå.....	9
Heltid som norm.....	9
Effektivisering.....	9
Beslut om inrättande av ny organisation.....	9
Kompetensförsörjning beviljade medel utöver ram	10
4.4 Digitalisering	10
5. Nuläge och analys av framtida behov	10
5.1 Attrahera/rekrytera.....	10
5.3 Arbetsmiljö (fysisk, social, organisatorisk)	12
5.4 Avslut/pensionsavgångar	13
5.5 Extratjänster	13
5.6 Återrapportering kompetensförsörjning, beviljade medel utöver ram.....	14
2018 (Dnr KS/2017:451)	14
5.7 Kompetensförsörjning - föreslagna medel över ram 2019 – 2022 (Dnr KS/2018:311).....	14
5.8 Statliga bidrag.....	14
6. Insatser utifrån identifierade behov	15
6.1 Attrahera/rekrytera.....	15
6.2 Kompetens	15
6.3 Arbetsmiljö.....	15
6.5 Kompetensförsörjning, behov utöver budgetram	16
7. Lönebildning	16
7.1 Nuläge och analys av framtida behov	16
7.2 Återrapportering lönebildning/satsningar, beviljade medel utöver ram 2018 (Dnr KS2017:497)	16
7.3 Lönebildning/satsningar, föreslagna medel utöver ram 2019 (Dnr KS/2018:313).....	17

7.4 Statliga bidrag, löner	17
7.5 Insatser utifrån definierade behov - lönebildning/satsningar	17
7.6 Lönebildning/satsningar, behov utöver budgetram år 2020	17
8. Önskvärda kommunövergripande insatser	18

1. Inledning

Kommunstyrelsen har (KS§ 202, 2017-10-09 KS/2016:364) beslutat om en årlig kompetensförsörjningsplanering som en del av mål- och budgetprocessen.

Tidigare har extra medel för kompetensutveckling (kompetensfonden) och lönesatsningar beslutats efter att ordinarie budget beslutats och fördelats till nämnderna. För att kunna bedöma behoven av såväl kompetensutveckling som lönebildning samt andra viktiga delar i kompetensförsörjningen inom respektive förvaltning bör behoven övervägas i ett större sammanhang. Av den anledningen ska varje nämnd årligen ta fram en kompetensförsörjningsplan med utgångspunkt från medborgarprocessernas omvärldsanalyser. Arbetet med att ta fram kompetensförsörjningsplanerna ska följa tidplanen för nämndernas årliga arbete med mål och budget. Nämndernas kompetensförsörjningsplaner formar underlag till analysdagarna för kommunens mål- och budgetprocess.

2. Tidplan – kompetensförsörjningsplan - mål och budget

Tid	Aktivitet
Okt	Mall kompetensförsörjningsplan utskick till HR förvaltning
17 okt	Workshop Cesam (fackliga parters medskick)
Jan - feb	Samverkan och nämndbeslut resp. förvaltning
27 feb	Sista dag inlämning kompetensförsörjningsplan, HR-chef
	Fortsatt mål och budget 2020 – 2023
5 - 7 mars	Analysdagar – kompetensförsörjningsbehov/lönesatsningar
April	Ev. fördjupningsuppdrag i förutsättningarna mål och budget
April	Spug (samordning- och processutvecklingsgrupp) – fördjupning av förslag utifrån analysdagens underlag och äskanden utöver ram (kompetens utv. och lönesatsningar)
Maj	SGO (strategisk grupp organisationsutveckling) – berett förslag
Juni	Utskott Botkyrka som organisation - äskanden utöver ram (anses då överlämnat till budgetberedningen)
Aug	Utskott Botkyrka som organisation - avstämning eventuella politiska uppdrag
Aug	Förvaltningsberedning – ev. tjänsteskrivelser politiska uppdrag
Sept	Inlämning av ev. tjänsteskrivelser till budgetberedning

**BOTKYRKA
KOMMUN**

3. Mål för kompetensförsörjning Botkyrka kommun, utdrag ur ”Mål och budget 2018 med flerårsplan 2019 - 2021”

3.1 Politisk inriktning

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt och med medborgarens fokus så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med hänsyn till dagens och morgondagens resurser. Alla ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Vår organisation ska vara lärande och innovativ. Den ska främja samspelet mellan olika verksamheter. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som litar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning. Antalet timanställningar och andra visstidsanställningar ska minimeras.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil, under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

3.2 Målområde 7 - Effektiv organisation

Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Kommunövergripande mål

Målsatta mått (procent)	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2023
Personalomsättning (antal nyanställda/ avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska. (Källa: Beslutsstöd qlik)	14/13	Minskar	12/10
Frisknärvaron för medlemmare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män. (Källa: Beslutsstöd qlik)	92/96	Ökar	97/97
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på SKL´s HME index (hållbart medarbetar-engagemang) ska öka. (Källa: Medarbetarundersökning 2017)	79	Ökar	84

Socialförvaltningens mål

Målsatta mått (procent)	Utfall 2018	Mål 2019	Mål 2023
Personalomsättning - antal nyanställda till Socialförvaltningen från externt under året i % av antalet anställda minskar. / Personalomsättning, antal avslutade från Socialförvaltningen till externt under året i % av antalet anställda minskar. (Källa: Beslutsstöd qlik)	14/16	18/15	12/10
Frisknärvaron för medarbetare vid socialförvaltningen i Botkyrka ska öka. (Källa: Beslutsstöd qlik)	93	93	97

Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang, HME-index, ska öka. (Källa: Medarbetarundersökning)	76	81	84
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på Ledarskapsindex ur medarbetarundersökningen ska öka. (Källa: Medarbetarundersökning)	Ej mätt 2018	76	80

4. Omvärldsanalys i relation till socialförvaltningens verksamhet

4.1 Arbetsmarknad

Socialekreterare

Enligt Statistiska centralbyråns Arbetskraftsbarometer 2018 är arbetsgivarnas upplevda tillgång på socionomarbetskraft under 2018 mer balanserad än tidigare år och att tillgången på arbetskraft för gruppen nyexaminerade stabiliserats. Samma barometer beskriver också att det finns för få yrkeserfarna socionomer för att uppnå en arbetsmarknad i balans där även tillgången på ny arbetskraft är balanserad och/eller god. År 2016 fanns enligt SCB 50 400 utbildade socionomer i åldern 16-74 år på arbetsmarknaden. Av dessa var 16% ca 8000 personer, över 60 år. Antalet examinerade socionomer år 2017/18 var 1 899. Under kommande år kommer antalet pensionsavgångar att överstiga antalet nyexaminerade och arbetsmarknaden kan därför förutsättas vara i fortsatt obalans med fortsatt brist på erfaren arbetskraft.

Även Sveriges akademiker, SACO, beskriver i sin rapport "Framtidsutsikter" en arbetsmarknad med många nyexaminerade men utan konkurrens om jobben. Anledning till detta antas vara en hög personalomsättning i kommunala verksamheter och att ett flertal kommuner under de senaste åren utökat sina verksamheter. Konkurrensen kan påverkas av regionala skillnader eller sektor, men prognosen för åren 2017 - 2022 bedöms ha en mycket låg osäkerhet.

För socialförvaltningen i Botkyrka innebär detta en fortsatt kamp om resurserna på arbetsmarknaden och ett utökat fokus på att behålla den redan anställda och högt eftertraktade erfarna arbetskraften.

Chefer

Chefer med både erfarenhet av socialt arbete och ledarskap har länge varit svåra att rekrytera. Under år 2017- 2018 upplevs dessa svårigheter ha förvärrats och möjligheterna att attrahera och rekrytera erfarna chefer är små, speciellt inom myndighetsidan.

4.2 Demografi och ökade behov

Kommunens demografi och ökade behov samt dess påverkan på Socialförvaltningen beskrivs mer ingående i Socialförvaltningens omvärldsanalys. Samtliga demografiska förändringar, däribland fortsatt tillströmning av nyanlända, en ökad andel kvotflyktingar, förändrat ansvar vid mottagande av asylsökanden, en växande målgrupp unga utan uppehållstillstånd och en fortsatt global flyktingkris har samtliga en påverkan på kompetensförsörjningen under kommande period. Socialförvaltningen behöver snabbt kunna rätta verksamhet och insatser efter nya målgrupper och politiska beslut. Att klara av att möta en föränderlig omvärld är en av nycklarna för att lyckas attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medledare kommande period.

4.3 Politiska beslut

Beslut på riksnivå

Följande politiska beslut (mer utförligt beskrivna i Socialförvaltningens omvärldsanalys) förväntas fattas under perioden: Ny socialtjänstlag 2020, Barnkonventionen blir lag 2020, Ny spellag, 1 januari 2019, Ändringar i lagen om uppehållstillstånd. Samtliga lagändringar kan förväntas ha påverkan på Socialförvaltningens verksamhet kommande period. Kompetensutveckling kan behöva genomföras för att kunna möta nya målgrupper och ett utökat antal anställda tillsättas för att hantera en ökad mängd ärenden.

Heltid som norm

Alla anställda som önskar det ska inom planperioden erbjudas heltidsanställningar. Inom socialförvaltningen är 10 personer anställda tillsvidare på en lägre tjänstgöringsgrad än 100%. Av dessa tillhör 4 personer FoU vilket är en enhet driven och finansierad av flertalet södertörnskommuner. Ansvar för enheten kommer vid årsskiftet 2019 att övergå till Haninge kommun. Med övriga 6 deltidsanställda pågår löpande dialog om tjänstgöringsgrad och 2 önskemål om ökad tjänstgöring har anmälts under 2018.

Effektivisering

Vi är fortfarande inne i en högkonjunktur men ser ändå att skatteunderlaget minskar, samtidigt som befolkningen ökar. Förvaltningen står år 2019 inför ekonomiska effektiviseringar som under kommande planperiod kommer att fortsätta och dessutom förväntas öka. Detta ställer stora krav på att effektivisera all verksamhet så att Socialförvaltningens uppdrag kan fullföljas med bibehållen kvalitet trots minskade anslag och resurser.

Beslut om inrättande av ny organisation

Socialnämnden beslutade i juni 2018 att genomföra en förändring av befintlig organisation med syfte att medborgaren i Botkyrka ska uppfatta socialtjänsten som tydlig, förutsägbar, lättillgänglig och utformad efter individens behov. Målen för den nya organisationen är en socialtjänst som är enhetlig, flexibel och har en logisk organisationsstruktur som gynnar samarbete och samverkan där rollen som chef/ledare/medarbetare är tydlig och definierad. Det ska finnas ett tydligt processtänk och en naturlig samverkan mellan barnsidans och vuxensidans olika enheter. I projektet ny organisation har bland annat Socialförvaltningens titlar, chefs- och ledningsstruktur, tjänstefördelning, lokaler, chefs-täthet samt arbetsmetoder setts över och justerats. Samtliga genomförda justeringar förväntas bidra långsiktigt och positivt i förvaltningens kompetensförsörjningsprocess.

Kompetensförsörjning beviljade medel utöver ram

Ytterligare ett politiskt beslut som påverkar kompetensförsörjningen är den nyligen fastslagna justeringen av kompetensförsörjningsmedel utöver budget. Dessa äskade i kompetensförsörjningsplan 2019-2022. Socialförvaltningens tilldelade medel justerades inför årsskiftet 2018-2019 med ett resultat 400 tkr lägre än tidigare utlovat. Förändringen att sänka tilldelat belopp för kommande år med kort varsel ger stora ekonomiska konsekvenser i verksamheterna. Utbildningar för det kommande året har redan bokats in. Utbildningskostnaden behöver då hanteras inom befintlig budget och de insatser som bedömts nödvändiga kommer alla inte kunna genomföras.

4.4 Digitalisering

Digitaliseringen inom förvaltningen är ett prioriterat område för kommande period. Förvaltningens ledning har digitaliseringsfrågan i fokus och räknar med att därigenom kunna skapa effektiviseringar av verksamheten. För att stärka kompetensförsörjningen inom Socialförvaltningen behöver organisationens medledare och chefer en utökad kunskap i de digitala verktyg som idag eller under kommande period kommer finnas aktuella. Förvaltningens chefer och medledare behöver även ges tid och möjlighet till omvärldsbevakning av området för att hitta nya digitala lösningar.

5. Nuläge och analys av framtida behov

5.1 Attrahera/rekrytera

En hög personalomsättning bidrar till instabila arbetsgrupper där kompetens och erfarenhet inte är konstant. Medledare behöver ständigt rekryteras och skolas in i verksamheten vilket är både tids- och resurskrävande. En hög personalomsättning försvårar även möjligheterna till långsiktigt utvecklings- och förändringsarbete och har en negativ inverkan på rättssäkerheten då kunskap försvinner när handläggare byts ut under pågående ärende.

Personalomsättningen för socialförvaltningen har under året 2018 stabiliserats något. Det är främst antalet nyrekryteringar som minskat jämfört med föregående år. En förklaring till detta är att socialförvaltningen under år 2018 inte gjort något utökande av tjänster och att en av förvaltningens enheter avvecklats under året med konsekvensen att medarbetarna där flyttats över till annan enhet och därigenom täckt vakanser. Antalet avslut ligger i linje med föregående år och siffran är fortsatt högre än förvaltningens mål som år 2018 var 15% (antal avslutade från Socialförvaltningen till externt under året i %).

Personalomsättning socialförvaltningen per år					
	<i>Personalomsättning (Ny)</i>	<i>Börjat antal</i>	<i>Personalomsättning (Slutat)</i>	<i>Slutat antal</i>	<i>Anställda (nov. året innan)</i>
2018	13,6%	66	16,4%	80	487
2017	24,0%	111	16,8%	77	459
2016	31,4%	136	25,2%	109	433
2015	24,5%	100	16,2%	66	408
2014	19%	75	12,2%	48	394

Personalomsättningen för år 2018 varierar något mellan förvaltningens olika verksamheter. Samtliga verksamheter har minskat sin personalomsättning för både avslut och nyanställningar från föregående år.

Personalomsättning socialförvaltningen 2018 per verksamhet					
	<i>Pers- nalom- sättning (Ny)</i>	<i>Börjat an- tal</i>	<i>Pers- nalom- sätt- ning (Slu- tat)</i>	<i>Slutat antal</i>	<i>An- ställda nov. året in- nan</i>
Centralt	12,2%	6	14,6%	6	41
Boenheten	4,2%	1	8,3%	2	24
Enheten för ekono- miskt bistånd	11,4%	8	12,9%	9	70

Utredningsenheten	14,8%	21	20,4%	29	142
Vuxenenheten	20%	5	20%	5	25
Resursenheten	7,5%	6	15%	12	80
Socialpsykiatriska en- heten	18,9%	20	16,2%	17	105
Socialförvaltningen totalt	13,5 %	66	16,4%	80	487

Målsättningen för de kommande fyra åren är en fortsatt minskad personalomsättning som sedan tillåts vara konstant. Detta förväntas bidra till att både kvalitén i arbetet och rättssäkerheten att öka.

Socialförvaltningens största yrkeskategori är socialekreterare. Personalomsättningen för denna grupp var under år 2018 17% nyanställda och 18,2% externa avgångar. Omsättningen för denna personalkategori ligger högre än Socialförvaltningens totala personalomsättning och den är även högre än förvaltningens mål för personalomsättning för året.

Under år 2018 har 9 personer anställda på chefsnivå valt att avsluta sin anställning inom Socialförvaltningen. 2 chefer har rekryterats in externt och ytterligare 2 medarbetare har rekryterats internt för att påbörja en chefskarriär inom förvaltningen. Resterande vakanser har under året hanterats genom att förordna upp en medarbetare ur gruppen för ett kortsiktigt tillförordnat chefsansvar, eller genom att slå samman två mindre arbetsgrupper och ge en befintlig chef utökad ansvar i väntan på rekrytering. Socialförvaltningen ser stora utmaningar i att hitta lämpliga kandidater till vakanta chefstjänster och antalet inkomna ansökningar som uppfyller behörighetskraven är lågt. Under året har förvaltningen utvecklat ett samarbete med en extern leverantör för att säkerställa att de mest svårrekryterade annonserna når ut till intressanta och intresserade kandidater. Detta samarbete har genererat ett ökat antal ansökningar jämfört med annonsering enbart via kommunens hemsida och via kostnadsfria kanaler. Detta samarbete genererar ett bättre kandidatinflöde och en ökad synlighet för Socialförvaltningen i Botkyrka och därigenom kortare rekryteringstider och en mer stabil verksamhet. Dessa fördelar beräknas täcka den kostnadsökning samarbetet medför.

5.3 Arbetsmiljö (fysisk, social, organisatorisk)

Sjukfrånvaron var under år 2018 7%. Sjukfrånvaron har år 2018 ökat något i jämförelse med förvaltningens totala sjukfrånvaro 2017 (6,1%). Ökningen är inte tillräckligt stor eller tydlig inom vare sig någon enskild verksamhet eller inom de olika tidsspnnen för sjukskrivning för att en djupare analys ska kunna

genomföras. Däremot kan ett antagande göras om att den omfattande omorganisation som pågått under året kan vara en bidragande orsak till uppgången i siffrorna.

Socialförvaltningens resultat för HME, hållbart medarbetarengagemang, som mäts årligen var för år 2018 liksom för år 2017 76. Förvaltningens mål för året var att nå 80 och år 2019 nå målet 81. Pågående omorganisation kan antas ha påverkat möjligheten att nå uppsatt mål men förväntas samtidigt skapa förutsättningar till att nå målen kommande period.

Förhoppningen är att kommunen implementerar systemstödet Stratsys Arbetsmiljö under 2019 för att ge chefer ett verktyg att bättre kunna följa upp insatser inom arbetsmiljö. Kommunens incidentrapporteringssystem för arbetsskador, tillbud, förbättringsförslag och riskobservationer (KIA) togs i drift strax före sommaren 2018 och detta förväntas på sikt skapa bättre möjligheter att systematiskt utreda, genomföra och följa upp insatser för och med våra medledare.

5.4 Avslut/pensionsavgångar

Pensionsprognos 2018 fast anställda:

Organisation	Bristyrke	61 år	62 år	63 år	64 år	65 år	66 år
	Totalt	12	9	10	10	4	2
	Nej	9	5	7	7	3	1
Socialförvaltningen	Ja	3	4	3	3	1	1

Under den kommande 4-årsperioden kommer 13 socialsekreterare, en medledarkategori definierad som bristyrke i kommunen, att uppnå pensionsålder. För en personalgrupp motsvarande dagens storlek kommer pensionsavgångar att under kommande 4-årsperiod bidra till ca 3 % av personalomsättningen för avslut.

5.5 Extratjänster

Socialförvaltningen har under år 2018 erbjudit plats för 4 st. extratjänster. (Extratjänster är en arbetsmarknadspolitisk insats genomförd av arbetsförmedlingen). Av dessa har 3 platser utnyttjats. Socialförvaltningens tjänster kräver till största del högskoleutbildning. Endast ett fåtal administrativa tjänster finns där krav på högskoleutbildning saknas. För att möjliggöra fortsatt anställning för individer med extratjänst behöver vakans inom dessa uppstå, individen vidareutbildas eller redan besitta efterfrågad utbildningsnivå. Arbetsförmedlingen har i slutet av 2018 meddelat att de inför stopp av anvisning till extratjänster från och med 1 januari 2019. Detta innebär att inga ytterligare individer kan påbörja en extratjänst. Det fattas inte heller beslut om förlängning av extratjänst. Inga pågående extratjänster avbryts i förtid. Beslutet har fattats mot

bakgrund av minskade förvaltningsanslag för insatser för arbetslösa under 2019 i storleksordningen 4,5 miljarder kronor.

5.6 Återrapportering kompetensförsörjning, beviljade medel utöver ram 2018 (Dnr KS/2017:451)

Socialförvaltningen beviljades 2 400 000 kronor år 2018 för fortsatt implementering av IBIC samt uppdragsutbildning i Socialrätt. Under året har utbildning i Socialrätt via Örebro universitet genomförts till en kostnad om 420 000 kr samt fortsatt implementering av socialstyrelsens metodverktyg IBIC till en kostnad av 1 937 000.

5.7 Kompetensförsörjning - föreslagna medel över ram 2019 – 2022 (Dnr KS/2018:311)

Socialförvaltningen har av kommunfullmäktige, med utgångspunkt i äskanden i kompetensförsörjningsplan 2019–2022 beviljats 10 000 000 kronor (2 500 000 kronor/år). Medlen har justerats till 2 000 000 kronor 2019 i samband med prioriteringar inom budgetarbetet. Medlen beviljades för utbildningsinsatser beskrivna i Socialförvaltningens kompetensförsörjningsplan 2019-2022. Dessa kan kort sammanfattas i: kompletterande uppdragsutbildningar för icke-socionomer, IBIC- individens behov i centrum, HBTQ-certifiering av förvaltningens verksamheter, eventuella behov av kompetenshöjande insatser i samband med ny organisation samt systematiskt uppföljningsarbete.

År 2019 ämnar socialförvaltningen fördela medlen för kompetenshöjande insatser till ovan beskrivna aktiviteter. Utöver dessa ser förvaltningen ett behov av att öka kompetensen och utbilda medledare inom Suicidprevention, tryggare barn- En metod för att stötta familjer vid våldsärenden, samt uppdragsutbildningar på avancerad nivå. Till dessa utbildningar önskar Socialförvaltningen möjlighet att omfördela delar av de beviljade medlen.

Ett ytterligare effektiviseringskrav kommande period kan påverka behovet av utbildning. Behovet att hitta nya metoder för att skapa en effektivare organisation kan dock på kort sikt generera ökade kostnader.

5.8 Statliga bidrag

Socialnämndens verksamheter har under perioden tilldelats statsbidrag för ökad bemanning inom den sociala barn och ungdomsvården 2 334 133 kronor för 2018. Den tidigare regeringen avsåg att avsätta samma summa varje år under perioden 2016-2019, under förutsättning att riksdagen godkänner detta, samt en mindre summa år 2020. Närmare uppgifter för vad som ska gälla 2019 finns inte ännu för kommunen att ta del av. Projektansvarig är Verksamhetschef för utredningsheten barn och unga. Summan finansierar i dagsläget 4 heltidstjänster inom utred-

ningsenheten för barn och unga. Skulle detta statsbidrag upphöra kommer verksamhetens resultat att bli negativt med samma summa till dess att medledarantalet justerats.

Även andra erhållna statsbidrag under 2018 har använts för mer eller mindre tillfälliga öknings av förvaltningens medledarantal. Det handlar exempelvis om statsbidrag från Länsstyrelsen för Personligt ombud samt statsbidrag inom ramen för överenskommelsen ”Uppdrag psykisk hälsa”. En översikt över alla statsbidrag som nämnden fått del av under 2018 finns i Kvalitetsberättelsen 2018, som lyfts till socialnämnden i samband med Årsredovisningen i februari 2019.

6. Insatser utifrån identifierade behov

6.1 Attrahera/rekrytera

Socialförvaltningen har, som ovan nämnt, inlett ett samarbete med ett externt annonseringsbolag för att få hjälp med målgruppsanpassning och synlighet av förvaltningens annonser. Detta arbete planeras fortsätta och eventuellt utvecklas för att ytterligare stärka arbetsgivarvarumärket och attrahera kandidater under kommande period.

Socialförvaltningen planerar även att delta vid Socionomdagarna 2019. Detta är en arbetsmarknadsmässa för yrkesverksamma socionomer. Medverkan består i att vi genomför föreläsningar samt bemannar en monter i mässhallen.

6.2 Kompetens

För att möta rådande marknadsutmaningar har Socialförvaltningen anställt personal med annan högskoleutbildning än Socionom. Detta gäller enbart inom verksamheter där socionomutbildning inte är ett lagkrav, ex. inom enheten för ekonomiskt bistånd. Detta har visat sig vara en väl fungerande strategi och arbetsgrupper där detta testats har kunnat minska antalet vakanser och därigenom påverka arbetsbelastning, sjukfrånvaro och bromsa ytterligare personalomsättning. Dessa medarbetare förses med påbyggnadsutbildningar för att nå upp till kompetenskraven inom verksamheten.

6.3 Arbetsmiljö

Den 1 mars 2019 träder Socialförvaltningens nya organisation i kraft. Den nya organisationen kommer att ha en ökad chefstäthet för att ge bättre förutsättningar för ett gott ledarskap och en nära, tillgänglig chef. Roller och ansvar för chefs- och arbetsledande funktioner har förtydligats. De nya arbetsgrupperna är dimensionerade efter ärendemängd och flödet mellan de olika verksamheterna har förtydligats. En flytt till nya lokaler samt renovering/verksamhetsanpassningar av de lokaler som kommer finnas kvar inom förvaltningen genomförs.

Samtliga åtgärder genomförs med syfte att ge en positiv effekt bland annat på personalomsättning, arbetsbelastning, sjukfrånvaro och arbetsmiljö.

6.5 Kompetensförsörjning, behov utöver budgetram

Socialförvaltningen har inga ytterligare behov av medel utöver tidigare äskanden och eventuell omfördelning. Dessa beskrivs i stycke 5.7.

7. Lönebildning

7.1 Nuläge och analys av framtida behov

Socialförvaltningen ser som ovan beskrivet fortsatt stora utmaningar att rekrytera kompetenta medledare och chefer. Rekryteringsläget för erfarna medledare bedöms under kommande period som fortsatt svårt. Till detta tillkommer ett antal pensionsavgångar bland förvaltningens mest erfarna medledare inom bristyrkeskategorin. För att skapa stabila arbetsgrupper där kompetens och erfarenhet säkerställer rättssäkerhet och medborgarens fokus behöver förvaltningens mest erfarna medledare prioriteras särskilt.

För att behålla attraktionskraft och kunna mäta oss med konkurrenterna på den allt tuffare marknad som råder behöver även förvaltningens chefslöner höjas. Vi ser idag stora utmaningar i att tillsätta kompetenta chefer på samma eller lägre lönenivå som chefen som slutat haft. Detta ger en påverkan på total lönebudget under året och förvaltningen måste räkna med viss löneglidning i samband med nyrekrytering av chefer för att lyckas tillsätta uppkomna vakanser. För att inte riskera att tappa befintliga chefer skulle en lönesatsning, utöver satsning vid nyrekrytering, behöva göras. Marknaden har under de senaste åren drivit upp socialsekreterarlönerna i en betydligt snabbare takt än chefslönerna. På grund av detta har gapet mellan dessa grupper minskat. Vi ser idag utmaningar i att motivera chefer till ett större ansvar än seniora kollegor utan chefsansvar då löneskillnaden för dessa båda grupper inte motsvarar det ökade ansvaret. Detta påverkar även vår möjlighet att rekrytera erfarna medarbetare internt till att påbörja chefskarriärer.

7.2 Återrapportering lönebildning/satsningar, beviljade medel utöver ram 2018 (Dnr KS2017:497)

Nedan medel beviljades;

Befattningsgrupp och förvaltning	Fördelning till löneöversyn 2018 inkl. PO-pålägg, kostnad tot 12 månader

Socialsekreterare, soc	1 741 177 Kr
Biståndshandläggare, vof	258 823 kr
Barnskötare, uf	4 mnkr
Summa totalt:	6 mnkr

Medel som Socialförvaltningen fått del av har använts för att höja lönerna för förvaltningens socialsekreterare med anställningstid över två år, AID 351010, som på grund av ökade ingångslöner och en hård konkurrens på marknaden utsetts för negativ löneglidning.

7.3 Lönebildning/satsningar, föreslagna medel utöver ram 2019 (Dnr KS/2018:313)

Socialförvaltningen har för år 2018 tilldelats medel för särskilda lönesatsningar för **Socialarbetare, socialsekreterare** och **nyanställda socialsekreterare**, 1 300 000 kronor inkl. PO- avgifter. Dessa medel kommer att användas i det fortsatta arbetet att följa med rådande marknadsläge, bibehålla konkurrenskraft och utjämna osakliga löneskillnader som följt pga. löneglidning inom medledarkollektivet.

7.4 Statliga bidrag, löner

Socialförvaltningen kommer eventuellt att ansöka om statliga medel under kommande period men detta har ännu inte genomförts.

7.5 Insatser utifrån definierade behov - lönebildning/satsningar

Socialförvaltningens ledningsgrupp arbetar löpande med att säkerställa en strategisk och långsiktig lönebildning för förvaltningens medarbetare. Särskilda lönesatsningar har genomförts under de senaste åren med syfte att korrigera en ojämn och felaktig lönestruktur samt att skapa konkurrenskraftiga erbjudanden vid nyrekrytering. Detta arbete fortsätter under år 2019-2023 med fokus på att behålla de erfarna medarbetare som är högst eftertraktade på marknaden.

I lönekartläggningen som genomfördes under vintern 2018 – 2019 har inga osakliga löneskillnader funnits.

7.6 Lönebildning/satsningar, behov utöver budgetram år 2020

Socialförvaltningen äskar 1 000 000 kronor utöver befintlig ram för att justera lönen för erfarna medledare med mångårig kompetens inom förvaltningens mest svårrekryterade yrken.

För att korrigera Socialförvaltningens 34 befintliga chefslöner till en attraktiv och konkurrenskraftig nivå skulle särskilda medel om 2 000 000 kronor för år 2019 behövas.

8. Önskvärda kommunövergripande insatser

En fortsatt översyn och utveckling av kommunens anställningserbjudande vore önskvärt. Det är viktigt att vi har möjlighet att erbjuda rätt sorts förmåner och villkor för de medledare vi önskar attrahera. Pensionsväxling som förmån är bra och attraktivt för vissa målgrupper, men det är inte självklart det som kan antas locka yngre arbetskraft till kommunen. Det sammanlagda anställningserbjudandet behöver rikta sig till samtliga medledarkategorier och tilltala oavsett ålder, kön, bostadsort etc.

Kommunen behöver även vidareutveckla och stärka det centrala arbetsmiljöarbetet. En långsiktig och god kompetensförsörjning bygger på låg personalomsättning och ett villkor för detta är att medledarna trivs på sina arbetsplatser och ges möjlighet att vara och verka i en fysisk och psykosocialt god arbetsmiljö.

Ytterligare ett önskemål är tydligare struktur och planering vid implementering av nya system och arbetssätt för kommunens chefer. För att lyckas i uppdraget att utveckla det kommunövergripande stödet till cheferna behöver de utbildningar som hålls planeras med verksamhetsperspektiv och god framförhållning. Att kräva obligatorisk närvaro vid olika utbildningar är bara halva lösningen, att se till närvaro möjliggörs genom framförhållning är den andra halvan.

8

Avgift för registrering av lotterier samt kontrollantarvode för registreringslotterier (SN 2019:75)

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgift för registrering av lotterier med 0 kr samt att kontrollantarvodet för registreringslotterier är 3 % (inklusive sociala avgifter) av lotteriets beräknade omsättning, dock högst 4000 kr.

Ärendet

Från och med 2019-01-01 gäller en ny lag för lotterier – spellagen (2018:1138). I och med att spellagen trädde i kraft upphörde lotterilagen att gälla. Förändringen medför för kommunens del att kommunen endast ansvarar för så kallade registreringslotterier. Dessa lotterier kan anordnas av en ideell förening eller ett registrerat trossamfund efter registrering hos kommunen. En registrering ska avse en viss tid. Registrering får beslutas för högst fem år åt gången. Kommunen får förena en registrering med villkor för hur spelverksamheten ska bedrivas.

Det är mycket få ärenden det rör sig om för Botkyrka kommuns del. När lotterilagen gällde kom det in färre än ett ärende per år.

Kommunen har enligt 20 kap 1 § spellagen rätt att ta ut avgift för registreringen. När den tidigare lotterilagen gällde var avgiften för registreringen 300 kr enligt ett beslut i kommunfullmäktige 1995-02-23. Socialförvaltningen föreslår att avgiften nu blir 500 kr. Som jämförelse kan nämnas att Huddinge kommuns avgift för registreringen var 1000 kr när lotterilagen gällde medan Tyresö kommun inte tog ut någon avgift alls.

För dessa registreringslotterier ska kommunen enligt 18 kap 10 § spellagen förordna en kontrollant. Kommunen ska fastställa arvodet till kontrollanten. Arvodet ska betalas av den som har registrerats för att tillhandahålla lotteriet.

När lotterilagen gällde var kontrollantarvodet 3 % (inklusive sociala avgifter) av lotteriets beräknade omsättning, dock högst 4000 kr. Socialförvaltningen föreslår ingen ändring här utan att kontrollantarvodet är detsamma som tidigare.

Referens
Göran Öhman

Mottagare
Socialnämnden

Avgift för registrering av lotterier samt kontrollantarvode för registreringslotterier

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att fastställa avgift för registrering av lotterier med 500 kr samt att kontrollantarvodet för registreringslotterier är 3 % (inklusive sociala avgifter) av lotteriets beräknade omsättning, dock högst 4000 kr.

Ärendet

Från och med 2019-01-01 gäller en ny lag för lotterier – spellagen (2018:1138). I och med att spellagen trädde i kraft upphörde lotterilagen att gälla. Förändringen medför för kommunens del att kommunen endast ansvarar för så kallade registreringslotterier. Dessa lotterier kan anordnas av en ideell förening eller ett registrerat trossamfund efter registrering hos kommunen. En registrering ska avse en viss tid. Registrering får beslutas för högst fem år åt gången. Kommunen får förena en registrering med villkor för hur spelverksamheten ska bedrivas.

Det är mycket få ärenden det rör sig om för Botkyrka kommuns del. När lotterilagen gällde kom det in färre än ett ärende per år.

Kommunen har enligt 20 kap 1 § spellagen rätt att ta ut avgift för registreringen. När den tidigare lotterilagen gällde var avgiften för registreringen 300 kr enligt ett beslut i kommunfullmäktige 1995-02-23. Socialförvaltningen föreslår att avgiften nu blir 500 kr. Som jämförelse kan nämnas att Huddinge kommuns avgift för registreringen var 1000 kr när lotterilagen gällde medan Tyresö kommun inte tog ut någon avgift alls.

För dessa registreringslotterier ska kommunen enligt 18 kap 10 § spellagen förordna en kontrollant. Kommunen ska fastställa arvodet till kontrollanten. Arvodet ska betalas av den som har registrerats för att tillhandahålla lotteriet. När lotterilagen gällde var kontrollantarvodet 3 % (inklusive sociala avgifter) av lotteriets beräknade omsättning, dock högst 4000 kr. Socialförvaltningen föreslår ingen ändring här utan att kontrollantarvodet är detsamma som tidigare.

Charlotte Lagerkvist
Tf socialchef

9

Policy för arbetsintegrerade sociala företag, yttrande för AVUX/2018:71 (SN 2019:77)

Beslut

Socialnämnden avger sitt yttrande till Arbetsmarknads och utbildningsförvaltningen.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen önskar synpunkter på förslag till policy för arbetsintegrerade sociala företag (ASF). Policyn syftar till att tydliggöra en sammanhållen riktning i kommunen kring samarbete med och utveckling av ASF.

Policyn anger att Botkyrka kommun ska

- ha ett öppet och positivt förhållningssätt gentemot ASF
- främja ASF, både i dess roll som självständig samhällskraft och som leverantör av arbetstillfällen och arbetsfrämjande insatser.
- verka för att öka kunskapen om ASF och dess villkor genom att synliggöra dem såväl internt i kommunen som externt.

2019-01-29

Dnr SN/2019:77

Referens
Emma Westergren

Mottagare
Styrelse/nämnd

Policy för arbetsintegrerade sociala företag, yttrande för AVUX/2018:71

Förslag till beslut

Socialnämnden avger sitt yttrande till Arbetsmarknads och utbildningsförvaltningen.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen önskar synpunkter på förslag till policy för arbetsintegrerade sociala företag (ASF). Policyn syftar till att tydliggöra en sammanhållen riktning i kommunen kring samarbete med och utveckling av ASF.

Policyn anger att Botkyrka kommun ska

- ha ett öppet och positivt förhållningssätt gentemot ASF
- främja ASF, både i dess roll som självständig samhällskraft och som leverantör av arbetstillfällen och arbetsfrämjande insatser.
- verka för att öka kunskapen om ASF och dess villkor genom att synliggöra dem såväl internt i kommunen som externt.

Socialnämnden ställer sig generellt positiva till ASF. Socialnämnden kan konstatera att den här typen av företagande som policyn beskriver, inte alltid innebär ett steg till annat jobb, utan att det ibland bli en i raden av praktikplatser med fortsatt behov av ekonomiskt bistånd. Policyn bör tydliggöra att det finns ett behov av att beskriva mål, syfte och uppföljning när de sociala företagen används för personer som exempelvis behöver arbetsträning. ASF behöver också ha egen kompetent personal som är van vid uppföljningar och utvärderingar då de ofta möter personer som är i rehabilitering och arbetsträning.

Vidare anser socialnämnden att det i samverkan med ASF bör tydliggöras att det behövs en bredd bland de sociala företagen, så att olika intresseområden och behov kan tillgodoses.

Charlotte Lagerqvist
T.f Socialdirektör

Expedieras till
Registrator AVUX

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Policy för arbetsintegrerande sociala företag

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: AVUX/2018:71

Dokumentet är beslutat av: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Dokumentet beslutades den: xxx

Dokumentet gäller för: samtliga nämnder, bolag och stiftelser

Dokumentet gäller till den: 23 februari 2023

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentansvarig är: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

För revidering av dokumentet ansvarar: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

Relaterade dokument: Strategi för arbetsmarknad- näringsliv och idéburen sektor (KS/2016:275), Överenskommelsen Botkyrka, idéburna organisationer och Botkyrka kommun för ett socialt, ekonomisk, och ekologiskt hållbart Botkyrka (AVUX/2016:55, KS/2016:639)

Inledning

Botkyrka kommun vill medverka till att möjliggöra en inkluderande arbetsmarknad som tar till vara på allas erfarenheter, kunskaper och förutsättningar. Kommunen ska särskilt främja arbete för personer som står utanför arbetsmarknaden och som är i behov av individuellt anpassade vägar till arbete, studier eller sysselsättning¹.

Policyn utgår från grundsynen att vårt samhälle ekonomiskt är organiserad i tre sektorer; det privata näringslivet, den offentliga sektorn och den idéburna sektorn. För Botkyrka kommun är det viktigt att dessa tre sektorer samarbetar med varandra för en hållbar utveckling av lokalsamhället. Arbetsintegrerande sociala företag har visat sig vara framgångsrika i att tillgodose viktiga behov i form av delaktighet och inkludering på arbetsmarknaden som ett komplement till offentlig verksamhet och det privata näringslivet.

Denna policy ska ses som ett tillägg till *Strategi för arbetsmarknad- näringsliv och idéburen sektor* och *Överenskommelsen Botkyrka, idéburna organisationer och Botkyrka kommun för ett socialt, ekonomisk, och ekologiskt hållbart Botkyrka*. För att uppnå de mål och visioner som satts upp i strategin anger denna policy hur Botkyrka kommun ska förhålla sig till och samarbeta med arbetsintegrerande sociala företag.

Syfte med policyn

Det primära syftet med denna policy är att tydliggöra Botkyrka kommuns viljeinriktning när det gäller samarbete med och utveckling av arbetsintegrerande sociala företag.

Genom att stödja utveckling av arbetsintegrerande sociala företag bidrar kommunen till en varierad arbetsmarknad som speglar Botkyrkabornas behov så att fler individer kan komma i arbete. Policyn förväntas långsiktigt bidra till att nå de kommunala hållbarhetsmålen i samverkan med civilsamhällets organisationer och aktörer på platsen Botkyrka, samt stärka kommunens långsiktiga mål kring arbete och företagande.

Definition - vad är ett arbetsintegrerat socialt företag?

I detta dokument kommer vi fortsättningsvis att använda begreppet ASF när vi avser arbetsintegrerande sociala företag.

Policyn utgår från den av Regeringen antagna definitionen av ASF²:

”Arbetsintegrerande sociala företag är företag som driver näringsverksamhet (producerar och säljer varor och/eller tjänster) med övergripande ändamål att integrera människor som har stora svårigheter att få och/eller behålla ett arbete,

¹ Strategi för näringsliv, arbetsmarknad och idéburen sektor (KS/2016:275)

² Handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag 2010-04-22 Dnr N2010/1894/ENT

i arbetsliv och samhälle, som skapar delaktighet för medarbetarna genom ägande, avtal eller på annat väl dokumenterat sätt, som i huvudsak återinvesterar sina vinster i egna eller liknande verksamheter och som är organisatoriskt fristående från offentlig verksamhet.”

Det som kännetecknar ASF är att de har dubbla affärsidéer. Dels producerar och säljer de varor och tjänster, dels tillhandahåller de, arbetstillfällen, praktik, arbetsträning, rehabilitering, med mera till Arbetsförmedlingen och kommuner.

Policy gällande ASF

- Botkyrka kommun ska ha ett öppet och positivt förhållningssätt gentemot ASF.
- Botkyrka kommun ska främja ASF, både i dess roll som självständig samhällskraft och som leverantör av arbetstillfällen och arbetsfrämjande insatser.
- Botkyrka kommun ska verka för att öka kunskapen om ASF och dess villkor genom att synliggöra dem såväl internt i kommunen som externt.

Samverkan

För att nå framgång i arbetet med att främja ASF behöver det bedrivas med utgångspunkt i ett helhetsperspektiv. Det kan åstadkommas genom att Botkyrka kommuns fackförvaltningar strävar åt samma håll och arbetar för en bra samverkan och kommunikation i frågan.

Det är av stor vikt att även utveckla samarbetet mellan näringslivet och ASF, för att nå målen om en breddad arbetsmarknad. Vidare bör samverkan kring stöd och utveckling av ASF ske i samarbete med Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem samt övriga relevanta aktörer.

**BOTKYRKA
KOMMUN**

10

Revidering av delegationsordning för socialnämnden (SN 2019:33)

Beslut

Socialnämnden godkänner förslaget om ny delegationsordning.

Ärendet

Socialnämndens delegationsordning har behov av att revideras på grund av Socialförvaltningens nya organisation. De föreslagna ändringarna framgår av bilaga ”Omvandlingstabell över ändringar i delegationsordningen”

Bilagor

Senast beslutad delegationsordning

Omvandlingstabell över ändringar i delegationsordningen

Förslag till delegationsordning februari 2019

2019-01-28

Dnr SN/2019:33

Referens
Jennifer Gavin, förvaltningsjurist

Mottagare
Socialnämnden

Revidering av delegationsordning för socialnämnden

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner förslaget om ny delegationsordning.

Ärendet

Socialnämndens delegationsordning har behov av att revideras på grund av Socialförvaltningens nya organisation. De föreslagna ändringarna framgår av bilaga ”Omvandlingstabell över ändringar i delegationsordningen”

Bilagor

Senast beslutad delegationsordning
Omvandlingstabell över ändringar i delegationsordningen
Förslag till delegationsordning februari 2019

Expedieras till:
Samtliga verksamhetschefer inom socialförvaltningen

REVIDERING AV DELEGATIONSORDNING I SAMBAND MED OMORGANISATION

ÖVERGRIPANDE FÖRÄNDRINGAR

Nuvarande lydelse	Ersätter tidigare lydelse
Förvaltningsdirektör	Socialchef
Enhetschef	Sektionschef
Förste socialsekreterare	Gruppledare

Nuvarande beteckning	Tidigare beteckning	Ändring	Kommentar
B2 AVTAL			
B.2.2	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.2.3	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B3 EKONOMI OCH UPPANDLING			
B.3.3	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.4	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.5	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.6	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.7	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.8	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.9	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.10	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.11	NY!	NY!	Ändrad i enlighet med KS delegationsordning
B.3.14	NY!	NY!	
Familjerätt			
E.3.2	E.3.2	Ändrade paragrafer	Tidigare paragrafer var fel.
F1 HANDLÄGGNING AV ENSKILDA			

ÄRENDE – VUXNA, UTREDNING			
F.1.1	NY!	Lagt till beslut om att inleda utredning	Motsvarande saknades innan.
F2 EKONOMISKT BISTÅND			
F.2.1	F.2.1	Språkliga och redaktionella ändringar.	
F.2.2	F.2.6	Ny rubrik	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.3	F.2.13		Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.4	NY!	NY!	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.5	F.2.7	Förste socialsekreterare delegation upp till 30.000	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.6	F.2.8	Förste socialsekreterare delegation upp till en månad, enhetschef upp till tre månader sedan utskott.	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.7	NY!	NY!	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.8	F.2.9	Språkliga och redaktionella ändringar.	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.9	F.2.11	Förste socialsekreterare enligt riktlinjer, avslag tillagt med delegation för socialsekreterare	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.10	F.2.10	Lagt all delegation på utskott	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.11	F.2.12	Lagt till avslag på socialsekreterare	Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.12	F.2.2		Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.13	F.2.3		Alla beslut enligt 4 kap. 1 § SoL ligger samlade
F.2.14	F.2.5	Givit enhetschef delegation att fatta beslut om bifall upp till 20.000 samt avslag. Bifall över 20.000 på utskott.	Alla beslut enligt 4 kap. 2 § SoL ligger samlade
F.2.15	F.2.14	Socialassistent delegation istället för socialsekreterare	Alla beslut enligt 4 kap. 2 § SoL ligger samlade

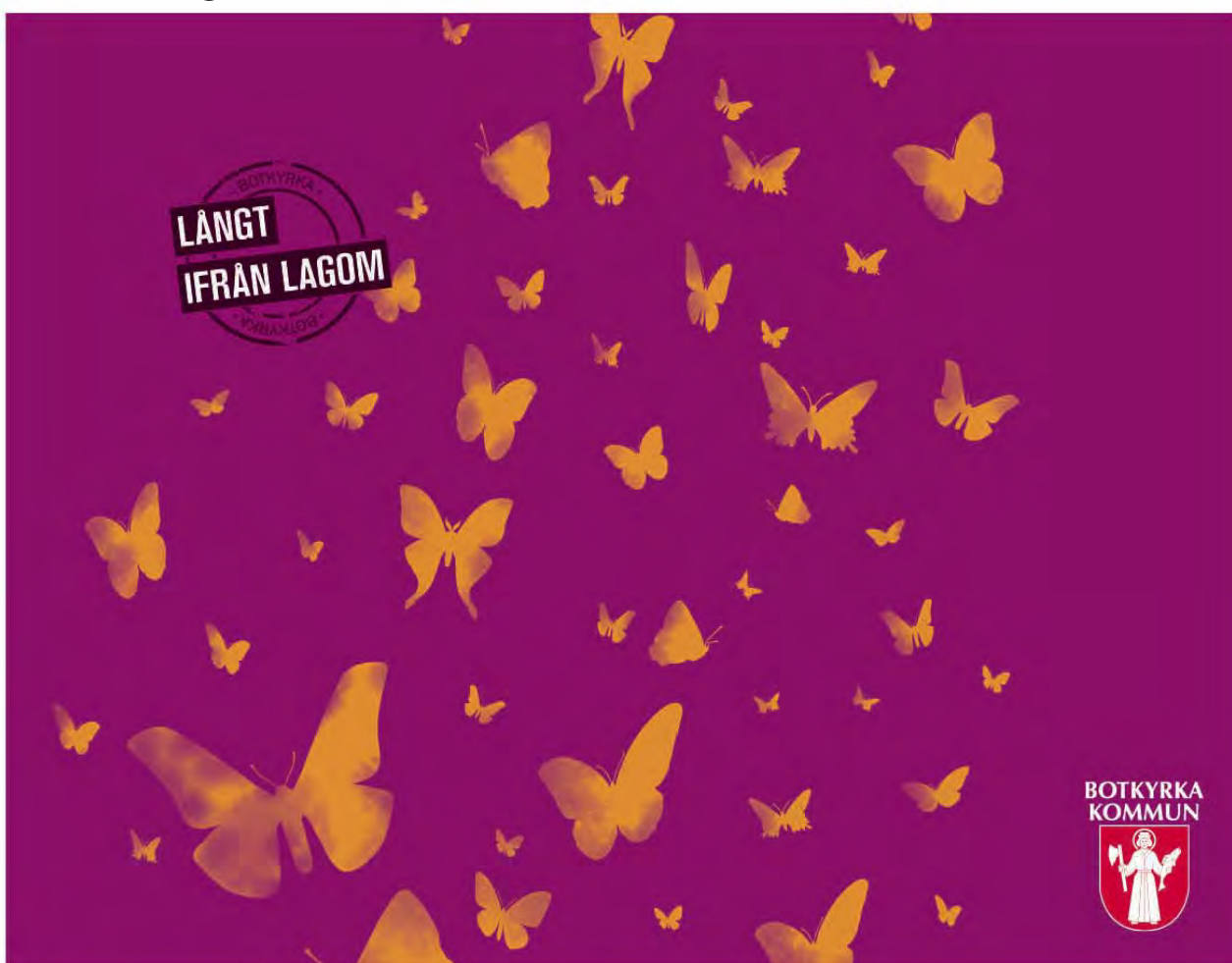
F.2.16	F.2.4	Givit enhetschef delegation istället för utskott	Alla beslut enligt 4 kap. 2 § SoL ligger samlade
F.2.17	F.2.15		
F.2.18	F.2.16		
F.2.19	F.2.17		
F3 BESLUT OM BISTÅND			
F.3.1	F.3.1	Tagit bort organisationsspecifikation	
F.3.2	F.3.2	Tagit bort organisationsspecifikation	
F.3.3	F.3.4	Tagit bort organisationsspecifikation och lagt till kommentar om att YAP och brottsofferstöd innefattas i detta beslut	
F.3.4	F.3.4	Tagit bort indelning mellan inom och utom ramavtal och höjt delegationen till enhetschef	
F.3.3	NY!	Lagt till beslut om bistånd i form av boendestöd.	
F.3.7	F.3.7	Tagit bort organisationsspecifikation	
F4 BOENDE/PLACERING			
F.4.1	F.4.1	Tagit bort organisationsspecifikation och istället angivit besluten utifrån internt och externt boende. Ändrat delegation så att socialsekreterare fattar beslut om internt boende och enhetschef om externt.	
Borttagen	4.2.2	Borttagen och ihopslagen med ovanstående.	
4.4.2	NY!		
F.4.3	F.4.3	Tagit bort stödboende	
F.4.4	NY!	Lagt till beslut om stödboende för målgruppen 18-21 år.	
F.4.5	F.4.4	Tagit bort organisationsspecifikation	
F.4.6	NY!	Lagt till beslut om bistånd i form av internt stödboende med delegat enhetschef	
F.4.7	F.4.5	Tagit bort organisationsspecifikation samt lagt till kommentar	

		om att beslutet ska föregås av ett avslag enligt 4 kap. 1 § SoL	
F.4.8	F.4.7	Tagit bort organisationsspecifikation	
F.4.9	F.4.8	Målgruppsbeskrivning borttagen. Delegation utifrån inom och utan ramavtal.	
F5 LVM			
F.5.6	NY!	Tillagd, saknades innan.	
F7 ERSÄTTNING/ARVODE			
F.7.1	F.7.1	Tagit bort organisationsspecifikation	

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Delegationsordning Socialnämnden

Förslag februari 2019

Allmänna förutsättningar för delegation

Inledning

Socialnämndens beslutanderätt framgår av kommunallagen och av socialnämndens reglemente som beslutas av kommunfullmäktige. Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds verksamhetsområde finns i kommunallagen 6 kap. 37-39 §§ samt 7 kap. 5-8 §§. Med de förbehåll som anges i kommunallagen (2017:725) delegerar socialnämnden inom ramen för nämndens förvaltningsområde beslutanderätten i denna delegationsordning angivna ärenden.

I ärenden av principiell natur får beslutanderätten inte delegeras. Detta framgår av 6 kap. 38 § och 7 kap 5 §. Delegeringsförbudet avser följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Att fatta beslut på delegation

Socialnämnden har enligt 6 kap. 37 § och 7 kap. 5 § kommunallagen rätt att uppdra åt presidiet, utskott, ledamot, ersättare eller anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegering av beslutanderätt kan inte ske till någon utanför den kommunala organisationen. Detta innebär t.ex. att en uppdragstagare eller konsult inte kan erhålla delegation av nämnden.

Med delegationsbeslut menas ett beslut som faller inom ramen för en nämnds behörighet och som nämnden har valt att överlåta till någon annan att avgöra. Beslutanderätten har följaktligen delegerats och mottagens som ska fatta beslut i nämndens ställe kallas ”delegat”.

Att fatta beslut med stöd av delegeringsbestämmelser innebär att besluta åt nämnden och beslutet gäller således som nämndens beslut. När beslutet är fattat med stöd av delegationsbestämmelserna är ärendet avgjort och kan endast ändras av högre instans efter ett överklagande i lagstadgad ordning. Nämnden kan dock när som helst återkalla en delegation. Det kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Nämnden kan även genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått delegeringen genom att själv ta över och besluta i ärendet. Det kan tänkas förekomma när ett ärende oförmodat har fått en principiell vikt och det därför är påkallat att nämnden själv beslutar i ärendet.

Ett beslut som fattats av en tjänsteman utan delegering i ärendet saknar laga verkan, vilket innebär att beslutet inte gäller.

Skillnad mellan delegering och ren verkställighet

Med beslut i en delegationsordning avses endast beslut i kommunallagens mening. Kännetecknande för ett kommunalt beslut är primärt att det finns alternativa lösningar samt att beslutsfattaren måste göra vissa självständiga överväganden och bedömningar.

Avgöranden som inte är att betrakta som beslut i kommunallagens mening kategoriseras istället som ren verkställighet. Inom den kommunala verksamheten har man valt att se beslut av rutinmässig karaktär som

regelmässigt fattas av olika tjänstemän, i kraft av deras tjänsteställning, som ren verkställighet. Vidare har stora delar av verksamheten inom den interna kommunala organisationen bedömts som verkställighet.

Gränsen mellan delegering och ren verkställighet har betydelse för frågan om beslut kan överklagas genom laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär samt om besluten måste anmälas till nämnden eller inte.

Vidaredelegation

Enligt kommunallagen är s.k. vidaredelegation tillåten. Detta innebär att förvaltningsdirektör kan bemyndigas att uppdra åt någon annan att fatta beslut på nämndens vägnar. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningsdirektör inte kan delegera vidare beslutanderätten.

Notera att endast förvaltningsdirektör kan bemyndigas att vidaredelegera beslutanderätt från nämnden och rättigheten måste utnyttjas på ett sådant sätt att nämnden alltid har vetskap om vem som har rätt att fatta beslut i en viss kategori av ärenden. Om vidaredelegation är tillåten ska detta framgå av delegationsordningen.

Brådskande ärenden

Av 6 kap. 39 § KL följer att nämnden äger rätt att delegera brådskande ärenden till ordföranden eller annan ledamot. En förutsättning för delegation är dock att det inte går att vänta med beslutet till nämndens nästa sammanträde och att det rör sig om ärenden som absolut måste avgöras skyndsamt.

Jäv

Delegat får inte fatta beslut i sådana ärenden vari delegaten kan anses jävig. Se 6 kap. 28-32 §§ KL Beslut i ärende där delegat kan anses jävig ska av delegaten hänskjutas till överordnad.

Anmälan av delegationsbeslut

Nämnden har det yttersta ansvaret för de uppgifter som överlämnats till nämnden av kommunfullmäktige via reglemente. Beslut som fattas med stöd av delegation ska därför anmälas till nämnden. Detta framgår av 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § KL. Nämnden bestämmer själv när och hur denna anmälningsskyldighet ska fullgöras. Bestämmelsen gäller beslut som har fattats med stöd av delegation enligt 37 §. Av delegationsordningen framgår de beslut som socialnämnden bestämt ska anmälas till den.

Anmälan innebär att den tjänsteman som fattat beslut delger nämnden sitt beslut. Anmälan har ett informations- och kontrollsyrte. Vidare är det nödvändigt att beslut anmäls för att beslutet ska vinna laga kraft. Klagotiden över delegationsbeslut börjar löpa när protokoll över beslutet tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Delegater inom organisationen

Socialdirektör är den högsta delegaten. Därefter kommer IFO-chef, verksamhetschef, enhetschef, förste socialsekreterare, socialsekreterare och socialassistent. Utöver detta så finns ytterligare delegater såsom förvaltningsjurist, registrator, kommunarkivarie, alkoholhandläggare och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Under rubriken ”delegat” i delegationsförteckningen anges alltid lägsta beslutsnivå. Detta betyder att överordnad chef upp till socialdirektör har motsvarande beslutanderätt. Rätten för viss tjänsteman (befattning) att fatta beslut med stöd av delegeringsbestämmelser omfattar även förordnad vikarie.

Lagförteckning

<i>Lag/förordning</i>	<i>Förkortning</i>
Arkivlag (1990:782)	
Alkohollagen (2010:1622)	AlkL
Bidragsbrottslagen (2007:612)	
Brottsbalken (1962:700)	BrB
Förordning om offentligt biträde (1997:405)	
Förvaltningslagen (2017:900)	FL
Föräldrabalken (1949:381)	FB
Hemvärnsförordningen (1997:146)	HemvärnsF
Kommunallagen (2017:725)	KL
Körkortsförordningen (1998:980)	
Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (1964:167)	LuL
Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)	LVU
Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)	
Lag om bostadsanpassningsbidrag (1992:1574)	
Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)	
Lag om mottagande av asylsökande m.fl. (1004:137)	LMA
Lag om offentligt biträde (1996:1620)	
Lag om offentlig upphandling (2007:1091)	LOU
Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)	LSS
Lag om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870)	LMA
Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	OSL
Patientsäkerhetslagen (2010:659)	
Smittskyddslag (2004:168)	SmittskyddsL
Socialförsäkringsbalken (2010:110)	SFB
Socialtjänstförordningen (2001:937)	SoF
Socialtjänstlagen (2001:453)	SoL
Spellag (2018:1138)	
Tobakslagen (1993:581)	
Tryckfrihetsförordningen (1949:105)	TF
Ärvdabalken (1958:637)	ÄB
Äktenskapsbalken (1987:230)	ÄktB

Begränsningar i delegationsrätten

<i>Benämning</i>	<i>Beskrivning</i>
Delegationsförbud	Enligt 6 kap. 38 § KL samt 10 kap. 5 § SoL råder delegationsförbud för vissa typer av enskilda ärenden. För dessa ärenden måste beslut fattas av socialnämnden.
Begränsad delegation	I vissa typer av enskilda ärenden kan beslutanderätten, enligt 6 kap. 37 § KL, 10 kap. 4 § SoL delegeras till särskilt utskott som består av ledamöter eller ersättare i nämnden. I dessa ärenden föreligger så kallad begränsad delegation . Beslut i dessa typer av ärenden kan således inte delegeras till tjänsteman.
Kompletterande beslutsrätt	I vissa ärenden enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) finns en i lagen direkt angiven rätt för nämndens ordförande eller av nämnden förordnad ledamot att fatta beslut. I dessa fall föreligger så kallad kompletterande beslutsrätt

Delegationsförbud

Av 10 kap 5 § socialtjänstlagen e contrario råder det **förbud mot delegering** för vissa typer av enskilda ärenden, dvs beslut måste fattas av nämnden i sin helhet. Dessa ärenden är:

2 kap. 3 § FB	Överflyttning/mottagande av faderskapsutredning
2 kap. 7 och 9 §§ FB	Beslut om nedläggning av faderskapsutredning
2 kap. 9 § FB	Beslut att inte påbörja faderskapsutredning
6 kap. FB	Anmälan/ansökan till domstol ifråga om vårdnad och förmyndarskap,
7 kap. 7 § FB	Godkännande av avtal om underhållsbidrag i form av engångsbelopp
5 kap 2 § SoL	Förbud att utan socialnämndens medgivande ta emot andras underåriga barn för vistelse som inte är tillfällig.

Vidare har det av praxis uttalats att det för följande beslut råder förbud mot delegering enligt 6 kap. 38 och 7 kap. 5 §:

14 § 1 p LVU	Beslut om umgängesbegränsning
14 § 2 p LVU	Beslut om hemlighållande av vistelseort

14 § 3 st LVU	Övervägande av beslut enligt ovanstående punkter
---------------	--

Begränsad delegation

Enligt 6 kap. 41 § KL får nämndens beslutanderätt delegeras till utskott. Enligt 10 kap. 4 § socialtjänstlagen kan vissa typer av ärenden delegeras till nämndens utskott. Vika dessa ärenden är framgår nedan:

6 kap. 6 § SoL	Medgivande att underårig tas emot för stadigvarande vård och fostran i enskilt hem som inte tillhör hans föräldrar eller vårdnadshavare
6 kap. 8 § SoL	Övervägande om vård fortfarande behövs för underårig som med stöd av SoL vårdas i annat hem än det egna
6 kap. 12 § SoL	Medgivande att ta emot ett utländskt barn för framtida adoption
6 kap. 13 § SoL	Återkallande av medgivande enligt 6 kap. 12 § SoL
6 kap. 14 § SoL	Prövning om adoptionsförfarandet får fortsätta
9 kap. 3 § SoL	Föra talan om återkrav enligt 9 kap. 1 § SoL
4 § LVU	Beslut om ansökan till förvaltningsrätten om vård enligt LVU
6 § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande enligt LVU
9 § 3 st LVU	Upphörande av omedelbart omhändertagande då det inte längre finns skäl
11 § 1 st LVU	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas
11 § 2 st LVU	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden
13 § 2 st LVU	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs
21 § LVU	Beslut om att vården med stöd av LVU ska upphöra
22 § 1 st LVU	Beslut om kontaktperson eller behandling i öppna former enligt 22 § LVU
22 § 3 st LVU	Prövning om beslut enligt 22 § 1 st LVU fortfarande behövs
22 § 3 st LVU	Beslut om att förebyggande insats enligt 22 § 1 st LVU ska upphöra
24 § LVU	Beslut om ansökan till förvaltningsrätten om flyttningsförbud
26 § 1 st LVU	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs
26 § 2 st LVU	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra
27 § LVU	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud

43 § 1 st 1 p LVU	Beslut om begäran om biträde för att genomföra läkarundersökning
43 § 1 st 2 p LVU	Beslut att begäran polismyndighetens biträde för att genomföra beslut om vård enligt LVU eller omhändertagande med stöd av LVU
11 § LVM	Beslut att ansöka till förvaltningsrätten om vård med stöd av LVM
13 § LVM	Beslut om att omedelbart omhänderta med stöd av LVM.

Kompletterande beslutanderätt

För att kunna fatta snabba beslut när så erfordras finns en direkt i lag angiven så kallad kompletterande beslutanderätt (10 kap. 6 § SoL och 6 kap. 39 § KL). Detta är inte delegation utan en laglig direkt beslutanderätt om beslut vid brådskande situationer enligt LVU och LVM. Den kompletterande beslutanderätten kan utövas av ordförande eller annan ledamot eller tjänsteman som av nämnden förordnats därtill. Vid ett förordnande ges en namngiven person en beslutsrätt. **Förordnade politiker och tjänstemän, se bilaga 1.** För att vara behörig att fatta beslut enligt kompletterande beslutsrätt måste ledamoten vara ordinarie ledamot i socialnämnden. Vid förordnade ska den kompletterande beslutsrätten endast utövas när nämndens/utskottets beslut inte kan avvaktas. Beslutet ska anmälas vid sociala utskottets nästa sammanträde.

Kompletterande beslutsrätt gäller för följande beslut:

6 § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande
9 § LVU	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande
11 § LVU	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden samt beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden
14 § p 1-2 LVU	Beslut om umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseadress
27 § LVU	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud
43 § 1 st 1 p LVU	Begäran om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning
13 § LVM	Beslut om omedelbart omhändertagande

I följande fall har någon ledamot eller *tjänsteman* som nämnden förordnat tillagts kompletterande beslutanderätt:

43 § 1 st 2 p LVU	Begäran om biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU
-------------------	--

Grupp	Ärende	Lagrum	Delegat	Kommentar
A	BRÅDSKANDE ÄRENDEN			
1	Beslut å nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens eller utskottens beslut inte kan avvaktas	6 kap 39 § KL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialnämndens ordförande 2. Nämndens 1:a vice ordförande 3. Nämndens 2:a vice ordförande 4. Ordförande i nämndens utskott 5. 1:a vice ordförande i nämndens utskott 6. 2:a vice ordförande i nämndens utskott 	Anmäls till nämnd eller till utskott om ursprungsdelegationen ligger på utskott
B	FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE			
B1	ALLMÄNNA HANDLINGAR			
1	Mindre rutinmässiga ändringar i nämndens informationshanteringsplan		Arkivansvarig	Anmäls till nämnd
2	Fullgöra arkivredogörarskapet för socialnämndens arkivbildning		Arkivansvarig	Anmäls till nämnd
3	Myndighetens skriftliga beslut om att inte lämna ut handling till enskild eller annan myndighet samt beslut om förbehåll i samband med att handling utlämnas <ol style="list-style-type: none"> 1. I enskilt ärende 2. I övriga ärenden 	2 kap. 14 § TF, 6 kap 1-5 §§, 6 kap. 6 § 2 st, 10 kap. 4 § och 13-14 §§ OSL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verksamhetschef/förvaltningsjurist 2. Socialdirektör/förvaltningsjurist 	Anmäls till nämnd Beslut om att lämna ut handling fattas direkt av den tjänsteman som förvarar handlingen. Om hinder för utlämnande finns ska tjänsteman vägra utlämnande. Beskedet kan lämnas muntligt. I samband med att tjänsteman nekar utlämnande ska denne upplysa om rätten till ett skriftligt beslut från myndigheten.
4	Beslut att lämna ut uppgifter för forskningsändamål och i utbildningssyfte	12 kap. 6 §, 19 kap. 14 § OSL	Socialdirektör	Anmäls till nämnd
5	Överklagande av annan myndighets beslut i ärende om utlämnande av allmän handling	2 kap. 15 § TF	Enhetschef	
B2	AVTAL			
1	Teckna avtal å nämndens vägnar <ol style="list-style-type: none"> 1. Inom nämndens förvaltningsområde 2. Kopplat till budgetram inom eget verksamhetsområde 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialdirektör 2. Verksamhetschef 	Anmäls till nämnd

2	Teckna och säga upp övriga avtal upp till ett värde av tjugofem miljoner kronor (25 000 000) kronor, vid varje enskiltillfälle.		Socialdirektör	Behörigheten omfattar avtal som inte är kopplat till offentlig upphandling såsom exempelvis samarbetsavtal med kommuner, landsting och delägda bolag. Belopp under etthundra tusen kronor (100 000) kronor utgör verkställighet. Anmäls till nämnd
3	Teckna och säga upp övriga avtal upp till ett värde av en miljon (1 000 000) kronor, vid varje enskiltillfälle.		Verksamhetschef	Behörigheten omfattar avtal som inte är kopplat till offentlig upphandling såsom exempelvis samarbetsavtal med kommuner, landsting och delägda bolag. Belopp under ett hundra tusen kronor (100 000) kronor utgör verkställighet. Anmäls till nämnd
B3	EKONOMI OCH UPPHANDLING			
1	Bemyndiga och utse budgetansvariga och beslutsattestanter för socialförvaltningen		Socialdirektör	Bemyndigande ska ske utifrån gällande reglemente för budgetansvar och internkontroll. Beslut om att utse andra attestanter än beslutsattestanter, t.ex. är en verkställighetsåtgärd Anmäls årligen till nämnden i samband med bokslut
2	Utse delegat att öppna anbud	1 kap. 20 § LOU, kommunens upphandlingspolicy	Socialdirektör	Minst två särskilt utsedda personer ska utses inom förvaltningen. Anmäls till nämnd.
3	Avrop av varor och tjänster utifrån upphandlade avtal (ramavtal)	LOU	Socialdirektör, Verksamhetschef, Enhetschef	Avrop förutsätter att planerad beställning ryms inom ramen för egen budget, dvs. medelsträckning finns för avsett ändamål.
4	Avrop av varor och tjänster utifrån upphandlade avtal (ramavtal) under 45 000 kronor	LOU	Behörig beställare	Behörig beställare får på uppdrag av budgetansvarig chef genomföra avrop i enlighet med upphandlingsenhetens rutiner
5	Påbörja upphandling av varor och tjänster upp till ett värde av tio miljoner (5 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör	Behörigheten innefattar rätten att initiera upphandling. Anmäls till nämnd
6	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde av tio miljoner (5 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta

				tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
7	Påbörja upphandling av varor och tjänster upp till ett värde av tre miljoner (3 000 000) kr, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör	Behörigheten innefattar rätten att initiera upphandling. Anmäls till nämnd.
8	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde av tre miljoner (3 000 000) kr, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
9	Påbörja upphandling av varor och tjänster upp till ett värde av en miljon (1 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör Verksamhetschef Enhetschef	Behörigheten innefattar rätten att initiera upphandling.
10	Genomföra upphandling av varor och tjänster till ett värde av en miljon (1 000 000) kronor, vid varje enskilt upphandlingstillfälle	LOU	Socialdirektör Verksamhetschef	Behörigheten innefattar rätten att godkänna förfrågningsunderlag, fatta tilldelningsbeslut och att teckna avtal efter avslutad upphandling. Anskaffning av varor och tjänster ska ske med stöd av kommunens upphandlingspolicy och genomföras av Upphandlingsenheten.
11	Genomföra direktupphandling av varor och tjänster om kommunens samlade inköp inom området understiger ett värde av 587 000 kronor under en normal avtalstid om maximalt 4 år.	LOU	Socialdirektör Verksamhetschef	Behörigheten innefattar rätten att genomföra en direktupphandling då inte avtal finns för avrop. Anskaffning av varor och tjänster under de i upphandlingslagstiftningen fastställda tröskelvärdena för direktupphandling ska ske

				med stöd av kommunens regler för direktupphandling. Sedan den 1 januari 2019 finns särskilda regler för direktupphandling av vissa sociala tjänster. Kontakta Upphandlingsenheten för mer info.
12	Fatta beslut om avsteg från kommunens policy, riktlinjer och regler avseende upphandling/anskaffning	LOU	Socialdirektör	Förvaltningschef ansvarar för att fatta beslut om avsteg från inköps- och upphandlingspolicy, riktlinjer och regler samt fastställd stödprocess för inköps- och upphandlingsverksamheten. Sådana avsteg ska rapporteras till nämnd och Upphandlingsenheten på Kommunledningsförvaltning en. Anmäls till nämnd
13	Beslut om avskrivning av fordringar 1. upp till 30.000 inom eget verksamhetsområde 2. Övrigt	RedovisningsL	1. Verksamhetschef 2. Socialdirektör	Anmäls till nämnd
14	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet	9 kap. 4 § SoL	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd Avser ersättningsskyldighet enligt 8 kap. 1 § samt 9 kap. 1-2 §§ SoL
15	Fördelning av utgiftsposter utifrån riksnorm		IFO-chef	
B4	BEHÖRIGHET I SYSTEM			
1	Beslut om behörighet i verksamhetssystemet till övriga förvaltningar vid behov		Socialdirektör	Anmäls till nämnd
2	Beslut om behörighet i ekonomisystem		Ekonomichef	Anmäls till nämnd
B5	PERSONUPPGIFTSBEHANDLING			
1	Beslut om att ingå personuppgiftsbiträdesavtal för nämndens räkning	GDPR	Socialdirektör	Anmäls till nämnd
2	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information").	Art. 15 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
3	Beslut om att helt eller delvis avslå begäran från en registrerad om att få information om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, få tillgång till personuppgifterna	Art. 15 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd

	och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information").			
4	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse").	Art 16 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
5	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse").	Art. 16 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd
6	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering").	Art. 17 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
7	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering").	Art. 17 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd Rapporteras till dataskyddsombud.
8	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till begränsning av behandling").	Art. 18 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
9	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till begränsning av behandling").	Art. 18 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd.
10	Underrätta varje mottagare till vilken personuppgifterna har lämnats ut om rättelser eller radering av personuppgifter eller begränsningar av behandling, om inte detta visar sig vara omöjligt eller medför en oproportionell ansträngning. Informera den registrerade om dessa mottagare på den registrerades begäran.	Art. 19 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
11	Beslut om att i enlighet med den registrerades invändningar sluta behandla den registrerades personuppgifter.	Art. 21 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
12	Beslut om att fortsätta behandling av personuppgifter trots den registrerades invändningar på grund av för kommunen berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk. ("Rätt att göra invändningar").	Art. 21 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd.
13	Anmälan av personuppgiftsincident till Datainspektionen	Art. 33 GDPR	Dataskyddsombud	Rapporteras till nämnd.
14	Informera personer som drabbas av personuppgiftsincident	Art 34 GDPR	Verksamhetschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.

B 6 OMBUD OCH OFFENTLIGA BITRÄDEN				
1	Föra nämndens talan, samt bemyndiga ombud att föra nämndens talan i mål och ärenden vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol samt nationella såväl som internationella myndigheter		Socialdirektör/förvaltningsjurist	Behörigheten inbegriper rätten att fatta beslut om att inleda rättsliga förfaranden, utföra och bevaka nämndens talan i rättsprocesser, överklaga såväl dom som beslut samt avge yttrande i rättsprocesser. Delegatens behörighet inbegriper även rätten att befullmäktiga ombud, i enskild ärende, motsvarande den behörighet som följer av till delegaten delegerat bemyndigande
2	Anmälan om behov av offentligt biträde	3 § lagen om offentligt biträde	Socialsekreterare	
3	Avvisande av ombud	9 § FL	Verksamhetschef	
B7 ÖVERKLAGANDE, RÄTTELSE OCH OMPRÖVNING				
1	Överklagande och yrkande om inhibition när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat nämndens beslut och detta ursprungligen fattats av delegaten		Delegaten i ursprungsärendet	Ärenden av principiell betydelse ska dock beslutas av nämnd
2	Omprövning av beslut som delegat fattat	37-38 §§ FL	Delegat i ursprungsärendet	
3	Rättelse av beslut som delegat har fattat	36 § FL	Delegat i ursprungsärendet	
4	Prövning av om överklagande kommit in i rätt tid samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan i ärenden där det överklagande beslutet fattats av nämnden eller utskott	45 § FL	Förvaltningsjurist, nämndsekreterare, utskottssekreterare	Verkställighetsåtgärd
5	Prövning av om överklagande kommit in i rätt tid samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan i ärenden som delegat har fattat	45 § FL	Delegat i ursprungsärendet	Verkställighetsåtgärd
B8 YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER				
1	Yttrande till domstol		Delegat i ursprungsärendet	Förutsätter ett tidigare beslut
2	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kap. 1 § SoL	9 kap. 3 § SoL	Utskott	Delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL, avser bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som betalats ut obehörigen eller med för högt belopp samt avgifter enligt 8 kap. 1 § SoL. Talan ska väckas inom tre år från det att

				kommunens kostnader uppkom.
3	Beslut i fråga om att lämna yttrande över remiss		Socialdirektör	Behörigheten avser endast yttrande över remiss som inte är av principiell beskaffenhet för nämnden
4	Beslut om polisanmälan rörande brott som hindrar nämndens verksamhet	10 kap. 18 § OSL	Verksamhetschef	Gäller exempelvis, hot mot eller misshandel av socialnämndens anställda eller skadegörelse mot nämndens egendom.
5	Beslut om polisanmälan om misstanke om bidragsbrott	6 § bidragsbrottslagen	Enhetschef	
6	Beslut om framställan om överflyttning av ärende till annan kommun, beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun, ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) då mottagande kommun inte samtycker till överflyttning samt yttrande till IVO i dessa ärenden	2 a kap. 10-11 §§ SoL	Enhetschef	Anmäls till nämnd
7	Avge yttrande med anledning av klagan över delegats beslut (laglighetsprövning)	13 kap. 1 § KL	Socialdirektör	Anmäls till nämnd
8	Avge yttrande i ärende om antagning till hemvården	5 § hemvårnsF (1997:146)	Socialdirektör	Anmäls till nämnd
9	Avge yttrande i körkortsärende	3 kap. 8 §, 5 kap. 2 § KörkortsF,	Socialsekreterare	
10	Avge yttrande till allmän domstol i brottmål		Enhetschef	Efter begäran från domstol
11	Avge yttrande över ansökan om rättshjälp genom offentligt biträde samt yttrande över kostnadsräkning	3 § lagen om offentligt biträde samt 7 § förordningen om offentligt biträder	Enhetschef	
12	Anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare samt om detta inte längre föreligger	5 kap. 3 § 1 p SoF	Enhetschef	
13	Anmälan enligt smittskyddslagen	6 kap. 12 § smittskyddsl	Enhetschef	
B9	LEX SARAH/LEX MARIA			
1	Ta emot, besluta om och utreda missförhållande/risk för missförhållande enligt bestämmelserna om lex Sarah	14 kap. 5-6 §§ SoL, 24 c-d §§ LSS	Chef stöd- och utvecklingsenheten	Anmäls till nämnd
2	Beslut om att anmäla ett allvarligt missförhållande eller risk för allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)	14 kap. 7 § SoL	Chef stöd- och utvecklingsenheten	Anmäls till nämnd
3	Beslut om att anmäla händelser som medfört eller kunnat medföra allvarlig vårdskada (lex Maria)	3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen	MAS	Anmäls till nämnd

C	PERSONALÄRENDEN			
C1	ANSTÄLLNING			
1	Beslut om anställning av medarbetare inom det egna ansvarsområdet		Närmsta chef	Gäller inom beslutad budgetram och avser alla anställningsformer.
2	Inrättande av ny tjänst samt indragning av befattning inom socialförvaltningen		Verksamhetschef	Efter samråd med HR och socialdirektör
3	Beslut om fortsatt anställning efter uppnådd pensionsålder		Närmsta chef	
C2	LÖNESÄTTNING			
1	Lönesättning vid så kallat "kvarköp"		Socialdirektör	Efter samråd med HR
2	Lönesättning av medarbetare		Närmsta chef	Efter samråd med HR och med beaktande av kommunens lönepolicy
3	Bevilja lönetillägg för specificerad och tidsbegränsad arbetsuppgift		Närmsta chef	Efter samråd med HR och med beaktande av kommunens lönepolicy
4	Bevilja övertidsersättning		Närmsta chef	
5	Bevilja ersättning för friskvård		Närmsta chef	
C3	ARBETSTID			
1	Beslut om ändrad sysselsättningsgrad		Närmsta chef	
2	Bevilja medarbetare rätt att arbeta på distans upp till sex månader per beslutstillfälle		Närmsta chef	
3	Beordra övertids- /fyllnadstjänstgöring		Närmsta chef	
C4	LEDIGHET			
1	Beviljande av semester	6 kap. 27 § AB	Närmsta chef	
2	Bevilja lagstadgad ledighet		Närmsta chef	Efter samråd med HR. En medarbetare har rätt till annan ledighet än semester. För vissa typer av ledigheter har medarbetaren även rätt till ersättning. Föräldraledighet är den vanligaste anledningen till tjänstledighet. En anställd har också rätt att vara tjänstledig för att exempelvis studera eller starta företag. Det kan härutöver finnas ytterligare rätt till ledighet

				och ersättning enligt gällande kollektivavtal eller hängavtal. Utöver vad som ovan har angivits innefattar rätten till "lagstadgad ledighet" tjänstledighet för: <ul style="list-style-type: none"> - Militärtjänstgöring - Vård av närstående - Frånvaro när den anställde anses som smittbärare enligt smittskyddslagen - Vissa föreningsuppdrag - Svenskundervisning för invandrare - Fackligt förtroendeuppdrag - Trängande familjeskäl
3	Bevilja tjänstledighet utöver lagstadgad ledighet		Närmsta chef	Beslut fattas i samråd med HR
4	Bevilja ledighet för enskild angelägenhet med bibehållen lön		Närmsta chef	Under ledighet för enskilda angelägenheter kan medarbetare om synnerliga skäl finns, medges behålla lönen under sammanlagt högst tio (10) arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, föräldrar, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Vid barns svårare sjukdom utges förmån enligt momentet endast om medarbetaren saknar rätt till ersättning enligt socialförsäkringsbalken.
C5	OMPLACERING, ARBETS RÄTTSLIGA ÅTGÄRDER OCH AVSLUT AV ANSTÄLLNING			
1	Beslut om omplaceringsärenden inom egen enhet		Närmaste chef	Efter samråd med HR
2	Beslut om omplacering till annan enhet inom förvaltningen		Socialdirektör	Efter samråd med HR
3	Bevilja uppsägning på egen begäran		Närmsta chef	

4	Bevilja förkortad uppsägningstid för medarbetare		Närmsta chef	
5	Beslut om förtida avslut av visstidsanställning		Närmsta chef	Efter samråd med HR
6	Varsel och besked om anställningens upphörande, till tidsbegränsad anställd medarbetare		Närmsta chef	Efter samråd med HR
7	Bevilja omställningsförmåner enligt omställningsavtal (KOM-KL för medarbetare hos kommunal arbetsgivare) vid övertalighet		Socialdirektör	Efter samråd med HR
8	Disciplinpåföljd i form av skriftlig varning	11 § AB	Närmsta chef	Efter samråd med HR
9	Avstängning av medarbetare	10 § AB	Socialdirektör	Efter samråd med HR
10	Uppsägning från arbetsgivarens sida	33 § HÖK	Socialdirektör	Efter samråd med HR
11	Avskedande av medarbetare	18 § LAS	Socialdirektör	Efter samråd med HR
C6	RESOR, KONFERENSER			
1	Beslut ifråga om medarbetares tjänsteresor utanför Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES)		Socialdirektör	<p>Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till nämnden.</p> <p>Beslut om medarbetares tjänsteresor inom EU och EES bedöms som verkställighet och fattas av närmsta chef.</p> <p>För beslut i fråga om förvaltningschefens tjänsteresor utanför EU och EES se KF delegationsordning D 21.</p>
2	Beslut om medarbetares och förvaltningschefens tjänsteresor inom Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES)		Närmsta chef	<p>Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till nämnden.</p>
3	Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor inom Sverige som genomförs som en del av förtroendeuppdrag i nämnden		Socialdirektör	<p>Beslut ska tas i samråd med nämndordföranden.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader</p>

				efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport ska avläggas till nämnden.
4	Delta i utbildning, konferens och planeringsaktivitet		Närmsta chef	
5	Egen medverkan/deltagande i konferens, utbildning – och planeringsaktivitet med egna enheten, där övernattning ingår		Närmsta chef	
6	Bevilja medarbetare rätt att använda egen bil i tjänsten samt godkänna milersättning och i förekommande fall fast bilersättning samt ersättning för parkeringsavgift		Närmsta chef	Beslut fattas utifrån de riktlinjer som anges i kommunens resepolicy.
C7	FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET			
1	Samverkan/förhandling inom eget ansvarsområde	11-14 samt 38 §§ MBL	Närmsta chef	Reglerna om förhandlingsskyldighet enligt 11-14 och 38 §§ MBL innebär att arbetstagarorganisationerna har medinflytande i frågor som arbetsgivaren ensam beslutar om. Arbetsgivaren ska exempelvis på eget initiativ genomföra förhandling med de kollektivavtalsbärande arbetstagarorganisationerna (s.k primär förhandlingsskyldighet) innan beslut fattas om viktigare förändringar av verksamheten. Det ska dock noteras att kommunen har tecknat ett samverkansavtal som förtydligar och delvis modifierar tillämpning av MBL.
2	Samverkan/förhandlingar som berör fler verksamhetsområden inom förvaltningen	11-14 samt 38 § MBL	Verksamhetschef	Lokalt samverkansavtal
3	Samverkan/förhandlingar i Socsam	11-14 samt 38 § MBL	Socialdirektör	Lokalt samverkansavtal
C8	ÖVRIGT			
1	Beslut om bisyssla	3 kap. 8 § AB	Närmsta chef	Beslut fattas i enlighet med kommunens policy för bisysslor
2	Träffa/ingå kollektivavtal, beslut i arbetsrättsliga tvister samt beslut om särskild avtalspension		Socialdirektör	I samråd med HR
3	Träffa överenskommelse med anställd om avgångsvederlag upp till ett belopp motsvarande maximalt tolv (12) månadslöner		Socialdirektör	I samråd med HR
4	Beslut rörande arbetsmiljöfrågor och arbetsmiljöorganisation		Socialdirektör	Anmäls till nämnd
5	Beslut att utse brandskydds- och säkerhetsansvarig inom varje verksamhet/enhet		Socialdirektör	Anmäls till nämnd
6	Beslut om ersättning till medarbetare för återanskaffning av stulen eller skadad personlig		Socialdirektör	Efter samråd med jurist och försäkringssamordnade

	egendom, i de fall där det kan antas att ersättning skulle ha lämnats av kommunens ansvarsförsäkring, om det inte hade varit för att ersättningsbeloppet ryms inom kommunens självrisk			
7	Föra nämndens talan, samt bemyndiga ombud att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter i personal – och arbetsrättsliga ärenden			Ifrågavarande delegation inskränker inte den allmänna delegationen att föra kommunens talan enligt A3
8	Beslut om minnesgåva		Närmsta chef	
9	Beställa företagshälsovårdsinsatser		Närmsta chef	
10	Beslut om avskrivning av löneskuld - Upp till 10.000 - Över 10.000		- Verksamhetschef - Socialdirektör	
D	TILLSTÅNDSHANDLÄGGNING			
D1	SERVERINGSTILLSTÅND			
1	Beslut i ärenden rörande serveringstillstånd rörande alkoholdrycker för visst tillfälle	8 kap. 2 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
2	Beslut om utvidgning av serveringstillstånd till att gälla även uteservering	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
3	Beslut om utvidgning av serveringstillstånd, dock inte uteservering	8 kap. 2 § , 8 kap. 14 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
4	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten	8 kap. 2 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Anmäls till nämnd
5	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
6	Beslut om stadigvarande tillstånd att bedriva cateringverksamhet för slutna sällskap	8 kap. 4 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
7	Beslut om att godkänna lokal där servering äger rum vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
8	Beslut om tillstånd för anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl, eller andra jästa alkoholdrycker vid arrangemang riktade till allmänheten	8 kap. 2 §, 8 kap. 6 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
9	Beslut om särskilt tillstånd för provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
10	Beslut om särskilt tillstånd för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
11	Beslut om ändring av serveringstid 1) inom normtid 2) utom normtid	8 kap. 19 § AlkL	1) Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf 2) Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
12	Beslut om tillfälligt utökad serveringstid till allmänheten	8 kap. 19 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
13	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd	9 kap. 18 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
14	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd när ägarbyte skett och det gamla bolaget inte längre	9 kap. 18 § 1 p AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd

	har tillträde till lokalerna eller när restaurangen upphör med sin verksamhet eller när bolaget själv begär återkallelse			
15	Beslut om att meddela tillståndshavare varning	9 kap. 17 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
16	Beslut om förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker för visst tillfälle	3 kap. 10 § 2 st AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
17	Beslut om att meddela tillståndshavare en erinran	9 kap. 17 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
18	Beslut med anledning av ansökan från konkursbo om att få fortsätta rörelsen	9 kap. 12 § AlkL	Alkoholhandläggare	Ansökan ska behandlas med förtur Anmäls till nämnd
19	Begäran om biträde av polismyndighet vid tillsyn	9 kap. 9 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
D2	LOTTERIER			
1	Registrering av lotterier	6 kap. 9 § Spell	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
D3	YTTRANDE/ÖVERKLAGANDE			
1	Yttrande till Spelinspektionen	Spell	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
2	Yttrande angående anordnande av visst automatspel (förströelsespel)	Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
3	Yttrande till domstol i ett överklagningsärende	10 kap. 1 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Vid brådska då ett presidiebeslut inte kan avvaktas
4	Prövning av ett överklagande inkommit i rätt tid och avvisande av ett överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
5	Överklaga/begära inhibition till kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstol	10 kap. 1 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Anmäls till nämnd
E	HANDLÄGGNING AV ENSKILDA ÄRENDEN – BARN OCH UNGA			
E1	UTREDNING			
1	Beslut om att inleda utredning	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
2	Beslut att inleda utredning om fastställande av faderskap/föräldraskap	2 kap. 1 § FB	Socialassistent	
3	Beslut att inleda utredning om fastställande av faderskap när faderskapspresumtionen ifrågasätts	2 kap. 1 § FB	Familjerättssekreterare	
4	Beslut att återuppta nedlagd faderskapsutredning	2 kap. 1 § FB	Enhetschef	
5	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ned	11 kap. 2 § SoL	Förste socialsekreterare	

6	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare	
7	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Enhetschef	
8	Beslut om uppföljning efter att utredning avslutas utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	Enhetschef	
9	Beslut om uppföljning av ett barns situation efter placering i familjehem eller HVB upphör	11 kap 4 b § SoL	Enhetschef	
10	Beslut om medgivande till en viss åtgärd mot den ena vårdnadshavarens samtycke	6 kap. 13 a § FB	Utskott	Det gäller barnpsykiatrisk och psykologisk behandling (HSL), behandling i öppna former samt utseende av en kontaktperson eller familj enligt SoL. Vården ska krävas för barnets bästa
E2	FASTSTÄLLANDE AV FÖRÄLDRARSKAP			
1	Godkännande av faderskaps/föräldraskapsbekräftelse för sammanboende	1 kap. 4 § FB och 1 kap 9 § FB	Socialassistent	
2	Godkännande av faderskaps/föräldraskapsbekräftelse för icke sammanboende	1 kap. 4 § FB och 1 kap 9 § FB	Familjerättssekreterare	
3	Beslut om rättsgenetisk undersökning	2 kap. 6 § FB	Familjerättssekreterare	
4	Beslut att väcka och föra barnets talan i mål om faderskap	3 kap. 5 § FB	Familjerättssekreterare	
E3	VÅRDNAD, BOENDE, UMGÄNGE			
1	Beslut om att utse utredare i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 3 st FB	Enhetschef	
2	Godkännande/ resp. inte godkännande av föräldrars avtal gällande vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 17 a § FB	Familjerättssekreterare	
3	Godkännande av underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioderna överstiger mer än tre månader	7 kap. 7 § FB	Familjerättssekreterare	Endast om underhållet kommer att överstiga underhållsstödet och i fall föräldrarna själva är överens om underhållet och inte kommer att ansöka om underhållsstöd samt i de fall när förlängt underhållsstöd inte utgår.
4	Utse umgängesstöd	6 kap. 15 c § FB	Familjerättssekreterare	
5	Föra talan om rätt till umgänge med annan än förälder	6 kap. 15 a §, 2 st FB	Familjerättssekreterare	
6	Erbjuda och genomföra samarbetsamtal	6 kap. 18 § 2 st FB	Familjerättssekreterare	
7	Avge yttrande till Tingsrätten inför beslut om umgängesstöd	6 kap. 15 c § FB	Familjerättssekreterare	

8	Lämna upplysningar till Tingsrätten beträffande vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 2 st FB	Familjerättssekreterare	Avser enbart uppgifter från socialregistret.
9	Utredning till Tingsrätten i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 §, 3 st FB	Familjerättssekreterare	
10	Upplysningar och yttrande till rätten i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap 20 §, 2 st FB	Familjerättssekreterare	
E4	ADOPTION			
1	Utse utredare i adoptionsärenden	4 kap. 14 § FB	Enhetschef	
2	Avge yttrande till Tingsrätten gällande adoption	4 kap. 15 § FB	Familjerättssekreterare	
3	Medgivande till adoption	6 kap. 12 § SoL	Utskott	
4	Återkallelse av medgivande till adoption	6 kap. 13 § SoL	Utskott	
5	Inte lämna samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Utskott	
6	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
E5	PLACERINGAR			
1	Godkännande av jourhem	6 kap. 6 § 3 st	Utskott	
2	Medgivande till placering	6 kap. 6 § SoL	Utskott	Avser privatplacering
3	Beslut om tillfällig placering i jourhem	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Socialsekreterare socialjour	Beslutet gäller i max 4 månader. Fortsatt beslut tas av utskott.
4	Beslut om fortsatt placering i jourhem	4 kap. 1 § SoL	Utskott	
5	Beslut om placering i familjehem	4 kap. 1 § SoL	Utskott	Beslutet innebär även godkännande av familjehemmet
6	Beslut om placering i stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
7	Övervägande av vård för barn upp till 18 år som är placerade utanför det egna hemmet	6 kap. 8 § SoL	Utskott	Övervägandet ska ske 6 månader efter att placeringen har inletts. Gäller även privatplaceringar.
8	Beslut om upphörande av placering i familjehem	4 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare	
E6	BESLUT OM BISTÅND			
1	Beslut om bistånd i form av öppna insatser för barn som fyllt 15 år utan vårdnadshavarens samtycke	3 kap. 6 a § SoL	Utskott	
2	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Föregås av remiss till prioritetsgruppen
3	Beslut om bistånd åt barn och unga i form av vård i HVB 1) upp till 4.000 kr/dygn 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	Avtalssekreterare ansvarar för tecknande av avtal

4	Beslut om ekonomiskt bistånd i samband med utredning, placering och utslussning 1) upp till 2.500 2) upp till 4.000 3) upp till 6.000 4) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Förste socialsekreterare 2) Enhetschef 3) Verksamhetschef 4) Utskott	Gäller endast akut bistånd som inte kan avvakta beslut från EEB. Enligt kommunens riktlinjer för ekonomiskt bistånd kan undantag göras för umgängesresor för föräldrar upp till ett år efter att placeringen har inletts
5	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/kontaktfamilj, särskilt kvalificerad kontaktperson och YAP	4 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare	Gäller även förordnande och entledigande
6	Beslut om bistånd i form av personligt stöd/öppenvård 1) internt 2) externt inom ramavtal 3) externt utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Förste socialsekreterare 3) Enhetschef	Vårdplan ska vara godkända av förste socialsekreterare
7	Beslut om bistånd i form av strukturerad öppenvård 1) internt 2) inom ramavtal 3) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Förste socialsekreterare 3) Enhetschef	Avtalssekreterare svara för tecknande av avtal Med strukturerad öppenvård avses ett program där man är inskriven under en period, exempelvis behandlade skola, hemmabaserad vård och liknande
8	Beslut att utse en viss person att medverka vid umgänge (umgängesstöd)	6 kap. 16 c 3 st FB	Socialsekreterare	Gäller även entledigande
9	Beslut om upphörande av bistånd i form av HVB	4 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare	
E7 LVU				
1	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätten om vård med stöd av LVU	4 § LVU	Utskott	
2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
3	Beslut att hos förvaltningsrätten begära förlängd tid för ansökan om vård med stöd av LVU	8 § LVU	Förste socialsekreterare	
4	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande	9 § LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
5	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	11 § 1 och 3 st LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden

				förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
6	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden	11 § 2 och 3 st LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
7	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån det inte är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Förste socialsekreterare	Exempelvis beslut om utlandsvistelse under pågående LVU-vård eller kortare vistelse utanför familjehem eller HVB.
8	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	13 § 1 st LVU	Utskott	Övervägande enligt 13 § LVU ska ske minst var sjätte månad. Ett övervägande är inte ett beslut. Om den unge varit placerad i samma familjehem i minst tre år ska det särskilt övervägas om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnad enligt föräldrabalken
9	Omprövning om vården med stöd av 3 § LVU fortfarande behövs	13 § 2 st LVU	Utskott	Omprövning ska ske minst var sjätte månad. Vården ska även omprövas om den enskilde, om hen fyllt 15 år, eller vårdnadshavarna begär det.
10	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med förälder eller vårdnadshavare	14 § 2 st 1 p LVU	Socialnämnden, socialnämndens ordförande	Delegationsförbud. I brådskande fall kan kompletterande beslutsrätt ges enligt A1. Beslutet ska anmälas vid nästa nämndsammanträde
11	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för förälder eller vårdnadshavare	14 § 2 st 2 p LVU	Socialnämnden, socialnämndens ordförande	Delegationsförbud. I brådskande fall kan kompletterande beslutsrätt ges enligt A1. Beslutet ska anmälas vid nästa nämndsammanträde
12	Övervägande om beslut om umgängesbegränsning eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Socialnämnden	Delegationsförbud. Övervägandet ska ske var tredje månad
13	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § 1 st LVU	Utskott	Vården kan upphöra på grund av ålder, på grund att den inte längre behövs. Beslutet kan även fattas inom ramen för en omprövning.
14	Beslut om regelbunden kontakt med särskilt utsedd kontaktperson eller behandling i öppna former	22 § 1 st LVU	Utskott	
15	Prövning av om beslut om förebyggande insats ska upphöra	22 § 3 st LVU	Utskott	Ska ske var sjätte månad

16	Beslut att hos förvaltningsrätten ansöka om flyttningsförbud	24 § LVU	Utskott	
17	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § 1 st LVU	Utskott	Övervägande ska ske ar tredje månad.
18	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra	26 § 2 st LVU	Utskott	
19	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
20	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
21	Beslut om umgängesbegränsning efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Utskott	
22	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökning	32 § LVU	Förste socialsekreterare	Anmäls vid nästa utskottssammanträde
23	Beslut om polishandräckning för att genomföra läkarundersökning	42 § 1 p LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt endast för ordförande. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
24	Beslut om polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	43 § 2 p LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskott eller tjänsteman som nämnden förordnat, se bilaga.
E 8	YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER			
1	Beslut att polisanmäla/inte polisanmäla brott mot underårig samt vissa grövre brott	12 kap. 10 § SoL, 10 kap. 21-23 §§ OSL	Förste socialsekreterare	Beslut om att inte polisanmäla ska anmälas till nästa utskottssammanträde
2	Beslut om att anmäla till överförmyndaren om förhållande beträffande förvaltningen av underårigs egendom	5 kap. 3 § 3 p SoF	Enhetschef	Avser all slags egendom inkl. ATP
3	Framställan till domstol om behov av målsägarbiträde för underåring	5 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	
4	Beslut om framställan till försäkringskassan om ändring av betalningsmottagare för barnbidrag	106 kap. 6-7 §§ SFB	Administrativ sekreterare	Anmälan till försäkringskassan ska göras omgående vid placeringar, omplaceringar samt vid återflytt till eget hem
5	Beslut om framställan till CSN om ändring av betalningsmottagare för studiehjälp	2 kap. 33 § studiestödsf örordningen	Administrativ sekreterare	

6	Underrättelse till försäkringskassan om att barn med underhållsstöd placerats i familjehem eller HVB	2 § förordning om underhållsstöd, 11 § lag om underhållsstöd	Administrativ sekreterare	Underrättelse ska ske omgående när barnet placeras i familjehem, jourhem eller HVB samt då placering upphör
7	Begäran till åklagarmyndigheten om förande av bevisstalan	31 § LuL	Enhetschef	
8	Yttrande till åklagarmyndigheten	11 § LuL	Förste socialsekreterare	
9	Yttrande till åklagarmyndigheten med anledning av eventuell utredning beträffande misstänkt under 15 år	31 § LuL	Enhetschef	
10	Yttrande till passmyndigheten vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens samtycke	3 § 2 st passF	Enhetschef	Gäller vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens medgivande
11	Yttrande i samband med omedelbar äktenskapsskillnad	5 kap. 5 § ÄktB	Enhetschef	
12	Utredning och yttrande till rätten i namn ärende	45-46 §§ namnL	Familjerättssekreterare	
E9 ERSÄTTNING/ARVODE				
1	Beslut om ersättning till familjehem (arvode, omkostnadsersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst) 1) enligt SKL:s rekommendationer samt socialnämndens beslut om familjehemsarvode för personer över 18 år 2) övrigt		1) Förste socialsekreterare 2) Enhetschef	Gäller även ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare/tidigare familjehem. Beslut om förlorad arbetsinkomst avser 6 månader.
2	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som inte varit familjehemsförälder		Enhetschef	För ersättningsnivå – se socialnämndens beslut 120924. Omkostnadsersättning kan beviljas vid behov.
3	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktfamilj 1) enligt SKL:s rekommendationer om grundkostnad och grundarvode 2) enligt SKL:s rekommendationer om grundkostnad och grundarvode samt tilläggskostnad och förhöjt arvode 3) upp till ett totalt belopp på 10.000 kr/månad 4) övrigt		1) Förste socialsekreterare 2) Förste socialsekreterare 3) Enhetschef 4) Utskott	Grundkostnad och grundarvode avser en helg per månad Gäller även grundutrustning
4	Beslut om arvode till kontaktperson och umgängesstöd 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt upp till ett totalt belopp på 4.000 kr/månad 3) övrigt upp till ett totalt belopp på 7.000 kr/månad 4) övrigt		1) Förste socialsekreterare 2) Förste socialsekreterare 3) Enhetschef 4) Utskott	Enligt SKL:s rekommendationer för år 2015 så ligger spannet mellan 371-2040 kr/månad.

5	<p>Beslut om omkostnadsersättning till kontaktperson och umgängesstöd</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt upp till ett totalt belopp på 2.500 kr/månad 3) övrigt upp till ett totalt belopp på 4.000 kr/månad 4) övrigt 		<ol style="list-style-type: none"> 1) Förste socialsekreterare 2) Förste socialsekreterare 3) Enhetschef 4) Utskott 	Enligt SKL:s rekommendationer för år 2015 så ligger spannet mellan 371-1483 kr/månad
6	<p>Beslut om arvode och omkostnadsersättning till särskilt kvalificerad eller organiserad kontaktperson</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upp till ett totalt belopp på 5.000 kr/månad 2) upp till ett totalt belopp på 10.000 kr/månad 3) övrigt 		<ol style="list-style-type: none"> 1) Förste socialsekreterare 2) Enhetschef 3) Utskott 	
7	<p>Beslut om ersättning från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i annat hem än det egna</p>	8 kap. 1 § 2 st SoL, 6 kap. 2-3 §§ SoF	Enhetschef	
F	HANDLÄGGNING AV ENSKILDA ÄRENDEN – VUXNA			
F1	UTREDNING			
1	Beslut om att inleda utredning	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
2	Beslut att utredning inte ska inledas eller läggas ner	11 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
F2	EKONOMISKT BISTÅND			
1	<p><i>Beslut i försörjningsstödsärenden</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) enligt riksnorm 2) över riksnorm och enligt riktlinjer 3) under riksnorm och enligt riktlinjer 4) avslag 5) med villkor om kompetenshöjande åtgärder 6) vägran av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd 	<p>4 kap. 1 och 3 §§ SoL</p> <p>4 kap. 4 § SoL</p> <p>4 kap. 5 § SoL</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Socialassistent 2) Socialsekreterare 3) Socialassistent 4) Socialassistent 5) Socialsekreterare 6) Enhetschef 	
2	<p><i>Livsföring i övrigt</i></p> <p>Beslut om bistånd för livsföring i övrigt (faktiska kostnader enligt riktlinjer för barnomsorg, hemtjänst, läkarvård inkl medicin, sjukvårdsavgift, akut tandvård, glasögon)</p>	4 kap 1 § SoL	Socialassistent	
3	<p>Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; Övrigt</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upp till 3.000 kr 2) upp till 10.000 kr 3) mer än 10.000 kr 4) avslag 	4 kap. 1 § SoL	<ol style="list-style-type: none"> 1) Socialsekreterare 2) Första socialsekreterare 3) Utskott 4) Socialsekreterare 	

4	<i>Akut tandvård</i> Beslut om bistånd för akut tandvård 1) upp till 3000 kr 2) upp till 30.000 kr 3) övrigt 4) avslag	4 kap. 1 § SoL	1) Socialassistent 2) Första socialsekreterare 3) Utskott 4) Socialassistent	
5	<i>Tandvård</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till nödvändig tandvård (ej akut under 3000) 1) upp till 30.000 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Förste socialsekreterare 2) Utskott	
6	<i>Hyresskuld</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till hyresskuld 1) upp till en månad 2) upp till tre månader 3) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Förste socialsekreterare 2) Enhetschef 3) Utskott	
7	<i>El-skuld</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till el-skuld 1) Upp till 3000 kr 2) Över 3000 kr	4 kap. 1 § SoL	1) 1:e socialsekreterare 2) Enhetschef	
8	<i>Flyttkostnader</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till flyttkostnader 1) upp till 15.000 kr 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Utskott	
9	<i>Hemutrustning</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till hemutrustning 1) enligt riktlinjer 2) övrigt 3) avslag	4 kap. 1 § SoL	1) Förste socialsekreterare 2) Enhetschef 3) Socialsekreterare	
10	<i>Saneringskostnader</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till saneringskostnader	4 kap 1 § SoL	Utskott	
11	<i>Begravningskostnader</i> Beslut om bistånd för livsföring i övrigt till begravningskostnader 1) enligt handläggningsrutiner 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Utskott 3) Socialsekreterare	

	3) avslag			
12	Beslut om ekonomiskt bistånd i samband med utredning, placering eller omplacering 1) upp till 3.000 2) upp till 5.000 3) upp till 6.000 4) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Enhetschef 3) Verksamhetschef 4) Utskott	
13	<i>Återkrav 4 kap. 1 § SoL</i> Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL med återkrav	4 kap. 1 § SoL, 9 kap. 2 § 1 st SoL	Socialsekreterare	Exempelvis förskott på förmån. Besluten ska innehålla uppgift om återbetalningsplikten
14	<i>Beslut 4 kap. 2 § SoL</i> Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL 1) upp till 20.000 2) övrigt 3) avslag	4 kap 2 § SoL	1) Enhetschef 2) Utskott 3) Enhetschef	
15	<i>Fritidspeng</i> Beslut om fritidspeng till barn som lever i familjer som är långvarigt biståndsberoende	4 kap 2 § SoL	Socialassistent	Se kommunens riktlinjer för ekonomiskt bistånd
16	<i>Återkrav 4 kap. 2 § SoL</i> Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL med återkrav	4 kap. 2 § SoL, 9 kap. 2 § 1 st SoL	Enhetschef	Besluten ska innehålla uppgift om återbetalningsplikten
17	<i>Beslut enligt LMA</i> Beslut om bistånd till asylsökande (dagersättning och särskilt bidrag)	1 § 3 p 17 och 18 §§ LMA (SFS 1994:971)	Socialassistent	
18	Beslut om nedsättning av dag ersättning till asylsökande	10 § LMA (SFS 1994:971)	Enhetschef	
19	<i>Återkrav</i> Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL	9 kap. 1 § SoL	Enhetschef	Detta gäller oriktiga uppgifter eller utbetalning med för högt belopp
F3	BESLUT OM BISTÅND			
1	Beslut om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
2	Beslut om bistånd i form av sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder	4 kap 1 § SoL	Socialsekreterare	
3	Beslut om bistånd i form av boendestöd	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
4	Beslut om intern öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Avser även YAP och brottsofferstöd
5	Beslut om extern öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
6	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
7	Beslut om att överta kostnad för vård efter villkorlig frigivning och för kontraktsvård a) inom ramavtal b) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	

F4	BOENDE/PLACERING			
1	Beslut om bistånd i form av akut boende 1) internt 2) externt upp till en månad 3) externt mer än en månad	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Socialsekreterare 3) Enhetschef	Gäller ej särskilt boende
2	Beslut om bistånd i form av skyddat boende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
3	Beslut om bistånd i form av HVB 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	OBS! Avgiftsbeslut enligt 8 kap. 1 § SoL. Även personer utan missbruk innefattas
4	Beslut om bistånd i form av stödboende 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	Avser målgruppen 18-21 år.
5	Beslut om bistånd i form av träningslängdenhet	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
6	Beslut om bistånd i form av internt stödboende	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	
7	Beslut om boende i kommunkontrakt	4 kap. 2 § SoL	Enhetschef	Föregås av avslag enligt 4 kap. 1 § SoL
8	Beslut om bistånd i form av familjehem (organiserade) 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	
9	Beslut om bistånd i form av särskilt boende 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Enhetschef 2) Verksamhetschef	Avgiftsbeslut fattas enligt 8 kap. 2 § SoL
F5	LVM			
1	Beslut om att inleda utredning om det finns skäl för tvångsvård	7 § LVM	Enhetschef	
2	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ner alternativt övergå i en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL	7 § LVM	Enhetschef	
3	Beslut om vilken tjänsteman som ska vara kontaktman	8 § LVM	Socialsekreterare	
4	Beslut om läkarundersökning, utse läkare samt undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare	Beslut om läkarundersökning fattas om en sådan inte är uppenbart obehövlig
5	Beslut om omedelbart omhändertagande	13 § LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
6	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande	18 b § LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
7	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en person med missbruk till läkarundersökning	45 § 1 p LVM	Ordförande, 1:a vice ordförande, 2:a vice ordförande	Anmäls till utskott
8	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse vid vårdinstitution	45 § 2 p LVM	Enhetschef	Anmäls till utskott

9	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	Enhetschef	
F6	YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER			
1	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § BrB	Enhetschef	
2	Dödsboanmälan	20 kap. 8 a § ÄB	Handläggare för dödsboanmälan	
3	Beslut om att underrätta försäkringskassa om att nämnden ska uppbära ersättning enligt socialförsäkringsbalken	107 kap. 5 § SFB	Socialassistent	
4	Beslut om anmälan till försäkringskassan om att nämnden ska uppbära sjukpenning för den som bereds vård i sådant HVB eller familjehem enligt SoL som ger vård och behandling för personer med missbruk.			
F7	ERSÄTTNINGAR/ARVODE			
1	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt		1) Socialsekreterare 2) Enhetschef	
2	Beslut om egenavgift vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär när bistånd ges i form av plats på HVB-hem eller familjehem	kap. 1 § SoL, 6 kap. 1 § SoF	Socialsekreterare	När beslut om avgift fattas kan avgiften variera mellan 0 kr och maxbelopp
3	Beslut om avgift för särskilt boende, service och omvårdnad	8 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Ej HVB
4	Beslut om nedsättning eller befrielse från avgift inom psykiatriverksamhet	8 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Prövning av förbehållsbelopp
5	Jämning av avgift för service, omvårdnad samt boende inom psykiatri	8 kap. 4-9 §§ SoL	Socialsekreterare	Prövning av förbehållsbelopp
F8	ÖVRIGT			
1	Upplysningar i vapenärende		Socialsekreterare	Uppgifter får endast lämnas ut om den enskilde samtycker
2	Beslut om rekvisition av utdrag ur belastnings/misstankeregistret	6 § lag om belastningsregister och 5 § om misstankeregistret	Socialsekreterare	
3	Beslut om avskrivning av hyresskuld upp till 5.000 kr		Verksamhetschef	Anmäls till nämnd

Bilaga 1: Förordnade i ärenden enligt LVU (1990:52) och LVM (1988:870) Förslag till beslut

Socialnämnden förordnar

i nämndens vuxenutskott

ordförande Ingalill Adelly, 1:e vice ordförande Martina Styffe samt 2:e vice ordförande Michael Hansen samt

i nämndens barnutskott

ordförande Elisabeth Uddén, 1:e vice ordförande Niklas Gladh samt 2:e vice ordförande Yngve R K Jönsson

att fatta beslut enligt 6 § 2 st, 11 § 1 och 2 st, 27 1 st § och 43 § LVU samt 13 § LVM i de fall beslut inte kan avvaktas.

på socialförvaltningens verksamhet IFO barn

Verksamhetschefer: Jenny Torpman Fredriksson, Katarina Lindström, Göran Törnblom

Enhetschefer: Elisabeth Söderqvist, Monita Gandsjö, Karin Ask Campbell, Jenny Vallin, Carolina Olsson,

Första socialsekreterare: Patricia Lantto, Jeanette Bagger, Maria Köhn, Staffan Eriksson, Eva Nylén, Emma Winbladh, Stephanie Hansson, Anita Jalkegård, Malin Celepli, Kadir Yilmaz, Christine Bender, Lotta Fredriksson, Johan Lindgren, Petra Tastekin, Therese Örnberg, Susanne Taborsak

socialsekreterare på socialjouren Frida Bergén, Mats Erkers, Annika Frisk, Helena Holm, Lovisa Lindgren, Jens Lundberg Elisabeth Mobäck Östergren, Leena Bergell, Angeta Borg Bucknell, Britt-Louise Ebbersten, Helga Einarsdottir, Jill Elfström, Christer Hammar, Margaretha Kindstedt, Pia Kjellbom, Magnus Nilsson, Eva Olanders, Maria Mistander, Patric Näsström, Pernilla Lilja

att begära polishandräckning enligt 43 § 1 st p 2 LVU i de fall beslut inte kan avvaktas

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Delegationsordning Socialnämnden

Förslag 2019

Allmänna förutsättningar för delegation

Inledning

Socialnämndens beslutanderätt framgår av kommunallagen och av socialnämndens reglemente som beslutas av kommunfullmäktige. Föreskrifter om delegering av ärenden inom en nämnds verksamhetsområde finns i kommunallagen 6 kap. 37-39 §§ samt 7 kap. 5-8 §§. Med de förbehåll som anges i kommunallagen (2017:725) delegerar socialnämnden inom ramen för nämndens förvaltningsområde beslutanderätten i denna delegationsordning angivna ärenden.

I ärenden av principiell natur får beslutanderätten inte delegeras. Detta framgår av 6 kap. 38 § och 7 kap 5 §. Delegeringsförbudet avser följande slag av ärenden:

1. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Att fatta beslut på delegation

Socialnämnden har enligt 6 kap. 37 § och 7 kap. 5 § kommunallagen rätt att uppdra åt presidiet, utskott, ledamot, ersättare eller anställd att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Delegering av beslutanderätt kan inte ske till någon utanför den kommunala organisationen. Detta innebär t.ex. att en uppdragstagare eller konsult inte kan erhålla delegation av nämnden.

Med delegationsbeslut menas ett beslut som faller inom ramen för en nämnds behörighet och som nämnden har valt att överlåta till någon annan att avgöra. Beslutanderätten har följaktligen delegerats och mottagens som ska fatta beslut i nämndens ställe kallas ”delegat”.

Att fatta beslut med stöd av delegeringsbestämmelser innebär att besluta åt nämnden och beslutet gäller således som nämndens beslut. När beslutet är fattat med stöd av delegationsbestämmelserna är ärendet avgjort och kan endast ändras av högre instans efter ett överklagande i lagstadgad ordning. Nämnden kan dock när som helst återkalla en delegation. Det kan göras generellt eller i ett särskilt ärende. Nämnden kan även genom eget handlande föregripa ett beslut i ett enskilt ärende av den som fått delegeringen genom att själv ta över och besluta i ärendet. Det kan tänkas förekomma när ett ärende oförmodat har fått en principiell vikt och det därför är påkallat att nämnden själv beslutar i ärendet.

Ett beslut som fattats av en tjänsteman utan delegering i ärendet saknar laga verkan, vilket innebär att beslutet inte gäller.

Skillnad mellan delegering och ren verkställighet

Med beslut i en delegationsordning avses endast beslut i kommunallagens mening. Kännetecknande för ett kommunalt beslut är primärt att det finns alternativa lösningar samt att beslutsfattaren måste göra vissa självständiga överväganden och bedömningar.

Avgöranden som inte är att betrakta som beslut i kommunallagens mening kategoriseras istället som ren verkställighet. Inom den kommunala verksamheten har man valt att se beslut av rutinmässig karaktär som

regelmässigt fattas av olika tjänstemän, i kraft av deras tjänsteställning, som ren verkställighet. Vidare har stora delar av verksamheten inom den interna kommunala organisationen bedömts som verkställighet.

Gränsen mellan delegering och ren verkställighet har betydelse för frågan om beslut kan överklagas genom laglighetsprövning eller förvaltningsbesvär samt om besluten måste anmälas till nämnden eller inte.

Vidaredelegation

Enligt kommunallagen är s.k. vidaredelegation tillåten. Detta innebär att förvaltningschef kan bemyndigas att uppdra åt någon annan att fatta beslut på nämndens vägnar. Vidaredelegation är dock bara tillåten i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschef inte kan delegera vidare beslutanderätten.

Notera att endast förvaltningschef kan bemyndigas att vidaredelegera beslutanderätt från nämnden och rättigheten måste utnyttjas på ett sådant sätt att nämnden alltid har vetskap om vem som har rätt att fatta beslut i en viss kategori av ärenden. Om vidaredelegation är tillåten ska detta framgå av delegationsordningen.

Brådskande ärenden

Av 6 kap. 39 § KL följer att nämnden äger rätt att delegera brådskande ärenden till ordföranden eller annan ledamot. En förutsättning för delegation är dock att det inte går att vänta med beslutet till nämndens nästa sammanträde och att det rör sig om ärenden som absolut måste avgöras skyndsamt.

Jäv

Delegat får inte fatta beslut i sådana ärenden vari delegaten kan anses jävig. Se 6 kap. 28-32 §§ KL Beslut i ärende där delegat kan anses jävig ska av delegaten hänskjutas till överordnad.

Anmälan av delegationsbeslut

Nämnden har det yttersta ansvaret för de uppgifter som överlämnats till nämnden av kommunfullmäktige via reglemente. Beslut som fattas med stöd av delegation ska därför anmälas till nämnden. Detta framgår av 6 kap. 40 § och 7 kap. 8 § KL. Nämnden bestämmer själv när och hur denna anmälningsskyldighet ska fullgöras. Bestämmelsen gäller beslut som har fattats med stöd av delegation enligt 37 §. Av delegationsordningen framgår de beslut som socialnämnden bestämt ska anmälas till den.

Anmälan innebär att den tjänsteman som fattat beslut delger nämnden sitt beslut. Anmälan har ett informations- och kontrollsyrfte. Vidare är det nödvändigt att beslut anmäls för att beslutet ska vinna laga kraft. Klagotiden över delegationsbeslut börjar löpa när protokoll över beslutet tillkännagivits på kommunens anslagstavla.

Delegater inom organisationen

Socialchefen är den högsta delegaten. Därefter kommer verksamhetschefer, sektionschefer, grupp-ledare, socialsekreterare och socialassistent. Utöver detta så finns ytterligare delegater såsom förvaltningsjurist, registrator, kommunarkivarie, alkoholhandläggare och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Under rubriken ”delegat” i delegationsförteckningen anges alltid lägsta beslutsnivå. Detta betyder att överordnad chef upp till socialchef har motsvarande beslutanderätt. Rätten för viss tjänsteman (befattning) att fatta beslut med stöd av delegeringsbestämmelser omfattar även förordnad vikarie.

Lagförteckning

<i>Lag/förordning</i>	<i>Förkortning</i>
Arkivlag (1990:782)	
Alkohollagen (2010:1622)	AlkL
Bidragsbrottslagen (2007:612)	
Brottsbalken (1962:700)	BrB
Förordning om offentligt biträde (1997:405)	
Förvaltningslagen (2017:900)	FL
Föräldrabalken (1949:381)	FB
Hemvärnsförordningen (1997:146)	HemvärnsF
Kommunallagen (2017:725)	KL
Körkortsförordningen (1998:980)	
Lag med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (1964:167)	LuL
Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (1990:52)	LVU
Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)	
Lag om bostadsanpassningsbidrag (1992:1574)	
Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)	
Lag om mottagande av asylsökande m.fl. (1004:137)	LMA
Lag om offentligt biträde (1996:1620)	
Lag om offentlig upphandling (2007:1091)	LOU
Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387)	LSS
Lag om vård av missbrukare i vissa fall (1988:870)	LMA
Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)	OSL
Patientsäkerhetslagen (2010:659)	
Smittskyddslag (2004:168)	SmittskyddsL
Socialförsäkringsbalken (2010:110)	SFB
Socialtjänstförordningen (2001:937)	SoF
Socialtjänstlagen (2001:453)	SoL
Spellag (2018:1138)	
Tobakslagen (1993:581)	
Tryckfrihetsförordningen (1949:105)	TF
Ärvdabalken (1958:637)	ÄB
Äktenskapsbalken (1987:230)	ÄktB

Begränsningar i delegationsrätten

<i>Benämning</i>	<i>Beskrivning</i>
Delegationsförbud	Enligt 10 kap. 5 § SoL råder delegationsförbud för vissa typer av enskilda ärenden. För dessa ärenden måste beslut fattas av socialnämnden.
Begränsad delegation	I vissa typer av enskilda ärenden kan beslutanderätten, enligt 10 kap. 4 § SoL delegeras till särskilt utskott som består av ledamöter eller ersättare i nämnden. I dessa ärenden föreligger så kallad begränsad delegation . Beslut i dessa typer av ärenden kan således inte delegeras till tjänsteman.
Kompletterande beslutsrätt	I vissa ärenden enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) finns en i lagen direkt angiven rätt för nämndens ordförande eller av nämnden förordnad ledamot att fatta beslut. I dessa fall föreligger så kallad kompletterande beslutsrätt

Delegationsförbud

Av 10 kap 5 § socialtjänstlagen e contrario råder det **förbud mot delegering** för vissa typer av enskilda ärenden, dvs beslut måste fattas av nämnden i sin helhet. Dessa ärenden är:

2 kap. 3 § FB	Överflyttning/mottagande av faderskapsutredning
2 kap. 7 och 9 §§ FB	Beslut om nedläggning av faderskapsutredning
2 kap. 9 § FB	Beslut att inte påbörja faderskapsutredning
6 kap. FB	Anmälan/ansökan till domstol ifråga om vårdnad och förmyndarskap,
7 kap. 7 § FB	Godkännande av avtal om underhållsbidrag i form av engångsbelopp
5 kap 2 § SoL	Förbud att utan socialnämndens medgivande ta emot andras underåriga barn för vistelse som inte är tillfällig.

Vidare har det av praxis uttalats att det för följande beslut råder förbud mot delegering enligt 6 kap. 38 och 7 kap. 5 §:

14 § 1 p LVU	Beslut om umgängesbegränsning
14 § 2 p LVU	Beslut om hemlighållande av vistelseort
14 § 3 st LVU	Övervägande av beslut enligt ovanstående punkter

--	--

Begränsad delegation

Enligt 6 kap. 41 § KL får nämndens beslutanderätt delegeras till utskott. Enligt 10 kap. 4 § socialtjänstlagen kan vissa typer av ärenden delegeras till nämndens utskott. Vika dessa ärenden är framgår nedan:

6 kap. 6 § SoL	Medgivande att underårig tas emot för stadigvarande vård och fostran i enskilt hem som inte tillhör hans föräldrar eller vårdnadshavare
6 kap. 8 § SoL	Övervägande om vård fortfarande behövs för underårig som med stöd av SoL vårdas i annat hem än det egna
6 kap. 12 § SoL	Medgivande att ta emot ett utländskt barn för framtida adoption
6 kap. 13 § SoL	Återkallande av medgivande enligt 6 kap. 12 § SoL
6 kap. 14 § SoL	Prövning om adoptionsförfarandet får fortsätta
9 kap. 3 § SoL	Föra talan om återkrav enligt 9 kap. 1 § SoL
4 § LVU	Beslut om ansökan till förvaltningsrätten om vård enligt LVU
6 § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande enligt LVU
9 § 3 st LVU	Upphörande av omedelbart omhändertagande då det inte längre finns skäl
11 § 1 st LVU	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas
11 § 2 st LVU	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden
13 § 2 st LVU	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs
21 § LVU	Beslut om att vården med stöd av LVU ska upphöra
22 § 1 st LVU	Beslut om kontaktperson eller behandling i öppna former enligt 22 § LVU
22 § 3 st LVU	Prövning om beslut enligt 22 § 1 st LVU fortfarande behövs
22 § 3 st LVU	Beslut om att förebyggande insats enligt 22 § 1 st LVU ska upphöra
24 § LVU	Beslut om ansökan till förvaltningsrätten om flyttningsförbud
26 § 1 st LVU	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs
26 § 2 st LVU	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra
27 § LVU	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud
43 § 1 st 1 p LVU	Beslut om begäran om biträde för att genomföra läkarundersökning

43 § 1 st 2 p LVU	Beslut att begäran polismyndighetens biträde för att genomföra beslut om vård enligt LVU eller omhändertagande med stöd av LVU
11 § LVM	Beslut att ansöka till förvaltningsrätten om vård med stöd av LVM
13 § LVM	Beslut om att omedelbart omhänderta med stöd av LVM.

Kompletterande beslutanderätt

För att kunna fatta snabba beslut när så erfordras finns en direkt i lag angiven så kallad kompletterande beslutanderätt (10 kap. 6 § SoL och 6 kap. 39 § KL). Detta är inte delegation utan en laglig direkt beslutanderätt om beslut vid brådskande situationer enligt LVU och LVM. Den kompletterande beslutanderätten kan utövas av ordförande eller annan ledamot eller tjänsteman som av nämnden förordnats därtill. Vid ett förordnande ges en namngiven person en beslutsrätt. **Förordnade politiker och tjänstemän, se bilaga 1.** För att vara behörig att fatta beslut enligt kompletterande beslutsrätt måste ledamoten vara ordinarie ledamot i socialnämnden. Vid förordnade ska den kompletterande beslutsrätten endast utövas när nämndens/utskottets beslut inte kan avvaktas. Beslutet ska anmälas vid sociala utskottets nästa sammanträde.

Kompletterande beslutsrätt gäller för följande beslut:

6 § LVU	Beslut om omedelbart omhändertagande
9 § LVU	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande
11 § LVU	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden samt beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden
14 § p 1-2 LVU	Beslut om umgängesbegränsning och hemlighållande av vistelseadress
27 § LVU	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud
43 § 1 st 1 p LVU	Begäran om biträde av polis för att genomföra läkarundersökning
13 § LVM	Beslut om omedelbart omhändertagande

I följande fall har någon ledamot eller *tjänsteman* som nämnden förordnat tillagts kompletterande beslutanderätt:

43 § 1 st 2 p LVU	Begäran om biträde av polis för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU
-------------------	--

Grupp	Ärende	Lagrum	Delegat	Kommentar
A	BRÅDSKANDE ÄRENDE			
1	Beslut å nämndens vägnar i ärenden som är så brådskande att nämndens eller utskottens beslut inte kan avvaktas	6 kap 39 § KL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialnämndens ordförande 2. Nämndens 1:a vice ordförande 3. Nämndens 2:a vice ordförande 4. Ordförande i nämndens utskott 5. 1:a vice ordförande i nämndens utskott 6. 2:a vice ordförande i nämndens utskott 	Anmäls till nämnd eller till utskott om ursprungsdelegationen ligger på utskott
B	FÖRVALTNINGSÖVERGRIPANDE			
B1	ALLMÄNNA HANDLINGAR			
1	Mindre rutinmässiga ändringar i nämndens informationshanteringsplan		Arkivansvarig	Anmäls till nämnd
2	Fullgöra arkivredogörarskapet för socialnämndens arkivbildning		Arkivansvarig	Anmäls till nämnd
3	Myndighetens skriftliga beslut om att inte lämna ut handling till enskild eller annan myndighet samt beslut om förbehåll i samband med att handling utlämnas <ol style="list-style-type: none"> 1. I enskilt ärende 2. I övriga ärenden 	2 kap. 14 § TF, 6 kap 1-5 §§, 6 kap. 6 § 2 st, 10 kap. 4 § och 13-14 §§ OSL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verksamhetschef/förvaltningsjurist 2. Socialchef/förvaltningssjurist 	Anmäls till nämnd Beslut om att lämna ut handling fattas direkt av den tjänsteman som förvarar handlingen. Om hinder för utlämnande finns ska tjänsteman vägra utlämnande. Beskedet kan lämnas muntligt. I samband med att tjänsteman nekar utlämnande ska denne upplysa om rätten till ett skriftligt beslut från myndigheten.
4	Beslut att lämna ut uppgifter för forskningsändamål och i utbildningssyfte	12 kap. 6 §, 19 kap. 14 § OSL	Socialchef	Anmäls till nämnd
5	Överklagande av annan myndighets beslut i ärende om utlämnande av allmän handling	2 kap. 15 § TF	Sektionschef	
B2	AVTAL			
1	Teckna avtal å nämndens vägnar <ol style="list-style-type: none"> 1. Inom nämndens förvaltningsområde 2. Kopplat till budgetram inom eget verksamhetsområde 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Socialchef 2. Verksamhetschef 	Anmäls till nämnd

B3 EKONOMI OCH UPPHANDLING				
1	Bemyndiga och utse budgetansvariga och beslutsattestanter för socialförvaltningen		Socialchef	Bemyndigande ska ske utifrån gällande reglemente för budgetansvar och internkontroll. Beslut om att utse andra attestanter än beslutsattestanter, t.ex. är en verkställighetsåtgärd Anmäls årligen till nämnden i samband med bokslut
2	Utse delegat att öppna anbud	1 kap. 20 § LOU, kommunens upphandlingspolicy	Socialchef	Minst två särskilt utsedda personer ska utses inom förvaltningen. Anmäls till nämnd.
3	Beslut om avskrivning av fordringar 1. upp till 30.000 inom eget verksamhetsområde 2. Övrigt	RedovisningsL	1. Verksamhetschef 2. Socialchef	Anmäls till nämnd
4	Beslut om eftergift av ersättningskyldighet	9 kap. 4 § SoL	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd Avser ersättningskyldighet enligt 8 kap. 1 § samt 9 kap. 1-2 §§ SoL
B4 BEHÖRIGHET I SYSTEM				
1	Beslut om behörighet i verksamhetssystemet till övriga förvaltningar vid behov		Socialchef	Anmäls till nämnd
2	Beslut om behörighet i ekonomisystem		Ekonomichef	Anmäls till nämnd
B5 PERSONUPPGIFTSBEHANDLING				
1	Beslut om att ingå personuppgiftsbiträdesavtal för nämndens räkning	GDPR	Socialchef	Anmäls till nämnd
2	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om bekräftelse på huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information").	Art. 15 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsbud.
3	Beslut om att helt eller delvis avslå begäran från en registrerad om att få information om huruvida personuppgifter som rör honom eller henne håller på att behandlas, få tillgång till personuppgifterna och information om ändamål m.m. med behandlingen. ("Rätt till information").	Art. 15 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd
4	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse").	Art 16 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsbud.
5	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få felaktiga personuppgifter som rör honom eller henne	Art. 16 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd

	rättade eller ofullständiga personuppgifter kompletterade. ("Rätt till rättelse").			
6	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering").	Art. 17 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
7	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att få sina personuppgifter raderade. ("Rätt till radering").	Art. 17 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd Rapporteras till dataskyddsombud.
8	Beslut om att bifalla den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till begränsning av behandling").	Art. 18 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
9	Beslut om att helt eller delvis avslå den registrerades begäran om att begränsa personuppgiftsbehandling. ("Rätt till begränsning av behandling").	Art. 18 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd.
10	Underrätta varje mottagare till vilken personuppgifterna har lämnats ut om rättelser eller radering av personuppgifter eller begränsningar av behandling, om inte detta visar sig vara omöjligt eller medför en oproportionell ansträngning. Informera den registrerade om dessa mottagare på den registrerades begäran.	Art. 19 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
11	Beslut om att i enlighet med den registrerades invändningar sluta behandla den registrerades personuppgifter.	Art. 21 GDPR	Socialsekreterare	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
12	Beslut om att fortsätta behandling av personuppgifter trots den registrerades invändningar på grund av för kommunen berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter eller om det sker för fastställande, utövande eller försvar av rättsliga anspråk. ("Rätt att göra invändningar").	Art. 21 GDPR	Verksamhetschef	Anmäls till nämnd.
13	Anmälan av personuppgiftsincident till Datainspektionen	Art. 33 GDPR	Dataskyddsombud	Rapporteras till nämnd.
14	Informera personer som drabbas av personuppgiftsincident	Art 34 GDPR	Verksamhetschef	Verkställighetsåtgärd (ska inte anmälas till nämnden). Rapporteras till dataskyddsombud.
B 6	OMBUD OCH OFFENTLIGA BITRÄDEN			
1	Föra nämndens talan, samt bemyndiga ombud att föra nämndens talan i mål och ärenden vid allmän domstol eller förvaltningsdomstol samt nationella såväl som internationella myndigheter		Socialchef/förvaltningsjurist	Behörigheten inbegriper rätten att fatta beslut om att inleda rättsliga förfaranden, utföra och bevaka nämndens talan i rättsprocesser, överklaga såväl dom som beslut samt avge yttrande i rättsprocesser.

				Delegatens behörighet inbegriper även rätten att befullmäktiga ombud, i enskild ärende, motsvarande den behörighet som följer av till delegaten delegerat bemyndigande
2	Anmälan om behov av offentligt biträde	3 § lagen om offentligt biträde	Socialsekreterare	
3	Avvisande av ombud	9 § FL	Verksamhetschef	
B7	ÖVERKLAGANDE, RÄTTELSE OCH OMRÖVNING			
1	Överklagande och yrkande om inhibition när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat nämndens beslut och detta ursprungligen fattats av delegaten		Delegaten i ursprungsärendet	Ärenden av principiell betydelse ska dock beslutas av nämnd
2	Omprövning av beslut som delegat fattat	37-38 §§ FL	Delegat i ursprungsärendet	
3	Rättelse av beslut som delegat har fattat	36 § FL	Delegat i ursprungsärendet	
4	Prövning av om överklagande kommit in i rätt tid samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan i ärenden där det överklagande beslutet fattats av nämnden eller utskott	45 § FL	Förvaltningsjurist, nämndsekreterare, utskottssekreterare	Verkställighetsåtgärd
5	Prövning av om överklagande kommit in i rätt tid samt beslut om avvisning av för sent inkommen överklagan i ärenden som delegat har fattat	45 § FL	Delegat i ursprungsärendet	Verkställighetsåtgärd
B8	YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER			
1	Yttrande till domstol		Delegat i ursprungsärendet	Förutsätter ett tidigare beslut
2	Beslut om att föra talan om ersättning hos förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kap. 1 § SoL	9 kap. 3 § SoL	Utskott	Delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL, avser bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL som betalats ut obehörigen eller med för högt belopp samt avgifter enligt 8 kap. 1 § SoL. Talan ska väckas inom tre år från det att kommunens kostnader uppkom.
3	Beslut i fråga om att lämna yttrande över remiss		Socialchef	Behörigheten avser endast yttrande över remiss som inte är av principiell beskaffenhet för nämnden
4	Beslut om polisanmälan rörande brott som hindrar nämndens verksamhet	10 kap. 18 § OSL	Verksamhetschef	Gäller exempelvis, hot mot eller misshandel av socialnämndens anställda eller skadegörelse mot nämndens egendom.

5	Beslut om polisanmälan om misstanke om bidragsbrott	6 § bidragsbrottslagen	Sektionschef	
6	Beslut om framställan om överflyttning av ärende till annan kommun, beslut i fråga om mottagande av ärenden från annan kommun, ansökan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) då mottagande kommun inte samtycker till överflyttning samt yttrande till IVO i dessa ärenden	2 a kap. 10-11 §§ SoL	Sektionschef	Anmäls till nämnd
7	Avge yttrande med anledning av klagan över delegats beslut (laglighetsprövning)	13 kap. 1 § KL	Socialchef	Anmäls till nämnd
8	Avge yttrande i ärende om antagning till hemvården	5 § hemvårnsF (1997:146)	Socialchef	Anmäls till nämnd
9	Avge yttrande i körkortsärende	3 kap. 8 §, 5 kap. 2 § KörkortsF,	Socialsekreterare	
10	Avge yttrande till allmän domstol i brottmål		Sektionschef	Efter begäran från domstol
11	Avge yttrande över ansökan om rättshjälp genom offentligt biträde samt yttrande över kostnadsräkning	3 § lagen om offentligt biträde samt 7 § förordningen om offentligt biträder	Sektionschef	
12	Anmälan till överförmyndaren om behov av god man/förvaltare samt om detta inte längre föreligger	5 kap. 3 § 1 p SoF	Sektionschef	
13	Anmälan enligt smittskyddslagen	6 kap. 12 § smittskyddslagen	Sektionschef	
B9	LEX SARAH/LEX MARIA			
1	Ta emot, besluta om och utreda missförhållande/risk för missförhållande enligt bestämmelserna om lex Sarah	14 kap. 5-6 §§ SoL, 24 c-d §§ LSS	Chef stöd- och utvecklingsenheten	Anmäls till nämnd
2	Beslut om att anmäla ett allvarligt missförhållande eller risk för allvarligt missförhållande till Inspektionen för vård och omsorg (IVO)	14 kap. 7 § SoL	Chef stöd- och utvecklingsenheten	Anmäls till nämnd
3	Beslut om att anmäla händelser som medfört eller kunnat medföra allvarlig vårdskada (lex Maria)	3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen	MAS	Anmäls till nämnd
C	PERSONALÄRENDEN			
C1	ANSTÄLLNING			
1	Beslut om anställning av medarbetare inom det egna ansvarsområdet		Närmsta chef	Gäller inom beslutad budgetram och avser alla anställningsformer.
2	Inrättande av ny tjänst samt indragning av befattning inom socialförvaltningen		Verksamhetschef	Efter samråd med HR och socialchef
3	Beslut om fortsatt anställning efter uppnådd pensionsålder		Närmsta chef	

C2	LÖNESÄTTNING			
1	Lönesättning vid så kallat "kvarköp"		Socialchef	Efter samråd med HR
2	Lönesättning av medarbetare		Närmsta chef	Efter samråd med HR och med beaktande av kommunens lönepolicy
3	Bevilja lönetillägg för specificerad och tidsbegränsad arbetsuppgift		Närmsta chef	Efter samråd med HR och med beaktande av kommunens lönepolicy
4	Bevilja övertidsersättning		Närmsta chef	
5	Bevilja ersättning för friskvård		Närmsta chef	
C3	ARBETSTID			
1	Beslut om ändrad sysselsättningsgrad		Närmsta chef	
2	Bevilja medarbetare rätt att arbeta på distans upp till sex månader per beslutstillfälle		Närmsta chef	
3	Beordra övertids- /fyllnadstjänstgöring		Närmsta chef	
C4	LEDIGHET			
1	Beviljande av semester	6 kap. 27 § AB	Närmsta chef	
2	Bevilja lagstadgad ledighet		Närmsta chef	Efter samråd med HR. En medarbetare har rätt till annan ledighet än semester. För vissa typer av ledigheter har medarbetaren även rätt till ersättning. Föräldraledighet är den vanligaste anledningen till tjänstledighet. En anställd har också rätt att vara tjänstledig för att exempelvis studera eller starta företag. Det kan härutöver finnas ytterligare rätt till ledighet och ersättning enligt gällande kollektivavtal eller hängavtal. Utöver vad som ovan har angivits innefattar rätten till "lagstadgad ledighet" tjänstledighet för: <ul style="list-style-type: none"> - Militärtjänstgöring - Vård av närstående - Frånvaro när den anställde anses som smittbärare enligt smittskyddslagen

				<ul style="list-style-type: none"> - Vissa föreningsuppdrag - Svenskundervisning för invandrare - Fackligt förtroendeuppdrag - Trängande familjeskäl
3	Bevilja tjänstledighet utöver lagstadgad ledighet		Närmsta chef	Beslut fattas i samråd med HR
4	Bevilja ledighet för enskild angelägenhet med bibehållen lön		Närmsta chef	Under ledighet för enskilda angelägenheter kan medarbetare om synnerliga skäl finns, medges behålla lönen under sammanlagt högst tio (10) arbetsdagar per kalenderår. Som synnerliga skäl ska anses nära anhörigs svårare sjukdom eller bortgång, begravning och gravsättning av urna samt bouppteckning efter sådan anhörig. Med nära anhörig avses exempelvis make, maka, registrerad partner, sambo, barn, föräldrar, syskon, svärföräldrar, barnbarn samt mor- och farföräldrar. Vid barns svårare sjukdom utges förmån enligt momentet endast om medarbetaren saknar rätt till ersättning enligt socialförsäkringsbalken.
C5	OMPLACERING, ARBETSRÄTTSLIGA ÅTGÄRDER OCH AVSLUT AV ANSTÄLLNING			
1	Beslut om omplaceringsärenden inom egen enhet		Närmaste chef	Efter samråd med HR
2	Beslut om omplacering till annan enhet inom förvaltningen		Socialchef	Efter samråd med HR
3	Bevilja uppsägning på egen begäran		Närmsta chef	
4	Bevilja förkortad uppsägningstid för medarbetare		Närmsta chef	
5	Beslut om förtida avslut av visstidsanställning		Närmsta chef	Efter samråd med HR
6	Varsel och besked om anställningens upphörande, till tidsbegränsad anställd medarbetare		Närmsta chef	Efter samråd med HR
7	Bevilja omställningsförmåner enligt omställningsavtal (KOM-KL för medarbetare hos kommunal arbetsgivare) vid övertalighet		Socialchef	Efter samråd med HR
8	Disciplinpåföljd i form av skriftlig varning	11 § AB	Närmsta chef	Efter samråd med HR

9	Avstängning av medarbetare	10 § AB	Socialchef	Efter samråd med HR
10	Uppsägning från arbetsgivarens sida	33 § HÖK	Socialchef	Efter samråd med HR
11	Avskedande av medarbetare	18 § LAS	Socialchef	Efter samråd med HR
C6	RESOR, KONFERENSER			
1	Beslut ifråga om medarbetares tjänsteresor utanför Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES)		Socialchef	<p>Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till nämnden.</p> <p>Beslut om medarbetares tjänsteresor inom EU och EES bedöms som verkställighet och fattas av närmsta chef.</p> <p>För beslut i fråga om förvaltningschefens tjänsteresor utanför EU och EES se KF delegationsordning D 21.</p>
2	Beslut om medarbetares och förvaltningschefens tjänsteresor inom Europeiska unionen (EU) och Europeiska samarbetsområdet (EES)		Närmsta chef	<p>Beslut måste föregås av samråd med budgetansvarig.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport även ska avläggas till nämnden.</p>
3	Beslut om förtroendevaldas tjänsteresor inom Sverige som genomförs som en del av förtroendeuppdrag i nämnden		Socialchef	<p>Beslut ska tas i samråd med nämndordföranden.</p> <p>Reserapport ska lämnas till den som fattat beslut om resan senast två månader efter resans slut. Den som fattat beslut om resan avgör om en reserapport ska avläggas till nämnden.</p>
4	Delta i utbildning, konferens och planeringsaktivitet		Närmsta chef	
5	Egen medverkan/deltagande i konferens, utbildning – och planeringsaktivitet med egna enheten, där övernattning ingår		Närmsta chef	

6	Bevilja medarbetare rätt att använda egen bil i tjänsten samt godkänna milersättning och i förekommande fall fast bilersättning samt ersättning för parkeringsavgift		Närmsta chef	Beslut fattas utifrån de riktlinjer som anges i kommunens resepolicy.
C7	FÖRHANDLINGSSKYLDIGHET			
1	Samverkan/förhandling inom eget ansvarsområde	11-14 samt 38 §§ MBL	Närmsta chef	Reglerna om förhandlingsskyldighet enligt 11-14 och 38 §§ MBL innebär att arbetstagarorganisationerna har medinflytande i frågor som arbetsgivaren ensam beslutar om. Arbetsgivaren ska exempelvis på eget initiativ genomföra förhandling med de kollektivavtalsbärande arbetstagarorganisationerna (s.k primär förhandlingsskyldighet) innan beslut fattas om viktigare förändringar av verksamheten. Det ska dock noteras att kommunen har tecknat ett samverkansavtal som förtydligar och delvis modifierar tillämpning av MBL.
2	Samverkan/förhandlingar som berör fler verksamhetsområden inom förvaltningen	11-14 samt 38 § MBL	Verksamhetschef	Lokalt samverkansavtal
3	Samverkan/förhandlingar i Socsam	11-14 samt 38 § MBL	Socialchef	Lokalt samverkansavtal
C8	ÖVRIGT			
1	Beslut om bisyssla	3 kap. 8 § AB	Närmsta chef	Beslut fattas i enlighet med kommunens policy för bisysslor
2	Träffa/ingå kollektivavtal, beslut i arbetsrättsliga tvister samt beslut om särskild avtalspension		Socialchef	I samråd med HR
3	Träffa överenskommelse med anställd om avgångsvederlag upp till ett belopp motsvarande maximalt tolv (12) månadslöner		Socialchef	I samråd med HR
4	Beslut rörande arbetsmiljöfrågor och arbetsmiljöorganisation		Socialchef	Anmäls till nämnd
5	Beslut att utse brandskydds- och säkerhetsansvarig inom varje verksamhet/enhet		Socialchef	Anmäls till nämnd
6	Beslut om ersättning till medarbetare för återanskaffning av stulen eller skadad personlig egendom, i de fall där det kan antas att ersättning skulle ha lämnats av kommunens ansvarsförsäkring, om det inte hade varit för att ersättningsbeloppet ryms inom kommunens självrisk		Socialchef	Efter samråd med jurist och försäkringssamordnade
7	Föra nämndens talan, samt bemyndiga ombud att föra nämndens talan inför domstol och andra myndigheter i personal – och arbetsrättsliga ärenden			Ifrågavarande delegation inskränker inte den allmänna delegationen att föra kommunens talan enligt A3

8	Beslut om minnesgåva		Närmsta chef	
9	Beställa företagshälsovårdsinsatser		Närmsta chef	
10	Beslut om avskrivning av löneskuld - Upp till 10.000 - Över 10.000		- Verksamhetschef - Socialchef	
D	TILLSTÄNDSHANDLÄGGNING			
D1	SERVERINGSTILLSTÅND			
1	Beslut i ärenden rörande serveringstillstånd rörande alkoholdrycker för visst tillfälle	8 kap. 2 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
2	Beslut om utvidgning av serveringstillstånd till att gälla även uteservering	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
3	Beslut om utvidgning av serveringstillstånd, dock inte uteservering	8 kap. 2 § , 8 kap. 14 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
4	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten	8 kap. 2 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Anmäls till nämnd
5	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till slutna sällskap	8 kap. 2 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
6	Beslut om stadigvarande tillstånd att bedriva cateringverksamhet för slutna sällskap	8 kap. 4 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
7	Beslut om att godkänna lokal där servering äger rum vid cateringverksamhet	8 kap. 4 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
8	Beslut om tillstånd för anordnande av provsmakning av spritdrycker, vin, starköl, eller andra jästa alkoholdrycker vid arrangemang riktade till allmänheten	8 kap. 2 §, 8 kap. 6 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
9	Beslut om särskilt tillstånd för provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
10	Beslut om särskilt tillstånd för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme	8 kap. 14 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
11	Beslut om ändring av serveringstid 1) inom normtid 2) utom normtid	8 kap. 19 § AlkL	1) Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf 2) Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
12	Beslut om tillfälligt utökad serveringstid till allmänheten	8 kap. 19 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
13	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd	9 kap. 18 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
14	Beslut om återkallelse av serveringstillstånd när ägarbyte skett och det gamla bolaget inte längre har tillträde till lokalerna eller när restaurangen upphör med sin verksamhet eller när bolaget själv begär återkallelse	9 kap. 18 § 1 p AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
15	Beslut om att meddela tillståndshavare varning	9 kap. 17 § AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
16	Beslut om förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker för visst tillfälle	3 kap. 10 § 2 st AlkL	Nämndens presidium	Anmäls till nämnd
17	Beslut om att meddela tillståndshavare en erinran	9 kap. 17 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd

18	Beslut med anledning av ansökan från konkursbo om att få fortsätta rörelsen	9 kap. 12 § AlkL	Alkoholhandläggare	Ansökan ska behandlas med förtur Anmäls till nämnd
19	Begäran om biträde av polismyndighet vid tillsyn	9 kap. 9 § AlkL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
D2	LOTTERIER			
1	Registrering av lotterier	6 kap. 9 § Spell	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
D3	YTTRANDE/ÖVERKLAGANDE			
1	Yttrande till Spelinspektionen	Spell	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
2	Yttrande angående anordnande av visst automatspel (förströelsespel)	Lag om anordnande av visst automatspel (1982:636)	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
3	Yttrande till domstol i ett överklagningsärende	10 kap. 1 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Vid brådska då ett presidiebeslut inte kan avvaktas
4	Prövning av ett överklagande inkommit i rätt tid och avvisande av ett överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Alkoholhandläggare	Anmäls till nämnd
5	Överklaga/begära inhibition till kammarrätt eller Högsta förvaltningsdomstol	10 kap. 1 § AlkL	Ordf, 1:e vice ordf, 2:e vice ordf	Anmäls till nämnd
E	HANDLÄGGNING AV ENSKILDA ÄRENDEN – BARN OCH UNGA			
E1	UTREDNING			
1	Beslut om att inleda utredning	11 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
2	Beslut att inleda utredning om fastställande av faderskap/föräldraskap	2 kap. 1 § FB	Socialassistent	
3	Beslut att inleda utredning om fastställande av faderskap när faderskapspresumtionen ifrågasätts	2 kap. 1 § FB	Familjerättssekreterare	
4	Beslut att återuppta nedlagd faderskapsutredning	2 kap. 1 § FB	Sektionschef	
5	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ned	11 kap. 2 § SoL	Gruppledare	
6	Beslut om att utredning inte ska föranleda åtgärd	11 kap. 1 § SoL	Gruppledare	
7	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Sektionschef	
8	Beslut om uppföljning efter att utredning avslutas utan beslut om insats	11 kap. 4 a § SoL	Sektionschef	
9	Beslut om uppföljning av ett barns situation efter placering i familjehem eller HVB upphör	11 kap 4 b § SoL	Sektionschef	
10	Beslut om medgivande till en viss åtgärd mot den ena vårdnadshavarens samtycke	6 kap. 13 a § FB	Utskott	Det gäller barnpsykiatrisk och psykologisk behandling

				(HSL), behandling i öppna former samt utseende av en kontaktperson eller familj enligt SoL. Vården ska krävas för barnets bästa
E2	FASTSTÄLLANDE AV FÖRÄLDRARSKAP			
1	Godkännande av faderskaps/föräldraskapsbekräftelse för sammanboende	1 kap. 4 § FB och 1 kap 9 § FB	Socialassistent	
2	Godkännande av faderskaps/föräldraskapsbekräftelse för icke sammanboende	1 kap. 4 § FB och 1 kap 9 § FB	Familjerättssekreterare	
3	Beslut om rättsgenetisk undersökning	2 kap. 6 § FB	Familjerättssekreterare	
4	Beslut att väcka och föra barnets talan i mål om faderskap	3 kap. 5 § FB	Familjerättssekreterare	
E3	VÅRDNAD, BOENDE, UMGÄNGE			
1	Beslut om att utse utredare i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 3 st FB	Sektionschef	
2	Godkännande/ resp. inte godkännande av föräldrars avtal gällande vårdnad, boende och umgänge	6 kap 6 §, 14 a § 2 st, 15 § 2 st FB	Familjerättssekreterare	
3	Godkännande av underhållsbidrag för framtiden om betalningsperioderna överstiger mer än tre månader	7 kap. 7 § FB	Familjerättssekreterare	Endast om underhållet kommer att överstiga underhållsstödet och i fall föräldrarna själva är överens om underhållet och inte kommer att ansöka om underhållsstöd samt i de fall när förlängt underhållsstöd inte utgår.
4	Utse umgängesstöd	6 kap. 15 c § FB	Familjerättssekreterare	
5	Föra talan om rätt till umgänge med annan än förälder	6 kap. 15 a §, 2 st FB	Familjerättssekreterare	
6	Erbjuda och genomföra samarbetsamtal	6 kap. 18 § 2 st FB	Familjerättssekreterare	
7	Avge yttrande till Tingsrätten inför beslut om umgängesstöd	6 kap. 15 c § FB	Familjerättssekreterare	
8	Lämna upplysningar till Tingsrätten beträffande vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 § 2 st FB	Familjerättssekreterare	Avser enbart uppgifter från socialregistret.
9	Utredning till Tingsrätten i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap. 19 §, 3 st FB	Familjerättssekreterare	
10	Upplysningar och yttrande till rätten i mål och ärenden om vårdnad, boende och umgänge	6 kap 20 §, 2 st FB	Familjerättssekreterare	
E4	ADOPTION			
1	Utse utredare i adoptionsärenden	4 kap. 14 § FB	Sektionschef	

2	Avge yttrande till Tingsrätten gällande adoption	4 kap. 15 § FB	Familjerättssekreterare	
3	Medgivande till adoption	6 kap. 12 § SoL	Utskott	
4	Återkallelse av medgivande till adoption	6 kap. 13 § SoL	Utskott	
5	Inte lämna samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Utskott	
6	Samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta	6 kap. 14 § SoL	Familjerättssekreterare	
E5	PLACERINGAR			
1	Godkännande av jourhem	6 kap. 6 § 3 st	Utskott	
2	Medgivande till placering	6 kap. 6 § SoL	Utskott	Avser privatplacering
3	Beslut om tillfällig placering i jourhem	4 kap. 1 § SoL	Sektionschef Socialsekreterare socialjour	Beslutet gäller i max 4 månader. Fortsatt beslut tas av utskott.
4	Beslut om fortsatt placering i jourhem	4 kap. 1 § SoL	Utskott	
5	Beslut om placering i familjehem	4 kap. 1 § SoL	Utskott	Beslutet innebär även godkännande av familjehemmet
6	Beslut om placering i stödboende	4 kap. 1 § SoL	Sektionschef	
7	Övervägande av vård för barn upp till 18 år som är placerade utanför det egna hemmet	6 kap. 8 § SoL	Utskott	Övervägandet ska ske 6 månader efter att placeringen har inletts. Gäller även privatplaceringar.
8	Beslut om upphörande av placering i familjehem	4 kap. 1 § SoL	Gruppledare	
E6	BESLUT OM BISTÅND			
1	Beslut om bistånd i form av öppna insatser för barn som fyllt 15 år utan vårdnadshavarens samtycke	3 kap. 6 a § SoL	Utskott	
2	Beslut om bistånd i form av träningslägenhet	4 kap. 1 § SoL	Sektionschef	Föregås av remiss till prioritetsgruppen
3	Beslut om bistånd åt barn och unga i form av vård i HVB 1) upp till 4.000 kr/dygn 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Verksamhetschef	Avtalssekreterare ansvarar för tecknande av avtal
4	Beslut om ekonomiskt bistånd i samband med utredning, placering och utslussning 1) upp till 2.500 2) upp till 4.000 3) upp till 6.000 4) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Gruppledare 2) Sektionschef 3) Verksamhetschef 4) Utskott	Gäller endast akut bistånd som inte kan avvakta beslut från EEB. Enligt kommunens riktlinjer för ekonomiskt bistånd kan undantag göras för umgängesresor för föräldrar upp till ett år efter att placeringen har inletts

5	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/kontaktfamilj, särskilt kvalificerad kontaktperson och YAP	4 kap. 1 § SoL	Gruppledare	Gäller även förordnande och entledigande
6	Beslut om bistånd i form av personligt stöd/öppenvård 1) internt 2) externt inom ramavtal 3) externt utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Gruppledare 3) Sektionschef	Vårdplan ska vara godkända av gruppledare
7	Beslut om bistånd i form av strukturerad öppenvård 1) internt 2) inom ramavtal 3) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Gruppledare 3) Sektionschef	Avtalssekreterare svara för tecknande av avtal Med strukturerad öppenvård avses ett program där man är inskriven under en period, exempelvis behandlade skola, hemmabaserad vård och liknande
8	Beslut att utse en viss person att medverka vid umgänge (umgängesstöd)	6 kap. 16 c 3 st FB	Socialsekreterare	Gäller även entledigande
9	Beslut om upphörande av bistånd i form av HVB	4 kap. 1 § SoL	Gruppledare	
E7 LVM				
1	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätten om vård med stöd av LVM	4 § LVM	Utskott	
2	Beslut om omedelbart omhändertagande	6 § LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
3	Beslut att hos förvaltningsrätten begära förlängd tid för ansökan om vård med stöd av LVM	8 § LVM	Gruppledare	
4	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande	9 § LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
5	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	11 § 1 och 3 st LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
6	Beslut om att den unge får vistas i sitt eget hem under vårdtiden	11 § 2 och 3 st LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde

7	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den mån det inte är att hänföra till 11 § 1 och 2 st LVU	11 § 4 st LVU	Gruppledare	Exempelvis beslut om utlandsvistelse under pågående LVU-vård eller kortare vistelse utanför familjehem eller HVB.
8	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs	13 § 1 st LVU	Utskott	Övervägande enligt 13 § LVU ska ske minst var sjätte månad. Ett övervägande är inte ett beslut. Om den unge varit placerad i samma familjehem i minst tre år ska det särskilt övervägas om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnad enligt föräldrabalken
9	Omprövning om vården med stöd av 3 § LVU fortfarande behövs	13 § 2 st LVU	Utskott	Omprövning ska ske minst var sjätte månad. Vården ska även omprövas om den enskilde, om hen fyllt 15 år, eller vårdnadshavarna begär det.
10	Beslut om hur rätt till umgänge med den unge ska utövas när överenskommelse inte kan nås med förälder eller vårdnadshavare	14 § 2 st 1 p LVU	Socialnämnden, socialnämndens ordförande	Delegationsförbud. I brådskande fall kan kompletterande beslutsrätt ges enligt A1. Beslutet ska anmälas vid nästa nämndsammanträde
11	Beslut om att den unges vistelseort inte ska röjas för förälder eller vårdnadshavare	14 § 2 st 2 p LVU	Socialnämnden, socialnämndens ordförande	Delegationsförbud. I brådskande fall kan kompletterande beslutsrätt ges enligt A1. Beslutet ska anmälas vid nästa nämndsammanträde
12	Övervägande om beslut om umgängesbegränsning eller hemlighållande av vistelseort	14 § 3 st LVU	Socialnämnden	Delegationsförbud. Övervägandet ska ske var tredje månad
13	Beslut om att vård enligt LVU ska upphöra	21 § 1 st LVU	Utskott	Vården kan upphöra på grund av ålder, på grund att den inte längre behövs. Beslutet kan även fattas inom ramen för en omprövning.
14	Beslut om regelbunden kontakt med särskilt utsedd kontaktperson eller behandling i öppna former	22 § 1 st LVU	Utskott	
15	Prövning av om beslut om förebyggande insats ska upphöra	22 § 3 st LVU	Utskott	Ska ske var sjätte månad
16	Beslut att hos förvaltningsrätten ansöka om flyttningsförbud	24 § LVU	Utskott	
17	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs	26 § 1 st LVU	Utskott	Övervägande ska ske ar tredje månad.
18	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra	26 § 2 st LVU	Utskott	
19	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud	27 § LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i

				utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
20	Beslut om att tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra	30 § 2 st LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
21	Beslut om umgängesbegränsning efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud	31 § LVU	Utskott	
22	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökning	32 § LVU	Gruppledare	Anmäls vid nästa utskottssammanträde
23	Beslut om polishandräckning för att genomföra läkarundersökning	42 § 1 p LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt endast för ordförande. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
24	Beslut om polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	43 § 2 p LVU	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskott eller tjänsteman som nämnden förordnat, se bilaga.
E 8	YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER			
1	Beslut att polisanmäla/inte polisanmäla brott mot underårig samt vissa grövre brott	12 kap. 10 § SoL, 10 kap. 21-23 §§ OSL	Gruppledare	Beslut om att inte polisanmäla ska anmälas till nästa utskottssammanträde
2	Beslut om att anmäla till överförmyndaren om förhållande beträffande förvaltningen av underårigs egendom	5 kap. 3 § 3 p SoF	Sektionschef	Avser all slags egendom inkl. ATP
3	Framställan till domstol om behov av målsägarbiträde för underåring	5 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	
4	Beslut om framställan till försäkringskassan om ändring av betalningsmottagare för barnbidrag	106 kap. 6-7 §§ SFB	Administrativ sekreterare	Anmälan till försäkringskassan ska göras omgående vid placeringar, omplaceringar samt vid återflytt till eget hem
5	Beslut om framställan till CSN om ändring av betalningsmottagare för studiehjälp	2 kap. 33 § studiestödsförrordningen	Administrativ sekreterare	
6	Underrättelse till försäkringskassan om att barn med underhållsstöd placerats i familjehem eller HVB	2 § förordning om underhållsstöd, 11 § lag om underhållsstöd	Administrativ sekreterare	Underrättelse ska ske omgående när barnet placeras i familjehem, jourhem eller HVB samt då placering upphör
7	Begäran till åklagarmyndigheten om förande av bevistalan	31 § LuL	Sektionschef	

8	Yttrande till åklagarmyndigheten	11 § LuL	Gruppledare	
9	Yttrande till åklagarmyndigheten med anledning av eventuell utredning beträffande misstänkt under 15 år	31 § LuL	Sektionschef	
10	Yttrande till passmyndigheten vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens samtycke	3 § 2 st passF	Sektionschef	Gäller vid utfärdande av pass utan vårdnadshavarens medgivande
11	Yttrande i samband med omedelbar äktenskapsskillnad	5 kap. 5 § ÄktB	Sektionschef	
12	Utredning och yttrande till rätten i namn ärende	45-46 §§ namnL	Familjerättssekreterare	
E9 ERSÄTTNING/ARVODE				
1	Beslut om ersättning till familjehem (arvode, omkostnadsersättning samt ersättning för förlorad arbetsinkomst) 1) enligt SKL:s rekommendationer samt socialnämndens beslut om familjehemsarvode för personer över 18 år 2) övrigt		1) Gruppledare 2) Sektionschef	Gäller även ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare/tidigare familjehem. Beslut om förlorad arbetsinkomst avser 6 månader.
2	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som inte varit familjehemsförälder		Sektionschef	För ersättningsnivå – se socialnämndens beslut 120924. Omkostnadsersättning kan beviljas vid behov.
3	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktfamilj 1) enligt SKL:s rekommendationer om grundkostnad och grundarvode 2) enligt SKL:s rekommendationer om grundkostnad och grundarvode samt tilläggskostnad och förhöjt arvode 3) upp till ett totalt belopp på 10.000 kr/månad 4) övrigt		1) Gruppledare 2) Gruppledare 3) Sektionschef 4) Utskott	Grundkostnad och grundarvode avser en helg per månad Gäller även grundutrustning
4	Beslut om arvode till kontaktperson och umgängesstöd 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt upp till ett totalt belopp på 4.000 kr/månad 3) övrigt upp till ett totalt belopp på 7.000 kr/månad 4) övrigt		1) Gruppledare 2) Gruppledare 3) Sektionschef 4) Utskott	Enligt SKL:s rekommendationer för år 2015 så ligger spannet mellan 371-2040 kr/månad.
5	Beslut om omkostnadsersättning till kontaktperson och umgängesstöd 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt upp till ett totalt belopp på 2.500 kr/månad 3) övrigt upp till ett totalt belopp på 4.000 kr/månad 4) övrigt		1) Gruppledare 2) Gruppledare 3) Sektionschef 4) Utskott	Enligt SKL:s rekommendationer för år 2015 så ligger spannet mellan 371-1483 kr/månad

6	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till särskilt kvalificerad eller organiserad kontaktperson 1) upp till ett totalt belopp på 5.000 kr/månad 2) upp till ett totalt belopp på 10.000 kr/månad 3) övrigt		1) Gruppledare 2) Sektionschef 3) Utskott	
7	Beslut om ersättning från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i annat hem än det egna	8 kap. 1 § 2 st SoL, 6 kap. 2-3 §§ SoF	Sektionschef	
F	HANDLÄGGNING AV ENSKILDA ÄRENDEN – VUXNA			
F1	UTREDNING			
1	Beslut att utredning inte ska inledas eller läggas ner	11 kap. 1 § SoL	Sektionschef	
F2	EKONOMISKT BISTÅND			
1	Beslut i ärenden som om försörjningsstöd a) enligt riksnorm b) över riksnorm och enligt riktlinjer c) underriksnorm och enligt riktlinjer - Avslag - Med villkor om kompetenshöjande åtgärder - Vägran av eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd	4 kap. 1 och 3 §§ SoL 4 kap. 4 § SoL 4 kap. 5 § SoL	Socialassistent a) Socialsekreterare b) Socialsekreterare c) Socialsekreterare - Socialsekreterare - Socialsekreterare - Sektionschef	
2	Beslut om ekonomiskt bistånd i samband med utredning, placering eller omplacering 1) upp till 3.000 2) upp till 5.000 3) upp till 6.000 4) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Sektionschef 3) Verksamhetschef 4) Utskott	
3	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL med återkrav	4 kap. 1 § SoL, 9 kap. 2 § 1 st SoL	Socialsekreterare	Exempelvis förskott på förmån. Besluten ska innehålla uppgift om återbetalningsplikten
4	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL med återkrav	4 kap. 2 § SoL, 9 kap. 2 § 1 st SoL	Utskott	Besluten ska innehålla uppgift om återbetalningsplikten
5	Beslut om ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 2 § SoL	4 kap 2 § SoL	Utskott	
6	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt (faktiska kostnader enligt riktlinjer för barnomsorg, hemtjänst, läkarvård inkl medicin, sjukvårdsavgift, akut tandvård, glasögon)	4 kap 1 § SoL	Socialassistent	
7	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; nödvändig tandvård (ej akut)	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Utskott	

	1) upp till 30.000 2) övrigt			
8	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; vid hyresskuld 1) upp till tre månader 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Utskott	
9	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; flyttkostnader 1) upp till 15.000 kr 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Utskott	
10	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; saneringskostnader 1) upp till 20.000 kr 2) övrigt	4 kap 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Utskott	
11	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; - hemutrustning 1) enligt prislista 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef samt av verksamhetschef utsedd handläggare 2) Utskott	
12	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; begravningskostnader 1) enligt handläggningsrutiner 2) övrigt	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Utskott	
13	Beslut om bistånd för livsföring i övrigt; Övrigt 1) upp till 3.000 kr 2) upp till 10.000 kr 3) mer än 10.000 kr 4) avslag	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Sektionschef samt av verksamhetschef utsedd handläggare 3) Utskott 4) Socialsekreterare	
14	Beslut om fritidspeng till barn som lever i familjer som är långvarigt biståndsberoende	4 kap 2 § SoL	Socialsekreterare	Se kommunens riktlinjer för ekonomiskt bistånd
15	Beslut om bistånd till asylsökande (dagersättning och särskilt bidrag)	1 § 3 p 17 och 18 §§ LMA (SFS 1994:971)	Socialsekreterare	
16	Beslut om nedsättning av dagarsättning till asylsökande	10 § LMA (SFS 1994:971)	Sektionschef	
17	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL	9 kap. 1 § SoL	Sektionschef	Detta gäller oriktiga uppgifter eller utbetalning med för högt belopp
F3	BESLUT OM BISTÅND			
1	Beslut om bistånd i form av kontaktperson	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	Gäller VE, SPE
2	Beslut om bistånd i form av sysselsättning för personer med psykiska funktionshinder	4 kap 1 § SoL	Socialsekreterare	SPE Omfattar ej beslut enligt LSS
3	Beslut om intern öppenvård	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	VE
4	Beslut om extern öppenvård 1) inom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	VE

	2) utom ramavtal			
5	Beslut om bistånd i form av förmedling av egna medel	4 kap. 1 § SoL	Sektionschef	
6	Beslut om att överta kostnad för vård efter villkorlig frigivning och för kontraktsvård a) inom ramavtal b) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Verksamhetschef	VE
F4	BOENDE/PLACERING			
1	Beslut om bistånd i form av akut boende 1) upp till en månad 2) mer än en månad	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef SPE, socialsekreterare VE 2) Utskott	Gäller ej särskilt boende
2	Beslut om bistånd i form av akut boende 1) upp till tre månader 2) mer än tre månader	4 kap. 1 § SoL	1) Socialsekreterare 2) Sektionschef	EEB, sektionen för nyanlända
3	Beslut om bistånd i form av HVB eller stödboende 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Verksamhetschef	OBS! Avgiftsbeslut enligt 8 kap. 1 § SOL. Även personer utan missbruk innefattas
4	Beslut om bistånd i form av träningslängdenhet	4 kap. 1 § SoL	Sektionschef	VE, SPE
5	Beslut om boende i kommunkontrakt	4 kap. 2 § SoL	Sektionschef	Boenheten
6	Beslut om bistånd i form av familjehem (organiserade) 1) inom ramavtal 2) utom ramavtal	4 kap. 1 § SoL	1) Sektionschef 2) Verksamhetschef	VE
7	Beslut om bistånd i form av särskilt boende för psykiskt funktionshindrade, service och omvårdnad	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	SPE. Omfattar inte beslut enligt LSS eller beslut om HVB. Avgiftsbeslut fattas enligt 8 kap. 2 § SoL
F5	LVM			
1	Beslut om att inleda utredning om det finns skäl för tvångsvård	7 § LVM	Sektionschef	
2	Beslut om att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska läggas ner alternativt övergå i en utredning enligt 11 kap. 1 § SoL	7 § LVM	Sektionschef	
3	Beslut om vilken tjänsteman som ska vara kontaktman	8 § LVM	Socialsekreterare	
4	Beslut om läkarundersökning, utse läkare samt undersökning	9 § LVM	Socialsekreterare	Beslut om läkarundersökning fattas om en sådan inte är uppenbart obehövlig
5	Beslut om omedelbart omhändertagande	13 § LVM	Utskott	Kompletterande beslutsrätt för ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskott som nämnden förordnat. Beslutet ska anmälas vid nästa utskottssammanträde
6	Beslut om att begära polishandräckning för att föra en person med missbruk till läkarundersökning	45 § 1 p LVM	Ordförande, 1:a vice ordförande, 2:a vice ordförande	Anmäls till utskott
7	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse vid vårdinstitution	45 § 2 p LVM	Sektionschef	Anmäls till utskott
8	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning	46 § LVM	Sektionschef	

F6 YTTRANDE OCH ANMÄLNINGAR TILL ANDRA MYNDIGHETER				
1	Yttrande till allmän domstol då den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård	31 kap. 2 § BrB	Sektionschef	
2	Dödsboanmälan	20 kap. 8 a § ÄB	Handläggare för dödsboanmälan	
3	Beslut om att underrätta försäkringskassa om att nämnden ska uppbära ersättning enligt socialförsäkringsbalken	107 kap. 5 § SFB	Socialassistent	
4	Beslut om anmälan till försäkringskassan om att nämnden ska uppbära sjukpenning för den som bereds vård i sådant HVB eller familjehem enligt SoL som ger vård och behandling för personer med missbruk.			
F7 ERSÄTTNINGAR/ARVODE				
1	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson 1) enligt SKL:s rekommendationer 2) övrigt		1) Socialsekreterare 2) Sektionschef	Gäller VE, SPE
2	Beslut om egenavgift vid stöd- och hjälpinsatser av behandlingskaraktär när bistånd ges i form av plats på HVB-hem eller familjehem	kap. 1 § SoL, 6 kap. 1 § SoF	Socialsekreterare	När beslut om avgift fattas kan avgiften variera mellan 0 kr och maxbelopp
3	Beslut om avgift för särskilt boende, service och omvårdnad	8 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Ej HVB
4	Beslut om nedsättning eller befrielse från avgift inom psykiatriverksamhet	8 kap. 2 § SoL	Socialsekreterare	Prövning av förbehållsbelopp
5	Jämning av avgift för service, omvårdnad samt boende inom psykiatri	8 kap. 4-9 §§ SoL	Socialsekreterare	Prövning av förbehållsbelopp
F8 ÖVRIGT				
1	Upplysningar i vapen ärende		Socialsekreterare	Uppgifter får endast lämnas ut om den enskilde samtycker
2	Beslut om rekvisition av utdrag ur belastnings/misstankeregistret	6 § lag om belastningsregister och 5 § om misstankeregistret	Socialsekreterare	
3	Beslut om avskrivning av hyresskuld upp till 5.000 kr		Verksamhetschef BoE	Anmäls till nämnd

Bilaga 1: Förordnade i ärenden enligt LVU (1990:52) och LVM (1988:870) Förslag till beslut

Socialnämnden förordnar

i nämndens vuxen- och ungdomsutskott

ordförande Ingalill Adelly, 1:e vice ordförande Elisabeth Uddén samt 2:e vice ordförande Ellen Nilsson samt

i nämndens barn- och familjerättsutskott

ordförande Göran Larsson, 1:e vice ordförande Martina Styffe samt 2:e vice ordförande Yngve Jönsson

att fatta beslut enligt 6 § 2 st, 11 § 1 och 2 st, 27 1 st § och 43 § LVU samt 13 § LVM i de fall beslut inte kan avvaktas.

på socialförvaltningens utredningsenhet barn och unga 0-20 år

verksamhetschef Göran Törnblom,

sektionschef Karin Ask Campbell, Monita Gandsjö, Elisabeth Söderqvist och Jenny Vallin

gruppledare Ingegerd Forsén, Marie Boeke, Azra Bonney, Bitte Engzell, Lotta Fredriksson, Anita Jalkegård, Teija Renko, Staffan Eriksson,

socialsekreterare på socialjouren Frida Bergén, Mats Erkers, Annika Frisk, Helena Holm, Lovisa Lindgren, Jens Lundberg Elisabeth Mobäck Östergren, Leena Bergell, Angeta Borg Bucknell, Britt-Louise Ebbersten, Helga Einarsdottir, Jill Elfström, Christer Hammar, Margaretha Kindstedt, Pia Kjellbom, Magnus Nilsson, Eva Olanders, Maria Mistander, Lars Cronstrand, Patric Näsström, Clara Dencker

att begära polishandräckning enligt 43 § 1 st p 2 LVU i de fall beslut inte kan avvaktas

11**Rapportering av ej verkställda beslut, kvartal 4 2018 (SN 2019:23)****Beslut**

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen skyldig att rapportera gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens om beslut ej verkställts i tid kan IVO gå till förvaltningsrätten och ansöka om att den dömer ut en särskild avgift till kommunen. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO. Dessa uppgifter finns även att tillgå för nämndens ledamöter under sammanträdet samt hos nämndsekreteraren.

2019-01-29

Dnr SN/2019:23

Referens

Viktor Gornitzka, handläggande jurist

Mottagare

Socialnämnden

Rapportering enl 16 kap § SoL av ej verkställda beslut enl 4 kap 1§ SoL och 28 f § LSS, kvartal 4 2018

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen skyldig att rapportera gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens om beslut ej verkställts i tid kan IVO gå till förvaltningsrätten och ansöka om att den dömer ut en särskild avgift till kommunen. Rapporteringen ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO. Dessa uppgifter finns även att tillgå för nämndens ledamöter under sammanträdet samt hos nämndsekreteraren.

Återrapportering av ej verkställda beslut från kvartal 2, 2018

Beslut om kontaktfamilj beviljat 180206 har inte verkställts på grund av att lämplig uppdragstagare inte kunnat hittas.

Återrapportering av ej verkställda beslut kvartal 3, 2018

Beslut om insatsen kontaktperson beviljat 180417 har inte verkställts då lämplig kontaktperson inte kunnat hittas.

2019-01-29

Dnr SN/2019:23

Beslut om insatsen träningslägenhet beviljat 180504 har inte verkställts då den enskilde inte kunnat uppvisa nykterhet tillräckligt länge för att insatsen ska kunna verkställas.

Beslut om insatsen personligt stöd beviljat 180514 har verkställts 181102

Beslut om insatsen kontaktperson beviljat 180611 har inte verkställts då den enskilde tackat nej till erbjuden kontaktperson.

Beslut om insatsen personligt stöd beviljat 180616 har avsluats utan verkställighet då beslutet registrerats felaktigt.

Nya beslut som ska rapporteras som ej verkställda för kvartal 4, 2018

Beslut om särskilt boende beviljat 180710 har verkställts 181219.

Beslut om träningslägenhet beviljat 180727 har ej verkställts. Den enskilde står i kö till insatsen.

Beslut om träningslägenhet beviljat 180101 har ej verkställts. Beställning hade inte skickats och den enskilde står nu i kö.

Beslut om boendestöd fattat 180925 har ej verkställts. Den enskilde har bostätt sig utanför kommun och det har varit svårt att tillsätta resurser utifrån detta.

Beslut om kontaktperson fattat 180802 har verkställts 181218.

Beslut om YAP Stödperson enligt 4 kap 1 § SoL beviljat 180905 har ej verkställts på grund av avsaknad av lämplig stödperson.

Särskilt om beslutstypen ekonomiskt bistånd med villkor, 4 kap 4 § SoL

Socialförvaltningen har tidigare rapporterat som ej verkställt ett flertal beslut av typen ekonomiskt beslut med villkor om praktik/kompetenshöjande verksamhet enligt 4 kap 4 § SoL. Anledningen till detta är att beslutet legat till grund för remittering till ARB-hälsa där det ofta uppstått kö innan insatsen har kunnat påbörjas.

Efter kontakt med IVO har vi konstaterat att då beslutet är ekonomiskt bistånd med villkor ska själva insatsen anses vara det ekonomiska biståndet och remitteringen är att anses som ett uppställt villkor. Detta innebär att det

2019-01-29

Dnr SN/2019:23

i dagsläget inte verkar finnas någon skyldighet för socialförvaltningen att rapportera in denna typ av beslut. Med det sagt är det självklart viktigt att socialförvaltningen alltjämt arbetar för att de enskilda som erbjuds remittering till ARB-hälsa inte ska behöva vänta längre än nödvändigt på detta.

Expedieras till

Kommunens revisorer

Kommunfullmäktige

12

Förvaltningschefen informerar - muntlig information

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialchef Marie Lundqvist informerade om aktuella frågor

13

**Samordningsförbundet för Botkyrka, Huddinge och Salem
(SN 2019:11)**

Det finns inga ärenden att redovisa

14

Anmälan av Delegationsbeslut (SN 2019:14)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärende

Dessa delegationsbeslut anmäls till nämnden.

Socialdirektör

Ansökan om antagning i hemvärnet SN 2019:80

Ansökan om antagning i hemvärnet SN 2019:85

Avskrivning av löneskuld (SN 2019:86)

Alkoholhandläggare

Beslut om tillfälligt tillstånd enl. 8 kap 2 § alkohollagen för servering av alkoholdrycker till slutet sällskap

Café Stinsen, Xenter restaurang 2019-01-19, 2019-02-02, 2019-03-14

15

Anmälningssärenden (SN 2019:12)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Dessa ärenden anmäls till nämnden:

Lokalresursplan 2019 med behov för 2020-2027 Socialnämnden SN
2019:55